

ДОКЛАД
ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН
НА ОБЩИНА КНЕЖА

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА КНЕЖА

2015 година

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА КНЕЖА	1
СЪДЪРЖАНИЕ	2
ВЪВЕДЕНИЕ	7
1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПЛАНА	13
1.1 Планова обезпеченост	18
1.1.1 Изисквания на ОУПО за пространствена организация на отделните компоненти	18
1.1.2 Изисквания към ОУПО относно устройството на населените места.....	21
1.1.2.1 Изисквания към пространствената организация на социалната инфраструктура:	21
1.1.2.1 Изисквания към последващо устройствено планиране:.....	22
1.1.2.2 Техническа инфраструктура.....	22
1.1.2.2.1 Транспортна мрежа, пътна инфраструктура.....	22
1.1.2.3 Друга техническа инфраструктура	23
1.1.2.3.1 Общи изисквания към развитието на техническата инфраструктура.....	24
1.1.2.4 Общи изисквания към ОУП на община Кнежа по отношение на устойчиво развитие на околната среда	25
1.1.3 Реализиране проекта за Изменение на ОУПО Кнежа.....	28
Окончателен проект:	29
1.2 Описание на физическите характеристики на територията, обхваната от плана и необходимите площи, вкл. земеделски земи, горски площи, усвоени терени по време на фазата на строителството и фазата на експлоатация	30
1.2.1 Баланс на територията по начин на трайно ползване	32
Таблица 2. Баланс на територията за 2011г	32
1.2.1.1 Селско стопанство.....	33
1.2.1.2 Търговия, услуги и обществено обслужване.....	36
1.2.1.3 Техническа инфраструктура - свързаност и достъпност на територията на община Кнежа.....	37
1.2.1.3.1 Транспортно-комуникационна система	38
1.2.1.3.2 Водоснабдяване и канализация.....	38
Водопроводна мрежа	40
Канализационна и събирателна система	42
1.2.1.3.3 Енергийни мрежи, ВЕИ и енергийна ефективност	45
1.2.1.3.4 Газоснабдяване. Газопреносна система	47
1.2.1.3.5 Електронно-съобщителна система	48
1.2.1.4 Икономически активности – състояние и тенденции. Дейности	49
1.2.1.5 Промисленост	50
1.2.1.6 Туризм	51
1.2.2 СЕЛИЩНА МРЕЖА И НАСЕЛЕНИ МЕСТА – СЪСТОЯНИЕ И УСТРОЙСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ	52
1.2.2.1 Селищна мрежа	52
1.2.2.1.1 Общи данни за селищната мрежа	52
1.2.3 Населени места	53
1.2.3.1 Състояние и проблем. Общи данни.....	53
1.2.3.1.1 Изграденост на населените места	53
1.2.4 ПРЕДВИЖДАНИЯ В ПРОЕКТА НА ОУПО КНЕЖА – УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ	54

1.3	Евентуално развитие на околната среда без прилагане на плана - нулева алтернатива	57
2	Описание и анализ на компонентите на околната среда и на материалното и културно наследство, които ще бъдат засегнати от реализирането на плана, както и взаимодействието между тях	57
2.1	АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	57
2.1.1	Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори	57
2.1.2	Състояние на атмосферния въздух	82
2.1.2.1	Нива на емисиите на основните замърсители по пунктове	82
2.1.2.2	Контролирани обекти - източници на емисии, констатирани превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ) по видове замърсители.	84
2.1.2.3	Качеството на атмосферния въздух /КАВ/	85
2.1.2.4	Основни замърсители	87
2.2	Повърхностни, подземни, питейни и отпадъчни води	88
2.2.1	Повърхностни води	88
2.2.1.1	Повърхностни водни тела - Повърхностни водни тела категория „река“ от поречие Дунав и Искър	89
2.2.1.2	Характеристика на водните тела.....	90
2.2.2	Подземни води.....	99
2.2.2.1	Оценка за състоянието на подземни води на територията на РИОСВ Плевен 101	
2.2.3	Питейни води	105
2.2.4	Разрешителни за водовземане	108
2.2.4.1	СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на територията на Община Кнежа:	109
2.2.5	Уязвими и чувствителни зони на територията на община Кнежа.....	110
2.2.6	Отпадъчни води	111
2.2.6.1	Канализационни системи	111
2.2.6.1.1	Степен на изграденост, степен на ползваемост и състоянието на канализационната система в населените места	112
2.2.6.2	Пречистване на отпадъчните води	113
2.2.6.2.1	ПСОВ в населени места.....	113
2.2.7	Риск от наводнения	114
2.3	Почви	115
2.3.1.1	Състояние на почвите и нарушени терени	115
	ИЗВОДИ:.....	117
2.4	Геоложка основа, земни недра – състояние и устройствени изисквания при използването им	117
2.4.1	Геоложки строеж	117
2.4.2	Инженерно-геоложки условия	120
2.4.3	Сеизмичност.....	120
2.4.4	Физико-геоложки процеси и явления.....	121
2.4.5	Полезни изкопаеми	121
2.5	Ландшафт . Обща характеристика и устойчивост на ландшафтите.....	121
2.5.1	Видове ландшафти	123
2.5.2	Изводи, проблеми и устройствени изисквания.	123
2.6	Биологично разнообразие и защитени територии – състояние и устройствени изисквания към опазването им.....	124
2.6.1	Биогеографска характеристика на района	124
2.6.2	Растителен свят. Характеристика на състоянието	125
2.6.2.1	Животински свят. Характеристика на състоянието.....	127

2.6.3	Елементи на националната екологична мрежа.....	130
2.6.3.1	Защитени зони	130
2.6.3.1.1	Защитена зона BG0000627 Конунски дол.....	131
2.6.3.1.2	Защитена зона BG0000613 Река Искър.....	132
2.6.3.2	Качество и значимост	134
2.6.3.3	Уязвимост.....	134
2.7	Културно-историческо наследство.....	135
2.7.1	Историческо развитие на общината	135
2.7.1.1	Античност	135
2.7.1.2	Средновековие.....	136
2.7.1.3	Османски период и Освобождение	139
2.7.1.4	Културно-историческо наследство и паметници на културата	140
2.7.2	Цели на ОУП на община Кнежа по отношение на КН	153
2.8	Физични фактори на околната среда.....	154
2.8.1	Отпадъци	154
2.8.1.1	Битови отпадъци.....	156
2.8.1.2	Управлението и третирането на отпадъците	156
2.8.1.2.1	Масоворазпространени отпадъци.....	157
2.8.1.3	Строителни отпадъци.....	157
2.8.1.3.1	Съществуващо състояние с управлението на строителните отпадъци	158
2.8.1.4	Производствени и опасни отпадъци.....	158
2.8.1.4.1	Опасни отпадъци	160
2.8.1.5	Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъците	161
2.8.1.5.1	Мероприятия за намаляване вредното въздействие на отпадъците	162
2.8.2	Акустична обстановка.....	163
2.8.3	Радиационна обстановка и влияние от вредни лъчения.....	164
2.8.3.1	Източници на вредни лъчения от енергийната система за захранване на Община Кнежа. Преносна и разпределителна мрежа.....	165
2.8.3.1.1	Електропроводи 400 kV, 220 kV и 110 kV	165
2.8.3.1.2	Подстанции 110/20/ kV	165
2.8.3.1.3	Разпределителна мрежа 20 kV	166
2.8.3.1.4	Трансформаторни постове и Възлови станции	166
2.8.3.1.5	Ел. мрежа 0,4 kV	167
2.8.3.2	Газоснабдяване.	167
2.8.4	Рискове от природния бедствия	168
3	Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към плана, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение.	168
3.1	Проблеми на водоснабдителната система	169
3.1.1	Проблеми, свързани с водоснабдителната система в обособената	169
	територия на „Аспарухов вал” ЕООД– гр. Кнежа	169
3.1.2	Канализационна и събирателна система	173
3.1.3	Пречистване на отпадъчните води.....	175
3.1.4	Устройствени проблеми	175
3.1.5	Съществуващи екологични проблеми.....	176
3.1.5.1	Биологично разнообразие.....	176
4	Анализ на вероятните значителни въздействия върху околната среда, в т.ч. вторични, кумулятивни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяването на плана	176
4.1	Прогноза за въздействие върху околната среда.....	178
4.1.1	Климат и атмосферен въздух	178

4.1.2	Повърхностни води	184
4.1.2.1	Подземни води.....	185
4.1.3	Земни недра. Земи и почви	185
4.1.4	Биоразнообразие.....	186
4.1.4.1	Въздействие върху биологичното разнообразие.....	188
4.1.4.1.1	Флора.....	188
4.1.4.1.2	Фауна.....	190
4.1.4.2	Въздействие върху защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (мрежа Natura 2000).....	195
4.1.4.2.1	По време на строителството.....	197
4.1.4.2.2	По време на експлоатацията	198
4.1.5	Отпадъци и опасни вещества	201
4.1.6	Вредни физични фактори	201
4.1.7	Здравно-хигиенни аспекти на околната среда.....	204
4.1.7.1	Прогнозна оценка на въздействията по време на строителството	204
4.1.7.1.1	Шум	204
4.1.7.1.2	Токсични газове и прах.....	204
4.1.7.1.3	Вибрации.....	205
4.1.7.1.4	Неблагоприятен микроклимат (работа на открито).....	206
4.1.7.2	Прогнозна оценка на въздействията по време на експлоатация.....	207
4.1.7.2.1	Шум	207
4.1.7.2.2	Атмосферен въздух	208
4.1.8	Благоустройствени и рекултивационни действия.....	210
4.1.9	Опорни точки с екологичен ефект	210
5	Цели за опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и начинът, по който тези цели са взети под внимание при изготвяне на плана	212
5.1	Цели на опазване на околната среда на национално и международно ниво, имащи отношение към плана.....	212
5.1.1	Европейски директиви по опазване на околната среда	213
5.1.2	Интегрирани стратегии по околна среда.....	213
5.1.3	Национална стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г.....	213
5.2	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП и източника, в който са публикувани	215
5.2.1	Начини на отразяване при изготвянето на ОУПО	215
5.3	Цели по опазване на околната среда на планове и програми и връзката им с настоящия ОУП, като ще бъдат дадени и конкретните мероприятия, предвидени с плана, водещи до постигането им.....	217
6	Информация за използваните методики за прогноза и оценка на въздействието върху ОС	218
6.1	Методи на извършване на екологичната оценка.....	218
6.2	Методики за изследване, прогноза и оценка на околната среда	218
7	Описание на мерките, предвидени да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителните въздействия върху околната среда.....	220
7.1	Вероятните значителни въздействия.....	220
7.2	Мерки за намаляване или предотвратяване на отрицателните въздействия.....	222
7.2.1	Предложените мерки за намаляване или предотвратяване на отрицателните въздействия при прилагане на плана ще бъдат дадени текстово и таблично в Таблица № 8:.....	222

8	Описание на необходимите мерки за наблюдение и индикатори за наблюдение и контрол на въздействията при прилагането на ОУП на община Кнежа, срокове и отговорници.	226
9	Становища и мнения на засегната общественост, на компетентните органи за вземане на решение по ЕО и други специализирани ведомства и специалисти в резултат на проведените консултации.....	228
10	Справка за извършени консултации	228
11	Заключение.....	253

ВЪВЕДЕНИЕ

Проектът за изработване на общия устройствен план (ОУП) на община Кнежа се изготвя от обединение „План Консулт Кнежа“ ДЗЗД, след спечелен конкурс и сключен договор за проектиране.

ДЗЗД „План Консулт Кнежа“, – София се представлява от Райна Василева Стамболска-Велкова, в качеството ѝ на управител, със седалище и адрес на управление: гр. София, Ул. Братя Миладинови 60, ет.2.

Екологичната оценка на общия устройствен план на община Кнежа се разработва като част от общата задача от страна на ДЗЗД „План консулт Кнежа“– София.

В разработвания проект за „ОУП на община Кнежа” – 2015 г., в заданието за обхват и съдържание на Доклад за ЕО и в настоящия Доклад са взети предвид препоръките на контролния орган, посочени в становище на РИОСВ Плевен (изразено в писмо с изх. № 2966/04.06.2014 г., писмо с изх. № 2311/14.04.2015 г. и писмо с изх. № 2772/17.09.2015 г. Директора на РИОСВ-Плевен).

ИЗХОДНА ИНФОРМАЦИЯ ДАННИ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

ОБЩИНА КНЕЖА, гр. Кнежа, ул. „Марин Боев“ № 69

Пълен пощенски адрес за кореспонденция: гр. Кнежа, ул. „Марин Боев“ № 69

Телефон, факс и адрес на електронна поща: 09132/71-36; централа - тел.;; факс - 09132/70-07; e-mail: obstina_kneja@abv.bg

Лице за връзка, телефон, факс: Г-н Илийчо Лачовски– кмет на община Кнежа

ДАННИ ЗА ПРОЕКТАНТА:

ДЗЗД „План Консулт Кнежа“, гр. София, главен изпълнител на проекта: „ОУП на Община Кнежа”

Адрес: гр. София, Ул. Братя Миладинови 60, ет.2.

ОУП на община Кнежа попада в обхвата на областите (по-специално устройствено планиране), изброени в чл. 85, ал. 1 от ЗООС, както и в обхвата на т. 11.1. на Приложение № 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО, приета с ПМС № 139/2004 г., обн., ДВ, бр. 57/2004 г., изм. и доп., бр. 3/2006 г., бр. 29/2010 г., бр. 3/2011 г., бр. 38/2012 г., бр. 94/2012 г.) и подлежи на задължителна екологична оценка (ЕО), тъй като с проекта за Общ устройствен план (ОУП) се очертава рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на ЗООС.

Настоящият Доклад за Екологична оценка на Общ устройствен план /ОУП/ на община Кнежа, област Плевен се разработва на основание писмо с изх. № 2772/17.09.2015 г. Директора на РИОСВ-Плевен във връзка с внесено Уведомление по чл. 10, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), за план/програма/проект "Общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа" и Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа чл.19 „а“ от Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ, бр.94 от 30.11.2012г.) и писмо на РИОСВ-Плевен с изх. № 2966/04.06.2014 г. Директора на РИОСВ-Плевен.

Директорът на РИОСВ-Плевен се произнася с горе цитираното становище, че приема представеното уведомление по чл.10.

Съгласно изискванията на чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, при която се установи, че проектът на ОУП на Община Кнежа няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в описаните защитени зони, поради следните мотиви:

1. При реализиране на Общия устройствен план на община Кнежа предвидените устройствени зони не засягат нови територии от защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. В проекта за Общ устройствен план на община Кнежа се предвижда изграждане на устройствена зона Пп (предимно производствена дейност) на територията на защитената зона, на терен с одобрен и влязъл в сила ПУП.

2. Няма вероятност реализацията на плана да доведе до промяна на видовия състав, числеността и структурата на популациите на видовете, предмет на опазване в защитена зона ВС 0000613 "Река Искър" и 33 ВС 0000627 "Конунски дол".

3. Характерът на предвидените дейности, не предполага унищожаване, увреждане или фрагментиране на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитена зона ВС 0000613 "Река Искър" и 33 ВС 0000627 "Конунски дол".

4. Предвижданията на плана няма да доведат до промени в структурата, функциите, целостта и природозащитните цели на защитена зона ВС0000613 "Река Искър" и 33 ВС 0000627 "Конунски дол".

5. Не се очаква значително кумулативно въздействие по отношение на предмета и целите на опазване на защитена зона ВС0000613 "Река Искър" и 33 ВС 0000627 "Конунски дол", спрямо одобрените до момента планове, програми, проекти и инвестиционни предложения в нея.

6. При реализацията на плана не се очаква генериране на шум, емисии и отпадъци във вид и количества, които да окажат значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитена зона ВС0000613 "Река Искър" и 33 ВС 0000627 "Конунски дол".

В тази връзка не е необходимо да бъде изготвен доклад за оценка за степента на въздействие (ДОСВ) на ОУП на Община Кнежа върху предмета и целите на защитени зони.

Преценката ще бъде взета предвид при определяне на обхвата на екологична оценка (ЕО) и при постановяването на Становище по ЕО за одобряване/неодобряване на Общ устройствен план (ОУП) на Община Кнежа.

По отношение на представеното в РИОСВ-Плевен задание за обхват и съдържание на ДЕО на проекта ОУПО Кнежа, компетентният орган предлага, при разработката на доклада за ЕО да се вземе предвид следното:

◆ При описанието и анализа на състоянието на атмосферния въздух, да се използва актуална информация.

◆ При анализа на неорганизираните емисии във въздуха да се вземе предвид спецификата на общината по отношение на два основни фактора, оказващи влияние върху КАВ:

- степента на използване на развитата газопреносна мрежа за природен газ, във връзка с установените увеличени нива на прах през отоплителния сезон, от изгарянето на твърди горива за битово отопление;

- сезонните увеличения на неорганизираните емисии на прах, свързани с обработката на големи площи земеделски земи, както и с обработката на зърно (сушене) в големия брой силосни комплекси.

- ◆ В т. 4. Анализ на вероятните значителни въздействия върху околната среда от осъществяването на плана, да се включи анализ на въздействието върху КАВ в следните аспекти:

- оценка на въздействието на планираните режими на устройство на промишлените и смесените зони и предвижданите видове производства в тях, върху емисиите от неподвижни (производствени) източници;

- оценка на въздействието на планираното развитие на населеното място, по отношение емисиите от използване на горива за отопление в жилищни и обществени сгради;

- въздействие на планираното изграждане на пътна инфраструктура, в това число на евентуални околоръстни пътища, върху неорганизираните емисии на прах от движението на селскостопанска техника и вноса на прах и кал в населеното място;

- влияние на планираните зелени площи и благоустроени терени върху неорганизираните емисии на прах във въздуха.

- ◆ По отношение на фактор "шум", да се включи актуалната информация, представена с горепосоченото писмо на РИОСВ - Плевен.

2. В част "Води":

При описанието и анализа на повърхностните, питейни и отпадъчни води да се използва актуална информация относно:

- ◆ Изпълнение на проект "Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителна и канализационна мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ)" във връзка с писмо на РИОСВ - Плевен до Община Кнежа относно поискана информация за изготвяне на ОУП (изх. № 2311/14.04.2015 г.).

- ◆ ГПСОВ - гр. Кнежа е изградена и въведена в експлоатация. В работен режим е и в точката на заустване в р.Гостиля, се провежда собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води, съгласно Решение № 1592/23.03.2015 г. за изменение на Разрешително № 13140233/16.10.2103 г. за заустване на отпадъчните води от

канализационната мрежа с ПСОВ на гр. Кнежа във водоприемник р. Гостиля, поречие р.Искър.

3. В част "Отпадъци":

Представеното Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа, по фактор отпадъци няма нужда от допълване и преработване.

4. В част "Почви":

Представеното Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа, по компонент почви няма нужда от допълване и преработване.

5. По отношение на опасни химични вещества "ОХВ"

◆ ОУП и Екологичната оценка да се съобразят с изискванията на глава седма, раздел I на ЗООС (приети със Закон за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда, приет от XLIII Народно събрание, обн. ДВ, бр. 62 от 14.08.2015 г.):

- На територията на Община Кнежа към настоящия момент няма предприятия, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС.

- При определяне на функционалното предназначение на терените по структурни единици, в случай, че се предвижда изграждането на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, в проекта на ОУП трябва да се предвидят зони за безопасни отстояния по смисъла на чл. 104, ал. 2, т. 3 от ЗООС, както това се включи в заданието за обхват и съдържание на ЕО и се опише в допълнителна точка "Химикали".

- Да се има предвид, че ако се предвижда изграждане на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, попадащо в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, операторът на предприятието извършва оценка на въздействието, която включва: вид и количество на опасните вещества от Приложение № 3 на ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение; риска от големи аварии и планираните мерки и средства за предотвратяване, контрол и ограничаване на значителните неблагоприятни последици от големи аварии и разстоянията от предприятието/съоръжението до жилищни райони, обществени сгради и площи, зони за отдих и големи транспортни пътища и райони с природозащитно значение или значение за околната среда, защитени по силата на нормативен или административен акт, както и зоните на въздействие при възникване на голяма авария.

- Обръщаме Ви внимание, че ако община Кнежа не предвижда в ОУП разполагане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на раздел I към глава седма на ЗООС е необходимо да се има предвид, че при бъдещи инвестиционни предложения на територията на Община Кнежа, за изграждане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал, в обхвата на глава седма, раздел I на ЗООС, след като ОУП на Община Кнежа вече е одобрен, следва да се стартира нова процедура по изменение на ОУП, в която да се предвидят зони за безопасни отстояния по смисъла на чл. 104, ал. 2, т. 3 от ЗООС.

Съгласно писмото на РИОСВ-Плевен, по нататъшните действия, които следва да се предприемат са:

- ✓ Изготвяне на доклада за ЕО, като се вземе предвид:
  - Докладът за ЕО трябва да съдържа информация по чл.86, ал.3 на ЗООС, като се разгледа евентуалното развитие на околната среда, без прилагането на плана („нулева алтернатива“);
  - Да се анализират вероятните значителни въздействия върху околната среда (вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяването на предвижданията от ОУП);
  - Да се предложат мерки за предотвратяване на неблагоприятните въздействия на ОУП върху околната среда;
  - Да се предложат мерки за наблюдение и контрол.
- ✓ В ДЕО да се отразят предложенията, мненията и препоръките от проведените консултации по заданието лицата по чл.19 и 19 а, с компетентния орган – РИОСВ- Плевен, със специализирани ведомства и обществеността;
- ✓ Изработване на доклад за ЕО от колектив от експерти, изготвен въз основа на съдържащите се в заданието констатации.

В частта "Защитените територии и биологичното разнообразие":

- ◆ В точка "2.6.1.1 Характеристика на защитените територии", не е необходимо ДЕО да съдържа информация за защитени територии по Закона за защитените територии, които не са на територията на община Кнежа.
- ◆ В точка "2.6 Биологично разнообразие и защитени територии - състояние и устройствени изисквания към опазването им", да се представи актуална

информация и за растителността, флората и фауната на територията на община Кнежа.

В заключение компетентният орган РИОСВ-Плевен уведомява, че приема така представеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за екологична оценка (ДЕО)/ Екологична част на Общ устройствен план (ОЕП) на община Кнежа. Необходимо е посочените забележки в становище, с изх. № 2772/17.09.2015 г. да бъдат взети предвид при изготвяне на Доклада за ЕО.

След изготвянето на Доклада за екологична оценка, е необходимо да проведете консултации по реда на чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за ЕО.

Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 4 от Наредбата за ЕО, следва да се представи в РИОСВ - Плевен съобщение за провеждане на консултации по чл. 20, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО, което се публикува на Интернет страниците на Община Кнежа и на РИОСВ — Плевен.

Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО, следва да проведете консултации със специализираните компетентни органи по чл. 13, ал. 1 (РЗИ, БДДР, НИКН и т.н. съгласно Схемата за провеждане на консултации), като им предоставите документацията за становище в срока по ал. 1, т. 1, буква "в" от Наредбата за ЕО.

Задължително се провеждат консултации и с компетентния орган: РИОСВ - Плевен, като за целта следва да внесете изготвения доклад за ЕО на хартиен и на магнитен носител.

Предлаганата структура и съдържание на доклада е подчинена на изискванията на ЗООС и тези посочени в становището на компетентния орган. Докладът за ЕО на ОУПО Кнежа съдържа информация по чл. 86, ал. 3 на ЗООС.

1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПЛАНА

Община Кнежа е разположена в северозападната част на България на 30 км. южно от р. Дунав, в равнината между р. Искър - на изток, р. Скът на запад и Предбалкана - на юг. Територията на община Кнежа е 317, 812 кв. км., което представлява 7,3 % от общата площ на област Плевен и 3% от Територията на Северозападен район (СЗР, NUTS 2). Граничи с общините Оряхово (на север), Бяла Слатина (на запад), Искър (на изток) и Червен бряг (на юг). Общинският център е разположен на площ от 7 кв. км. По данни на ГД „ГРАО“ жителите на общината по постоянен адрес към 15.09.2013 г. са 15 075 души.

Средната надморска височина в общината е 48 м. Климатът е умерено - континентален, коригиращ се от влиянието на черноморския басейн. Релефът е равнинен и еднообразен.

Община Кнежа е типичен аграрен район, с потенциал на развитие на селското стопанство и модернизация на прилежащата инфраструктура. Общината попада в 30 км. ивица на свободна икономическа зона. Близостта ѝ до фериботната връзка Оряхово - Бекет създава възможности за икономическо оживление и развитие на търговски, транспортни и обслужващи дейности.

Разположението на общината благоприятства съвременното и икономическо и социално развитие, което води до прогресивно нарастване на необходимостта от количествено и качествено развитие на техническата и социалната инфраструктури и комуналното обслужване, потребностите от вода, енергия и пр.

За територията са в сила система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие по смисъла на Закона за регионално развитие, които в съответните си части извеждат обществените приоритети, свързани с опазването и развитието на физическата среда и функционалните системи. Реализациите на тези предвиждания на стратегическите документи, включително евентуалното им финансиране по структурните фондове на ЕС, се нуждаят от актуална и адекватна устройствена планова основа. За осигуряване плановата основа на управлението, Законът за устройство на територията (ЗУТ, обн. ДВ бр.1, 02.01.2001г., с изм. и доп. бр. 28 от 19.03.2013 г.) регламентира изработването на общи устройствени планове на община (ОУПО), които обхващат населените места в общината и техните землища. Предназначението на тези планови документи е дефинирано по-подробно в чл.106 от закона, а прогнозният период – 15-20 години в чл.17, ал. 3 от Наредба номер 8/2001г. на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове.

Ръководството на община Кнежа, отчитайки първостепенната важност на очертаните обстоятелства и позовавайки се на актуалния опит на други български общини, оценява потребността от основаване бъдещото управление на общинската територия върху ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН и стартира процедура по изработването му.

Общият устройствен план на община Кнежа /ОУПО/ се разработва ДЗЗД „План Консулт Кнежа“ – София въз основа на:

- Техническо задание за изработване на ОУПО и аналитична част, одобрено от ОС- Кнежа;

- Опорен план на община Кнежа с чертежи с нанесени ЗЗ по ЗБР (Натура 2000) и защитени зони по ЗКН;
- Решение за определяне на изпълнител, след проведена обществена поръчка на основание чл.41 от ЗОП от страна на Община Кнежа;
- Становище на РИОСВ-Плевен, изразено в писмо с изх. № 2966/04.06.2014 г.

Главната цел на ОУП, съгласно Техническо задание за изработването му, е да създаде пространствена планова основа за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на общината в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за община Кнежа природни, културно-исторически, икономически, туристически и други ресурси. Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели и под цели:

Цели

Изхождайки от принципите на устойчиво развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели:

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на природната ѝ среда;
- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР;
- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти;
- Планиране на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнения цикъл на природното и културно-историческото наследство на общината.

Във връзка с това:

- ✓ Планът трябва да предложи пространствената организация на населените места, за разширяване и модернизация на селскостопанската инфраструктура. При устройването на дейностите, осигуряващи развитието, да се вземат предвид вече

съществуващите локализации на подобна инфраструктура, например старите селскостопански дворове,

✓ При определянето на предназначението на територията следва да се преценят възможностите за съвместяване на обекти на инфраструктурата, обслужващи земеделието и животновъдството, с преработвателни предприятия на селскостопанска продукция, доколкото това е допустимо от санитарно- хигиенна гледна точка,

✓ Правилата за прилагане на плана следва да изискват изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадните води към съществуващите и новопредвидените обекти на животновъдството и преработката на животинска продукция, респ. в устройствените зони, в които е допустимо разполагането на такива обекти,

✓ Общинският план за развитие поставя акцент върху развитието на хранително-вкусовата промишленост на основата на добре развитото селско стопанство. За това се предвижда широк набор от мерки, свързани с модернизирването и въвеждане на нови технологии в отрасъла. Като приоритетни са посочени и екологично чистите производства,

✓ Необходимо е към ОУП на общината да се предвиди диверсификация на местната икономика и към неземеделски дейности.

Основните задачи, на които плана трябва да намери решение, са както следва:

✓ Определяне на общата структура на територията;

✓ Регламентиране на общия режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, при съблюдаване на режимите, установени със специални закони;

✓ Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура;

✓ Обосноваване развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура на общината;

✓ Обосноваване развитието на техническата инфраструктура и определяне разположението на мрежите и съоръженията им на територията на общината, както и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктури и мрежи, съоръжения и обекти от регионално и национално значение;

✓ Регулиране на взаимодействието между устройството на територията на общината и природната ѝ среда, с оглед нейното опазване;

✓ Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно-историческото наследство и природните забележителности;

✓ Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия и определяне на последователност на реализирането им във времето.

Съгласно представеното техническо задание, Общият устройствен план на общината следва да бъде изработен при съблюдаване на следните **обща изисквания**:

- Доразвиване на положителните идеи и тенденции, заложи в преходни устройствени проекти, планове и други проучвания за територията на общината;
- Пълноценно отчитане външните връзки на общината, като стимулатор за развитие. Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми в съответствие целесъобразността им не само на общинско, но и на между общинско ниво;
- Формиране на комплекс от устройствени мерки, целящи създаване на условия за преодоляване на установени съществени диспропорции между отделните части на общинската територия;
- Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване;
- Създаване на устройствени възможности за използване на природните и културно-исторически ресурси за развитието на отдиха и туризма, при съблюдаване режимите за опазването им;
- Създаване на условия за развитие на социалната и техническата инфраструктури;
- Осигуряване на възможности за етапност в реализацията на устройствени мероприятия – общинско задължение;
- По отношение на икономическото развитие на общината се прилагат постановките на стратегическите документи по ЗРР, отнасящи се за общинската територия. За стимулиране на публично-частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално-икономическото развитие, в плана да се проучат възможностите и предложат решения за целесъобразна реализация на поземления фонд – общинска собственост, при спазване на общите и специфични изисквания и ограничения по отношение на земеползването.

Във връзка с горните изисквания, за населените места, както и за други части от общинската територия, с ОУПО може да се определят територии с общо и преобладаващо предназначение и самостоятелни терени с устройствен режим. вкл. при необходимост:

➤ Територии /земеделски и горски/ без право на промяна на предназначението им;

- Територии за превантивна устройствена защита /по чл. 10, ал. 3 на ЗУТ/;
- Разпределението на територията на общината по видове общо /преобладаващо/ предназначение да се извърши съгласно нормативната уредба, при съобразяване с режимите, установени по реда на други закони и на фактическото ползване.

1.1 Планова обезпеченост

В заданието е заложено при разработването на ОУП да се вземе предвид и да се отразят влезлите в сила подробни устройствени планове за отделните населени места, както и одобрените планове за улични регулации.

Табл.1. Осигуреност на населените места с устройствени планове.

Населено място	Вид план – година на одобряване			
	ЗРП	Ул.рег.	Дв.рег.	Забележка
Бреница	ЗРП	1985	1985	
Еница	ЗРП	1963	1963	
Кнежа	ЗРП	1963	1963	
Лазарово	ЗРП	1975	1975	

Видно от горните данни, устройствените планове на преобладаващата част от населените места в общината, са създадени при нормативни, а също и социално-икономически условия, различни от настоящите.

1.1.1 Изисквания на ОУПО за пространствена организация на отделните компоненти, съгласно одобреното техническо задание

- ИКОНОМИКА
- ✓ Земеделие

Територията на общината е класически селскостопански район с интензивно земеделие. Тук е локализиран и единственият научно-изследователски институт по царевичата, както и професионалната гимназия по земеделие. Така се създават се предпоставки за интензифициране и модернизирание на ключовия сектор земеделие с потенциал за реализация на модела „земя - краен продукт“.

Във връзка с това:

- ✓ Планът трябва да предвижда опазването на земеделски земи от I до IV категория:
- ✓ Строителството в земеделски земи III и IV категория, може да бъде предвидено само по изключение, когато не съществува друга териториална възможност;
- ✓ Да се въведе режим без право на промяна на предназначението за някои обработваеми и необработваеми земи;
- ✓ Земеделските територии с право на промяна на предназначението да бъдат диференцирани съобразно бъдещото им предназначение.

Планът трябва да предложи пространствената организация на населените места, за разширяване и модернизация на селскостопанската инфраструктура. При устройването на дейностите, осигуряващи развитието, да се вземат предвид вече съществуващите локализации на подобна инфраструктура, напр. старите селскостопански дворове.

При определянето на предназначението на територията следва да се преценят възможностите за съвместяване на обекти на инфраструктурата, обслужващи земеделието и животновъдството, с преработвателни предприятия на селскостопанска продукция, доколкото това е допустимо от санитарно- хигиенна гледна точка.

Правилата за прилагане на плана следва да изискват изграждане на локални пречиствателни съоръжения за отпадните води към съществуващите и новопредвидените обекти на животновъдството и преработката на животинска продукция, респ. в устройствените зони, в които е допустимо разполагането на такива обекти.

Необходимо е да се вземат предвид вече настъпили промени на предназначението на земеделски земи за сходни нужди, като се вземат предвид само такива с променено предназначение. Новопредвидените образувания да не засягат висококатегорийни земеделски земи. Да се отчитат възможностите на транспортната и друга техническа инфраструктура.

➤ **Горско стопанство**

На територията на общината няма гори със стопанско предназначение, техният териториален обхват в общата територия на общината е незначителен.

Задачите на ОУПО по отношение на горските територии са:

- ✓ Отразяване на актуалните граници на горите с различно предназначение, както и устройствения им статут, съгласно Закона за горите;

- ✓ Регламентиране на поемния капацитет на горските паркове и обслужващите ги ядра, осигуряването им с транспортен достъп и водоснабдяване, както и свързването им със мрежите на електроснабдяването;
- ✓ Режимът на устройство на горските територии да бъде без право на застрояване;
- ✓ Да се предвиди залесяване на изоставени и ерозирани земи.

➤ **Промишленост**

Общинският план за развитие поставя акцент върху развитието на хранително-вкусовата промишленост на основата на добре развитото селско стопанство. За това се предвижда широк набор от мерки, свързани с модернизирването и въвеждане на нови технологии в отрасъла. Като приоритетни са посочени и екологично чистите производства.

Необходимо е към ОУП на общината да се предвиди диверсификация на местната икономика и към неземеделски дейности.

✓ **Туризм**

Потенциалът на туристическите ресурси на общината е крайно ограничен. Това се обяснява с предимно земеделските функции на територията, незначителния териториален обхват на горските ресурси и липсата на КИИ с регионално и национално значение.

Независимо от това обектите на туризма ще бъдат локализирани в съответствие с функционалната организация на територията.

✓ **Търговия и услуги**

Дейностите, съставляващи сектора, естествено се вписват сред онези, които определят развитието на общината, доколкото:

- ✓ Обогатяват стопанския потенциал на общината и осигуряват допълнителни работни места;

- ✓ Осигуряват повишаване качеството на живот на населението, респ. допринасят за стабилизирането на селищната мрежа и балансираното развитие на отделните части на територията чрез обогатяването си в териториален план и като асортимент.

В зависимост от локализацията на търговията и услугите в тях ще се развива ежедневно, периодично или епизодично обслужване. Локализирането на тези дейности ще се търси във връзка със населените места.

✓ **Строителство**

Общият устройствен план няма пряко приложение за разрешаване на строителство /съгласно чл. 104, ал. 3 от ЗУТ/.

1.1.2 Изисквания към ОУПО относно устройството на населените места

По отношение на устройството на териториите, в техическото задание са посочени следните изисквания:

✓ В плана следва да се предвиди разширяване на спектъра от функции в населени места, напр. изграждане на обекти на социалните грижи;

✓ В предвижданията на ОУПО за всички населени места е необходимо да се предвиди рехабилитация на довеждащата пътна инфраструктура;

✓ ОУПО следва да предвиди актуализация на плановата основа за устройство на населените места /ниво ПУП/, с оглед приложимостта на действащите планове.

✓ Определянето с плана и изпълнението на устройствените и благоустройствени мероприятия, представляващи общинско задължение, са инструмент за стабилизиране на селищната мрежа и за осигуряване баланс в развитието на отделните части на общинската територия. В този смисъл окончателният проект следва да посочва и последователност /приоритетност/ на изпълнението на описаните мероприятия в рамките на периода на действие на плана.

1.1.2.1 Изисквания към пространствената организация на социалната инфраструктура:

На общинско ниво планът следва да предложи модел на пространствена организация на социалната инфраструктура, създаващ условия за укрепване на селищната мрежа. Важен аспект на тази задача е общественото обслужване на териториите с концентрация на селски населени места на общината, които са с ограничен демографски потенциал и в които ежедневното и периодично обслужване е затруднено или въобще липсва.

Да се изследва нуждата от нови обекти на социалната инфраструктура..

1.1.2.1 Изисквания към последващо устройствено планиране:

Общият устройствен план на общината, съгласно разпоредбите на ЗУТ, има значението на основа на цялостното устройство на територията, като неговите предвиждания са задължителни за по следващите подробни устройствени планове. В този смисъл в правилата за прилагането му следва да се включат конкретни изисквания към подробното устройствено планиране, съобразно спецификата и потребностите на отделните територии и/или планираните операции. С правилата за прилагане могат да се определят още допустимите отклонения от предвижданията на ОУПО, условията, при които той може да се изменя и други налагащи изисквания.

Планът следва да определи целесъобразна последователност на изработването на последващите подробни планове, като отчете приоритетите в обществения интерес, мащабите на инвестиционната активност по територии и потенциални заплахи за компрометиране на ресурси или публични мероприятия при продължаване работата ”на парче”.

За изработване на подробните планове е необходимо да бъдат изпреварващо осигурени актуални специализирани кадастрални карти.

1.1.2.2 Техническа инфраструктура

Общи изисквания към развитието на техническата инфраструктура

Конкретните изисквания към ОУП на общината са:

✓ Мрежите да се оразмеряват на базата на възможната емкост на територията, независимо че реалното усвояване или предвиденото натоварване на някои части от територията може да настъпи в по-далечен период/етап;

✓ Въз основа на анализ на състоянието на мрежите да се определи степента на допустимото строително усвояване на териториите от гледна точка на реалната възможност за обезпечаването им с инженерна инфраструктура в периода на действие на плана;

✓ При необходимост от изграждане на нови /или реконструкция на съществуващи/ съоръжения, необходими за функционирането на съответната мрежа, да се предложат подходящи площадки.

1.1.2.2.1 Транспортна мрежа, пътна инфраструктура

➤ Транспортна мрежа

✓ Територията на община Кнежа не е с добра степен на транспортна съоръженост и като качество не удовлетворява настоящите потребности. Пътищата в община Кнежа не са в добро състояние, това в най-голяма степен се отнася за общинската пътна мрежа. Подобряването на състоянието на пътната мрежа /от I и II клас/, както особено на общинската пътна мрежа е основната цел в областта на транспортното обезпечаване в перспектива на общината.

➤ **Пътна инфраструктура**

✓ Територията на община Кнежа се пресича от републикански пътища с обща дължина 8 км, второкласен път Кнежа-Долни Дъбник /Плевен/, и от 197 км общинска пътна мрежа. Връзките между населените места се осъществяват единствено чрез автомобилен транспорт. Пътните настилки не са в добро състояние.

1.1.2.3 Друга техническа инфраструктура

➤ **Електроснабдителна мрежа**

Територията на общината е обезпечена с електроенергия и с въздушни електропроводи високо напрежение. Мрежата СрН е добре развита и в добро състояние. Недобро е състоянието на мрежата ниско напрежение - в селата, съставни на общината, която е с недостатъчна преносна възможност и често пъти с по-ниско напрежение.

Горните изводи изискват от ОУП на общината:

✓ Да изследва необходимостта от реконструкция и изграждане на нови съоръжения за ВЕИ, за да се отговори на инвестиционните интереси за изграждане на алтернативни енергийни източници;

✓ С Правилата за прилагане на ОУПО да се изиска от последващите подробни устройствени планове и схемите на електроснабдяването към тях да предвидят развитието и реконструкцията на мрежата ниско напрежение.

➤ **Газификационна мрежа**

На територията на общината е започнал процесът на газификация, като на този етап частично са газифицирани гр. Кнежа и с. Бреница. Предстои по-нататъшното разширяване на газопреносната мрежа с оглед пълната газификация на гр. Кнежа и газифициране на останалите населени места в общината, съгласно общинския план за развитие.

➤ **Водоснабдителна и канализационна мрежа**

С ОУПО трябва да се изследва и определи, въз основа на предвижданията на проекта „Воден цикъл“:

- ✓ Източници - капацитет, състояние;
- ✓ Магистрални водопроводи - капацитет и състояние, възможност за поемане на допълнително натоварване, нови трасета;
- ✓ Резервоари - оценка за достатъчност на изградения обем на резервоарите;
- ✓ Изследване на необходимостта и определяне на места за съоръжения в някои населените места на общината;
- ✓ Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове реконструкция на разпределителните мрежи в населените места чрез подмяна на съществуващите с тръби с подходящи параметри.
- ✓ Начин на отвеждане на отпадъчните води от населените места и определяне на места за локални пречиствателни съоръжения:
- ✓ Главни колектори - капацитет, възможности за поемане на допълнителни натоварвания при необходимост от провеждане на водни количества по-големи от тези в момента, необходимост от нови;
- ✓ Правилата за прилагане на плана да изискват от последващите подробни устройствени планове изработване на схеми за канализация на населените места.

➤ Електронно-съобщителна система

Община Кнежа се обслужва от цифрова телефонна система.

Изградената кабелна мрежа и монтираният капацитет в централите дават възможност да се удовлетворят 100 % от исканията за телефонни постове., но се използват само част от инсталираната мощност.

Всички селища от общината имат покритие от мрежите на трите мобилни оператора Vivacom, Globul и М-Tel, като навсякъде обхвата е добър. Всички населени места има Интернет.

Дейностите на съобщителната система се осъществяват от пощенските станции и пощенски клонове. Мрежата от пощенски станции в селата е добре развита и задоволява нуждите на населението.

1.1.2.3.1 Общи изисквания към развитието на техническата инфраструктура

Общо принципно изискване към развитието на техническата инфраструктура е отчитането на предпоставящото и лимитиращо значение на част от системите за

раконструкцията и интензификацията на урбанизираните територии, респ. за усвояването на нови територии, като двата вида дейности се планират взаимнообвързано. Конкретните изисквания към ОУП на общината са:

- Правилата за прилагане на плана да регламентират условията от инфраструктурна гледна точка за промяна на предназначението на земеделските земи;
- Мрежите да се оразмеряват на базата на възможната емкост на територията, независимо, че реалното усвояване или предвиденото натоварване на някои части от територията може да настъпи в по-далечен етап;
- Въз основа на анализ на състоянието на мрежите да се определи степента на допустимото строително усвояване на териториите от гледна точка на реалната възможност за обезпечаването им с инженерна инфраструктура в периода на действие на плана;
- При необходимост от изграждане на нови (или реконструкция на съществуващи) съоръжения, необходими за функционирането на съответната мрежа, да се предложат подходящи площадки.

1.1.2.4 Общи изисквания към ОУП на община Кнежа по отношение на устойчиво развитие на околната среда

С общия устройствен план на община Кнежа трябва да се определят:

✓ Общата структура на територията - предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части, местоположението и границите населените места, земеделските територии; горските територии, защитените територии, защитени зони, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;

✓ Общият режим на устройство на всяка от териториите по т. 1, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие:

- ✓
- Извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
- Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с

инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти с регионално и национално значение;

- Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- Териториите за активно прилагане на ландшафтно-устройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита-защитени зони по Natura 2000, защитени зони на недвижимо културно наследство, обекти подлежащи на здравна защита и др.

➤ **Общи изисквания към ОУП на общината отнасящи се до устойчиво развитие на околната среда**

Общото състояние на околната среда на територията на община Кнежа се основава на разработената Общинска програма за опазване на околната среда 2010-2014 на община Кнежа.

✓ Устройствени изисквания за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух

Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух на територията на община Кнежа са транспортните средства. Допълнително негативно влияние има лошата улична и пътна настилка, качеството на хигиенизиране на населените места и изхвърляне на вредни емисии през отопляемия сезон от домакинствата, които преобладаващо се отопляват с дърва и въглища.

✓ Устройствени изисквания по опазването на водите

Качествата на водата са добри целогодишно. На територията на общината има изградени 8 помпени станции. На територията на гр. Кнежа има изградена ГПСОВ, пречистените води се заустват в р. Гостиля. С изключение на гр. Кнежа, останалите населени места в общината не са канализирани.

Очертаните по-горе изводи и проблеми са основание за следните устройствени изисквания към ОУП на общината:

- Разкриване на възможности за осигуряване на допълнителни количества питейна вода, за предпочитане от местни водоизточници;
- Въвеждане с правилата за прилагане на ОУПО задължително изграждане на изгребни ями и поэтапна подмяна на попивните ями;
- В Правилата за прилагане на ОУПО да се предпише изискване към последващите ПУП за предвиждане на локални съоръжения за пречистване на отпадните води на стопанските обекти.

✓ Устройствени изисквания по опазване на ландшафтите и биоразнообразието

Община Кнежа се намира във флорния район на Дунавска равнина. От дъбовите гори има запазени отделни стари дървета на възраст над 100 години. Намират се извън регулацията на града в м. „Опитно поле”. Тези единични екземпляри се развиват нормално.

Към разработването на ОУП на общината се формулират следните изисквания:

- В графичния материал на плана да се нанесат границите на защитените зони по ЗБР, и защитените зони по ЗКН;
- Планът да се основе на актуализирана инвентаризация на нарушените терени, предоставена от компетентните органи, като съответно се допълни и опорният план;
- Предвиждане за рекултивация на установените нарушени терени и направа на предложения за бъдещото им функционално използване.
- Включване в Правилата за прилагане на плана на предписание за разработване на програма за /до/изграждане на система/та/ от ветрозащитни пояси срещу ветровата ерозия.

С оглед на горния извод, от ОУП на общината се изисква:

- Последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазването, при необходимост на определени места, и възстановяването на общите ландшафтни характеристики на територията;
- Специално внимание да бъде отделено, вкл. чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;
- При реализирането на рекултивация на нарушените терени и определяне на бъдещото им предназначение следва да се отчита принадлежността на тези терени към съответните типове ландшафт и възстановяването им да се използва за тяхното /на ландшафтите/ стабилизиране.
- Защитените територии и защитените зони по Natura 2000 покриват неголяма част от общинската територия - Защитена зона за местообитанията р. „Искър” с идентификационен код BG0000613, с.Бреница - ЕКАТТЕ - 6375 и Защитена зона за местообитанията с идентификационен код BG0000627 Конунски дол, която

попада в землището на гр.Кнежа. За защитените територии няма определени буферни зони.

- Зелените системи в общината са достатъчни по площ, но са в лошо състояние, следствие незадоволително поддържани. Ефективното поддържане на зелените площи чрез изграждане на стационарни напоителни системи. Целесъобразно е разширяване на производството на декоративно-посадъчен материал на територията на Общината за масово озеленяване.

Изхождайки от горните изводи и проблеми, към ОУП на общината се адресират следните изисквания и насоки:

- ✓ При определяне на бъдещото функционално използване на отделните части на територията, да се отчита стриктно териториалният обхват, респ. границите на защитените територии и зони, в т.ч. трите пояса в обхвата на вододайните зони;

- ✓ При определянето на териториалното зонироване в обхвата на защитените територии да се съобразяват с техните планове за управление;

- ✓ Да се проучи необходимостта и съгласува с компетентните органи по опазване на околната среда евентуалното определяне на буферни зони на защитените територии;

- ✓ За защитените зони по Natura 2000 да бъде съобразена с природоохранителните режими, въведени по реда на Закона за биологичното разнообразие. Ако до изработването на проекта за ОУПО не са приети планове за управление на защитените зона по този закон, в проектоплана да се обоснове допустимата устройствена/урбанистична/строителна намеса, респ. прилагането ѝ чрез устройственото планиране на последващото ниво. при съобразяване с изискванията за запазване на местообитанията и популациите.

1.1.3 Реализиране проекта за Изменение на ОУПО Кнежа

Общият устройствен план на общината се изработва въз основа на заданието по чл. 125 и 126 ЗУТ и на допълнителна информация от централните и териториални администрации и експлоатационни дружества.

Общият устройствен план се разработва в две фази:

- Предварителен проект;
- Окончателен проект.

Общият устройствен план на община Кнежа се създава за прогнозен период от 20 години.

Първа фаза:

Предварителен проект: Предварителният проект на ОУПО съдържа текстови и графични материали

- Опорен план в М 1:25000 – За целта се използва Опорния план, изработен паралелно с Плановото задание, като се допълват с някои елементи, които авторският колектив изработващ ОУП счита, че трябва да бъдат допълнително включени.
- Опорен план (схема) в М 1:25000 на собствеността на земята
- Схема с нанесени действащи към момента ПУП-ве.
- Обяснителна записка, изясняваща и обосноваваща проектните предложения. Същата включва и необходимите допълнителни проучвания и анализи, свързани с промените в актуалната обстановка, както и други специфични въпроси, произтичащи от проектното решение;
- Проект за Общ устройствен план на община Кнежа, оформен съгласно изискванията на Наредба №8 в М 1:25000;
- Схеми за:
  - Комуникационно-транспортна система;
  - Водоснабдяване и канализация;
  - Електроснабдяване;
  - Газоснабдяване;
  - Съобщителна мрежа;
  - Зелената система;
  - Инженерно геоложките и хидроложките условия;
  - Недвижимо културно наследство,
  - Биоранообразие, вкл. Защитени зони по Натура 2000
  - Други схеми и илюстративни материали;

Сродните по характер и/или тематика графични материали могат да се обединяват в общи схеми или в сборна схема в подходящ мащаб, позволяващ ясен графичен израз.

Втора фаза:

Окончателен проект:

По втората фаза се залага само един етап. Освен съдържанието, описано по-горе, в него се включват допълнения и нанасят корекции по предписания на общинската администрация, в следствие проведените обществени обсъждания, съгласувателни процедури със заинтересованите ведомства и други институции и отразяване на забележките и препоръките от тях. Изготвят се и всички финални документи на ОУП – текстови и графични, вкл. и съкратен доклад. Към окончателния проект се прилагат още:

- Баланс на територията
- Правила и нормативи за прилагане на Общия устройствен план на община Кнежа.

Графичните материали на ОУПО се изработват в цифров вид във формат за GIS върху цифровата картна основа, предоставена от възложителя.

За обща информация се ползват сканирани и координирани топографски карти в М 1:25000.

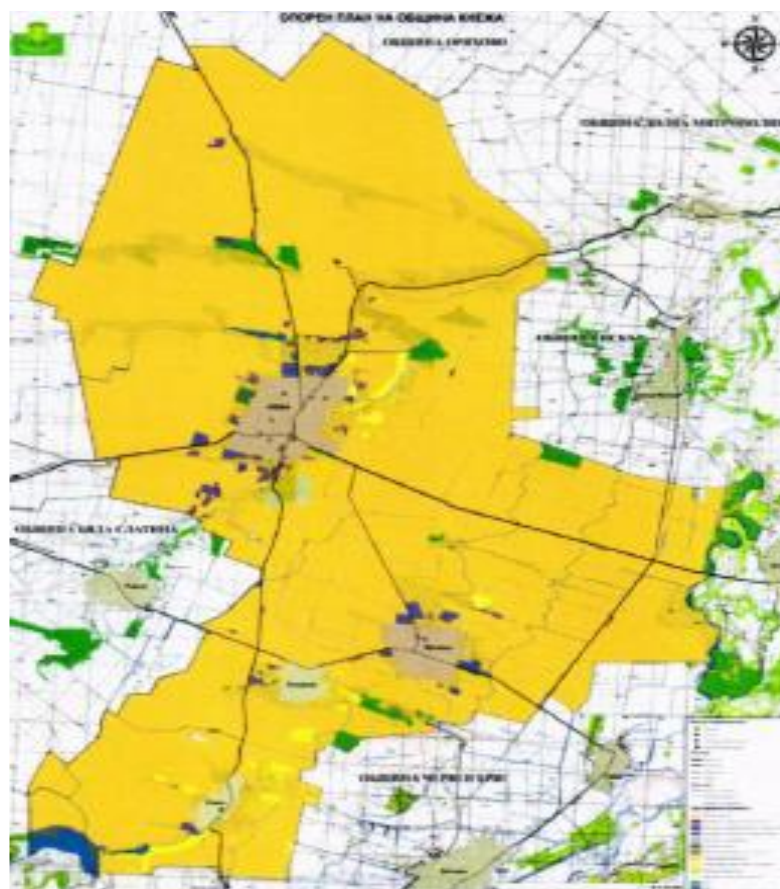
Цифровият модел на плана да съдържа база данни „Правила за прилагане на ОУПО” за устройството и застрояването на различните видове територии, устройствени зони и терени (вид, правила и нормативи за устройство и застрояване и др.п.) и дава възможност за извличане на автоматизирани паспорти на видове територии, устройствени зони, терени и обекти, както и справки по зададените критерии.

На Общия устройствен план следва да се гледа като на комплексна съвкупност от текстови и графични материали, изградени по методите на географските информационни системи (GIS). Това налага общо изискване към базите данни, получаващи графичен израз – всички таблични материали с териториални адреси да съдържат идентификационен код, привързан със съответната териториална единица.

1.2 Описание на физическите характеристики на територията, обхваната от плана и необходимими площи, вкл. земеделски земи, горски площи, усвоени терени по време на фазата на строителството и фазата на експлоатация

Община Кнежа се намира административно в обхвата на Плевенска област. Тя обхваща територия от 317, 812km². Разположена е на около 50 km от областния център Плевен, на 30 km южно от р. Дунав, в равнината между р. Искър на изток, р. Скът на запад и Предбалкана на юг. Граничи с общините Оряхово, Бяла Слатина, Искър и

Червен бряг. Гъстотата на населението непрекъснато намалява от 50,1 д/км² през 2005г. на 47,9 д/км² през 2008 г. и на 46 д/км² през 2011 г. Подобна негативна тенденция се наблюдава и за цялата област Плевен.

Фиг. 1. Местоположение и граници на община Кнежа ( )

Урбанистичната структура на общината се характеризира с 4 населени места: административен център - град Кнежа и 3 села: Бреница, Еница и Лазарово.

Община Кнежа е на 8-мо място по територия, на 4 -то място по население и на предпоследно място по брой населени места сред единадесетте общини в област Плевен.

Различията в усвоеността на територията като функционално съдържание и съотношението в застъпеността на отделните функции като земеползване – традиционно и актуално състояние, се обуславят от разнообразието в природогеографските характеристики на територията.

Основните елементи на териториалната структура на общината са:

- Земеделските земи, които заемат най-голям дял от територията – 29 909,10 ha;
- Земи от горския фонд, които съставляват 0,00 ha.
-

1.2.1 Баланс на територията по начин на трайно ползване

Териториални и поземлени ресурси

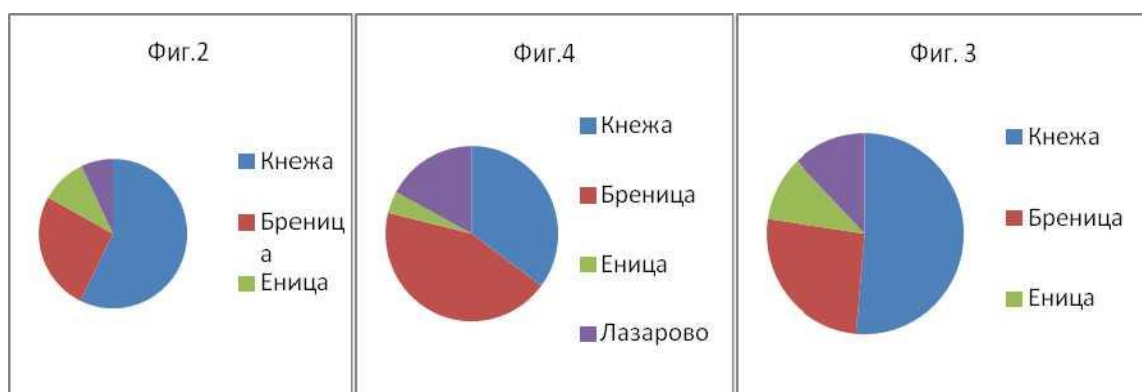
Най-голям относителен дял в територията на община Кнежа заема земеделската земя - 299 091дка (94 % при средно за страната 57,4%). Обработваемата земеделска земя по официални статистически данни е около 283 200 дка или около 89,0% от общата територия.

Таблица 2. Баланс на територията за 2011г

Община	Обща територия	Земеделски земи-общо	Обработваеми площи	Поливни площи	Горски територии	Населени места и урбанизирани територии	Водни площи	Полезни изкопаеми	Транспорт на инфраструктура
Кнежа кв. км	317,8	299,1	283,2	148,5	4,4	17,9	4,2	1,9	1,3
Кнежа %	100,0	94,01	89,00	46,67	0,0	5,6	1,3	0,1	0,4

По данни на НСИ за 2011 г. балансът на територията на община Кнежа по фондове е както следва: 94,01% от общата площ е земеделска, като 89% от нея е работваема, 0% горски фонд, 5.6% урбанизирани територии, 1.3% водна площ, 0.1% за добив на полезни изкопаеми, 0.4% за транспорт.

Разпределението на площта от селскостопанския фонд по населени места Фиг.2, баланса на населени места - Фиг. 3 и териториите за транспорт - Фиг. 4 са показани на следващите графики:

1.2.1.1 Селско стопанство

Селското стопанство е водещ отрасъл на общинската икономика в Кнежа. То е основен източник на доходи и заетост за населението и ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще.

Отрасълът се благоприятства от редица фактори, като наличието на равнинен релеф, улесняващ обработката на големи по площ масиви, подходящите почвено-климатични условия, високия бонитет на земеделските земи, традициите и производствения опит на населението в отглеждане на земеделски култури и селскостопански животни.

Преобладаващата икономическа специализация на общината в сферата на аграрните науки е предопределена от обстоятелството, че 94% от нейната площ е земеделска, като 89% от нея е обработваема. Справка на Общинската служба по земеделие показва, че 82% от собствеността върху земеделската земя е частна, разпределена в общо 28 635 броя частни имоти, тоест на 1 жител се падат близо 2 земеделски имота (14 613 жители е населението на община Кнежа за 2010 г. по данни на НСИ). Предпочитаната форма за управление на земеделската земя е отдаването ѝ под аренда, чиято практика бележи двоен ръст през последните пет години. Съгласно същата справка през 2005 г. под аренда са се отдавали 36 880 дка земеделска земя, докато съответния размер през 2012 г. нараства приблизително три пъти. Важен факт е, че само малка част от наемните и арендни отношения са подкрепени с договори (Доклад от проведено проучване на социално-икономическия потенциал за развитие на община Кнежа). Една от причините за това е продължаващото съществуване на раздробена и маломерна собственост, затруднени пазарни отношения поради наличието на съсобственост и доста често - неясни поземлени граници.

Таблица 3. Обработваема земеделска земя и земеделски производители в община Кнежа

Показател по години	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Обработваема земеделска земя (дка)	220 545	221 459	222 535	225 170	231 036	232 045
Брой земеделски производители	278	285	291	294	298	302

Източник: ОСЗ – Кнежа

Броят на регистрираните земеделски производители в Кнежа пред годините нараства, като от 2007 година до сега, броят им се е увеличил с 24, което представлява нарастване с 8,6 %.

Община Кнежа е ключов областен производител на селскостопанска продукция, а провеждащата се модернизация на над 15 стопанства с близо 20 млн. лева обща финансова подкрепа от ПРСР и собствени средства, допълнително категоризира отрасъл „Земеделие“ като структуроопределящ.

Растениевъдство

Растениевъдството, като основен подотрасъл на селското стопанство се развива много добре през последните години. То е специализирано основно в отглеждането на зърнени и технически /маслодайни/ култури - царевица, пшеница, слънчоглед, ечемик и др. маслодайни култури.

Около 283,2 хил. дка, или 89 % от всички земеделски земи на общината за 2012 г. са обработваеми. С възможности за поливане са 8,2 % от тях (21 315 дка), заети основно от зеленчукови култури. Лозята и трайните насаждения заемат около 4,5 хил. дка.

Общият размер на посевната площ е около 225 хил. дка, от които годишно се заемат приблизително:

- ✓ 97,130 хил. дка - за царевица;
- ✓ 75,450 хил. дка - за пшеница;
- ✓ 37,320 хил. дка - за слънчоглед;
- ✓ 6,800 хил. дка - за ечемик;
- ✓ 7,980 хил. дка - за други маслодайни култури.

Средните добиви от основните отглеждани култури - царевица и пшеница през 2007 г. са съответно - 120 и 200 кг/дка, а от слънчоглед и ечемик - 120 и 180 кг/дка.

Данните за 2012 год. са следните: царевица и пшеница през 2007 г. са съответно - 590 и 420 кг/дка, а от слънчоглед и ечемик - 300 и 340 кг/дка.

Нисък е процента на трайните насаждения в общината.

Зеленчукопроизводството е трудоемка дейност, но в сравнение с минали години се увеличава броя на земеделските производители отглеждащи различни видове зеленчукови култури.

На територията на гр.Кнежа се намира единственият в страната Институт по царевица, в който се създават нови сортове царевица. Същият работи над 80 години в сферата на селекция на високопродуктивни царевични хибриди. В близост до него се

намира и предприятието “Сортови семена-елит” ЕООД-гр. Кнежа, от който кооперациите и фирмите закупуват висококачествени семена за посев.

Животновъдство

Вторият подотрасъл на селското стопанство е животновъдството. Богатата фуражна база, традицията в поддържане на племенни стада и научно-производствените вериги са били предпоставка за завидно добре развито животновъдство до началото на прехода. След срива през 90-те, пазарната инициатива започва да навакхва чрез създаването на нови и обновяването на малки стопанства в заварените говедовъдни, свиневъдни и птицевъдни ферми. Дребното животновъдство (в малки частни стопанства) продължава да покрива преобладаващия дял на статистическите количества.

Като основни направления на развитие могат да се посочат отглеждането на едър и дребен рогат добитък в личните стопанства, които осигуряват храна под форма на мляко, мазнина, и месо за населението, а наред с него и дребните пернати животни.

Таблица 4: Брой отглеждани животни в община Кнежа 2007-2012 г.

Животни по видове	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Г оведа	2 080	1 885	2 777	2 985	2 690	2454
Овце	5 220	4 546	8 196	5 514	6 176	6 200
Кози	734	942	2 497	1 414	1 216	1 189
Свине	5 611	2 312	992	735	223	337
Птици	16 460	11 320	19 320	37 230	36 336	36 386
Зайци	2 380	965	1 010	1 147	1 152	1 052
Пчели	1 660	1 991	1 680	1 372	1 394	1 640

Източник: ОСЗ –Кнежа

Таблица 5. Добита продукция от отглежданите животни в община Кнежа 2007-2012 г.

Видове	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Краве мляко (хил. продукция)	3 615 ,3	3 603,6	4 160,5	5 115,2	1 763,1	3 020,9
Овче мляко (хил. продукция)	654,7	699,8	673,8	328,1	556,1	694,8
Козе мляко (хил. продукция)	307,8	417,1	894,5	427,5	184,4	364,1
Яйца (хил. броя)	2 380	1 700	1 940	4 320	4 600	4601
Вълна (тон)	21,5	16,1	25,2	15,5	19,2	18,6
Пчелен мед (тон)	32,6	29,0	34,0	43,0	46,0	34,4
Пчелни продукти (кг)	-	-	-	-	-	-

Източник: ОСЗ –Кнежа

Съществен проблем за развитието на подотрасъла остават строгите хигиенни и ветеринарномедицински изисквания към животновъдните обекти след присъединяването на страната към ЕС. Не на последно място сериозна пречка пред реализацията на местна животновъдна продукция се явяват и неизгодните, често прерастващи в нелоялни и монополни, взаимоотношения между продавачи, посредници и купувачи. Дори приетата през 2010 г. наредба за директна продажба на суровини от стопанствата не стимулира развитието на подотрасъла.

Данни на Министерство на земеделието и храните показват, че до март 2011 г. има много малко регистрирани стопанства по наредбата. Съгласно нея, за да продават директно продукцията си, производителите трябва да направят значителни инвестиции, тъй като се налага да покрият изискванията и стандартите за хигиена и оборудване, което също е непосилно за голяма част от стопаните, които са натоварени с допълнителна данъчна тежест; не всички са получили субсидии за глава животно.

Всички тези негативни тенденции и промени в животновъдния отрасъл се отразяват по сходен начин и върху броя на отглежданите животни на територията на община Кнежа.

1.2.1.2 Търговия, услуги и обществено обслужване

Търговията е отрасълът с най-бърз темп на развитие в местната икономика на община Кнежа. Приблизително 90 % от търговската мрежа в общината е в частния сектор. Това е и секторът с второ по сила влияние върху финансовите показатели за местното икономическо развитие, заемайки място по нетни приходи от продажби за 2008 г след селското стопанство. За разлика от традиционните икономически сектори - селско стопанство и промишленост, броят на заетите в търговията бележи слаб ръст (222 души през 2005 г., 236 - 2007 г. и 249 - 2008 г.). Този факт е показател за необходимост от допълнителни инвестиции в сектора и подобряване бизнес климата за неговото развитие. В областта на услугите важно място заемат юридическите и счетоводните консултации, здравеопазване, бръснаро-фризьорско обслужване на населението, интернет, транспортни услуги, печатарски услуги и други, доставка на горивни и смазочни материали за населението, газостанции, бензиностанции.

Туризм

Туризмът отсъства от местната икономика на община Кнежа, макар и да има очевидна потребност от този отрасъл с оглед геостратегическото разположение на територията до важни транспортни коридори. По данни на НСИ за 2008 г. няма нито едно разкрито средство за подслон, като в същото време 99% от жилищата на

територията са частна собственост, което е предпоставка за обособяване на къщи за гости и др. съвременни форми за настаняване. Включвайки фактора наличие на богати ресурси за екологосъобразно и дребномащабно производство и реализация на селскостопанска продукция, това неминуемо ще привлече и задържи туристически поток към целевата територия.

Лесопарк “Гергана”, с обща площ 546 дка, е едно от малкото живописни места в района. В него се намира единствения зоокът на територията, обитаван от елени, понита, кози, птици и др. животни. Към него се включва и зона за отдих, обогатена с детска площадка и люлки, места за пикник. Има добри показатели за ловен и еко туризъм. Често посещаван е не само от местното население, но и от гости на града. Използван е за честване на много празници, за провеждане на спортни мероприятия, лов, почивка и пр.

Важна предпоставка за подобряване стопанската активност на територията на община Кнежа е развитието и поддържането на подходяща инфраструктура. В периода 2007-2010 общинска администрация е изпълнила редица проекти, които имат за цел подобряване на материалната и техническа инфраструктура за достъпност и подобро качество на живот.

Друга интересна особеност на територията, която оказва положителен ефект върху увеличаването на добавената стойност на местната икономика е наличието на връзка между образование, наука и професионална реализация в ключовия сектор селско стопанство. Двете професионални гимназии, едната по земеделие, другата по механо-електротехника и Институтът по царевица, формират важен ресурсен цикъл, благоприятстващ устойчивото развитие на земеделието в района.

1.2.1.3 Техническа инфраструктура - свързаност и достъпност на територията на община Кнежа

Важна предпоставка за подобряване стопанската активност на територията на община Кнежа е развитието и поддържането на подходяща инфраструктура. В периода 2007-2012 общинска администрация е изпълнила редица проекти, които имат за цел подобряване на материалната и техническа инфраструктура за достъпност и подобро качество на живот.

1.2.1.3.1 Транспортно-комуникационна система

Таблица 6. Пътна мрежа в община Кнежа

№ на пътя	Наименование	Дължина /км/	Отн. дял %
11-13	Бяла Слатина - Кнежа - Искър - Д. Дъбник	3,03км	1,47%
Ш-116	Оряхово - Кнежа - Червен бряг	3,75км	1,82%
път Ш-137	Кнежа - Гостиля - Крушовене	1,3км	0,63%
	Общински пътища	197км	96,09%
	Общо	205,083	

Източник: Община Кнежа

Пътната мрежа на територията на община Кнежа е изградена от републикански пътища с обща дължина 8 км., второкласен път Кнежа-Плевен, и от 197 км. четвъртокласна пътна мрежа. Състоянието на настилките не е добро, но ежегодно се извършват ремонтни дейности.

Относно транспортната инфраструктура връзките между населените места се осъществяват единствено чрез автомобилен транспорт. Транспортното обслужване на населението се осъществява от четири местни фирми.

През територията на Община Кнежа преминават следните пътища от републиканската пътна мрежа:

1. път II -13 Бяла Слатина - Кнежа - Искър - Д.Дъбник - 3030 м в регулация
2. път III - 116 Оряхово - Кнежа - Червен Бряг - 3 750м - в регулация
3. път III - 137 Кнежа - Гостиля - Крушовене - 1300 м - в регулация

Общински пътища:

- път IV - 11607 /Кнежа-Еница/ - Лазарово - /Търнак - Бреница/ - 2,3 км.
- път IV - 11611 /Еница - Чомаковци/ - Койнаре - 2,0 км.
- път IV - 13026 /Кнежа-Искър/ - Бреница - 2,6 км.
- местен III - 116 /Кнежа - Оряхово/ - III - 137 /Кнежа - Г остиля/ - 1,5 км.
- местен III - 137 /Кнежа-Гостиля/ - м.Гергана - 1,9 км.
- местен II - 13 /Кнежа - Бяла Слатина/ - ул. Г.Михайлов - ЗПИ - 0,9 км.
- местен III - 116 /Кнежа-Еница/ - Институт по царевица - 3,6 км.

1.2.1.3.2 Водоснабдяване и канализация

По данни от Бизнес плана на „Аспарухов вал” ЕООД за периода 2009-2013 г. собствените водоизточници, експлоатирани от дружеството, са 9 броя. Всяко от селищата се захранва със самостоятелна водопроводна система. Всяко от селата разполага със самостоятелен водоизточник, който представлява тръбни и шахтови кладенци и дренажи.

Водата в с. Лазарово се изпомпва от тръбен кладенец във водосъбирателна шахта, свързана с подземен дренаж, от където се препомпва във водосъбирателна кула и от там по гравитачен път захранва селото.

В с. Бреница водата се помпа във водосъбирателна шахта в помпена станция в селото, от където с друга помпа се тласка директно в системата.

Собствените водоизточници експлоатирани от дружество ВиК в гр. Кнежа са 4 броя. Селището се захранва със самостоятелна водопроводна система.

Град Кнежа разполага с четири помпени станции:

- ПС "Свинско езеро", която се захранва от два тръбни и един шахтов кладенец, които на самоизлив се събират в събирателна шахта от където с помпа се тласкат в общия водосъбирател на града, в който се събират водите на всички ПС. Дебита на помпената станция е около 40 л/с. - оборудвана с 1 бр. помпа 50E80A Q=46 л/сек, h=70м мотор 55kw, резервна няма, хлораторно - работещо, изградена СОЗ - сравнително добро състояние;
- ПС "Пеев кладенец" тегли вода от шахтов кладенец на дълбочина 6 метра и тласка в общия водосъбирател на града, който е с вместимост 7 000 куб.м. Дебита на ПС е около 28 л/с. - оборудвана с 1 бр. помпа 28MT45.3 Q=28 л/сек, h=135м мотор 75kw, резервна няма, хлораторно работещо, изградена СОЗ - сравнително добро състояние;
- ПС "Локвичка" тегли по същия начин както ПС "Пеев кладенец" и тласка в системата. Дебита и е около 10 л/с. - оборудвана с 1 бр. помпа 12E50AM, Q=11 л/сек, h=44м мотор 10kw, резервна няма, хлораторно няма, разрушена ограда СОЗ - много лошо състояние;
- ПС "Трети двор" е с тръбен кладенец и потопяема помпа с дебит 6 л/с и тласка в системата. Оборудвана с 1 бр. помпа "VILLO" потопяема, Q=7 л/сек, h=70м мотор 7,5kw, резервна няма, хлораторно няма, разрушена ограда СОЗ - много лошо състояние.

Таблица 7. Водоснабдителна система на територията на община Кнежа

Водоснабдителна система; Локална водоснабдителна	водоизточник	Дебит л/сек	ПС	водоеми	Захранвано населено място
Кнежа	Пеев кладенец	28	да		Кнежа
	Свинско езеро	43	да		Кнежа
	Локвичка	11,7	да		Кнежа

	Трети двор	7	да		Кнежа
Лазарово	Лазарово	5	да		Лазарово
	Кл.шахтов дренаж	2	-		
Еница	Еница	5	да		Еница
	Кл.шахтов дренаж	11	-		
Бреница	Трънова падина	2x7	да		Бреница
	Лъката	17,5	да		
ВСИЧКО:		114,2			

Водопроводна мрежа

Проблеми с качеството на водата предназначена за питейно-битови нужди почти не се наблюдават.

По данни на „Аспарухов вал” ЕООД за периода 2009-2013 г. питейната вода достига до населените места по довеждащи водопроводи с обща дължина 37 000 метра. Разпределителните водопроводи в населените места са с обща дължина 154 000 метра. Градската водопроводна мрежа на гр. Кнежа е изградена основно в периода до 1960 г. и е с дължина 86 000м, като едва 3 800 м са подменени с нови тръби от полиетилен висока плътност. Градската мрежа е изградена като склучена без магистрална мрежа. Експлоатационният срок на тръбите е изтекъл отдавна. Те са морално остарели, амортизирани, пукат се и множеството и чести аварии водят до сериозни загуби на питейна вода. Етернитовите тръби са доказано канцерогенни и могат да предизвикат сериозни здравословни проблеми. Към настоящият момент диаметрите на съществуващата водопроводна мрежа на града не отговаря на действащата нормативна база. Осигуряването на надеждно водоподаване за населението е невъзможно, поради липсата на спирателни кранове на водопроводните разклонения.

За гр. Кнежа има изработен проект за доизграждане, реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежа за целия град.

Има изготвен проект за Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на ВиК мрежа за целия град. Изпълнен е първият етап от водния цикъл на града, като е рехабилитирана и доизградена ВиК мрежата в ЦГЧ и е изградена пречиствателна станция за отпадъчни води, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”. Проектът за първия етап е одобрен на 29.12.2010г. и има издадени разрешения за строеж №39 от 29.12.2010г. ; №40 от 29.12.2010г.; №41 от 29.12.2010г. След

приключване същият има издадени разрешения за ползване №ДК-07-ПЛ-7/01.04.3014г.; №СТ-05-1423/10.10.2014г.; №СТ-05-1725/28.11.2014г.; №СТ-05-1954/23.12.2014г.

Има изготвен и одобрен на 19.10.2010г. работен проект за реконструкция на част от водопроводната мрежа на с.Еница и с.Лазарово с издадени разрешения за строеж №36 от 20.10.2010г. и №35 от 20.10.2010г. В момента се изпълняват строително монтажните работи, които се финансират по Мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ от ПРСР за периода 2007-2013г.

Таблица 8: РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ВОДОПРОВОДНА МРЕЖА

РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ВОДОПРОВОДНА МРЕЖА			
№	име на улица	L	Ф
село Еница			
1	ул.“9-ти септември“	568,08 м	Ф90
2	ул.“Васил Левски“	397,5 м	Ф90
3	ул.“Кирил и Методи“	850,78 м	Ф90
4	ул.“Отец Паисий“	395,82 м	Ф90
5	ул.“Ал. Стамболийски“	730,56 м	Ф90
6	ул.“Гаврил Генов“	265,92 м	Ф90
7	ул.“Любен Каравелов“	472,94 м	Ф90
8	ул.“Партизанка“	234,77 м	Ф90
9	ул.“Аспарух“	346,23 м	Ф90
10	ул.“Гео Милев“	320,83 м	Ф90
11	ул.“Малчика“	487,74 м	Ф90
12	ул.“Тотлебен“	715,05 м	Ф90
13	ул.“Бачо Киро“	376,24 м	Ф90
14	ул.“Г.С.Раковски“	189,32 м	Ф90
15	ул.“Н.Вапцаров“	224,97 м	Ф90
16	ул.“Христо Ботев“	708,88 м	Ф90
17	ул.“Васил Коларов“	832,88 м	Ф90
18	ул.“Карл Маркс“	450,26 м	Ф90
19	ул.“Одрин“	1413,25 м	Ф90
село Лазарово			
1	ул.“Георги Димитров“	1550,15 м	Ф90
2	ул.“Ал.Стамболийски“	623,81 м	Ф90
3	ул.“Юрий Гагарин“	830,71 м	Ф90
4	ул.“Иван Вазов“	656,48 м	Ф90
5	ул.“Раковски“	634,11 м.	Ф90
6	ул.“Георги Бенковски“	749,66 м	Ф90
7	ул.“Лазар Митов“	862,01 м	Ф90

Канализационна и събирателна система

Населените места в обособената територия нямат напълно изградена канализация. На „Аспарухов вал“ ЕООД – гр. Кнежа е предадена за стопанисване и експлоатация само канализационната мрежа на гр. Кнежа, която е частично изградена. По данни от „Аспарухов вал“ ЕООД - гр. Кнежа общата дължина на изградената канализационна мрежа и колектори на гр. Кнежа към 2012 г. е около 12 000 м, от които 4 781 м са съществуващите задбалансовите активи. Подробностите са посочени в следващата таблица № 9:

Таблица № 9 Улици с изградена канализация

№	Улици с изградена канализация	Ф	Дължина
1	Ловен дом, ДЗИ и пазар	380	268
2	Кухня майка и баня	300	227
3	Блок "Младост", Блок "Витоша", Общината	500	419
4	ул. "Христо Ботев"	400	305
5	Кооперация "Ивайло" и ЖБ 2	200	117
6	Блок "Победа"	300	94
7	ул. "Христо Ботев" до ул. "Толбухин"	400	154
8	Блок "Рила 1" и блок "Рила 2"	400	143
9	Блок "Свобода"	300	74
10	Кооперация "Липа"	300	50
11	ул. "Толбухин"	300	385
12	ул. "Иван Вазов"	250	390
13	Блок "Септемврийци"	300	146
14	ул. "Димитър Бутански" от ул. "Опълченска" до кръговото	1000	488
15	ул. "Васил Левски"	800	187
		500	65
		200	55
16	ул. "Опълченска" от ОУ "Васил Левски" до ул. "Димитър Бутански"	1000	200
17	Блок ЗИМ	200	109
18	ул. "Кирил и Методий" от читалището до реката	1200	107
19	Блок "Искър" и ПК "Сребрен"	300	98
20	Ресторант "Ракета"	200	34
21	ОДЗ над Ресторанта	300	180
22	блок "Средна гора", блок "Стара планина"	300	110
23	От чешмата пред пощата до кръговото	100	46
24	Блок "Хибрид"	500	117
25	Блок "Вихрен", блок "Вежен", блок "Иван Бонов"	200	320
26	От ДСК до реката	300	100
27	От ул. "Цанко Церковски" през Занковското	300	120
28	от ул. "П.Р.Славейков" през Вик	300	95
29	от ул. "Неофит Бозвели"	300	320
30	ул. "Отец Паисий" от Занковското до реката	200	30
		500	250
31	ул. "23-ти септември", Стара гимназия и Спортна зала	300	220
32	ул. "Вит"	300	165
33	ул. "Янтра"	200	200
34	ул. "Кирил и Методий"	500	400

35	ул. "Арда"	300	230
		80	100
36	ул. "Витоша"	500	130
		300	300
		80	120
37	ул. "Рила"	300	200
38	ул. "Родопи"	500	560
39	ул. "Пирин"	300	140
40	ул. "Осогово"	300	220
41	ул. "Димитър Бутански" Плевенското шосе	1000	277
42	ул. "Ропотамо"	200	160
43	ул. "Верила"	200	285
44	ул. "Драва", Пластмасите	1000	1270
45	ул. "Брацигово"	300	280
46	ул. "Шейново"	200	150
47	ул. "Вела Пеева"	200	80
48	ул. 4Софроний Врачански"	200	250
49	ул. "Найден Геров"	300	160
50	ул. "Бачо Киро"	300	140
			11840

Степента на свързаност на населението към канализационната мрежа на гр. Кнежа е 26 %.

Съществуващата канализация работи преди всичко като битова, като уличните оттоци са много малко. Централната част на града е застроена предимно с административни и средноетажни жилищни сгради /блокове/ със смесена канализационна система, т.е. водосточните тръби от покривите на сградите са заустени в битовите канализационни тръби и оттам се отвеждат директно в река Гостиля.

Канализацията в по-голямата си част е строена по стопански начин, без проекти, и не отговаря на действащата нормативна база. Тръбите не са водоуплътни, компроментирани от агресивните подпочвени води. Връзките между тях са разрушени. Инфилтрацията е голяма. В канализацията има включени и повърхностни водни течения.

По улица „Родопи” има новоизградена канализация по работен проект от 2008 г., изпълнена от РР тръби с РР шахти. Този колектор трябва да се запази при изграждането на цялостната канализационна мрежа. Колекторите по останалите улици са изпълнени от бетонови тръби, връзките между тях в голяма степен са компрометирани и инфилтрацията е голяма. Като диаметри съществуващите канализационни колектори са достатъчни да поемат отпадъчните водни.

В селата няма изградена канализационна мрежа. Голяма част от населението са включили битово-фекалните отпадъчни води в изградени от самите тях по стопански начин примитивни съоръжения, като попивни ями, филтрационни кладенци или

локални канализационни клонове, вливащи се директно в прилежащите водни обекти /реки, дерета/. Тези съоръжения събират, но не пречистват отпадъчните води и чрез инфилтрация се явяват фактически замърсители на почвата, подпочвените и повърхностните води, което води до влошаване показателите на питейните води и респективно се явява заплаха за здравето на населението, както и за екологичното равновесие в района на населеното място.

Няма изградени помпени станции за отпадъчни води.

През 2014г. са изпълнени всички заложи мерки и дейности по проект: „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водопроводната и канализационна мрежа – първи етап и изграждане на ПСОВ – Кнежа”.

Има издадени Разрешителни за ползване на следните обекти:

- ✓ Разрешение за ползване № СТ-05-1423 от 10.10.2014г. на:
  - **Подобект:** „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа на гр.Кнежа: Първи етап – втори подетап;
- ✓ Разрешение за ползване № СТ-05-1725 от 28.11.2014г. на:
  - **Подобект:** Канализация – първи етап – първи подетап: Изграждане на Главен канализационен колектор I от ОК 355 до довеждащ колектор и довеждащ колектор до ПСОВ гр. Кнежа, община Кнежа;
  - **Подобект:** Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води /ПСОВ/ - Кнежа.;
- ✓ Разрешение за ползване № СТ -05 – 19054 от 23.12.2014г. на:
  - **Подобект:** Канализация – първи етап – втори подетап;
  - **Подобект:** Водопровод – първи подетап – първи и трети подетап гр.Кнежа, община Кнежа

Пречистване на отпадъчните води

Към настоящия момент всички отпадъчни канализационни води от населеното място – гр. Кнежа, се заустват пречистени от ПСОВ „Кнежа“ в р. Гостилица.

Изградената и пусната в експлоатация пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ-Кнежа) е с издадени разрешения за ползване №ДК-07-ПЛ-7/01.04.3014г. и №СТ-05-1725/28.11.2014г., с капацитет 10 500 еквивалент жители. Теренът отреден за площадка на ПСОВ е частна общинска собственост с площ 6,9 дка, намиращ се в землището на гр. Кнежа, ЕКАТТЕ 37376, ПИ №732054, местността „Мерата“.

Отпадъчното водно количество на вход е $2 \cdot Q_{\max.h} = Q_{\text{джд}} = 61,37 \text{ l/s}$, за което е и оразмерена пречиствателната станция на град Кнежа.

1.2.1.3.3 Енергийни мрежи, ВЕИ и енергийна ефективност

Електроразпределение

Изграждане и развитие на системата

Енергийната система за захранване на Община Кнежа е част от Републиканската мрежа. Основното захранване е на 110 kV и разпределителна мрежа от въздушни електропроводи /ВЕЛ/ 110kV. В експлоатация е подстанция „Кнежа 110/20 kV. С електропроводи 110 kV „Гърнак” и „Липа” се осъществява и връзката между подстанциите и електро разпределителните мрежи на съседните Общини.

Източници от регионално и Републиканско ниво

На територията на Общината няма изградени източници от регионално и републиканско ниво.

Основен източник на захранване на Общината е Републиканската енергийна мрежа на 110 kV.

Източниците на ел. енергия за задоволяване потребностите на Общината е трансформаторна подстанция „Кнежа” 110/20 kV.

Преносна и разпределителна мрежа

Електропроводи 400 kV, 220 kV и 110 kV

През територията на Общината преминават транзитни електропроводи:

- „Пионер-Четник”-400kV
- „Искър”-400kV
- “Борован-Бреница”- 220 kV
- „Попица”-110 kV

Захранващите електропроводи са:

- ВЕЛ „Гърнак”” 110 kV
- ВЕЛ „Липа” 110 kV

Основните магистрални и захранващи електропроводи са собственост на ЕСО ЕАД и състоянието им е много добро.

Има предвидени трасета със сервитути за обслужване на електропроводите, които следва да се запазят.

Таблица 10. Сервитути на електропроводите:

ВЕЛ	20 kV	110 kV	220 kV	400 kV
Ненаселени местности	24 м	48 м	60 м	70 м
Населени места-промишлени зони	6 м	16 м	20 м	26 м
Хигиенно защитни зони в жилищни райони- по отменената Наредба 7	-	28	48	68

Терените под електропроводите не се застрояват за обитаване или извършване на дейности.

➤ Подстанции 110/20/ kV

За ел. захранване на територията на Община Кнежа се използва подстанция „Кнежа” 110/20 kV собственост на ЕСО ЕАД, която едновременно е разпределителна на 20 kV.

Подстанцията е в мн. добро техническо състояние и задоволява потребностите на района. При възникване на необходимост от захранване на нови консуматори съгласно Наредбата за присъединяване на потребители и производители Електроразпределителното дружество изгражда нови съоръжения съобразно ЗУТ.

Съществуващата подстанция „Кнежа” има възможност за развитие на мрежа средно напрежение с използване на кабелни или въздушни линии.

За предвижданото дългосрочно развитие на Община Кнежа не се налага изграждане на нова ел. подстанция 110/20 kV.

- Разпределителна мрежа 20 kV
- *Електропроводи и кабелни линии 20 kV*

Електропроводите /въздушни и кабелни/ 20 kV за захранване на селищата в Община „Кнежа”, около и в град Кнежа са изградени така, че да се реализират пръстени с цел резервираност, както на битовите потребители така също и на промишлените. В по-голямата си част електропроводите са собственост на Електроразпределителното дружество, като всички се управляват от градската диспечерска служба.

Електропроводите 20 kV са съставени от въздушни линии основно в крайградските зони и селищата и частично кабели с химически омрежен полиетилен тип САХЕкТ.

Въздушните електропроводи 20 kV създават ограничения със сервитутите си в урегулираните територии и подлежат на постепенно кабелиране.

Като цяло електроразпределителната мрежа 20 kV е в добро състояние.

Авариите по електропроводните линии 20 kV основно се дължат на остаряла изолация.

Развитието на мрежа средно напрежение да се предвижда с използване на кабели 20 kV. Трасетата на кабелните и въздушни линии се определят с техническите проекти по реда на ЗУТ.

- Трансформаторни постове и Възлови станции

На територията на град Кнежа и околностите са изградени зидани трафопостове в самостоятелни УПИ,- вградени трафопостове, КТП, БКТП и мачтови трафопостове

В по-голямата си част трафопостове са собственост на Електроразпределителното дружество и се управляват от градската диспечерска служба.

Една част от трафопостове в промишлените зони и крайградските вилни зони са частна собственост, което затруднява тяхното управление и не дава възможност за пълното им натоварване за присъединяване на нови консуматори.

Не се препоръчва вграждане на трафопостове в жилищни сгради или да се вземат мерки за избягване на шума от трансформаторите.

С развитието на селищните системи ще се налага изграждане на нови трафопостове за осигуряване на мощности за нарастващото с всеки ден потребление съгласно Закон за енергетиката и Наредба №6 за присъединяване на производители и потребители.

- Ел. мрежа 0,4 kV

Електрическата мрежа ниско напрежение в населените места в по-голямата си част е въздушна. Кабелни линии НН има в град Кнежа. За разлика от останалите нива

на мрежите, мрежа 0,4 kV е с най-голям обем като дължини и брой съоръжения. Това е и причината тя да бъде изключително морално и физически остаряла и изисква огромни инвестиции за реконструкции, подмяна и рехабилитация. Недоброто състояние на мрежа НН води до влошаване качеството на доставената ел. енергия.

Като разпределителни табла се използват метални шкафове, които подлежат на корозия. В тази връзка напоследък навлизат в експлоатация полимерните разпределителни кутии.

Селищата от общината са разпределени в един териториален район на ЧЕЗ Разпределение - район Бяла Слатина, клон Кнежа. През последните години са подменени всички улични осветителни тела с енергоспестяващи тип „ДЕН” в различни мощности, като са подредени в необходимост от светлинните луксове за определено място и тяхната необходимост. Сериозни средства се отделят за смяна на амортизираните съоръжения.

Изградени са 57 бр. трансформаторни постове, като 36 от тях в гр.Кнежа, 9 бр. в с. Бреница, 7 бр. в с.Еница и 5 бр. в с.Лазарово. След монтажа на новите осветителни тела в общината, които наброяват около 2 270 бр., разходът за улично осветление намаля, независимо от по-големия брой тела в сравнение с тези от стария тип. Не се наблюдава намаляване на енергийното потребление в резултат на икономическата стагнация.

1.2.1.3.4 Газоснабдяване. Газопреносна система

Газоснабдяване

Лицензия за разпределение на природен газ в гр. Кнежа е дружеството „Кнежа газ“ ООД. Основен доставчик на Дружеството е „Проучване и добив на нефт и газ” АД град Долни Дъбник. Газоразпределителна мрежа с обща дължина 48 287 м., 136 бр. сградни отклонения и 137 бр. газорегулаторни и измерителни табла и 11 бр. кранови възли. Работното налягане на мрежата е 0,4 МРа.

Основната консумация на газ е от промишлените потребители, които са 16 на брой. Обществено-административните потребители са 27 и най-малък е броя на битовите.

Блок за търсене и проучване на суров нефт и природен газ „1-12 Кнежа“, находищата, както и прилежащите им концесионни площи „Български геран“, „Долни Луковит-Запад“, „Маринов Геран“ и „Искър – Запад“ ведно с елементите на техническата инфраструктура и сондажите към тях се експлоатирани от „Проучване и добив на нефт и газ“ АД, град София обхващат териториите и землищата на село Бреница и град Кнежа. Част от гореспоменатите землища – в размер на около 89 х. дка. Попадат в блок за търсене и проучване на суров нефт и природен газ „1-12 Кнежа“, което съставлява около 30% от територията на общината.

Представените концесии „Български геран“, „Долни Луковит-Запад“, „Маринов Геран“ и „Искър – Запад“ за добив на нефт, газ и кондензат в размер на 21.440 х. дка. Представяват около 7% от територията на общината, като дружеството е предприело необходимите законови действия концесионните площи да бъдат разширени до размер на съответните находища.

Дължината на съоръженията на техническата инфраструктура в т.ч. газопроводи, нефтопроводи и ел. проводни отклонения възлиза на около 26 150 м.

В община Кнежа газоснабдителната мрежа се обслужва от „Кнежа газ“ ООД. Газоснабдени са 26 обществени сгради, 15 производствени, 97 домакинства, 4 детски градини, 5 училища, както и МБАЛ - Кнежа. Дължината на газопреносната мрежа на територията на общината е 46 806 м.към декември 2013г. (Приложение – Справка за абонатите, включени в газопреносната мрежа).

1.2.1.3.5 Електронно-съобщителна система

Община Кнежа се обслужва от цифрова телефонна система. Изградената кабелна мрежа и монтираният капацитет в централите дават възможност да се удовлетворят 100 % от исканията за телефонни постове., но се използват само част от инсталираната мощност.

Всички селища от общината имат покритие от мрежите на трите мобилни оператора Vivacom, Globul и М-Tel, като навсякъде обхвата е добър.

Има изградени четири оптични комуникационни пръстени. Всички населени места има Интернет. Във всички селища има развита кабелна радио и телевизионна мрежа за приемане на програмите на регионалните оператори.

Дейностите на съобщителната система се осъществяват от пощенските станции и пощенски клонове. Мрежата от пощенски станции в селата е добре развита и задоволява нуждите на населението.

Изпълнителната агенция „Електронни съобщителни линии и информационни системи“ /ИА ЕСМИС/ изгражда, поддържа, развива, експлоатира и управлява Единната електронна съобщителна мрежа /ЕЕСМ/ на държавната администрация и за нуждите на национална сигурност. ЕЕСМ е създадена с постановление на Министерски съвет №196 от 08.07.2011 г. и обединява съществуващите до 2011 г. Електронна съобщителна мрежа на ИА ЕСМИС и Националната мрежа на държавната администрация на Министерски съвет.

Чрез ЕЕСМ се осигурява свързаност между органите на изпълнителната власт и техните администрации на територията на Република България и електронни съобщения за нуждите на администрациите на органите на държавната власт, органите на местното самоуправление и юридически лица, разпоредители с бюджетните средства, създадени със специален закон.

Към настоящият момент в ЕЕСМ са включени всички областни администрации и част от общинските администрации и от разположените на територията на областите градове и други администрации, като през територията на община Кнежа преминава подземната оптична кабелна линия с направление Монтана – Плевен, собственост на агенцията и няма изградени комуникационни възли от ЕЕСМ.

Кабелната линия е изградена с оптичен кабел в защитна HDPE тръба – една от пет броя тръби в общо трасе и за нея е издадено разрешение по ползване № СТ-05-528/04.05.2010г. като част от строеж „Оптично кабелно трасе на Националната мрежа на държавната администрация /Администрацията на Министерски съвет на Република България/ между градовете Нови Пазар – Шумен – Търговище – Разград – Русе – Велико Търново – Севлиево – Ловеч – Плевен – Монтана – Враца“. Подземното тръбно трасе е разположено успоредно път II – 13 /Бяла Слатина - Искър/ от южната му страна и на разстояние от 2 м. до 6 м. от пътя, изпълнено като част от строеж „Подземна

тръбна мрежа за оптична свързаност с изтегляне на оптичен кабел на Мобилтел АД“ и с разрешение на ползване.

С оглед на бъдещото включване на всички държавни структури към ЕЕСМ и представяне на комуникационна инфраструктура за въвеждането на електронно правителство, ИА ЕСМИС развива мрежа, като изгражда поетапно оптична свързаност до сградите на общинските и другите администрации, осигурява необходимото оборудване и увеличава преносния капацитет на мрежата по инвестиционни програми и проекти, съгласувани и/или утвърдени от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Ускореното изграждане на високоскоростни/широкополетови електронни съобщителни мрежи и развитието на електронните съобщения за нуждите на държавното управление са сред основните приоритети на приетата с решение № 149 от 11 март 2015 г. на Министерски съвет “Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2015-2018г.“

1.2.1.4 Икономически активности – състояние и тенденции. Дейности

Състояние на местната икономика, тенденции, конкурентоспособност и предприемачество

През последните години развитието на промишлеността е твърде ограничено в селищата на общината. Предприятията на територията на общината са:

- ТД “Кнезим” АД - фирмата е специализирана за производство на промишлена арматура, регулиращи и спирателни вентили за налягане, има собствена чугунолеярна и стоманолеярна цех. Към момента предприятието не работи с пълен капацитет;
- “Балканкар” АД - София - специализиран е за производство на правотокови ел.двигатели и микро ел.двигатели за карното производство; електромагнитни превключватели за карното производство. Дружеството работи с намален капацитет;
- “Стъклопластик” АД - работи в областта на химическата промишленост, изразена в преработката на пластмаса и стъклопластово производство. От стъклопласти се произвеждат тръби, предназначени за транспортиране на агресивни флуиди, за съхранение на нефтопродукти, течни торове, хранителни продукти и други;
- “Антикороза” АД - Дружеството е специализирано в производството на антикорозионни средства, смазочно-охлаждащи течности, фосфатиращи състави, обезмасляващи препарати, антифриз и миещи и почистващи препарати.
- “Олива” АД - произвежда рафинирано и натурално слънчогледово олио, експелер, лецитин и мастни киселини;

- “Сортови семена - ЕЛИТ” ЕАД клон Кнежа - ЗСКХЦ - нормален капацитет на производствена дейност;
- Мелницата за бяло брашно има капацитет 17-18 тона на ден. Съгласно закона за реституцията е върната на предишните собственици и в момента се нарича “Надежда” ООД;
- Институт по царевицата- основни направления в научната дейност са селекцията и агротехниката на царевицата. В момента работи с 45 % от максималната си производствена дейност.

1.2.1.5 Промисленост

През последните 20 години, обаче от промишлено-аграрна целевата територия се е трансформирала в приоритетно аграрен район, като хранително-вкусовата промишленост (ХВП) остава най-развит промишлен подотрасъл. В годините на прехода, обаче, голяма част от неговите ДМА са изоставени, разграбени или унищожени и са необходими редица инвестиции за неговото пълноценно реабилитиране, така че да се създадат условия за затваряне на производствения цикъл в селското стопанство. Съгласно справка на Териториално статистическо бюро – Плевен за 2008 г., по дял на нетни приходи от продажби от общите, отрасълът „преработваща промишленост” се нарежда на 3 място (19%) след селско стопанство и търговия, а по размер на средна годишна заплата - на 2 място след сектор „строителство”. Броят на действащите промишлени предприятия на територията към края на 2008 г. е 24 (16 от които са в сферата на ХВП по данни на Община Кнежа), а заетите лица в тях - 270, което прави средно по 11 души на предприятие. Общият извод, който се налага е, че преобладават микро и малки предприятия - обстоятелство, подкрепящо развитието на дребното предприемачество.

Възможност за реабилитиране на потенциала на анализирания отрасъл се явява фактът, че голяма част от промишлената зона на общината е газифицирана. За последните три години газоразпределителното дружество „Кнежа газ” ООД е построило около 20 км. нови разпределителни газопроводи и сградни отклонения за потребители. Към края на 2009 г. ползвателите на природен газ са общо 100 на брой, от които 11 в промишления сектор, 22 са обществено-административните и търговски обекти и 67 домакинства.

Друго обстоятелство, което оказва благоприятно влияние за стимулиране на промишлени и други стопански инициативи на територията на общината произтича от

самото ѝ географското положение. Освен близостта с река Дунав и ГКПП - Оряхово, територията се явява основен транспортен коридор за преминаващия от Турция за Западна Европа транспортен трафик, ползващ фериботната връзка Оряхово - Бекет. Въпреки това, този потенциал все още не е развит.

1.2.1.6 Туризм

Туризмът отсъства от местната икономика на община Кнежа, макар и да има очевидна необходимост от този отрасъл с оглед геостратегическото разположение на територията до важни транспортни коридори. По данни на НСИ за 2008 г. няма нито едно разкрито средство за подслон, като в същото време 99% от жилищата на територията са частна собственост, което е предпоставка за обособяване на къщи за гости и др. съвременни форми за настаняване. Включвайки фактора наличие на богати ресурси за екологосъобразно и дребномасшабно производство и реализация на селскостопанска продукция, това неминуемо ще привлече и задържи туристически поток към целевата територия.

Лесопарк “Гергана”, с обща площ 546 дка, е едно от малкото живописни места в района. В него се намира единственият зоокът на територията, обитаван от елени, понита, кози, птици и др. животни. Към него се включва и зона за отдих, обогатена с детска площадка и люлки, места за пикник. Има добри показатели за ловен и еко туризм. Често посещаван е не само от местното население, но и от гости на града. Използван е за честване на много празници, за провеждане на спортни мероприятия, лов, почивка и пр.

Важна предпоставка за подобряване стопанската активност на територията на община Кнежа е развитието и поддържането на подходяща инфраструктура. В периода 2007-2010 общинска администрация е изпълнила редица проекти, които имат за цел подобряване на материалната и техническа инфраструктура за достъпност и подобро качество на живот.

Друга интересна особеност на територията, която оказва положителен ефект върху увеличаването на добавената стойност на местната икономика е наличието на връзка между образование, наука и професионална реализация в ключовия сектор селско стопанство. Двете професионални гимназии, едната по земеделие, другата по механо-електротехника и Институтът по царевица, формират важен ресурсен цикъл, благоприятстващ устойчивото развитие на земеделието в района.

Изисквания към ОУПО

Горните обстоятелства предопределят набор от изисквания към Общия и устройствен план на общината:

- ✓ Потенциалът на туристическите ресурси на общината е крайно ограничен. Това се обяснява с предимно земеделските функции на територията, незначителния териториален обхват на горските ресурси и липсата на КИИ с регионално и национално значение.
- ✓ Независимо от това обектите на туризма ще бъдат локализирани в съответствие с функционалната организация на територията.
  - С устройствените си предвиждания, правила и нормативи планът да осигури в максимална степен едновременно социализацията и опазването на природните дадености и културно-историческото наследство.
  - Да се създадат условия за развитие на териториите, подходящи за разполагане на инфраструктура, обслужваща туризма.
  - Да предвиди развитие на транспорта и друга техническа инфраструктура, осигуряваща качествено обслужване на туристическите обекти и на населените места и селищни образувания за настаняване и друго обслужване на туризма, както и с дестинации извън границите на общината.
  - При определяне на приоритетите и последователността на реализацията на предвидените в плана мероприятия с публичен характер, основно – за доизграждане и модернизация на техническата инфраструктура, сред критериите да се включи и потенциалът отделните населени места или обекти като база за развитие на туризма.

1.2.2 СЕЛИЩНА МРЕЖА И НАСЕЛЕНИ МЕСТА – СЪСТОЯНИЕ И УСТРОЙСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

1.2.2.1 Селищна мрежа

1.2.2.1.1 Общи данни за селищната мрежа

➤ Селищна система и урбанизация

Съгласно класификацията на Националната концепция за пространствено развитие на България община Кнежа е определена на 4-то йерархично ниво - малки градове с микрорегионално значение за територията.

Селищната система на община Кнежа е добре изградена. В границите на общината са включени 4 населени места - 1 град - административен център - Кнежа и 3 села - Бреница, Лазарово и Еница, с кметства.

Общинският център - град Кнежа е разположен в централната част на общината. На юг от Кнежа се намират и трите села на общината - Бреница, Лазарово и Еница.

Изисквания по отношение на стабилизирането на селищната мрежа

Стабилизирането на селищната мрежа следва да се основава на предимственото развитие на средищни селища, които обединяват групи от села с общ потенциал за развитие и следва да се утвърждават като вторични центрове на общината. В този смисъл планът следва да определи набор от средищни селища, основавайки се на стопанското и социално развитие, демографското състояние, инвестиционната активност и др. показатели, обосновани в методическия подход при планирането.

Така стабилизирането на селищната мрежа следва да се свърже със създаването на устройствена основа за максимално запазване и ползване по предназначение на ценния земеделски поземлен фонд, при наличие на прилежащите им територии за обитаване и рекреационни функции, доколкото допринася за социално-икономическото развитие.

Урбанизацията следва да се основава и на развитие на населените места и/или създаване на нови урбанизирани територии, предназначени за производствени дейности и смесени производствени и **складови дейности, преимуществено в стопанските дворове на бившите ТКЗС-та.**

1.2.3 Населени места

1.2.3.1 Състояние и проблем. Общи данни

На територията на общината са разположени 4 населени места, в т.ч. гр. Кнежа и 4 села. В следващата таблица са представени данни за тяхната територия, население и категоризация, съгласно параграф 1 от допълнителните разпоредби на Наредба 7 на МРРБ от 2003г.

1.2.3.1.1 Изграденост на населените места

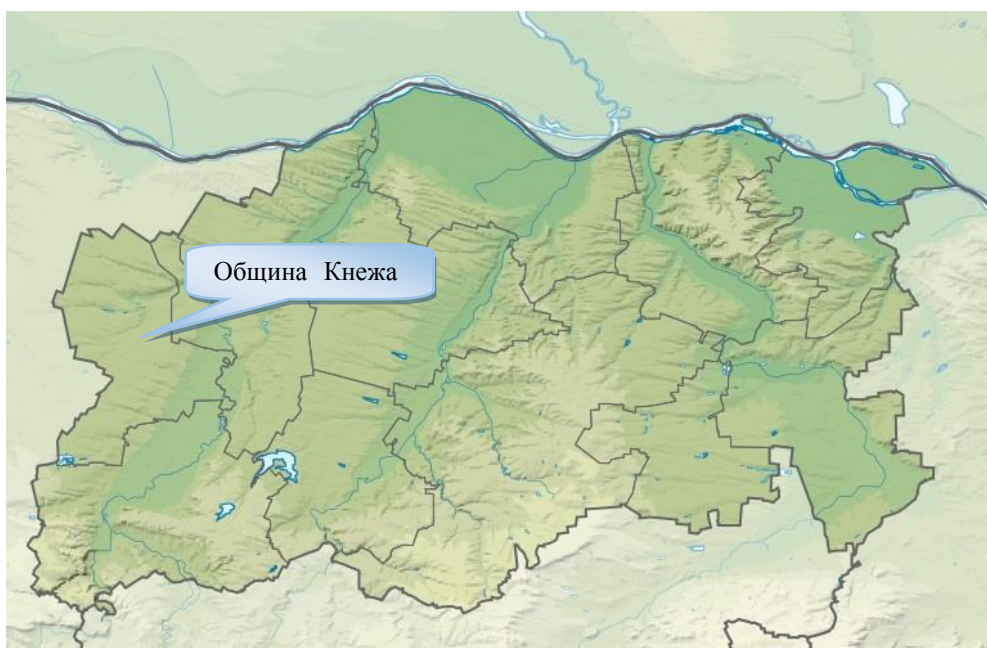
Степента на изграденост на населените места не е особено висока, но е в общо добро състояние на сградния фонд, особено в общинския център. Преобладаваща част от застрояването е с малка височина, като само в гр. Кнежа има концентрация на жилищни и обществени сгради (в централната зона на града) с повече от три етажа. Делът на паянтовите сгради е нисък, като постоянно намалява, поради новото строителство, съобразени с действащите технически норми. Сградният фонд е обновен

и увеличен, като няма изоставени жилищни сгради, а незастроените поземлени имоти са сведени до минимум. Това подобрява общите показатели, вкл. и по отношение задоволеността на населението с жилища.

Описаната тенденция стимулира развитието на посочените населени места, но предопределя и набор от изисквания по отношение благоустрояването и инфраструктурното им обзавеждане, както и към условията за транспортен достъп и обслужването с обществен транспорт.

По отношение сградите с обществени функции, за нуждите на ОУПО е необходимо да се посочи, че част от бившите училищни сгради, както и други общински сгради в селата, не се използват и се рушат, но общността оценява потенциала им за поемане на нови публични функции, стимулиращи местното развитие.

Състоянието и потребностите за развитие на социалната и техническата инфраструктури по компоненти са описани подробно в съответните раздели.

Фиг. 5. Местоположение и граници на община Кнежа в област Плевен

На този етап няма представени алтернативи за осъществяване на плана.

1.2.4 ПРЕДВИЖДЕНИЯ В ПРОЕКТА НА ОУПО КНЕЖА – УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ

Проектът на ОУП на община Кнежа предвижда развитието на града чрез следните устройствени зони:

Описание на предвидените за изграждане устройствени зони и тяхното местоположение спрямо други обекти и защитените зони

✓ ***СМФ – смесена многофункционална зона:***

- Предвидена една зона северно от гр. Кнежа, върху съществуващо летище. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ.
- Предвидени са две зони в северната част на гр. Кнежа, в непосредствена близост до терени със съществуващо застрояване, предимно производствени устройствени зони. Не попадат на територията или в близост до границите на ЗЗ.
- Предвидена една зона в североизточната част на гр. Кнежа, в близост до терени със съществуващо застрояване – предимно производствени устройствени зони. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ;
- Предвидена една зона в източната част на гр. Кнежа, в близост до терени, предвидени за озеленяване, предимно производствени устройствени зони и жилищна зона. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ;
- Предвидена една зона в южната част на гр. Кнежа, на обработваеми площи (Институт по царевичата), в близост до терени със съществуващо застрояване. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ;
- Предвидена една зона в западната част на гр. Кнежа, на обработваеми площи, в близост до терени с предимно производствени устройствени зони. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ.

✓ ***Пп1 – предимно производствена устройствена зона:***

- Предвидени седем зони в границите на гр. Кнежа, в покрайнините, в близост до терени със съществуващо застрояване, предимно производствени устройствени зони, жилищни зони. Не попадат на територията или в близост до границите на ЗЗ;

✓ ***Од1 – терени за самостоятелни рекреационни обекти:***

- Предвидена една зона североизточно от гр. Кнежа. В непосредствена близост до лесопарк „Гергана“, на брега на р. Гостиля, по който е проектирана екопътека. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ.

✓ ***Оз1 – терени за озеленяване:***

- Предвидени две зони в източната и югоизточната част на гр. Кнежа. Върху обработваеми площи, в близост до терени със съществуващо застрояване. Не попадат на територията или в близост до границите на ЗЗ.

✓ ***Тр – терени за рекултивация:***

- Определени два терена югозападно от гр. Кнежа. Разположени в близост до предимно производствени устройствени зони. Не попадат на територията или в близост до границите на ЗЗ.
- Определен един терен южно от гр. Кнежа. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ.

✓ ***Екопътека:***

- Проектирана е една екопътека по поречието на река Гостиля – от гр. Кнежа, през лесопарк „Гергана“ в посока Никопол. Не попада на територията или в близост до границите на ЗЗ.

✓ ***Велоалея:***

1.3 Евентуално развитие на околната среда без прилагане на плана - нулева алтернатива

Без прилагане на ОУП на община Кнежа, на крайградската и крайселищните територии ще се задълбочат негативните прояви и въздействие върху отделните компоненти на околната среда, ще бъдат засегнати интересите на общината, собствениците на имоти, секторни правителствени организации, граждански сдружения, неправителствени организации, обществеността на общината и съседните общини.

Без прилагане на плана ще се запази съществуващата антропогенна намеса.

Без прилагане на ОУП, развитието на общината ще бъде чрез планиране и строителство на парче, с ползване на стари планове и ПУП, които не се обединяват в единна концепция спрямо променените икономически и социални условия. Не би могло да се постигне устойчивост в развитието на общината, без интегриране на икономическите и бизнес интереси, при поброяване на социалните условия на живот, и при съхраняване на природна среда и културно историческо наследство.

Ще останат нерешени проблемите свързани с:

- Устройствените зони и функционалното им предназначение със специфични правила и норми, без възможни разширения, при запазване на специфичния облик и традиции, при съхраняване на природния ресурс.
- Ефективно обществено обсъждане за преодоляване конфликтите на интереси;
- Съобразяване с международни тенденции и изисквания към съхраняване на защитените зони и устойчиво развитие на региона;
- Устройство на части на територии и зони, без съобразяване с екологосъобразен подход в планирането, без интегрирано и цялостно инженерно обезпечаване.

2 Описание и анализ на компонентите на околната среда и на материалното и културно наследство, които ще бъдат засегнати от реализирането на плана, както и взаимодействието между тях

2.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

2.1.1 Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори

Релеф

Община Кнежа е разположена в Северозападна България на 30 км. южно от р. Дунав, в равнината между р. Искър – на изток, р. Скът – на запад и Предбалкана – на юг. Община Кнежа се простира на площ от 317 812 дка. През землището на град Кнежа протича малката река Гостиля. Общината включва четири населени места – град Кнежа и селата Бреница, Еница и Лазарово. На запад граничи с община Бяла Слатина, на север с община Оряхово, на изток с община Искър, на юг с община Червен Бряг. По-голямата част от терена има надморска височина от 100 до 200 м. а само в долината на

р.Искър тя се движи от 0 до 100 м. Абсолютната височина надморското равнище за град Кнежа е 62 метра.

Климат

Община Кнежа попада в умерено-континенталната климатична подобласт към Европейско континенталната климатична област. Континенталният характер на Климата е много добре изразен. Зимата тук е най-студена в сравнение с всички останали низини в страната, а лятото горещо. Високата годишна амплитуда на температурата е показател за силно изразения континентален характер на климата.

Температура на въздуха

При устойчиво антициклонално време след студени нахлувания на континентални или полярни въздушни маси при наличие на снежна покривка, температурите на въздуха достигат до минус -15 °С, а абсолютните минимални температури в отделни случаи могат да спаднат до около 28 °С под нулата. Средната месечна температура през най-студения месец в годината - януари е около 2 °С под нулата.

Средната месечна температура за централният пролетен месец април е около 12-13 °С. Около 20-22 от дните на април са със средноденонощна температура над 10 Со и около 8-10 над 15 °С.

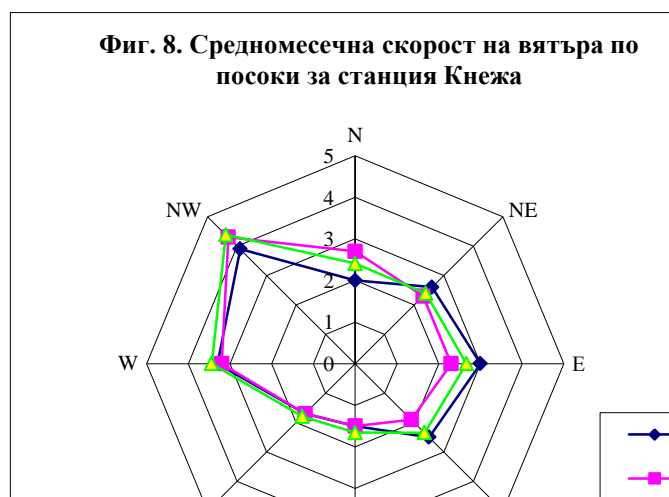
Лятото е топло със средни юлски температури 28,4 - 32 °С. При по-интензивни летни затопляния максималните температури достигат около 39,5 °С. При преобладаване на малко облачно и слънчево време в условията на слабоподвижен антициклон, температурата на въздуха може да достигне до 32 °С. Средно 80% от дните през летните месеци / юни, юли и август / са с максимална температура над 25 °С и 40% над 30 °С.

Есенното понижение на температурите в този район става малко по-бързо в сравнение с пролетното повишение, като средните месечни температури за централния есенен месец октомври са с около 0,5 Со по-ниски отколкото априлските. Температурата на въздуха спада устойчиво над 10 Со средно в края на октомври и под 5 °С в края на ноември.

Вятър

Вятърът е постоянно действащ фактор върху климата на района и се определя от динамични и физикогеографски условия. Динамичните условия за наличието на вятър са високо атмосферно налягане, температурни и инверсни циклонални и антициклонални периоди. Физикогеографските условия се изразяват в

местоположението и релефа на местността, надморската височина и близостта на обширни речни долини. Въздушните потоци и течения обикновено приемат профила на релефа на местността.

За района на Кнежа е характерен вятър със средногодишна скорост около 1.7 m/s (фиг. 7). Средномесечната скорост на вятъра е най-висока през пролетния сезон и достига максимум през месец април (около 2 m/s). През есенния сезон средномесечната скорост на вятъра е най-ниска и спада под 1.5 m/s. Тихото време (скорост между 0 и 1 m/s) заема преобладаваща част от случаите и може да достигне 60-70%. Средномесечната скорост на вятъра по посоки е показана на фиг. х-2.

Валежи

Средната годишна сума на валежите, измерена в климатична станция Кнежа е 579 mm, с максимум през месец юни (83 mm). Минимумът е през месец февруари (29 mm). Преобладават валежите от дъжд. За периода 2000-2014 г. средният брой на дните с валеж е 121 по данни на НИМХ-филиал Плевен към БАН. Средногодишният брой на

дните с валежи от сняг е 22 - преобладават през месеците януари и февруари. Трайната снежна покривка е с продължителност около 40 дни, средногодишно. От дните с всички видове валежи - дъжд, сняг и дъжд и сняг (138 дни годишно) преобладават тези с валежни количества до 10 mm. Валежни дневни количества над 15 mm са регистрирани средногодишно в 12 дни, а над 25 mm – средногодишно 1 ден.

Средногодишната относителна влажност на въздуха е 75%. Високата влажност на въздуха е предпоставка за образуване на мъгли. В гр. Плевен броят на регистрираните дни с мъгли средногодишно възлиза на 51. Мъглите благоприятствуват за повишаване нивото на замърсителите във въздуха. Максимална облачност се наблюдава през зимния сезон. Минималната облачност за гр. Кнежа е през м. август.

Полезни метеорологични данни

Тук са представени данни за 2014 г. и по-специално онези от тях, които имат отношение към използвания модел за дисперсионно моделиране AERMOD при оценката на качеството на атмосферния въздух в района на Кнежа, на базата на постоянно действащите източници на вредни емисии.

За целите на настоящото изследване са използвани метеорологични данни, предоставени от НИМХ към БАН, във вид на почасови метеорологични файлове за 2014 г. (от 1 часа на 1 януари до 24 часа на 31 декември) с 8760 записа и честота 1 час за календарната година. Всеки запис (за всеки час от годината) съдържа информация за скоростта и направлението на вятъра, температура на въздуха и множество други специфични данни, необходими за прилагането на модела на US EPA ISC-Aermod. Чрез допълнителна специализирана обработка бяха получени категориите на устойчивост на атмосферата и средната височина на зоната на смесване за градска и извънградска местност. Както е известно, тези категории определят способността на атмосферата да пренася замърсителите във вертикална посока и тяхното познаване е от изключително значение за коректното определяне на приземните концентрации. Височината на слоя

на смесване определя границата на пространството във вертикална посока, в което замърсителите могат да се разсейват.

Таблица 11. Разпределение на вятъра за 2014 г. по скорост и направление за станция Кнежа

Направление на вятъра	II. Скоростни интервали, m/s						Сума:
	0.51 – 1.80	1.80 – 3.34	3.34 – 5.40	5.40 – 8.49	8.49 – 11.06	> 11.06	
N	0.0027	0.0005	0.0000	0.0003	0.0000	0.0000	0.0035
NNE	0.0018	0.0037	0.0018	0.0002	0.0000	0.0000	0.0075
NE	0.0199	0.0208	0.0121	0.0002	0.0000	0.0000	0.0530
ENE	0.0571	0.0876	0.0447	0.0037	0.0000	0.0000	0.1930
E	0.0142	0.0196	0.0083	0.0002	0.0000	0.0000	0.0424
ESE	0.0183	0.0127	0.0056	0.0001	0.0000	0.0000	0.0366
SE	0.0042	0.0030	0.0014	0.0000	0.0000	0.0000	0.0086
SSE	0.0025	0.0014	0.0003	0.0000	0.0000	0.0000	0.0042
S	0.0003	0.0006	0.0005	0.0000	0.0000	0.0000	0.0014
SSW	0.0026	0.0033	0.0029	0.0000	0.0000	0.0000	0.0088
SW	0.0257	0.0307	0.0167	0.0015	0.0000	0.0000	0.0745
WSW	0.0366	0.0340	0.0235	0.0041	0.0002	0.0000	0.0985
W	0.0155	0.0236	0.0175	0.0055	0.0001	0.0007	0.0629
WNW	0.0233	0.0513	0.0345	0.0177	0.0061	0.0014	0.1341
NW	0.0062	0.0138	0.0106	0.0027	0.0011	0.0003	0.0348
NNW	0.0014	0.0035	0.0015	0.0007	0.0007	0.0000	0.0078
Сума:	0.2323	0.3099	0.1818	0.0370	0.0082	0.0024	0.7717

Розата на вятъра за същия период за района на град Кнежа е показана на Фиг.10, а повторемостта на вятъра по скоростни интервали и направление е показана на Таблица 11:

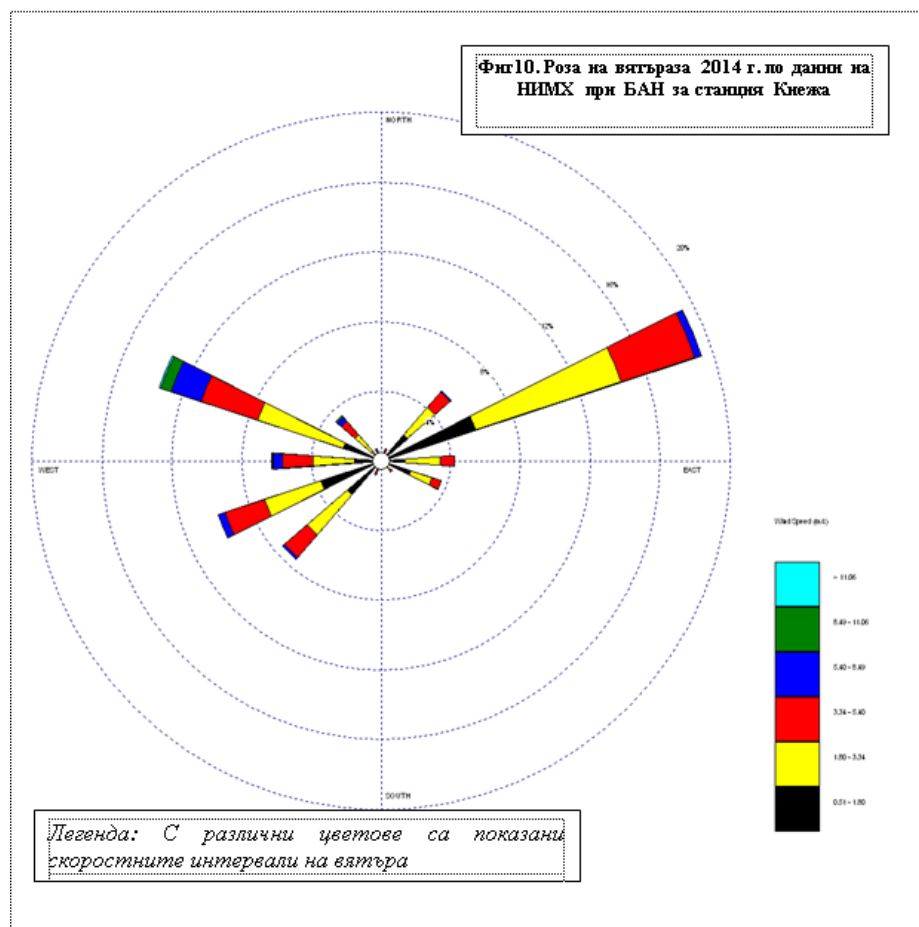
Анализът на данните за скоростта на вятъра показват, че случаите „тихо” са с относително умерена повторемост (Таблица 12). За района те са около 23% (в случая под “тихо” се разбират едночасовите времеви интервали, през които скоростта на вятъра е била под 1 m/s).

Таблица 12 Средна скорост на вятъра и случаи “тихо” за 2014 г. по данни на НИХМ при БАН за станция Кнежа

Параметър	2014 г.
Средна скорост, m/s	2.79
Случаи “тихо”, %	23

Доколкото скоростта на вятъра е основен фактор за оценка на разсейването, анализът на данните по скоростни интервали може да даде полезна допълнителна информация. Както е известно, триенето на вятъра по земната повърхност създава така наречената механична турбулентност. В близост до земната повърхност тя създава завихряне, което в общия случай благоприятства разсейването на замърсителите. Колкото по-силен е вятърът, толкова по-голяма е механичната турбулентност (по-силни

са създадените вихри) и разсейването на замърсителите се подобрява. Тази констатация е в сила за всички газообразни замърсители при всички скорости на вятъра. Когато става дума за разсейване на частици (в случая на ФПЧ10) тази констатация следва да се оцени по различен начин. Когато скоростта на вятъра надвиши някаква критична скорост, в процеса на триене частиците също придобиват кинетична енергия. Когато тя превиши силите на сцепление частиците се отделят от земната повърхност и започват да се придвижват свободно в направлението на вятъра. Явлението се нарича „ветрова

ерозия” и предизвиква вторично замърсяване. Критичната скорост зависи основно от масата и формата на частиците, както и от силата на сцепление, която ги придържа към земната повърхност. В пустинни и степни области това явление предизвиква т.н. „прашни бури”.

В урбанизираните територии механичната турбулентност също предизвиква вторично замърсяване, както от пътните платна с напластен пътен нанос, така и от всякакви други площи (строителни площадки, лошо поддържани паркинги и др.) без трайна настилка. Първите признаци на „унасяне” на частици от пътните платна могат

да се наблюдават при скорост на вятъра около 4 m/s. При скорост над 6 m/s запрашването е видимо с просто око и често значително. Ефектът се усилва, ако е съпроводен с трафик на автомобили или други строителни машини и техника. Подобно явление се наблюдава и от лошо поддържани „зелени” площи, при които вятърът влиза в директен контакт със земната повърхност. Такива площи като правило са покрити с частично разпрасана почва, която лесно се отнася от вятъра. Веднага трябва да се отбележи, че добре затревената площ не може да бъде източник на вторично замърсяване с прах в резултат на ветрова ерозия.

От представените в Таблица 11 данни може да се види, че случаите със скорост на вятъра над 8.5 m/s са много редки (под 1%). Преобладаващи са били ветровете със скорост в границите от 1.8 до 3.3 m/s, които са били около 31% от случаите. На второ място са били ветровете със скорост от 0.5 до 1.8 m/s (около 23%). И още по-редки (около 18%) ветровете със скорост от 3.34 до 5.4 m/s.

По отношение на посоката, преобладаващи са били ветровете от североизток (около 19% от случаите). За град Кнежа ветровете от северозападната четвърт са на второ място по повтораемост (около 13% от случаите). На трето място са ветровете от запад югозапад (около 10% от случаите). Най-рядко са духали ветрове от юг (под 1%).

При дисперсионното моделиране, способността на атмосферата за движение във вертикална посока се определя чрез въведените за целта категориите на устойчивост на атмосферата. В качествено отношение категориите на устойчивост на атмосферата са известни със следните означения:

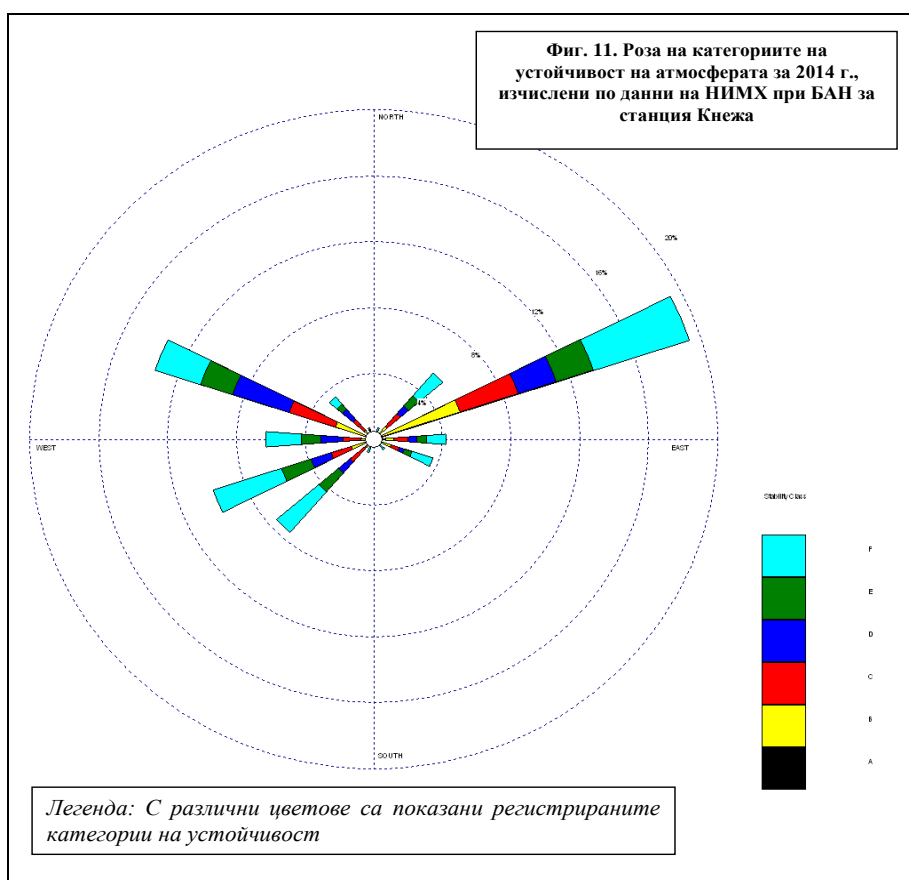
- ❖ А – най-неустойчива атмосфера;
- ❖ В – умерено неустойчива атмосфера;
- ❖ С - неустойчива атмосфера;
- ❖ D - неутрална атмосфера;
- ❖ Е – слабо устойчива атмосфера;
- ❖ F - устойчива атмосфера.

През деня, когато постъпващата слънчева радиация е голяма, а скоростта на вятъра малка, устойчивостта на атмосферата се определя като клас А. При силна слънчева радиация и скорост на вятъра над 6 m/s устойчивостта на атмосферата се определя като клас С, тъй като силният вятър препятства развитието на естествена термична конвекция, каквато се наблюдава при безветрие или много слаб вятър. Клас А съответства на най-неустойчива атмосфера, а клас В на умерено неустойчива. Това са най-благоприятните за разсейване условия, тъй като част от замърсителите се пренасят

във височина и не позволяват достигането на високи приземни концентрации. Клас D предполага наличие на облачност и през деня и през нощта и се определя като неутрална атмосфера. Клас Е - слабо устойчива атмосфера, а клас F - на най-устойчива атмосфера.

Условията за съществуване на категория А и В са ясно небе, слаб вятър, слънцето се е издигнало над хоризонта на повече от 60о, типичен летен слънчев ден след пладне. Атмосферата е силно конвективна. Условията за съществуване на категория С са подобни, но слънчевата радиация е намалена поради слаба разпокъсана облачност. В слънчевите летни дни, следобед или преди залез слънце и височина на слънцето над хоризонта от 15 до 35о са типични за категориите на устойчивост С и D. При липса на слънчева радиация (нощ) преобладават категориите D, Е и F, като категорията D е характерна за скорости на вятъра над 4-5 m/s. Категория F е характерна за ясни нощи със скорост на вятъра по-малки от 2 m/s.

Наличието на вертикални движение при неустойчива атмосфера благоприятства разсейването на замърсителите и обратно, при устойчиво състояние преносът на замърсители силно се забавя. В такива случаи вероятността от поява на инверсии силно нараства.

Розата на категориите на устойчивост за 2014 г. е показана на Фиг.11, а относителното им разпределение по направление и скорост на вятъра е представено в Таблица 13.

За 2014 г. е характерно, че относителният дял на случаите с неустойчива атмосфера (категория на устойчивост А, В и С) е бил около 30%. За тях е характерно, че замърсителите бързо се разсейват и на далечни разстояния приземните концентрации силно намаляват. Например това са случаите, при които влиянието на даден източник в направлението на вятъра ще бъде значително само върху териториите, разположени в непосредствена близост до него.

Видно е, че за 2014 г. случаите на устойчива атмосфера (класове Е и F) са били близо 36%. Те се наблюдават основно през тъмната част от денонощието. Предполага се, че в този период от денонощието интензивността на постоянните източници е минимална. Категория на устойчивост D създава условия за пренос на по-големи разстояния. В съответствие с данните от Таблица 13, на тези условия са отговаряли около 10% метеорологичните случаи за годината. Тази категория отговаря на неутрална атмосфера, при която се създават много добри условия за пренос на големи разстояния в непосредствена близост до земната повърхност. Такива условия се създават най-често през нощта при наличие на облачност.

Както е известно, височината на слоя на смесване (ВСС) се дефинира с пресечната точка на стандартния и реалния температурен градиент. Тя трябва да се подразбира като невидима с просто око повърхност, над която замърсителите не проникват. Следователно ВСС определя обема, в който замърсителите могат да се разреждат чрез дифузия. Тази невидима граница може да бъде разположена на различна височина – от няколко десетки метра над земната повърхност до няколко километра. Първият случай е характерен по време на приземни инверсии. Най-често потребителите на дисперсионни модели не разполагат с данни за реалния температурен градиент и това поражда сериозни трудности за изчисляване на ВСС. В конкретния случай ВСС е изчислена чрез модел на US EPA.

Таблица 13. Разпределение на категориите на устойчивост на атмосферата за 2014 г. по данни от станция Кнежа

	3 Категории на устойчивост на атмосферата						Сума:
	А	В	С	Д	Е	F	
N	0.0003	0.0008	0.0001	0.0005	0.0002	0.0016	0.0035
NNE	0.0008	0.0015	0.0011	0.0013	0.0009	0.0019	0.0075
NE	0.0015	0.0089	0.0100	0.0065	0.0083	0.0177	0.0530
ENE	0.0057	0.0476	0.0355	0.0232	0.0227	0.0583	0.1930
E	0.0019	0.0097	0.0084	0.0054	0.0057	0.0112	0.0424

ESE	0.0014	0.0095	0.0051	0.0030	0.0046	0.0131	0.0366
SE	0.0001	0.0010	0.0011	0.0007	0.0015	0.0041	0.0086
SSE	0.0001	0.0015	0.0002	0.0003	0.0000	0.0021	0.0042
S	0.0000	0.0005	0.0000	0.0000	0.0005	0.0005	0.0014
SSW	0.0000	0.0013	0.0010	0.0009	0.0025	0.0031	0.0088
SW	0.0005	0.0065	0.0116	0.0086	0.0151	0.0323	0.0745
WSW	0.0013	0.0124	0.0127	0.0123	0.0182	0.0417	0.0985
W	0.0007	0.0073	0.0103	0.0128	0.0111	0.0208	0.0629
WNW	0.0033	0.0204	0.0285	0.0342	0.0195	0.0281	0.1341
NW	0.0010	0.0070	0.0082	0.0082	0.0039	0.0065	0.0348
NNW	0.0003	0.0015	0.0019	0.0022	0.0008	0.0010	0.0078
Сума:	0.0190	0.1373	0.1361	0.1200	0.1154	0.2440	0.7717

Таблица 14		
Височина на слоя на смесване за района на Кнежа през 2014 г.		
	Брой часове	Процент
Градски условия		
Под 100 метра	1034	11.8
Под 300 метра	1371	15.6
Извънградски условия		
Под 100 метра	2167	24.7
Под 300 метра	3371	38.5

Данните от Таблица 14 показват, че за района на Кнежа случаите с малка ВСС (под 100 метра) са около 11.8%, а с височина под 300 метра около 15.6%. В открити условия (извън населените места) тези стойности са значително по-големи и съответно са 24.7% и 38.5%. Както беше пояснено по-горе, при тези условия разсейването на замърсителите в атмосферния въздух е затруднено и вероятността от високи приземни концентрации в близост до кариерата е висока.

Качество на атмосферния въздух в Община Кнежа

По съществуващи данни

Съгласно писмо на РИОСВ Плевен № 2311/14.4.2015, Община Кнежа е част от Северен/Дунавски РОУКАВ. За този район, в рамките на Област Плевен, нормите за качеството на атмосферния въздух (КАВ) за периода 2008-2012 г. са превишени единствено на територията на град Плевен и град Никопол. По един основен показател - съдържание на ФПЧ10.

Община Кнежа не спада към зоните, в които са превишени нормите за КАВ или горните оценъчни прагове. На територията на града няма разположен постоянен пункт за мониторинг на показателите за КАВ.

Планов индикативен мониторинг на основните показатели за КАВ с мобилната автоматична станция (МОС) към Регионалната лаборатория Плевен на територията на Община Кнежа е проведен през 2010 г. Резултатите не са регистрирали превишаване на

приложимите към този момент норми за серен оксид, азотен оксид, въглероден оксид и озон. Установено е само едно превишение на средноденонощната норма за ФПЧ10. Съгласно проведеня анализ на всички измервания, направени в този период (общо 51 измервания на случаен принцип), РИОСВ Плевен показва, че СДН в годишен аспект е спазена.

От официалният сайт на Община Кнежа (http://www.kneja.acstre.com/subsection-444-systoyanie_na_vyzduha.html) може да се види също, че „състоянието на въздуха на територията на общината е в допустимите норми”, съгласно действащата към него момент Наредба №14/ 23.09.1997г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.

По-нови измервания на КАВ на територията на Община Кнежа не са правени.

Посочените по-горе налични данни не дават основание за категорични изводи относно КАВ в общината. В такива случаи алтернативен метод са оценка на КАВ е използване на методите на математическото моделиране с прилагане на дисперсионен модел за комплексна оценка на разсейването от всички основни източници на емисии.

3.1.1 Оценка на КАВ на Община Кнежа чрез моделиране

Както в повечето общини, основните източници на вредни емисии са битовото отопление с твърди горива, автотранспорта и местната промишленост.

Битово отопление

Община Кнежа включва четири населени места – град Кнежа (общински център) и селата Бреница, Еница, Лазарово. Очакваният годишен разход на дърва за отопление (за целия отоплителен сезон) в съответствие с данните на Националния статистически институт (НСИ) за разход на горива и енергия от населението за 2014 г., е показан в таблица 15.

В конкретния случай емисионният фактор за ФПЧ-10 при условията на изгаряне на дърва в домашни печки е заимстван от US EPA (U.S. EPA. Compilation of Air Pollutant Emission Factors, 5th ed. (AP-42), Vol I: Stationary Point and Area Sources. 1.10 Residential Wood Stoves. Research Triangle Park, North Carolina: U.S. Environmental Protection Agency, Office of Air Quality Planning and Standards, October 1998.). Той е разработен специално за тази цел (изгаряне на дърва в домашни печки без катализаторни устройства) и му е присвоен висок рейтинг (EMISSION FACTOR RATING B), поради което е предпочетен пред подобни емисионни фактори от други източници. В конкретния случай емисионният фактор за дърва е 15.3 кг/тон.

Емисионният фактор за ФПЧ-10 при условията на изгаряне на въглища в домашни печки е заимстван от ЕАОС (European Environmental Agency. The third edition of the EMEP/CORINAIR Atmospheric Emission Inventory Guidebook. SOURCE ACTIVITY TITLE: SMALL COMBUSTION INSTALLATIONS; RESIDENTIAL SNAP CODE: 020202; 020205. Update December 2007.). Неговата неопределеност е свързана с факта, че отразява средните емисии за въглища с различни качества и различна тоplotворна способност. Но от друга страна, той отразява процеса на горене в домашни печки. (US EPA не предлага подобен емисионен фактор).

Очакваните годишни и моментни емисии на вредни вещества от битовото отопление по населени места са представени в таблица х-б.

Таблица 15 Средностатистически разход на дърва за отопление на населените места в Община Кнежа

		Разстояние	Надм. Вис.	Жители	Домакинства	Дърва	Въглища
		км	м	брой	брой	т/год	т/год
1	Кнежа	0	136	10925	3642	4943.6	866.7
2	Бреница	8.2	140	1860	620	841.7	147.6
3	Еница	13	121	195	65	88.2	15.5
4	Лазарово	8.2	155	438	146	198.2	34.7
	Сума:					6071.6	1064.5

Таблица 16 Очаквани годишни и моментни нива на емисиите от битовото отопление по населени места								
	Кнежа		Бреница		Еница		Лазарово	
	т/год	г/сек	т/год	г/сек	т/год	г/сек	т/год	г/сек
Серни оксиди (Sox)	2.97	0.382	0.51	0.065	0.05	0.007	0.12	0.015
Азотни оксиди (Nox)	7.03	0.905	1.20	0.154	0.13	0.016	0.28	0.036
Въглероден оксид (CO)	570.59	73.378	97.14	12.493	10.18	1.310	22.88	2.942
ФПЧ-10 (PM-10)	75.66	9.730	12.90	1.659	1.37	0.177	3.06	0.393
ЛОС (VOC)	131.02	16.849	22.31	2.869	2.34	0.301	5.25	0.676
Бензен	4.790	0.616	0.82	0.105	0.09	0.011	0.19	0.025
Забележка: Моментните емисии в г/сек са изчислени на базата на шестмесечен отоплителен сезон с интензивност 12 часа в денонощието.								

От таблица 15 и таблица 16 се вижда, годишните нива на емисии от битовото отопление са пропорционални на броя на жителите по населени места. В тази светлина, най-големият източник на емисии от битовото отопление е град Кнежа, което формира 81% от всички емисии. В случая от най-голямо значение са емисиите от ФПЧ-10, чието ниво достига около 76 т/год. Очевидно е, че емисиите на останалите вредни вещества са на нива, които не могат да доведат до превишаване на нормите за опазване на човешкото здраве.

Промисленост

РИОСВ Плевен контролира 10 обекта на територията на Община Кнежа с източници на емисии в атмосферния въздух, в това число:

- Три обекта с горивни и технологични източници на емисии, които подлежат на измерване не по-малко от един път на две години;
- Четири броя бензиностанции – контрол на емисиите от летливи органични съединения (ЛОС); За периода 2012 – 2014 г. не са констатирани нарушения на изискванията на Наредба № 16/1999 г.;
- Два обекта с хладилни инсталации – контрол на озоноразрушаващи газове;
- Един обект с източници на емисии на ЛОС по Наредба № 7/ 2003 г.;

На територията на общината няма големи неподвижни организирани източници с висок риск за замърсяване на въздуха, както и обекти с издадени комплексни разрешителни.

Представената от РИОСВ Плевен справка на показателите за мониторинг и измервания на нива на емисии на контролираните обекти в Община Кнежа показва следното:

- ОЛИВА АД – Производство на растителни масла – данните от измерванията за 2012 и 2014 г. на показателите серни оксиди, азотни оксиди, въглероден оксид и прах показват, че няма превишаване на НДЕ;
- ОЛИВА АД – люцилни апарати – превишаване на НДЕ за прах през 2012 г., през 2013 г. превишаване не е установено;
- АНСДА ЕООД – екстракция на растителни масла – данните от измерванията за 2012, 2013 и 2014 г. на показателите ЛОС и общи въглеводороди (ТОС), че няма превишаване на НДЕ;
- МБАЛ Кнежа – котел на природен газ – данните от измерванията за 2012 и 2014 г. на показателите азотни оксиди и въглероден оксид показват, че няма превишаване на НДЕ;
- ВИАГРУП ЕООД – асфалтосмесител - данните от измерванията за 2012 и 2014 г. на показателите серни оксиди, азотни оксиди, въглероден оксид, ТОС и прах показват, че има системно превишаване на НДЕ. Наложени са текущи санкции.

Представените по-горе данни водят до заключението, че генерираните от промишлеността на Община Кнежа вредни емисии не могат да доведат самостоятелно

до превишаване на установените с Наредба №12/2010 г. норми за опазване на човешкото здраве (НОЧЗ) и следователно КАВ. Като изключение може да се посочат емисиите от прах (в това число и ФПЧ10), генерирани от асфалтосмесителя на ВИАГРУП ЕООД и люцилните апарати на ОЛИВА АД. И двете инсталации обаче работят периодично, което означава, че биха могли да създадат временни повишения на приземните концентрации на ФПЧ10, които биха повлияли слабо върху средногодишните концентрации.

Допълнително предимство за Общи Кнежа е, че газопреносната мрежа и газоснабдяването включва 20 фирми, 31 обществени сгради (училища, детски заведения и др.) и 99 домакинства. Това означава, че тези източници на емисии не генерират ФПЧ10.

Транспорт

Съгласно писмо №3867/14.10.2015 г. та Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) на територията на Община Кнежа преминават трасетата на следните републикански пътища:

- Път II-13) Монтана – Враца) с дължина на участъка 17.87 km;
- Път III-137) Кнежа- Гостиля- Ставерци- Крушовене) с дължина 10.17 km;
- Път III-306 (Лукаовит- Оряхово) с дължина 28.74 km;
- Път VI-1304 (Бяла Слатина- Лозарево- Глава) – с дължина 10.54 km;
- Път IV-1306 (Кнежа-Искър) с дължина 5.1 km;

Справка от преброителните пунктове на АПИ за три от посочените по-горе пътища е представена в таблица 17. По четвъртокласните пътища IV-1304 и IV-1306 няма преброителни пунктове и няма данни за реалния трафик.

Таблица 17 Средноденоношна годишна интензивност на МПС по видове по републиканската пътна мрежа на територията на Община Кнежа

		ЛА	ТА	Сума МПС
1	Път II-13	2269	880	3191
2	Път III-137	329	305	649
3	Път III-306	694	340	1064
Забележка: ЛА леки автомобили; ТА – товарни автомобили и автобуси; МПС – моторни превозни средства				

От таблица 17 се вижда, че основният трафик е съсредоточен по път II-13. Независимо от това, този трафик се причислява към категория „Слаб“ (за „силен“ трафик се приема средноденоношна интензивност над 5000 МПС/24 часа). Средната натовареност на второкласните пътища у нас е също по-висока и достига около 4300

мпс/24 часа. Третокласните пътища III-137 и III-306 също са натоварени по-малко от средната натовареност на третокласните пътища, който е около 2200 МПС/24 часа. Тези данни за трафика дават основание да се очаква, че емисиите от азотни оксиди, генерирани от автомобилните двигатели, не могат да създадат опасни приземни концентрации. Това не се отнася обаче за емисиите от прах и ФПЧ10, суспендирани от пътните платна, като резултат от движението на автомобилите. Тези емисии зависят основно от интензивността на трафика и количеството пътен нанос върху пътните платна. Доколкото състоянието на пътната мрежа в Община Кнежа не е много добро, вероятността от емитиране на значителни количества ФПЧ10.

Заклучение

Направеният анализ на основните източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Община Кнежа, в това число битово отопление, транспорт и промишленост показва, че вероятността от наднормено замърсяване със серни оксиди, азотни оксиди, въглероден оксид и други газообразни замърсители е незначителна. Единственият замърсител, който би могъл да предизвика временно влошаване на КАВ са ФПЧ10. Причина за това допускане е, че при определени метеорологични условия битовото отопление (през отоплителния сезон) и транспорта (през цялата година) биха могли да доведат до превишаване на 24-часовата НОЧЗ. По тази причина проверка за КАВ чрез моделиране ще бъде направена само за замърсителя ФПЧ10.

Използван модел за оценка на КАВ

За комплексна оценка на разсейването на емисиите от различни типове източници на територията на Община Кнежа е използван модела на Американската агенция за опазване на околната среда (EPA) ISC-Aermod (Industrial Source Complex) с интерфейс на канадската софтуерна фирма Lakes Environmental за работа в операционна система Windows. Това е Гаусов модел за оценка на разсейването от комплексни източници за краткосрочни и дългосрочни периоди, включително многогодишни периоди. Крайните резултати се представят във вид на концентрации на замърсителя в мрежа от предварително избрани рецептори или чрез изчисляване на отлаганията (сухи, мокри или общо сухи и мокри). За изчислителните процедури са използвани множество модификации на гаусовото уравнение, включително с отчитане на релефа на терена (равнинен и пресечен) и обтичането на прилежащите към източника сгради. Осредняването на резултатите (концентрациите) може да се осъществява за различни периоди от време, в това число за 1, 2, 3, 6, 8, 12 и 24 часа. Дълговременните осреднявания могат да се изчисляват месечно, годишно и за целия

изследван период (включително няколко години). Всеки източник може да се дефинира като точков, открита площ с неправилен периметър, площ с форма на кръг, площ с форма на квадрат, правоъгълник или многоъгълник, обемен, открит пламък, факел, линеен източник. Броят на едновременно изследваните източници от всички типове е практически неограничен и зависи от възможностите на използваната компютърна система. Те могат да се групират по определени признаци и по този начин да се проследява влиянието на отделни групи източници. За всеки източник е необходимо да се въведе надморска височина, височина на източника над земята, масова емисия на замърсителя, температура на газа на изход от източника и други, в зависимост от типа на източника (в зависимост от типа на източника част от входните данни се модифицират). Към основните данни се включва стойността на масовата емисия, отразяваща максималното натоварване на източника по време на изследвания период. Отчитането на неравномерността на емисията става чрез въвеждане на система от коефициенти, характеризиращи почасовото (по часове в денонощието), седмичното (по дни от седмицата), месечното (за всеки месец от годината) сезонното (пролет, лято, есен, зима) и годишното натоварване на източника (ако изследвания период е по-дълъг от една година). За целта е необходимо да се разполага с детайлна информация за интензивността на работа на източниците (при линейни източници - интензивността на движението на МПС за всеки източник). За да се отчете влиянието на прилежащите сгради върху разсейването е необходимо да се знаят техните габаритни размери (ширина, дължина и височина) и ориентацията им спрямо използваната система координати. Ако се изследва разсейването и утаяването на частици към основните данни трябва да се добави средния диаметър за всяка фракция, относителния ѝ дял в масови части и плътността. За оценка на разсейването на ФПЧ-10 има разработени отделни процедури.

Първата стъпка при подготовката на системата за работа е да се въведе електронна карта (карти) на изследваната територия в определен мащаб. За целта се използва картографската система на програмния комплекс, позволяваща въвеждането на картов материал в подходящ мащаб в неограничен брой слоеве. В конкретния случай като базова карта е използвана сателитна снимка на района на град Кнежа във формат .bmp. Тя обхваща територия с размер 7000 метра в направление X (запад-изток) и 6000 метра в направление Y (юг-север). Илюстрация на базовата карта с нанесена топография е показана на Фиг.12.

Следващата стъпка при подготовката на програмната система за работа е въвеждането на мрежа от рецептори (въображаеми точки, за които се изчисляват концентрациите). В случая е използвана правоъгълна координатна система с ориентация изток (ос X), север (ос Y), запад (ос -X) и юг (ос -Y). Броят на рецепторите е практически неограничен и се избира от потребителя. Рецепторите се разполагат в различни рецепторни координатни системи, в това число равномерни и неравномерни картезиански координати, равномерни и неравномерни полярни координати, дискретни картезиански и полярни координати, координати с неравномерни граници и т.н. Възможно е да се разполагат няколко мрежи от рецептори, всяка в отделен вид координати. В конкретния случай е използвана декартова координатна система със 98 рецептора, разположени на разстояние 500 метра един от друг.

В основата на изчисленията на разсейването стои метеорологичният файл. Той е с честота на данните един час и обхваща пълна календарна година. Той съдържа данни за годината, месеца, деня и часа, направлението и силата на вятъра, температура на въздуха, височина на слоя на смесване (за извънградски и градски район), категория на устойчивост на атмосферата и др.. Той е разработен чрез сервизните програми на модела на базата на първични данни от метеорологичната станция на Кнежа за 2014 г.

Изменението на интензивността на всеки източник в рамките на годината се определя от коефициентите на часово, дневно и сезонно натоварване. Стойностите на тези коефициенти за всички източници се въвеждат в отделен файл. Те служат за коригиране на максималната интензивност на източниците за период от една година.

Видът и обемът на крайните резултати може да се задава със специални опции. За всеки от зададените периоди на осредняване (1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 24 часа, месец, година, зададен период) могат да се съставят таблици (файлове) с първи, втори, трети, четвърти, пети и шести по стойност концентрации за всеки рецептор. Мах-файловете съдържат всички концентрации, чиято стойност превишава зададена граница с информация за координатите на рецептора, час, дата, месец и година. При изследване на разсейването на токсични вещества се създават т.н. ТОХ-файлове, съдържащи информация за точките, в които се надвишава токсикологичната граница. Treshold-файловете съдържат информация за превишаване на друга предварително зададена концентрационна граница (определя броя на превишаванията на дадена норма в продължение на една година). Дневните файлове съдържат информация за разпределението на концентрациите поотделно за всички дни от изследвания период.

Контурните графики представляват серия от неправилни линии, свързващи рецептори с еднаква концентрация и нанесени с различни цветове върху информационната карта на изследвания район. Доколкото в случай се изследва разсейването на ФПЧ-10, от многото възможности, които предоставя симулиращата система бяха подбрани:

- Първи и шести по стойност 24 часови осреднения - представляват контурни карти на най-високите средноденонощни концентрации за всички рецептори;
- Средни концентрации за изследвания период.

Горните контурни карти се получават както за едновременната работа на всички източници, така и за всяка дефинирана отделно група източници. За настоящата оценка са използвани две групи източници:

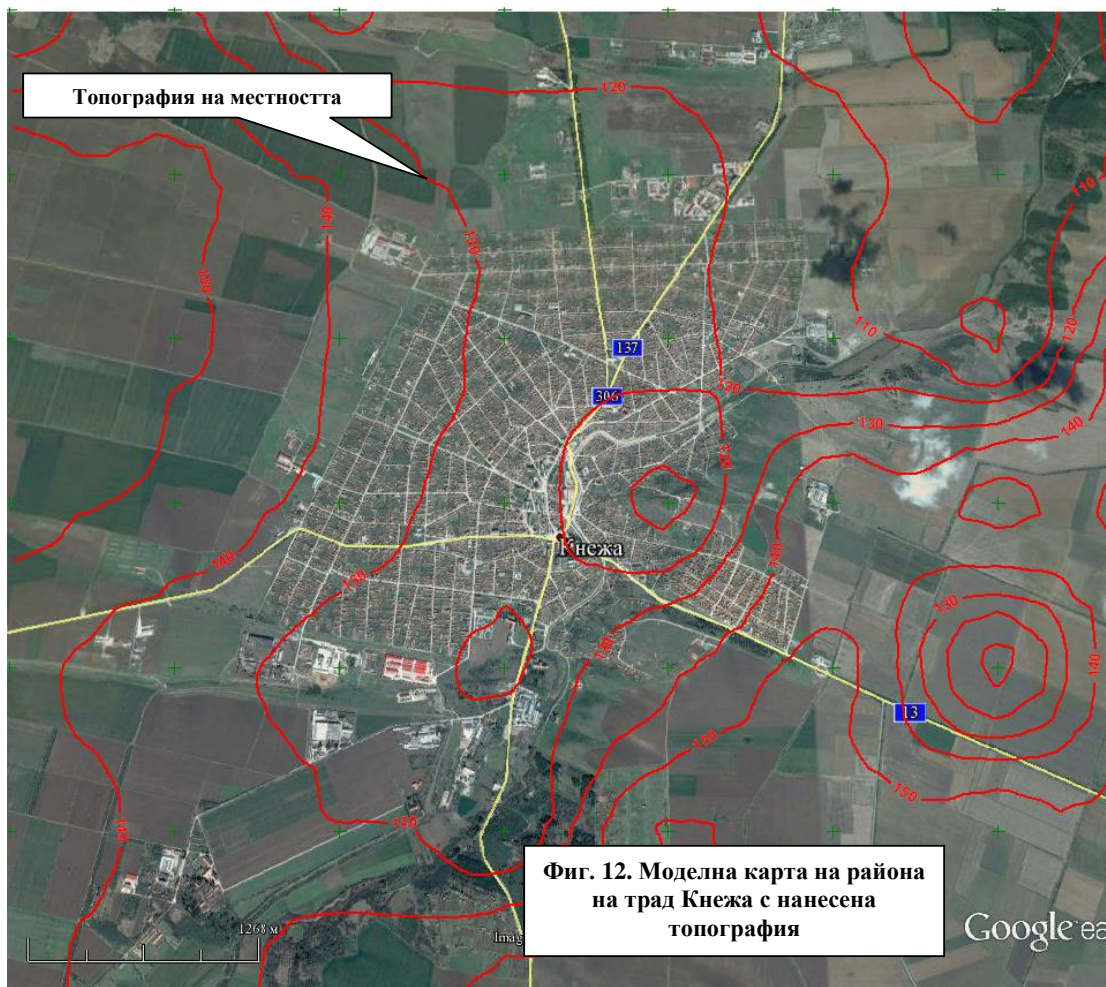
- Група 1 – „Битово отопление” – включва всички източници на емисии от домашни печки на територията на град Кнежа в рамките на отоплителния сезон;
- Група 2 – “Транспорт”, включва всички източници на емисии от транспорта по път II-13, път III-137 и път III-306 в границите на изследваната територия за период от една година.

Официални изследвания на точността на модела при подобни условия показват (*Coupling of the Weather Research and Forecasting Model with AERMOD for pollutant dispersion modeling. A case study for PM10 dispersion over Pune, India. Amit P. Kesarkar^a, Mohit Dalvi^a, Akshara Kaginalkar^a and Ajay Ojha^b, [Atmospheric Environment, Volume 41, Issue 9, March 2007, Pages 1976-1988](#)), че оценката на 24-часовите концентрации е със средна грешка 19.7%, а на средногодишните 2.9%.*

Въведените в модела изходни данни за източниците са както следва:

Площни източници на емисии от ФПЧ-10

В модела е въведен един площен източник. Той включва цялата територия на град Кнежа, който се отоплява основно чрез изгаряне на твърдо гориво. Емисиите са на базата на данните за разхода на горива от населението, представени в таблица 15 и таблица 16. Допълнително са преизчислени в г/м².сек. За целите на моделирането е прието, че битовото отопление работи средно 12 часа в денонощието през отоплителния сезон. Както и в предходния случай, за тези 12 часа коефициента на интензивност на емисиите е приет за единица. За останалите часове от денонощието е приет коефициент нула (източника не излъчва емисии).

Параметрите на площния източник са представени в таблица 18.

Таблица 18 Моделни данни за битовото отопление на град Кнежа

Код	Източник	Емисия	Дължина	Широчина	Площ	Емисия
	на емисии	г/сек	м	м	м ²	г/м ² .сек
AREA1	Кнежа	9.730	1900	3100	5890000	1.65E-06

Линейни източници на емисии от ФПЧ-10

Таблица 19 Моделни данни за линейни източници

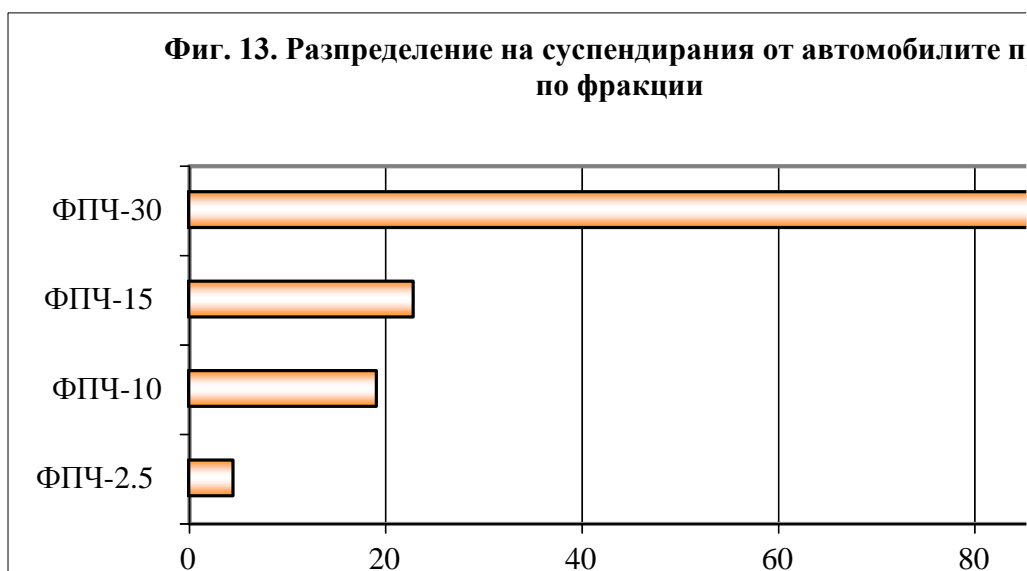
Код	Източник	Дължина	Трафик	ЕФ база	ЕФ изч
		км	МПС/час	g/km	g/s
SLINE1	Път II-13	7.5	323	1.164	0.783
SLINE2	Път III-137	6.4	66	1.164	0.137
SLINE3	Път III-306	2.4	151	1.164	0.117

Оценката на емисиите на общ суспендиран прах и ФПЧ-10 в резултата на движението на транспортните средства по пътните настилки е значително по-сложно и зависи основно от вида и качеството на пътните настилки. Към момента МОСВ не предоставя методика за изчисляване на суспендирания от автомобилите прах. По тази причина, за оценка на емисиите

на общ суспендиран прах (в това число и ФПЧ) от автотрафика е използвана методика на US EPA (Compilation of Air Pollutant Emission Factors, 5th ed. (AP-42), Vol I: Stationary Point and Area Sources. 13.2.1 Paved Roads. Research Triangle Park, North Carolina: U.S. Environmental Protection Agency, Office of Air Quality Planning and Standards, October 1998, Update 2006), основаващ се на математическото моделиране.

Ако се приеме, че частиците, които се задържат по-дълго време в атмосферата, са с размер до 30 микрона и тяхното количество се оцени на 100%, то фракциите с по-малки размери ще бъдат значително по-малко. По данни на US EPA, относителният дял на ФПЧ-10 се очаква да бъде около 20% от общото количество прах. Най-малък е относителният дял на ФПЧ-2.5, чийто относителен дял е под 5% (фиг.13).

Доколкото условията по пътищата не могат да бъдат еднозначно определени, Американската агенция по опазване на околната среда (EPA) е стигнала до извода, че моделите за оценка на емисиите от прах следва да се правят при т.н. равновесни условия. Това са условия, при които количеството на постъпващите върху пътната настилка отлагания са равни на суспендираните в атмосферния въздух. Това автоматически означава че се елиминират условията, при които процесът на отлагане е нарушен: лед, сняг, дъжд, ветрова ерозия и др. Равновесната стойност на отлаганията върху пътното платно се нарича „пътен нанос” и зависи от много фактори. Най-важните от тях са средна скорост на движение на МПС, средно дневен трафик, брой пътни платна, средно дневен трафик на платно, дял на тежкотоварните превозни средства, наличие или отсъствие на бордюри, канавки и платна за паркиране.

Повърхностният нанос по пътната настилка (sL) се определя опитно чрез измерване съотношението на разпръснатия прах, който преминава през 200 - мрежов филтър. По време на експеримента всички МПС следва да са в движение с постоянна скорост. Такива измервания в България за сега не са правени.

Когато специфичните стойности на sL не могат да бъдат определени експериментално, US EPA предлага критерии за избор на таблични стойности. За целта улиците (пътищата) се разделят на две групи: силен трафик (над 5000 МПС на 24 часа) и слаб трафик (под 5000 МПС на 24 часа.) За първият случай се предлагат стойности на sL в границите от 0.4 до 3 г/м², а за втория случай от 0.1 до 0.5 г/м². Ниските стойности предполагат отлично състояние на асфалтовото покритие, докато високите стойности отговарят на лошо състояние. При неасфалтирани пътища пътният нанос може да има много по-високи стойности и се подбира от помощни таблици. За изчисляване на конкретните емисионни фактори на включените в модела линейни източници са използвани следните данни:

- SLINE1 – второкласен път II-13 с обща дължина (в границите на моделната карта) 11.4 км. Пътен нанос – 2 г/м²; средно тегло на автомобилите 1.5 тона; средна скорост 50 км/час; По данни на АПИ средният максимален трафик по този път 323 МПС/час (час пик), което отговаря на средноденонощен трафик е около 3190 МПС/24 часа. Изменението на интензивността на движение по часове в денонощието е на базата на осреднени измервания на извънградски трафик (фиг.14);
- SLINE2 – третокласен път III-137 с дължина 6.4 км. Пътен нанос – 2 г/м²; Максимален трафик 66 МПС/час, което отговаря на средно денонощентрафик 650 МПС/24 часа. Останалите параметри отговарят на горния линеен източник;
- SLINE3 – третокласен път III-306 - отсечка е с дължина 2.4 км. ; Максимален трафик 151 МПС/час, което отговаря на средно денонощентрафик 1060 МПС/24 часа. Останалите параметри отговарят на горния линеен източник.

Очаквани максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10

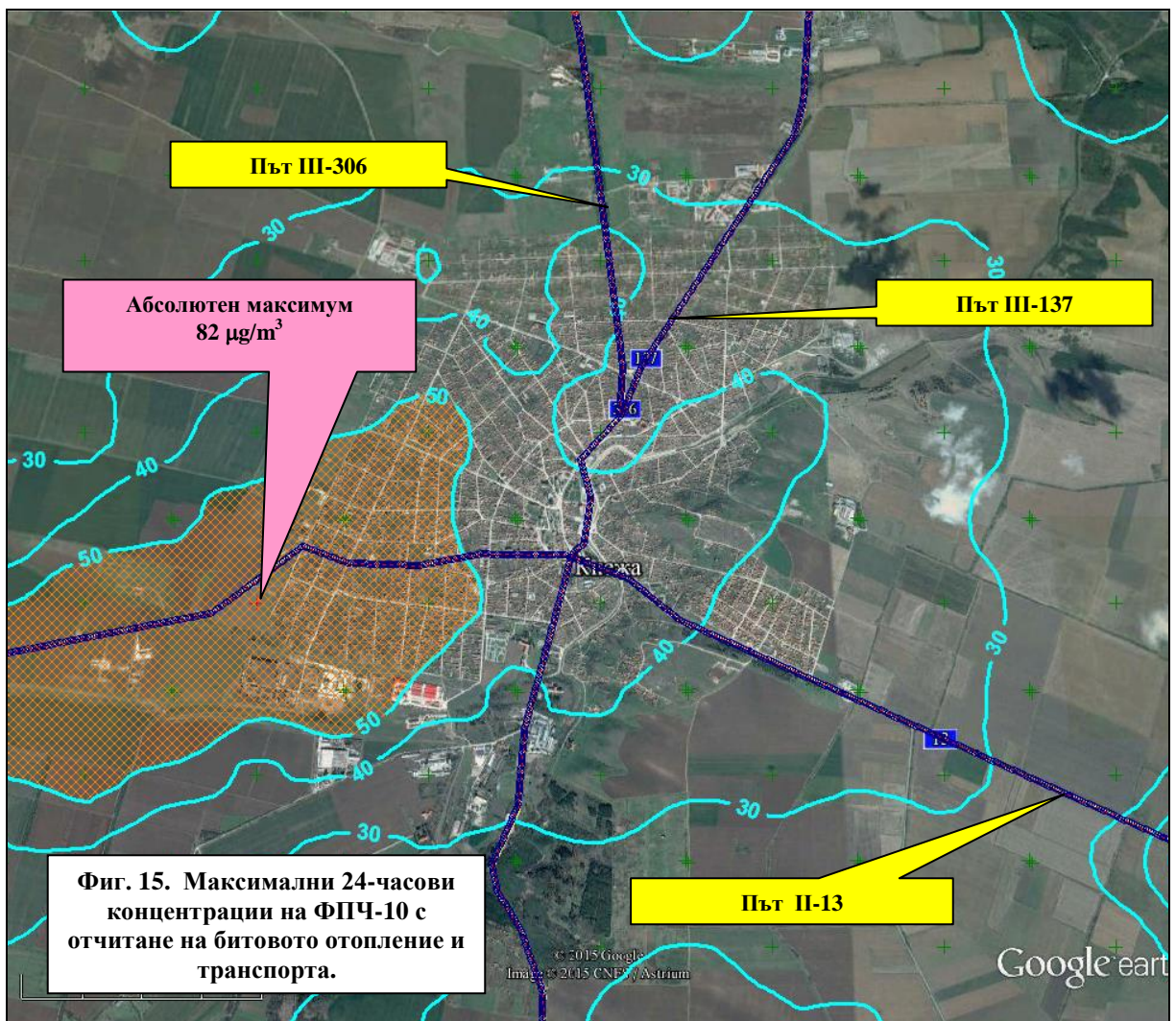
Представените по-долу концентрационни карти отразяват влиянието на битовото отопление и транспорта за пълна календарна година (2014) с отчитане на сезонността на отоплението и променливия трафик по пътната мрежа, в това число с отчитане на дневната интензивност (фиг. 14) и сезонната изменчивост чрез следните коефициенти: Зима – 0.695; Пролет – 0.808; Лято 1.00; Есен 0.820. В транспортните източници не е включен градския трафик по вътрешните улици на Кнежа поради липса на конкретни данни.

Разпределението на максималните средноденонощни концентрации на ФПЧ-10 е показано на фиг. 15. На нея със син цвят са нанесени линиите с постоянна концентрации (изоконцентрационните линии) на ФПЧ-10 в $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Зоните, щриховани в червено отграждат териториите, в които концентрацията на ФПЧ-10 превишава СД НОЧЗ по Наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази картина е получена чрез “филтруване” на масива от средноденонощни концентрации за всеки рецептор за всеки час от календарния период и извеждане на максималните стойности. Следователно, тя не отразява замърсяването на атмосферата в конкретен момент от време, а обединява най-неблагоприятните за разсейване условия за всички рецептори, които най-често не съвпадат по време. На фиг. 15 са по казани шестите по стойност максимални 24-часови концентрации

Фиг.14 и фиг.15 позволяват да се направят следните изводи:

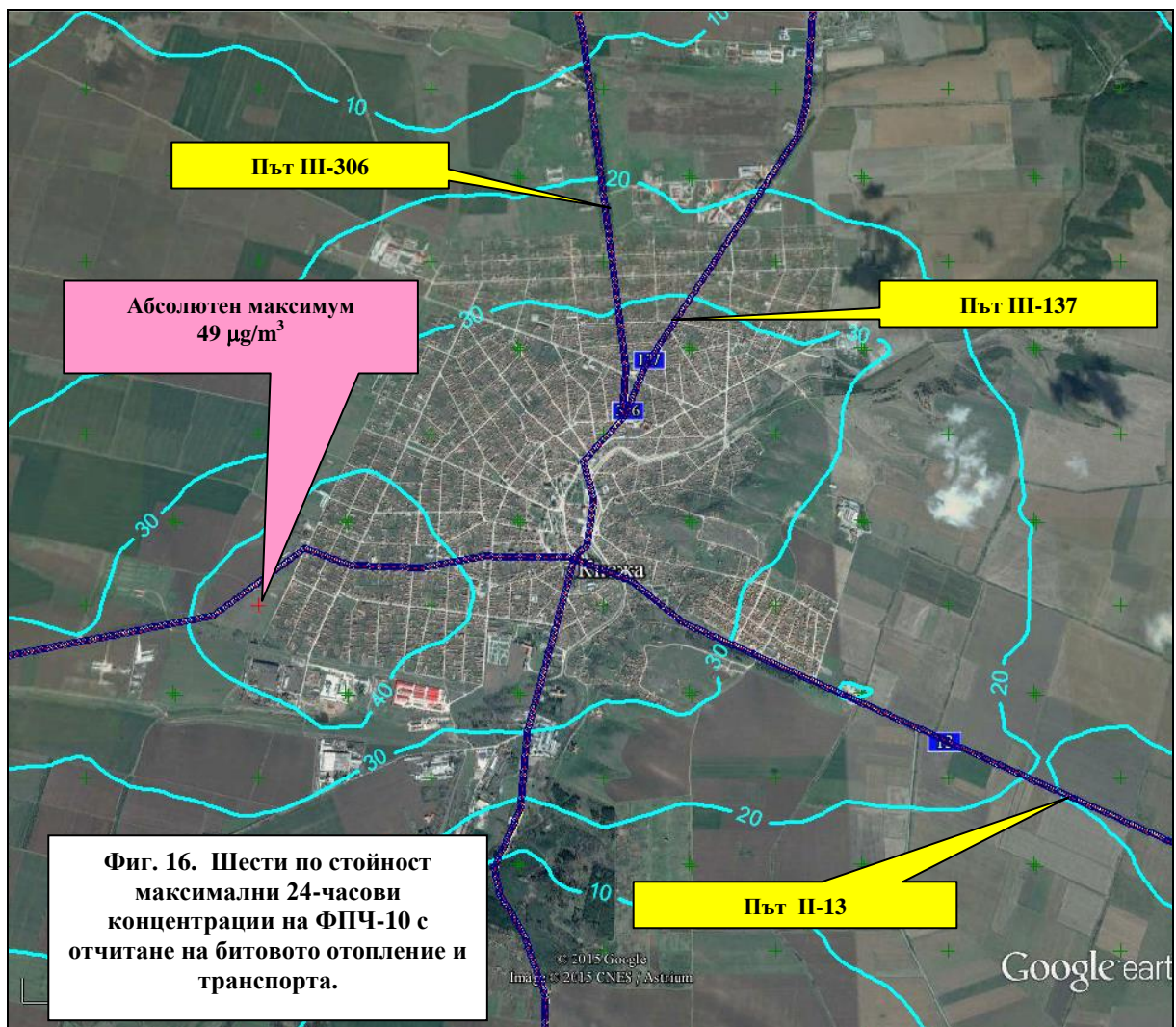
- Наличието на щрихована в червено зона показва, че при особено неблагоприятни условия през отоплителния сезон е възможно да се превиши СД НОЧЗ по нареддба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази зона е с дължина над 3000 метра и широчина около 1400 метра. Тя е разположена в югозападната част на изследваната територия и обхваща част от западните жилищни райони на града. Абсолютният максимум е в западните покрайнини и достига $82 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
- Към особено неблагоприятните метеорологични условия следва да се причислят случаите с височина на слоя на смесване под 100 метра (таблица 14), които за 2014 г. са били в границите 12-15%;
- Специфичен фактор за изследваната територия е съществуващата денивилация (разликата в денивилацията от югозапад към североизток е около 20 метра). При вятър от североизток (около 20-25% от случаите) емисиите от североизток се пренасят към по-високия терен на югозапад и създават условия за «натрупване»;

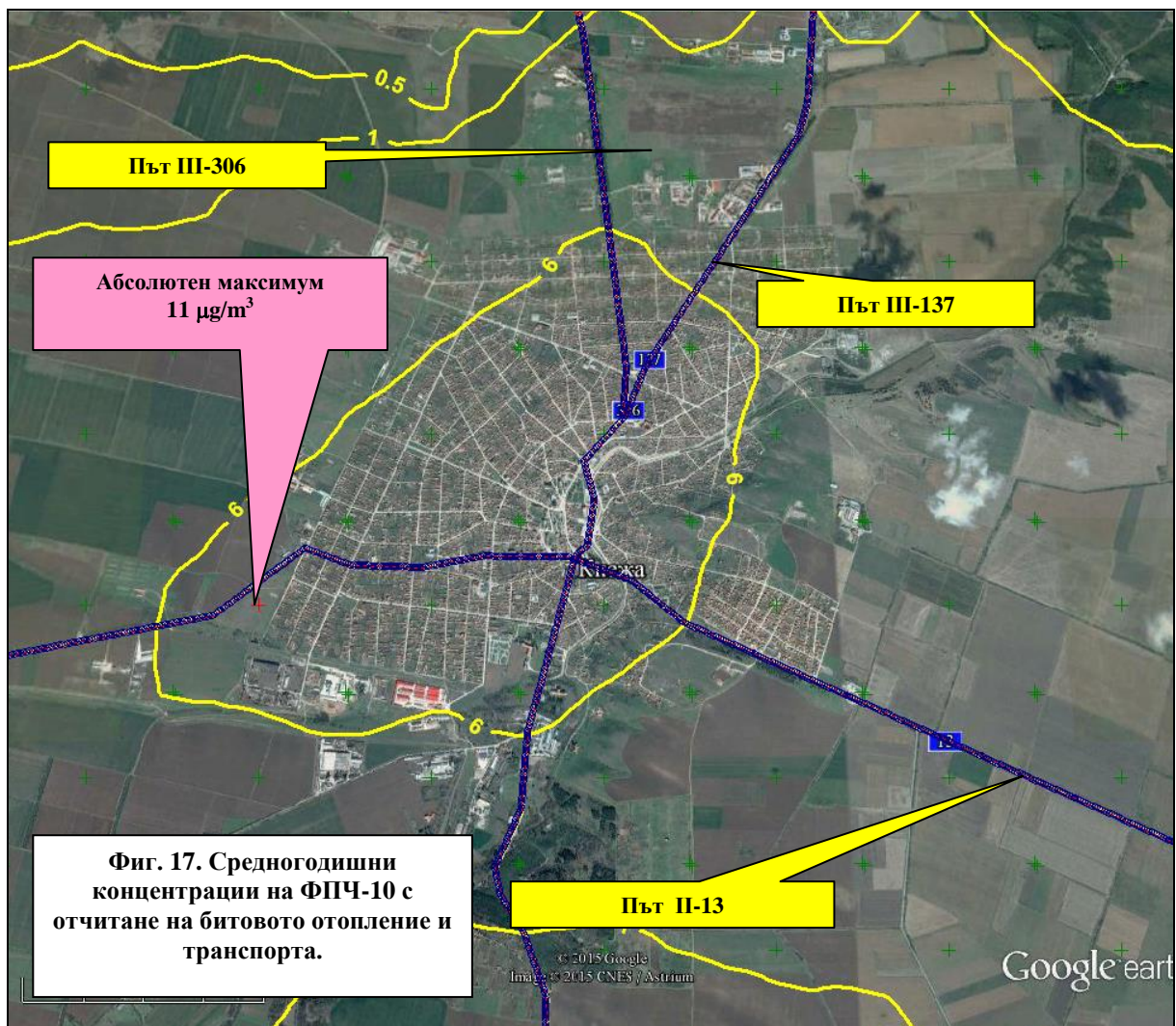
Фиг. 15. Максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта.

- В централната и източната част на Кнежа максималните 24-часови концентрации не се очаква да превишават СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. За централните части те са в границите между 40 и $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а за североизточните съответно между 30 и $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
- Шестите по стойност максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 (фиг. 16) показват, че превишаване на СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не се очаква. Това дава отговор и на въпроса за очаквания брой превишения на СД НОЧЗ, който в конкретния случай е около 5. В този случай абсолютният максимум се понижава до $49 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Оценката на очакваните средногодишни концентрации на ФПЧ₋₁₀ за е представена на фиг.17. Те отразяват едногодишен период с метеорологични данни за 2014 г. от станция Кнежа. В района на град Кнежа средногодишните концентрации на ФПЧ₋₁₀ се очаква да бъдат в границите от 6 до 8 µg/m³. Извън населеното място СГ концентрации спадат до около 1 g/m³. Основната причина за ниските стойности на очакваните СГ концентрации е сезонността на битовото отопление и ниския трафик през тъмната част на деня. В конкретния случай не са отчетени някои специфични селскотопански работи, които могат да бъдат източник на емисии от прах и ФПЧ₋₁₀.

Извод

Резултатите от математическото моделиране по отношение на $ФПЧ_{10}$ позволяват да се направи извода, че КАВ в град Кнежа и Община Кнежа е добро. Превिшаване на СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ може да се очаква само при особено неблагоприятни метеорологични условия в югозападните части на града. Повторяемостта на тези случаи не се очаква да превишава 5 до 6 пъти в календарна година (при допустими по Наредба №12/2010 до 35). Тези случаи са характерни за отоплителния сезон. В останалите райони на общината, превишаване на СД НОЧЗ не се очакват, тъй като броят на жителите в останалите населени места е много по-малък от този на град Кнежа.

Трябва да се има предвид, че в реални условия приземните концентрации на $ФПЧ_{10}$ могат да бъдат и по-високи, тъй като моделирането не включва абсолютно всички източници на емисии. Въпреки това, няма основание да се очакват значителни разлики.

3.1.2 Състояние на атмосферния въздух по данни на РИОСВ-Плевен

3.1.2.1 Качество на атмосферния въздух в приземния слой по съществуващи данни

Община Кнежа е част от Северен/Дунавски РОУКАВ, съгласно утвърдена със Заповед № РД-969 от 21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, актуализирана класификация на РОУКАВ в съответствие с установените при оценката превишения на оценъчните прагове за замърсители на атмосферния въздух за периода 2008-2012 г.

За Северен/Дунавски РОУКАВ, в рамките на Област Плевен, нормите за КАВ (пределно допустимите концентрации) за периода 2008 - 2012 г. са превишени единствено на територията на гр. Плевен и гр. Никопол, по един основен показател за КАВ - съдържанието на фини прахови частици (ФПЧ₁₀). За 2012 г. и 2014 г. за гр. Плевен е констатирано превишение и на целевата норма за ПАВ (във фракция на ФПЧ₁₀).

Община Кнежа не спада към зоните, в които са превишени нормите за КАВ или горните оценъчни прагове, които представляват регламентиран процент от съответната норма. На територията на града няма разположен постоянен пункт за мониторинг на показателите за КАВ.

Във връзка с горепосоченото, РИОСВ - Плевен не разполага с данни от измерване на показателите за КАВ в Община Кнежа.

Като част от националната система за мониторинг на КАВ, на територията, контролирана от РИОСВ - Плевен, са разположени 3 бр. автоматични измервателни станции (АИС) - в гр. Плевен, в гр. Ловеч и в гр. Никопол. Най-близката до община Кнежа станция - тази в гр. Плевен измерва: фини прахови частици с размер до 10 микрона (ФПЧ₁₀), серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO, NO₂), въглероден оксид (CO), бензен (бензол) (СБНб), полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).

3.1.2.2 Нива на емисиите на основните замърсители по пунктове

Данните от мониторинг на КАВ за периода 2012 - 2014 г., за най-близкия автоматичен измервателен пункт - този в гр. Плевен (Информация от РИОСВ-Плевен-Приложение 1).

Таблица № 20 Обобщени данни за резултати от автоматичен мониторинг на атмосферен въздух в АИС - Плевен за периода 2012 - 2014 г

Станция Плевен			Средно часови стойности						Средно дневни стойности				Средно год. стойности	
Показател	Единица	Година	Брой СЧ	% СЧ	Макс. СЧ	СЧН	Брой прев.	% прев.	Макс. СД	СДН	Брой прев.	% прев.	СГ	СГН
NO ₂	pg/m ³	2012	8266	94,4	144,7	200	0	0	76,6	-	-	-	25,5	40
NO	pg/m ³	2012	8262	94,3	395,4	-	-	-	99,7	-	-	-	22,0	-
NO _x	PPb	2012	8262	94,3	371,2	-	-	-	102,8	-	-	-	30,9	-
SO ₂	pg/m ³	2012	8221	93,8	93,0	350	0	0	32,8	125	0	0	6,6	-
CO	mg/m ³	2012	8657	98,8	8,1	-	-	-	4,5	10*	0	0	0,7	-
Benzol	pg/m ³	2012	8672	99,0	12,5	-	-	-	7,2	-	-	-	0,4	5
Toluene	pg/m ³	2012	8672	99,0	23,0	500	0	0	4,3	250	0	0	0,8	-
p-xylene	pg/m ³	2012	8672	99,0	10,9	200	0	0	2,8	100	0	0	0,4	-

PM ₁₀	µg/m ³	2012	8580	97,9	707,8	.	.	.	363,4	50	101	27,7	45,4	40
PAH	ng/m ³	2012	52 (СД)	.	.	.	.	.	19,5	.	.	.	2,3	1.
NO ₂	µg/m ³	2013	7438	84,9	156,8	200	0	0 67,3	.	.	.	.	31,2	40
NO	µg/m ³	2013	7393	84,4	512,6	.	.	157,1	.	.	.	.	28,7	.
NO _x	PPb	2013	7416	84,7	482,4	.	.	160,9	.	.	.	.	39,4	.
SO ₂	µg/m ³	2013	8343	95,2	46,7	350	0	0 28,5	125	0	0	.	5,2	.
CO	mg/m ³	2013	6522	74,5	9,7	.	.	4,2	10*	0	0	.	.	.
Benzol	µg/m ³	2013	7657	87,4	20,1	.	.	1,8	.	.	.	.	0,3	5
Toluene	µg/m ³	2013	7657	87,4	18,4	500	0	0 0 0 0	250	0	0	.	0,6	.
p-xylene	µg/m ³	2013	7657	87,4	38,7	200	0	0 2,7	100	0	0	.	0,3	.
PM ₁₀	µg/m ³	2013	7043	80,4	414,3	.	.	201,5	50	70	19,2	.	41,7	40
PAH	ng/m ³	2013	120 (СД)	.	.	.	.	.	13,3	.	.	.	0,72	1.
NO ₂	µg/m ³	2014	2741	31,3	194,8	200	0	0 108,1	.	.	.	.	.	40
NO	µg/m ³	2014	2708	30,9	517,6	.	.	144,5	.	.	.	.	.	.
NO _x	PPb	2014	2760	31,5	485,2	.	.	143,3	.	.	.	.	.	.
SO ₂	µg/m ³	2014	7850	89,6	37,3	350	0	0 19,2	125	0	0	.	5,6	.
CO	mg/m ³	2014	5668	64,7	11,1	.	.	6,8	10*	0	0	.	.	.
Benzol	µg/m ³	2014	5541	63,3	2,6	.	.	1,1	.	.	.	.	.	5
Toluene	µg/m ³	2014	5541	63,3	7,1	500	0	0 1,7	250	0	0	.	.	.
p-xylene	µg/m ³	2014	5541	63,3	5,2	200	0	0 1,3	100	0	0	.	.	.
PM ₁₀	µg/m ³	2014	8570	97,8	372,4	.	.	272,4	50	137	37,5	.	51,4	40
PAH	ng/m ³	2014	121 (СД)	.	.	.	.	.	17,3	.	.	.	1,32	1.

Качеството на атмосферния въздух относно съдържанието на прах и вредни газове се оценява на базата на резултати от тяхното определяне или чрез анализ на разпространението на замърсителите от основните обекти, формиращи „фона на замърсяване“ в прилежащия район.

Планов индикативен мониторинг на основните показатели за КАВ с мобилната автоматична станция (МАС) към Регионална лаборатория — Плевен, на територията на Община Кнежа, са проведени през 2010 г. Измерванията са проведени на случаен принцип, в продължение на 52 денонощия, в рамките на 8 седмици, равномерно разпределени през годината, съгласно изискванията на Приложение № 8, т.1(4) към Наредба № 12/15.07.2010 г. Съгласно резултатите от проведения мониторинг, не са регистрирани превишения на приложимите норми за КАВ за всички измерени газообразни замърсители: серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO, NO₂), въглероден оксид (CO), озон. Установено е само едно превишение на средноденоношната норма (СДН 50 µg/m³) за ФПЧ₁₀. Изискването на горепосочената наредба за оценяване спазването на СДН в годишен аспект е: СДН да не се превишава повече от 35 дни за календарна година - при непрекъснати (автоматични) или периодични (ръчни) измервания, а при измервания на случаен принцип - нивото на ФПЧю при 90,4 перцентил $p = (365-35) * 100/365$ да не превишава СДН.

Съгласно проведения анализ на данните за ФПЧ₁₀, нивото при 90,4-тият перцентил е 46,1 µg/m³ (т.е. 90,4 % от измерените стойности не превишават 46,1 µg/m³). Броят денонощия, при които не се превишава нормата, е 51 бр., което представлява 98,1 % от всички измерени стойности, при нормативно изискване 90,4%. СДН в годишен аспект е спазена.

3.1.2.3 Контролирани обекти - източници на емисии, констатирани превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ) по видове замърсители.

РИОСВ - Плевен контролира 10 бр. обекти на територията на Община Кнежа с източници на емисии в атмосферния въздух.

Основните източници, определящи качеството на атмосферния въздух в района на Община Кнежа по отношение на съдържанието на прах и вредни газове са:

- ❖ Асфалтова база в гр.Кнежа към “Виагруп” ЕООД, гр.Плевен – при извършеният емисионен контрол на асфалто- смесителната инсталация през 2013г. и 2014г.(съгласно информация, посочена в писмо с изх. № 2311/14.04.2015г.), са установени наднормени концентрации на прах в атмосферния въздух за прах с наложена текуща санкция, дадени предписания.
- ❖ Олива” АД гр. Кнежа - при извършени контролни измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, (съгласно писмо с изх. № 2311/14.04.2015г.) е установено, че емисиите на прах, изпускани в атмосферния въздух от Люцилни апарати, за слънчогледова люспа, намиращ се в обект „Олива” АД има превишение на нормата за допустими емисии за прах (2012г.).. На Дружеството е наложена текуща санкция, дадени предписания.

Контролираните 10 бр. обекти от РИОСВ - Плевен на територията на Община Кнежа с източници на емисии в атмосферния въздух, са:

- 3 бр. обекти с горивни и/или технологични източници на емисии, които подлежат на измерване (емисионен мониторинг) не по-малко от един път за две календарни години.
- 4 бр. бензиностанции - неорганизиран източници на емисии на летливи органични съединения, подлежащи на контрол за спазване изискванията на Наредба № 16/ 12.08.1999 г.;
- 1 бр. обекти с източници на емисии на летливи органични съединения, подлежащи на контрол за спазване изискванията на Наредба № 7/21.10.2003 г.;
- 2 бр. обекти с хладилни и/или климатични инсталации, подлежащи на контрол и управление на веществата, съдържащи озонразрушаващи газове (ОРГ) и/или флуорирани парникови газове (ФПГ).

Контролираните обекти и показатели, приложимите НДЕ и констатирани превишения на нормите за подлежащите на мониторинг неподвижни източници на емисии на територията на Община Кнежа за периода 2012 - 2014 г., са представени в Таблица 21 (от информация РИОСВ-Плевен - Приложение 2 от писмо с изх. № 2311/14/04/2015 г.).

Таблица 21 Контролираните обекти и показатели, и норми

Предприятие/дейност	Източник на емисии	Контролирани показатели и норми (НДЕ) mg/m ³	Година на измерване	Установени превишения/несъответствия
ОЛИВА АД - Предприятие за	Парен котел на твърдо гориво	Прах: 150 SO ₂ : 2000 NO _x : 650	2012, 2013	Не

производство на растителни масла в гр. Кнежа		СО: 250		
	Люцилни апарати	Прах: 20	2012, 2013	Да - за прах (2012г.), наложена текуща санкция, дадени предписания
АНСДА ЕООД - Инсталация за екстракция на растителни масла в гр. Кнежа	Инсталация за екстракция на растителни масла	Летливи органични съединения (ЛОС), изразени като общ въглерод (ТОС): норма за общи емисии по Наредба №7/2003 г.	2012, 2013, 2014 (по балансов метод)	Не
ИАГРУП ЕООД - асфалтобаза в гр.Кнежа	Асфалто-смесител	Прах: 20; SO ₂ : 400 NO _x : 400 СО:500 ТОС: 100	2013, 2014	Да - за прах (2013г., 2014г.), наложена текуща санкция, дадени предписания
МБАЛ - КНЕЖА ЕООД— многопрофилна болница в гр. Кнежа	Котел на гориво природен газ	NO _x : 250 СО: 100	2012, 2014	Не

На основание съществуващата информация и направения анализ се установява, че:

4. За бензиностанциите на територията на Община Кнежа, за периода 2012 — 2014 г. за не са констатирани нарушения на изискванията на Наредба № 16/1999 г.

5. На територията на Община Кнежа няма обекти с издадени разрешителни за търговия с квоти за емисии от парникови газове (по Директива 2003/87/ЕС).

6. На територията на Община Кнежа няма големи горивни инсталации по смисъла на Директива 2001/80/ЕС и Наредба № 10/2003 г. към ЗЧАВ.

3.1.2.4 Мониторинг на околната среда. Качеството на атмосферния въздух /КАВ/

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на шест Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед №580/17.07.2007г. на министъра на ОСВ. За Община Кнежа в графика за индикативни измервания на параметри характеризиращи КАВ/качество на атмосферния въздух/ по годишен план за мониторинг на МОСВ и НСМОС (Национална система за мониторинг на околната среда) са предвидени да се извършат през 2010г. Измерванията се провеждат от МАС (Мобилна автоматична станция) на ИАОС - Плевен в пункт (в сградата на Противопожарна служба - гр.Кнежа), определен, като представителен за ГФ/Т (градски фонен и транспортен) за интервали от време

равномерно разпределени в календарната 2010г. Провеждат се измервания на параметрите:

SO₂ - серен диоксид NO₂ - азотен диоксид NO - азотен оксид O₃ - озон

ФПЧ 10 - фини прахови частици с размер 10 µm

H₂S - сероводород

CH₄ - метанови въглеводороди

NMHC - неметанови въглеводороди NH₃ - амоняк CO - въглероден оксид

Годишното количество на емисиите на вредни вещества в атмосферата се наблюдава на национално ниво от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС), включително за целите на националната статистика.

В РИОСВ - Плевен такъв вид информация се събира по следните механизми:

- Емисии от големи неподвижни организирани източници, отчитани ежегодно чрез представяне на инвентаризационни карти. На територията на Община Кнежа няма такива източници, т. нар. "горещи точки" - промишлени предприятия с висок възможен риск за замърсяване на въздуха;
- Емисии от източници, докладващи ежегодно в Европейски регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ), главно обекти с издадени комплексни разрешителни по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). За територията на Община Кнежа няма такива източници.
- Емисии на летливи органични съединения (ЛОС) при употреба на разтворители в дейности в обхвата на Наредба № 7/21.10.2003 г. В РИОСВ - Плевен е регистрирана една инсталация с дейности в обхвата на Приложение № 1 към Наредба № 7, разположени на територията на Община Кнежа - АНСДА ЕООД, извършваща екстракция на растителни масла. Дейността се извършва при спазване на определената норма за общи емисии на ЛОС.

Извод: Състоянието на атмосферния въздух на територията на общината се оценява като добро, като се има предвид, че за бензиностанциите на територията на Община Кнежа, за периода 2012 — 2014 г., не са констатирани нарушения на изискванията на Наредба № 16/1999 г., че на територията на Община Кнежа няма обекти с издадени разрешителни за търговия с квоти за емисии от парникови газове (по Директива 2003/87/ЕС) и няма големи горивни инсталации по смисъла на Директива 2001/80/ЕС и Наредба № 10/2003 г. към ЗЧАВ. Това се потвърждава и от извършените измервания на параметри характеризиращи КАВ и като се има в предвид, че работещата промишленост е относително малка част, с неголеми източници на емисии,

които да оказват влияние на параметрите характеризиращи КАВ и евентуално да доведат до сериозни изменения. Битовият сектор също не може да отдели достатъчно количество емисии, които да доведат до изменение на параметрите характеризиращи КАВ.

3.1.2.5 Основни замърсители

Основни източници на замърсяване с емисии на вредни вещества /местни и от други общини/

Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух на територията на община Кнежа са транспортните средства. Допълнително негативно влияние има лошата улична и пътна настилка и качеството на хигиенизиране на населените места.

✓ Неорганизирано замърсяване с прах в населените места - резултат от ниво на благоустрояване и почистване.

Няма информация за дяловото участие на този тип замърсяване през годината, но независимо от това може да се предположи голяма тежест на този тип замърсяване през летния сезон и сухите дни. Нивото на почистване на населените места /улично метене и миене/ е занижено поради не достатъчно добро планиране на видовете и интензитета на дейностите, липсата на сметопочистваща машина и ограничените средства от бюджета. Полагат се усилия за поддържане в добро състояние на уличната и пътна мрежа. Независимо от това в подобряването на качеството на тези дейности се крият големи резерви за подобряване на качеството на въздуха в населените места.

✓ Неприятни миризми

Като основен източник на неприятни миризми могат да бъдат посочени торищата около незаконни лични стопанства на изходите на населените места, както и в частните дворове в населените места. Специфичен източник на неприятни миризми за гр. Кнежа се явява заустването на отпадъчните води в р.Гостиля в регулационните граници на града. Незавършената канализационна мрежа, липсата на включване на канализациите на някои от кварталите на града в довеждащия колектор до действащата Пречиствателна станция за отпадъчни води-Кнежа, са причина за това. През летния сезон се създава изключителен дискомфорт поради активно протичащите процеси на гниене на органиката в битово-фекалните води от канализационната мрежа.

По отрасли и местоположение, източниците с превишени НДЕ се разпределят, както следва:

- Горивни източници (котли), оползотворяващи растителни отпадъци (дървени стърготини, слънчогледова люспа и др.) – наблюдават се неголеми превишения на емисиите от въглероден оксид и в някои случаи на прах. Най-честите причини за превишенията са използването на влажни растителни

отпадъци, неефективни пречиствателни съоръжения за прах (най-често циклони) и нерегулирано съдържание на кислород при горивните процеси. Такъв тип превишения на нормите са установени при Технологични източници на емисии от асфалтосмесители. През 2013 г. са констатирани превишения на измерените емисии от прах и въглероден оксид в асфалтобаза в гр. Кнежа, съгласно Годишен доклад за състоянието на околната среда на РИОСВ-Плевен.

3.2 Повърхностни, подземни, питейни и отпадъчни води

Водните запаси на територията на общината са незначителни. Използването на повърхностните води е минимално.

3.2.1 Повърхностни води

В Община Кнежа попадат следните повърхностни и подземни водни тела, съгласно Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) 2010-2015 г. в Дунавски район, който е утвърден със Заповед № РД-293/22.03.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ОСВ) - Таблица № 22:

Таблица № 22 Повърхностни водни тела на територията на община Кнежа

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина (км)/Площ (км ²)	СМВТ /ИВТ*	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
1	BG1DU000R001	Дунав	река	Дунав	р. Дунав от границата при с. Ново село до границата при гр. Силистра	650,65	Да	умерено	лошо	Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър до 2021г. Предотвратяване влошаването на химичното състояние и постигане на добро до 2027г.
2	BG1IS100R025	Гостиля	река	Гостиля	р. Гостиля до вливане в р. Искър	37,766	не	умерено	добро	Предотвратяване влошаването на
3	BG1IS135R026	Искър	река	Искър	р. Искър от яз. Панчарево до с. Крушовен	245,887		лошо	добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро до 2021г. Запазване и

4	BG1IS100L029	яз. Еница	езеро							подобряване на доброто химично състояние.
				яз. Еница	яз. Еница	4,428	ИВТ	Много лош	добро	Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър до 2027г.

*СМВТ - Силномодифицирано водно тяло; ИВТ - Изкуствено водно тяло

3.2.1.1 Повърхностни водни тела - Повърхностни водни тела категория „река“ от поречие Дунав и Искър

Таблица № 23 Повърхностни водни тела, категория „река“

Тип	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина /км// Площ /км ² / *
Поречие Искър						
R8	BG1IS100R025	Гостиля ISRWB25	река	Гостиля	р.Гостиля до вливане в р.Искър	37,766
R4	BG1IS135R026	Искър RWB26	река	Искър	р.Искър от яз.Панчарево до с.Крушовене	245,887
Поречие Дунав						
R6	BG1DU000R001	Дунав RWB01	река	Дунав	р.Дунав от границата при с.Ново село до границата при гр.Силистра	650,650

Р. Искър протича през част от територията на община Кнежа. След с. Чомаковци р. Искър навлиза в Дунавската равнина и изследвания район. От тук между ширината на образуваната от реката тераса е от 2-2,5 km. Алувиалните отложения в терасата на р. Искър се характеризират със сравнително голяма водообилност.

Река Гостиля, е река в Северна България, Дунавската равнина, Област Враца — Бяла Слатина и Област Плевен — общини Кнежа, Искър и Долна Митрополия, ляв приток на река Искър. Дължината ѝ е 10,9 km.

Река Гостиля води началото си от суходоліе, започващо на 1,4 km източно от село Враняк, Община Бяла Слатина, на 194 m н.в. До град Кнежа тече на североизток, а след това до устието си на изток в асиметрична долина с по-стръмен десен склон. Влива се отляво в река Искър на 42 m н.в., на 1,1 km южно от село Ставерци. Река Гостиля се явява последният приток на река Искър преди вливането ѝ в Дунав.

Площта на водосборният басейн на реката е сравнително малък — 320 km², което представлява 3,7% от водосборния басейн на река Искър.

Средногодишният отток на река Гостиля при устието ѝ е 0,64 m³/s. Реката е маловодна със снежно-дъждовно подхранване, като почти ежегодно в края на лятото пресъхва. Водите ѝ се използват за напояване — няколко мисроязовира.

По течението на реката са разположени 1 град и 2 села: с. Търнак (Област Враца, Община Бяла Слатина); град Кнежа (Област Плевен, Община Кнежа) и с. Гостиля (Община Долна Митрополия).

По левия, полегат бряг на реката от Кнежа до село Ставерци, на протежение от 19,4 km преминава Републикански път III-137 от Държавната пътна мрежа Кнежа — Ставерци — Крушовене. Долината на р. Гостиля, приток на р. Искър попада в скални, полускални, глинести и рохкави инженерно - геоложки комплекси. Състоянието на водите се контролира от БДДР Плевен.

Програмите за мониторинг на повърхностни и подземни води се изработват и предлагат за утвърждаване от басейновите дирекции. През 2013 г. са изпълнявани следните програми за мониторинг:

- Национална програма за мониторинг на повърхностните и подземни води, съгласно Заповед РД-715/02.08.2010 г., до м. февруари и след това от м.март, съгласно Заповед РД-182/26.02.2013 г. на министъра на ОСВ.

- Във връзка с докладването пред ЕК за изпълнение на Директива 91/676/, транспонирана в Р България с Наредба 2/2000 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, БДУВДР е изготвила и изпълнявала програма за мониторинг на нитрати в повърхностните и подземни води.

- Програма за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно-битово водоснабдяване. В програмата са включени пунктове за мониторинг на речни водохващания и язовири. Показателите и честотата на пробовземане са планирани, съгласно изискванията на Наредба 12/18.06.2002 година.

3.2.1.2 Характеристика на водните тела, категория „река“

Река Искър - Извор, течение, устие

Река Искър извира от Рила планина. За начало на реката се приема р. Черни Искър, който води началото си от Чамовското езеро под връх Дамга в Рила. Река Искър е най-дългата река в България – 368 км. и се образува от сливането на реките Черни Искър (лява съставяща) и Бели Искър (дясна съставяща), на 500 м северно от село Бели Искър, на 1 047 м н.в. Веднага след това навлиза в Самоковската котловина. След като премине през нея и изтече от язовир "Искър" между планините Витоша и Плана на запад и Лозенска планина на изток, формира дълбокия Панчаревски пролом (22 км).

След напускането на язовир "Панчарево" реката навлиза в Софийското поле, като преминава покрай източните квартали на София и при град Нови Искър навлиза във величествения Искърски пролом (около 65 км). След село Лютиброд река Искър излиза от Стара планина, продължава в източна посока и долината ѝ се разширява. При град Роман приема отдясно най-големия си приток река Малки Искър, при село Карлуково завива на север, а при село Чомаковци навлиза в Дунавската равнина и течението ѝ се ориентира на североизток. В Дунавската равнина долината на Искър е широка и асиметрична с по-стръмен десен склон. На 2,3 км североизточно от село Байкал се влива като десен приток в река Дунав (на 637-ми km), на 25 m н.в.

Водосборен басейн, притоци

Площта на водосборния басейн на Искър е 8 646 км², което представлява 1,1% от водосборния басейн на Дунав, а границите му са следните:

- На запад — с водосборните басейни на реките Струма и Нишава;
- На северозапад — с водосборния басейн на река Огоста;
- На изток — с водосборните басейни на реките Вит и Марица;
- На юг — с водосборния басейн на река Места.

Гъстотата на речната мрежа е 1,1 km/km². Има 25 притока с дължина над 15 km. По-големите от тях са Палакария (39,2 km.), Стари Искър (65,2 km.), Златна Панега (50,3 km.), Малък Искър (85,5 km.) и др. Река Искър, влиза на територията на РИОСВ – Плевен, при с. Реселец и се влива в р. Дунав при с.Байкал. Дължината на този участък от реката е 100 km.

- Хидроложки показатели:

Средногодишен отток при с. Говедарци — 1,5 m³/s; Средногодишен отток при гр. Нови Искър — 23,30 m³/s (виж таблицата); Средногодишен отток при с. Ореховица — 54,5 m³/s;

Данните за вътрешногодишното разпределение на речния отток са за периода 1950/1951 - 1982/1983 г.

В най-горния си басейн (района на Рила) реката има преобладаващо снежно подхранване, а в останалите части — дъждовно подхранване. В района на Стара планина и Предбалкана подхранването нараства с карстови подземни води. По този начин сезонният режим претърпява големи изменения в различните участъци от долината на реката. Пълноводието в Рила е от май до юли, а в Дунавската равнина — от март до юни. По цялото течение през месеците от август до октомври се наблюдава маловодие. Голямо влияние върху вътрешногодишния ход на речния отток оказват

трите язовира по течението на реката, чрез които той се контролира. При майско-юнския валежен максимум водите се задържат в язовир „Искър“, което оказва влияние върху разпределението на речния отток.

Табл.№ 24 Вътрешногодишния ход на речния отток

речен отток	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	средно-годишен
количество (m ³ /s)	18,60	28,50	30,30	28,30	32,60	27,50	16,70	14,30	15,50	19,50	21,80	25,50	23,30
количество (% от годишния обем)	6,70	10,20	10,90	10,10	11,70	9,80	6,00	5,10	5,60	7,00	7,80	9,10	100,0

На територията на РИОСВ Плевен има 5 пункта за мониторинг, които са включени в националната програма за контролен и оперативен мониторинг. Това са пунктове разположени до устието на реката, преди вливане в р. Дунав - при с. Гиген и Оряховица, на притоците: р. Гостиля – 1 пункт и р. Златна Панега – 2 пункта.

- На устие р. Искър водите са с качествени показатели, различни от референтните стойности за добро състояние по отношение на БПК5 и биогенни замърсители – висока концентрация на общ азот, азот амониев, азот нитратен и фосфор от ортофосфати (PO₄- P). Измерени са над стандарта за качество високи стойности на разтворен алуминий. Същият проблем се наблюдава и в Дунавските пунктове за мониторинг. В пунктовете при с. Гиген и Оряховица се анализират и голяма група приоритетни вещества. От резултатите от анализа не се констатира превишение на EQS за 2012 г. и 2013 г. Пунктовете при устието на реката отчитат подобряване на биологичните показатели - данните показват добро екологично състояние по МЗБ и ФБ.

- Река Златна Панега – десен приток на р. Искър е с 2 пункта за мониторинг: при извора - референтен пункт за тип R 15 карстови води и при вливане на р. Златна Панега в р. Искър. Няма промяна в резултатите от 2012 г. и 2013 г. Запазва се доброто състояние по отношение на кислородните показатели, биогенните вещества и специфичните замърсители. Не са анализирани приоритетни вещества.

За пункта при карстовият извор екологичното състояние се запазва добро, за пункта при гр. Червен бряг се наблюдава влошаване на състоянието спрямо 2012 г. и то се оценява като умерено.

- Река Гостиля, ляв приток на р. Искър е с един пункт за мониторинг.

Водното тяло е натоварено с биогенни замърсители. Измерени са по-високи концентрации на общ азот, азот амониев, азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати в сравнение с предходната година. Пунктът при с. Гостиля е включено в програмата за мониторинг на нитрати като в случая е важно да се прилагат добри земеделски практики. Според биологичните елементи екологичното състояние е умерено.

Определянето на повърхностните водни тела категория реки е направено съобразно: - техния тип; - екологичен статус, при определянето на който са използвани налични данни от физикохимичния и хидробиологичния мониторинг на НАСЕМ; - наличие на морфологични изменения.

При определянето на повърхностните водни тела категория реки са спазвани следните критерии: - водосбор; - непрекъснатост на потока; - еднакъв тип повърхностни води; - еднакъв определен статус в съответствие с мониторинговите данни; - водни тела за питейни нужди; -морфологични изменения (регулиране на оттока, форма на речното легло и изменение на оттока). Списък на повърхностни водни тела в БДДР категория реки е представен в Приложение 1.2.4.1 на ПУРБ на БДДР-Плевен.

Повърхностни водни тела - Повърхностни водни тела категория „езеро“ от поречие Дунав и Искър

На територията на община Кнежа от поречие Искър се намира водно тяло с код BG 1IS100L029, тип на водното тяло BGTL6 – яз. Еница, с. Еница.

Таблица № 25 Повърхностни водни тела, категория „езеро“

Тип	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина /км// Площ /км2/ *
L16	BG1IS100L029	яз. Еница	езеро	Ниско дере	с. Еница, общ. Кнежа обл. Плевен	4,428

Всички язовири намиращи се на територията на Дунавски район за басейново управление са идентифицирани или приравнени като повърхностни водни тела категория езера. Прието е, че всеки язовир е едно самостоятелно водно тяло. Списък на повърхностни ВТ в БДДР категория езера е представен в Приложение 1.2.4.2. на ПУРБ на БДДР-Плевен.

На територията на „Аспарухов вал" ЕООД – гр. Кнежа като един единствен действащ язовир се числи язовир Еница, със следните обемни параметри:

Таблица № 26 Обемни параметри

№	Язовир	Река	Обем в м ³ .10 ⁶	
			Общ	Полезен
1	Еница	Енишка бара	40,179	39,850

Язовирът се стопанисва от „Напоителни системи” ЕАД, клон Враца. Водите му се използват основно за напояване и риборазвъждане.

Табл.27 - Извадка от Приложение 1.2.4.2 - Списък на повърхностните водни тела категория езера и приравнените към тази категория водни тела.

Дунавски район за басейново управление Списък на повърхностните водни тела категория езера и приравнените към тази категория водни тела								
№	Поречие	Код на водното тяло	Тип на водното тяло	Име	Площ, км ²	Река	Населено място	Община/Област
1	Искър	BG1IS100L029	BGTL6	яз. Еница	4,428	Ниско дере	с.Еница	Кнежа/Плевен
2		BG1IS100L028	BGTL14	яз. Девец	0,714	Габарска	с.Габаре	с.Бяла Слатина/Враца
3		BG1IS600L014	BGTL13	яз. Огняново	1,788	Лесновска	с.Огняново	Елин Пелин/София
4		BG1IS500L008	BGTL17	яз.Панчарево	0,897	Искър	с.Панчарево	Столична/София
5		BG1IS200L021	BGTL14	яз. Бебреш	0,736	Бебреш	гр.Ботевград	Ботевград/София
6		BG1IS900L002	BGTL17	яз. Бели Искър	0,813	Бели Искър	с.Бели Искър	Самоков/София
7		BG1IS700L005	BGTL16	яз. Искър	30,000	Искър	с.Панчарево	Столична/София

Обобщени данни за брой категория реки и категория езера по поречие Искър са дадени в следващата таблица 28 (информация от ПУРБ на БДДР-Плевен).

Табл.28 Обобщени данни за брой категория реки и категория езера по поречие Искър

Дунавски район за басейново управление Определяне на водните тела за всяка категория повърхностни води						
Поречие	Площ на поречието, km ²	Категория реки		Категория езера и приравнените към тази категория водни тела		Общ брой водни тела по поречия
		брой	дължина, km	брой	площ, km ²	
Искър	8633,654	24	1189,813	7	38,640	31

- **Силномодифицирани водни тела категория „РЕКИ”**

В Таблица 29 са представени силномодифицираните водни тела, за които качествените елементи характеризиращи ги имат най-голямо сходство с естествената категория реки.

Таблица 29 - Силномодифицираните водни тела, за които качествените елементи характеризиращи ги имат най-голямо сходство с естествената категория реки

Дунавски район за басейново управление Повърхностни водни тела категория реки – силномодифицирани и приравнени към категория реки						
№	Код на водното тяло	Име на реката	Код на типа	Описание	Дължина, km	СМВТ
1	BG1IS100R027	Искър	BGTR7	р.Искър от с.Крушовене до устие	13,452	да
2	BG1IS800R016	Стари Искър	BGTR13	р.Стари Искър от вливане на р.Макоцевска до вливане в р.Искър	60,030	да

Фигура 1.2.4.1

Повърхностни водни тела категория "РЕКА"

Фиг. 18 – Повърхностно водни тела категория „РЕКА“ – Извадка от ПУРБ ДР

Таблица 30 - Извадка от Приложение 5.1.1 Списък на целите за опазване на околната среда за повърхностните водни тела категория реки

№	Код на водното тяло	Име на реката	Дължина, km	СМВТ	Състояние 2009г. на водните тела		Цели за опазване на околната среда						
					Екологично състояние/ потенциал	Химично състояние	Цели за екологично състояние/потенциал	Срок	Цели за химично състояние	Срок	Общо състояние	Срок	Показател, който ще бъде приведен в добро състояние
2	BG11S100R025	Гостиля	37,766	не	умерено	добро	предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро	2015г.	запазване и подобряване на доброто химично състояние	2015г.	Добро	2015г.	нитрати
3	BG11S100R027	Искър	13,452	да	умерено	добро	предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър	2015г.	запазване и подобряване на доброто химично състояние	2015г.	Добро	2015г.	БИ /органични замърсявания/

Таблица 31 - Извадка от Приложение 5.2.1.2 Изключения за повърхностните водни тела категория езера, за етапно постигане на целите за опазване на ОС

№	Поречие	Код на водно тяло	Име	Площ, км ²	Силно модифицирано водно тяло	Иакуствено водно тяло	Състояние 2009г. на водните тела		Цели за опазване на околната среда						Вид на изключението	Причини за изключения от целите за опазване на околната среда	
							Екологичен потенциал	Химично състояние	Цели за екологичен потенциал	Срок	Цели за химично състояние	Срок	Общо състояние	Срок			Показател, който ще бъде приведен в добро състояние
1	Искър	BG11S100L029	яз. Еница	4,428	не	да	много лош	добро	предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър	2027г.	запазване и подобряване на доброто химично състояние	2015г.	Добро	2027г.	биологичния елемент-хлорофил А	Етапно постигане на целите за опазване на околната среда	Естествените условия не позволяват подобряване на състоянието на водното тяло в определения срок

Състоянието на повърхностните води е добро, с изключение на някои пунктове след големи населени места - р. Тученица, след гр. Плевен, р. Осъм, след гр. Троян и гр. Ловеч.

**Данни и оценка на състоянието на повърхностните води на територията на
РИОСВ Плевен**

**Данни за екологичното състояние на повърхностните и подземните водни
тела на територията на Община Кнежа:**

В община Кнежа попадат посочените в следващата таблица следните повърхностни обекти, съгласно Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) 2010-2015 г. в Дунавски район, който е утвърден със Заповед № РД -293/22.03.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ОСВ):

**Таблица №32 : Данни за екологичното състояние на повърхностните водни
тела на територията на Община Кнежа**

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина (km)/Площ (km ²)	СМВТ /ИВТ*	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
1	BG1DU000R01	Дунав	река	Дунав	р.Дунав от границата при с.Ново село до границата при гр.Силистра	650,65	да	умерено	лошо	Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал и постигане на добър до 2021г. Предотвратяване влошаването на химичното състояние и постигане на добро до 2027г.
2	BG1IS100R025	Гостиля	река	Гостил я	р. Гостиля до вливане в р. Искър	37,766	не	умерено	добро	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро, запазване и подобряване на доброто химично състояние до 2015г. "

№	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Категория на водното тяло	Име на реката/язовира	Описание	Дължина (km)/Площ (km ²)	СМВТ/ИВТ*	Екологично състояние/потенциал	Химично състояние	Специфична екологична цел за водното тяло
3	BG1IS135R 026	Искър	река	Искър	р.Искър от яз.Панчарево до с. Крушовене	245,887	не	лошо	добро	Предотврат яване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро до 2021г. Запазване и подобряване на доброто химично състояние.

*СМВТ – Силно модифицирано водно тяло; ИВТ - Изкуствено водно тяло

3.2.2 Подземни води

Съгласно Закона за водите, мониторинга на подземните води се провежда по програми за контролен и оперативен мониторинг. За всеки мониторингов пункт по определена схема за пробонабиране и анализиране по показатели съгласно Заповед № РД–182/26.02.2013г. на Министъра на МОСВ, в която наблюдаваните показатели са разпределени в следните групи:

- Физико-химични показатели

I –ва група основни физико-химични показатели: разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, нитрати, амониеви йони, температура на водата, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий и калий, сулфати, хидрогенкарбонати, карбонати и сух остатък – анализират се във всички пунктове за подземни води сезонно или на полугодие.

II –ра група допълнителни физико-химични показатели:
нитрити, фосфати, общо желязо, манган - анализират се във всички пунктове за подземни води сезонно или на полугодие.

- Специфични замърсители

I –ва група метали и металоиди : олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, общ хром, хром три и шествалентен, стронций, обща алфа и бета активност.

Подземното тяло, попадащо в трети слой (слой 3 неоген-сармат) на територията на РИОСВ Плевен: Подземно водно тяло с име „Карстови води в Ломско - Плевенската депресия” и код **BG1G000N1BP036**, представено от три пункта за наблюдение: МР 199, МР 201, МР 202.

В обхвата на РИОСВ Плевен попада:

- МР 202 Кнежа, ТК 2 ПС "Свинското езеро", община Кнежа, област Плевен –Пункт в добро състояние по стандартите за качество.

Данни за екологичното състояние на подземните водни тела на територията на Община Кнежа.

Таблица №33 : Данни за екологичното състояние на подземните водни тела на територията на Община Кнежа

№	Код на подземното водно тяло	Име на подземното водно тяло	Площ на подземно то водно тяло, km ²	Химично състояние	Количествено състояние	Специфична екологична цел за подземното водно тяло
1	BG1G0000Qa1017	Порови води в Кватернера - р. Искър	351	добро	добро	Запазване на доброто състояние на подземните води до 2015г.
2	BG1G0000Qp1023	Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър	2890	добро	добро	Запазване на доброто състояние на подземните води до 2015г.
3	BG1G00000N2034	Порови води в Неогена - Ломско-Плевенска депресия	3065	лошо	добро	Постигане на добро състояние на подземните води до 2027г.
4	BG1G000N1bp036	Карстови води в Ломско-Плевенската депресия	6573	лошо	добро	Постигане на добро състояние на подземните води до 2027г.
5	BG1G0000K2m047	Карстови води в Ломско-Плевенския басейн	2067	добро	добро	Запазване на доброто състояние на подземните води до 2015г.

3.2.2.1 Оценка за състоянието на подземни води на територията на РИОСВ Плевен

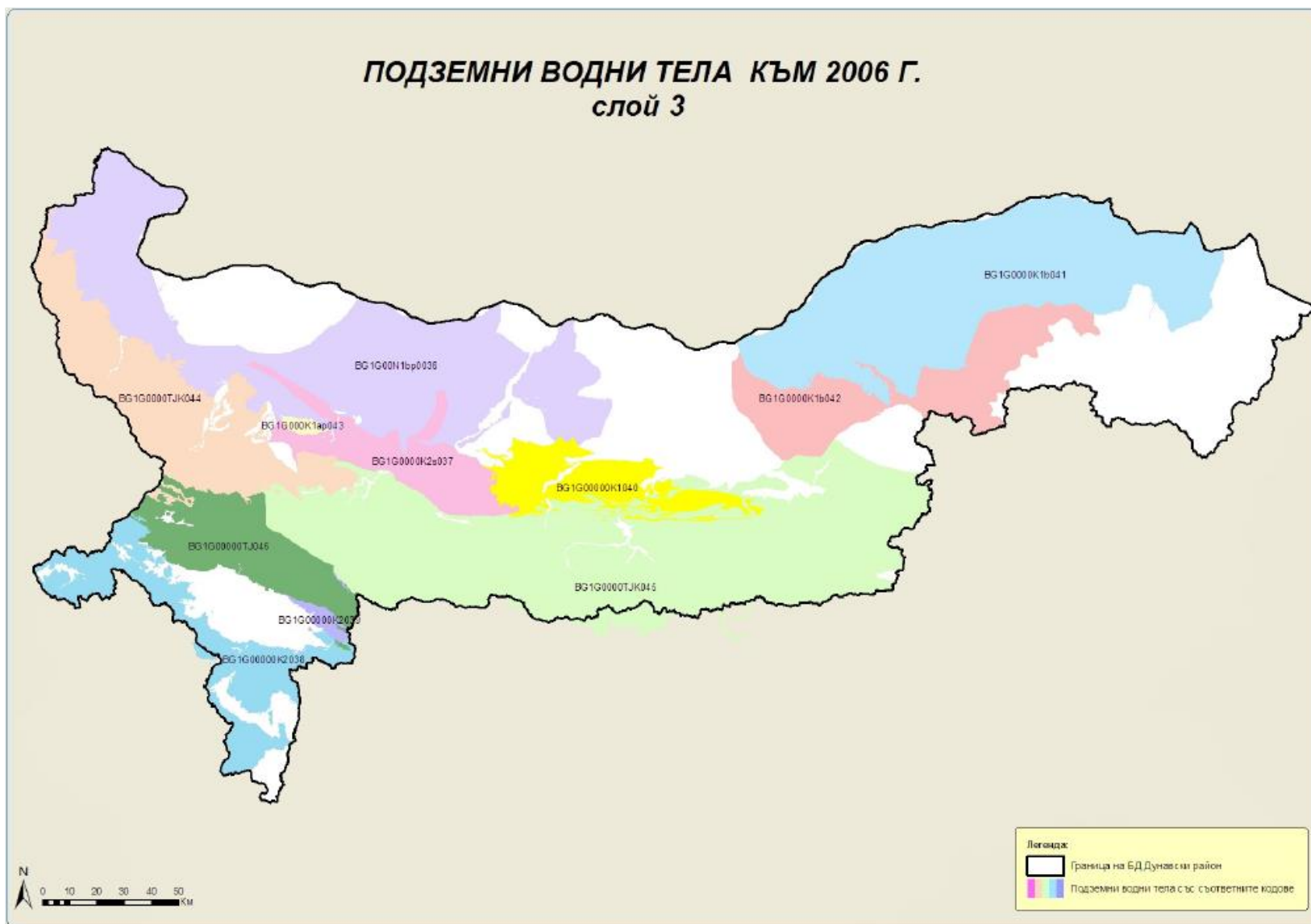
- Подземните води в пунктовете за мониторинг, отговарят на стандартите за качество, съгласно Приложение №1 от Наредба №1/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, с изключение на подземните води в осем пункта, по показателите Mn, Gr, нитрати;

- През 2013 г. са въведени в експлоатация ПСОВ с. Петревене, ПСОВ с. Румянцево, ПСОВ с. Торос, общ. Луковит; ПСОВ с. Шипково, общ. Троян; ПСОВ с. Гложене, общ. Тетевен; предстои въвеждане в експлоатация на ПСОВ гр. Ябланица;

- Въведена е в експлоатация ПСОВ на “Софарма” АД, площадка с. Врабево, общ. Троян; Реализират се инвестиционни проекти, финансирани по ОП “Околна среда 2007 г. - 2013 г.” в гр. Троян, гр. Кнежа и гр. Червен бряг.

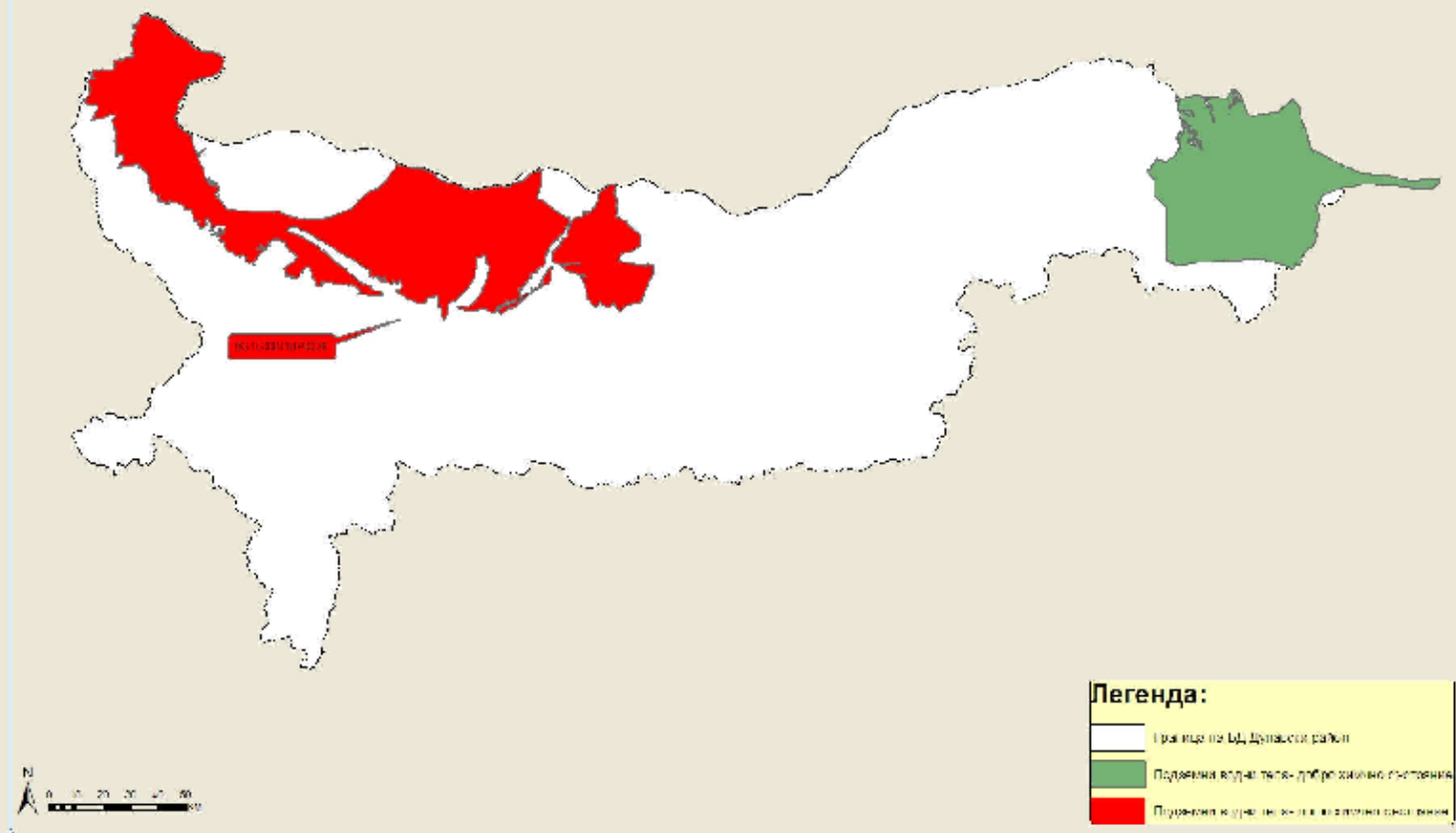
- Всички агломерации с население над 10000 е.ж. имат инвестиционни проекти за подобряване инфраструктурата за питейни и отпадъчни води.

Състоянието на водите е визуализирано на следващите карти.

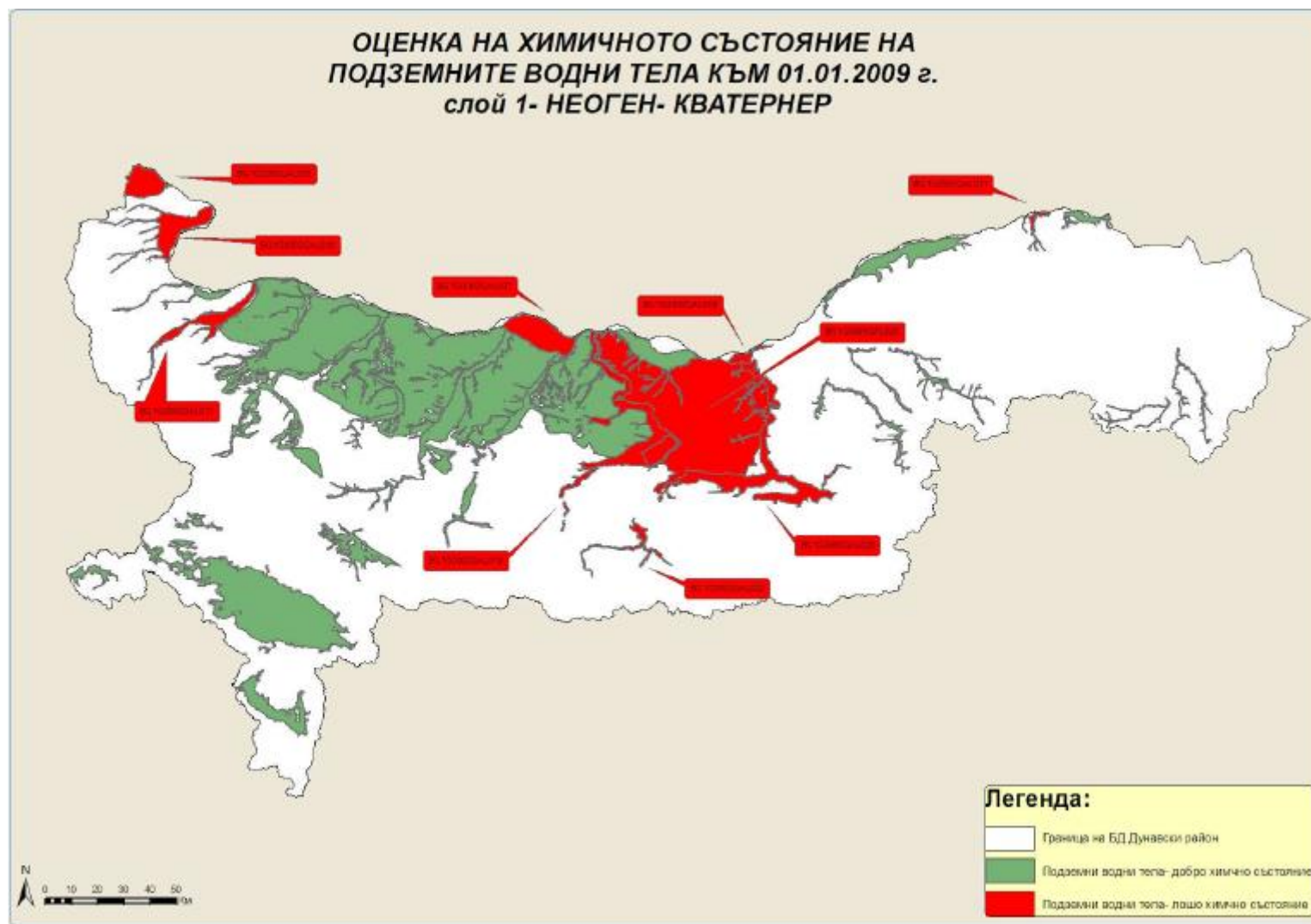

Фиг. 20. Подземни водни тела слой 3

**ОЦЕНКА НА ХИМИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ НА
ПОДЗЕМНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА КЪМ 01.01.2009 г.
слой 3- НЕОГЕН-САРМАТ**

Фиг. 21 Оценка на химическото състояние на подземните водни тела слой 3 – НЕОГЕН-САРМАТ

Фиг. 23 Оценка на химическото състояние на подземните водни тела слой 3 – НЕОГЕН-КВАТЕРНЕР

3.2.3 Питейни води

✓ Водопотребление:

Основен потребител на вода в община Кнежа е населението на общината, което е разпределено в 4 населени места. Водоснабдени са и четирите селища на община Кнежа, с непрекъснато целогодишно подаване на вода /с изключение на с. Еница – със сезонен режим/.

Консуматор на водни количества са: Промислеността, Хлебопекарни, сладкарски цех, магазини и други търговски обекти.

Водоснабдяването и канализацията на територията на Община Кнежа се обслужва от общинско дружество “Аспарухов вал” ЕООД. Краткосрочната и средносрочна стратегия на Дружеството цели повишаване на качеството на предлаганите услуги и ефективността на основната дейност, като основните усилия за постигането на тези цели са насочени към осъществяване на програмата за намаляване на загубите на вода и програмата за гарантиране на качеството на питейната вода. Водоснабдяването на общината се осъществява от подземни водоизточници. Всички населени места в общината са водоснабдени. Водоизточниците на общинско дружество “Аспарухов вал” ЕООД са извън населените места и в районите на санитарните зони замърсители не съществуват, тъй като не минават колектори и канализационни системи за отпадъчни води. Общата дължина на водопроводната мрежа е 191, 607 м., има новоизградена през 2008 г. водопроводна мрежа с дължина 150 м. по ул. „Л. Каравелов” и ул. „Черно Море”. Общите загуби на вода за 2007г. са 73,5% от добиваната питейна вода. За периода на бизнес плана 2009 -2013 г. на „Аспарухов Вал” ЕООД се е предвиждало загубите да достигнат 43%. Тази цел е изключително трудна за постигане поради необходимостта от огромни финансови средства за подмяна на остарялата водопреосна система. За постигането на това ниво на загубите, дружеството основно разчита на външни източници на финансиране.

Качествата на водата са добри целогодишно, с известни отклонения за с. Лазарово по показател флуориди. Необходимо е предвиждане на мерки за подобряване на качеството на водата по този показател. На територията на общината има изградени 8 помпени станции. Капацитетът на наличните помпи е достатъчен. Основният проблем е свързан със състоянието на помпените инсталации. Те са изградени преди повече от 40 години и липсата на поддръжка е причина за прекомерната им амортизация. Помпите се подменят, но в ограничена степен и не повсеместно. Важно е да се извърши реконструкция на помпените станции Свинско езеро и Локвичката и да се въведат нови технологии, чрез които може да подобри ефективността на помпите.

Най-съществената реконструкция се предвижда при Свинско езеро, която доставя почти 50% от водата за града – инсталиране на надеждно оборудване, което да гарантира достатъчно количество вода. Помпите в Пеев кладенец и III Стопански двор – Бункера са подменени скоро, но трябва допълнително да се оборудват с уреди за телеметрично измерване на дебита и налягането с цел адекватна поддръжка и намаляване на нивото на загубите.

Водоснабдителната система Кнежа използва четири подземни водоизточници. Водата от водоизточник Свинско езеро се припомпва до основния резервоар Кнежа, както и до резервоар

Вапцаров. Освен това, Кнежа се водоснабдява и от Пеев кладенец и два по-малки водоизточници – Локвичката и III Стопански двор – Бункера, основно използвани през летния сезон.

Водоснабдителната система не включва язовири.

Водоснабдени са и четирите селища на община Кнежа, с непрекъснато целогодишно подаване на вода, с изключение на с. Еница, което е със сезонен характер на водоподаване. Във връзка с решаване проблемите по водоснабдяването на с. Еница са разработени работни проекти за водопроводната мрежа на с. Еница и с. Лазарово е необходимо проектиране и на нова водопроводна мрежа в с. Бреница, което е по-голямото село с още по-големи загуби на вода. При проектирането на водопроводните мрежи се предвижда да се прецизират обемите на резервоарите с оглед намаляване на големите разходи на електроенергия за доставката на питейна вода.

3.2.3.1 Количествени и качествени показатели

Количеството подадена вода за 2009 г. е 1 689 224 куб.м

От изпратената допълнителна информация за подадена и инкасирана питейна вода за периода от 2010 г. до 2014 г. е видно, че загубите на вода се движат между 63% и 60% средно за общината. Най-високи загуби са регистрирани в селата Бреница, Еница и Лазарово както следва - таблица 34:

Таблица 34 Количество подадена и инкасирана питейна вода

ДОБИТО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2010Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	
Кнежа	87372	87374	87374	90526	82897	93297	95260	107590	94570	78260	78050	74890	1057460	
Бреница	28212	28214	28214	29793	21593	23104	27220	27410	25180	19216	19217	19217	296590	
Еница	13190	13190	13190	9920	11530	14850	16260	16440	14860	10800	8740	9500	152470	
Лазарово	6450	6450	6450	5170	5170	5170	5310	5310	5310	3190	3190	3190	60360	
ОБЩО ЗА 2010Г.	135224	135228	135228	135409	121190	136421	144050	156750	139920	111466	109197	106797	1566880	
ИНКАСИРАНО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2010Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	ЗАГУБИ ПО СЕЛИЩА [%]
Кнежа	32893	31122	31001	41690	33099	42886	48828	53975	50853	36225	34302	30210	467084	56
Бреница	4142	4173	4112	5055	5577	6718	7032	7407	6910	5236	4434	3986	64782	78
Еница	1718	1977	2493	3761	3140	3909	3808	4053	3873	2473	1957	1966	35128	77
Лазарово	936	1544	1020	1415	1439	2159	1798	2502	2670	1894	1479	1396	20252	66
ОБЩО ЗА 2010Г.	39689	38816	38626	51921	43255	55672	61466	67937	64306	45828	42172	37558	587246	63
СРЕДНИ ЗАГУБИ [%]	71	71	71	62	64	59	57	57	54	59	61	65	63	
ДОБИТО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2011Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	
Кнежа	85446	83397	80137	78830	73640	97950	89200	96800	102450	73106	71557	67207	999720	
Бреница	15356	15357	15357	26023	25023	31224	32033	33883	31684	22410	21050	21050	290450	
Еница	10530	11530	9140	11430	9930	13640	11600	13600	17400	11530	9470	7930	137730	
Лазарово	3726	3727	3727	4183	4183	4184	4800	4800	4800	2923	2923	2924	46900	
ОБЩО ЗА 2011Г.	115058	114011	108361	120466	112776	146998	137633	149083	156334	109969	105000	99111	1474800	
ИНКАСИРАНО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2011Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	ЗАГУБИ ПО СЕЛИЩА [%]
Кнежа	30400	30785	31700	42093	33622	43547	44938	48978	57498	40013	32547	33293	469414	53
Бреница	4216	4103	4523	4885	6079	6756	7388	7319	7682	5787	4446	3929	67113	77
Еница	1821	1868	2034	3040	2915	3447	4039	3582	3849	2900	1964	1909	33368	76
Лазарово	1208	1207	1231	2856	1680	1908	2272	2104	1953	1793	1414	1106	20732	56
ОБЩО ЗА 2011Г.	37645	37963	39488	52874	44296	55658	58637	61983	70982	50493	40371	40237	590627	60
СРЕДНИ ЗАГУБИ [%]	67	67	64	56	61	62	57	58	55	54	62	59	60	

ДОБИТО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2012Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА													
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО
Кнежа	87032	87032	87036	96066	96066	96068	117432	117432	117436	89532	89532	89536	1170200
Бреница	23766	23766	23768	24779	24779	24782	35299	35299	35302	19600	19600	19600	310340
Еница	10956	10956	10958	9700	9700	9700	15000	15000	15000	10566	10566	10568	138670
Лазарово	5400	5400	5400	4833	4833	4834	6600	6600	6600	4433	4433	4434	63800
ОБЩО ЗА 2012Г.	127154	127154	127162	135378	135378	135384	174331	174331	174338	124131	124131	124138	1683010

ИНКАСИРАНО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2012Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	ЗАГУБИ ПО СЕЛИЩА [%]
Кнежа	33016	31599	35104	45242	41479	43128	62545	60088	55338	41755	35107.8	34791	519193	56
Бреница	4014	3743	4161	5492	5799	7037	9115	9535	7085	5471	4222	3748	69422	78
Еница	1863	1927	2124	3059	2807	2991	5324	4336	3824	2479	1912	1962	34608	75
Лазарово	1061	931	1166	1111	1425	1522	3853	2298	2222	2248	1924	1315	21076	67
ОБЩО ЗА 2012Г.	39954	38200	42555	54904	51510	54678	80837	76257	68469	51953	43165.8	41816	644299	62
СРЕДНИ ЗАГУБИ [%]	69	70	67	59	62	60	54	56	61	58	65	66	62	

ДОБИТО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2013Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА													
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО
Кнежа	87280	89180	80810	92103	112233	96234	100200	115000	94100	77633	77733	76434	1098940
Бреница	15743	15743	15744	21300	24700	26400	29896	32796	28598	18746	18746	18748	267160
Еница	12420	12840	11600	11240	13300	13300	17500	18000	14900	14800	16800	16300	173000
Лазарово	3920	3920	3920	3160	8830	8160	8440	10850	6800	4140	3680	4040	69860
ОБЩО ЗА 2013Г.	119363	121683	112074	127803	159063	144094	156036	176646	144398	115319	116959	115522	1608960

ИНКАСИРАНО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2013Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	ЗАГУБИ ПО СЕЛИЩА [%]
Кнежа	33742	33739	34512	39297	46072	39885	46903	56986	49902	38028	36660	35772	491498	55
Бреница	3832	3505	3545	4534	5390	5931	6009	7188	6669	5544	4295	4188	60630	77
Еница	1953	1875	1846	2064	2869	2607	3257	4228	3311	2467	1883	1884	30244	83
Лазарово	1131	1130	1268	1496	1946	2413	2140	1990	1831	1715	1282	1303	19645	72
ОБЩО ЗА 2013Г.	40658	40249	41171	47391	56277	50836	58309	70392	61713	47754	44120	43147	602017	63
СРЕДНИ ЗАГУБИ [%]	66	67	63	63	65	65	63	60	57	59	62	63	63	

ДОБИТО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2014Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА													
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО
Кнежа	75623	80323	73024	78666	74867	83867	94333	88733	82534	71400	65600	69400	938370
Бреница	17683	17683	17684	18416	18417	18417	24033	25133	23634	19766	18467	18467	237800
Еница	15900	15600	13800	14500	15300	13400	15200	15100	14300	15600	14500	15800	179000
Лазарово	4390	5910	4540	5420	3610	5720	5510	6500	5720	3690	4390	4360	59760
ОБЩО ЗА 2014Г.	113596	119516	109048	117002	112194	121404	139076	135466	126188	110456	102957	108027	1414930

ИНКАСИРАНО ВОДНО КОЛИЧЕСТВО ПИТЕЙНА ВОДА ПРЕЗ 2014Г. ЗА ОБЩИНА КНЕЖА														
НАСЕЛЕНО МЯСТО	ЯНУАРИ	ФЕВРУАРИ	МАРТ	АПРИЛ	МАЙ	ЮНИ	ЮЛИ	АВГУСТ	СЕПТЕМВРИ	ОКТОМВРИ	НОЕМВРИ	ДЕКЕМВРИ	ВСИЧКО	ЗАГУБИ ПО СЕЛИЩА [%]
Кнежа	35419	34907	33622	46073	30498	35972	42316	45460	42956	35545	35021	33563	451352	52
Бреница	3399	3339	3486	3873	4946	5545	5866	6163	5958	4660	3976	3458	54669	77
Еница	1828	1750	1897	1944	2266	2448	3108	2951	2620	2354	1726	1737	26629	85
Лазарово	1017	1101	1047	1202	1732	1628	1781	1846	1552	1386	1099	1145	16536	72
ОБЩО ЗА 2014Г.	41663	41097	40052	53092	39442	45593	53071	56420	53086	43945	41822	39903	549186	61
СРЕДНИ ЗАГУБИ [%]	63	66	63	55	65	62	62	58	58	60	59	63	61	

3.2.3.2 Качество на водата за питейно-битови цели

В обособената територия на „Аспарухов вал” ЕООД - гр. Кнежа водата се извършва мониторинг в 8 пункта от водопроводната мрежа на населените места - по два в Кнежа, Лазарово, Еница и Бреница. При провеждания през периода 2009-2010г. постоянен /обхващащ само част от показателите, които се мониторира/ и периодичен мониторинг са установени несъответствия по следните показатели: микробиологични и флуор. През 2010 г. се отстранява несъответствието по показателите Е.коли и Колиформи. Наличието на флуор във водите от шахтовия кладенец на с. Лазарово изисква пречистване на питейните води с дебит 1.84 л/сек. или търсеното на нов водоизточник.

Състоянието на водите е в зависимост основно от състоянието на отделните отрасли на промишлеността, селското стопанство, нивото на развитие на инженерната инфраструктура и технологиите на пречистване.

Относно качествените показатели на питейната вода, същите се следят чрез съвместен мониторинг с РЗИ- гр.Плевен, съгласно график за пробонабиранията на водоизточниците в общината и във връзка с Наредба № 9/2001 г.на МЗ. Показателите от изследваната питейна вода от всички населени места в общината са в норма и съответстват на изискванията от същата наредба и съгласно БДС.

По данни на ВиК - Кнежа питейните води се изследват ежемесечно в селищата на общината по физикохимични и микробиологични показатели. Отклонения от БДС 2823 - 83 “Вода за пиене” не се наблюдават. Изследванията се извършват в акредитирана лаборатория на РЗИ - гр. Плевен.

Друг фактор, оказващ влияние върху качеството и вкусовите характеристики на питейната вода е състоянието на водопреносната мрежа. Това влияние се формира най-вече от качеството на материала, от който са изработени тръбите и от създаване на рискове за постъпване на замърсители от обкръжаващата тръбите среда при намалено налягане или спиране на водата при наличие на течове. Водопреносната мрежа в община Кнежа е остаряла и амортизирана, поради което се получават множество аварии и течове, поради което са регистрирани големи загуби около 60%. Общите загуби на вода в обособената територия са много високи, което прави създаването на ефективна стратегия за намаляване на общите загуби приоритетна цел.

Много важна характеристика за Община Кнежа е фактът, че за разлика от много други общини, в този регион няма режим на водата, с изключение на с. Еница, което е със сезонен режим на водоодаване. Всички селища са снабдени с питейна вода. През последните години беше подмяна на водопроводна мрежа на някои обекти. Общо подменена водопроводна мрежа - 7 266 м.

3.2.4 Разрешителни за водоземане

На територията на община Кнежа БДУВДР е издала следните разрешителни за водоземане от повърхностен воден обект - таблица № 35:

Таблица № 35 Разрешителни за водоземане от повърхностен воден обект

титуляр	№ разрешително	дата на издаване	воден обект	водно тяло	населено място	цел на водоземане
МВЕЦ ХАДЖИДИМОВО ЕООД	11140011	5.6.2007	р. Искър	BG1IS135R026	Бреница, Искър	производство на електроенергия
МВЕЦ ХАДЖИДИМОВО ЕООД	11140018	17.9.2007	р. Искър	BG1IS135R026	Искър; Бреница	производство на електроенергия
НАПОИТЕЛНИ СИСТЕМИ ЕАД	11420023	3.9.2012	яз. Еница	BG1IS100L029	Еница	Напояване

На територията на община Кнежа БДУВДР е издала следните разрешителни за водоземане от подземни води - таблица № 36:

Таблица № 36 Разрешителни за водовземане от подземни води

№ разрешително	дата на издаване	водовземно съоръжение	водно тяло	населено място	обект на водоснабдяване	цел на водовземане
11510075	27.6.2007	ТК 3 и ТК 4 - ПС Търнова падина - Аспарухов вал - Бреница	BG1G0000QAL017	Бреница	с. Бреница	питейно-битови.
11510623	31.1.2011	Др Еница и ШК Еница - Аспарухов вал - Еница	BG1G0000QPL023	Еница	с. Еница	питейно-битови
11510624	31.1.2011	Др Лазарово - Аспарухов вал - Лазарово	BG1G0000QPL023	Лазарово	с. Лазарово	питейно-битови
11510857	19.6.2013	ШК Пеев кладенец - Аспарухов вал - Кнежа	BG1G0000QPL023	Кнежа	Допълнително водоснабдяване на гр. Кнежа	питейно-битови
11510858	19.6.2013	ШК Лъката - Аспарухов вал - Бреница	BG1G0000QAL017	Бреница	Допълнително водоснабдяване на с. Бреница	питейно-битови
11510859	20.6.2013	ТК III Стопански двор - Аспарухов вал - Кнежа	BG1G000N1BP036	Кнежа	Допълнително водоснабдяване на гр. Кнежа	питейно-битови
11530190	20.12.2008	ТК - Бомар трейд - Кнежа	BG1G000N1BP036	Кнежа	бетонен възел	Промислени цели
11530226	20.7.2009	СК1-Олива-Кнежа и СК2-Олива-Кнежа	BG1G0000QPL023	Кнежа		1. Охлаждане; 2. Промислени цели
11590792	30.7.2012	ТКХГ1 Искър-запад- ПДНГ- Бреница	BG1G0000QAL017	Бреница	Площадка на търсец сондаж Р-1	1. Други; 2. Противопожарни
11590884	10.10.2013	ТК ХГ 2 Искър-запад - ПДНГ - Бреница	BG1G0000QAL017	Бреница	Площадка на търсец сондаж Р-2 Искър-Запад в ПИ №022011. №022012 и №022013 м-ст Ново село в землището на Бреница	други
100366	3.5.2004	тръбен кладенец ТК 1	BG1G000N1BP036	Кнежа	гр. Кнежа	питейно-битови
100367	3.5.2004	1 бр. ШТК и 2 бр. ТК	BG1G000N1BP036	Кнежа	гр. Кнежа	питейно-битови

3.2.4.1 СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на територията на Община Кнежа:

На територията на Община Кнежа са учредени 6 бр. санитарно-охранителни зони (СОЗ) определени по реда на Наредба № 3/ 16.10.2000 г. около водовземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване- таблица № 37:

Таблица № 37 Учредени санитарно-охранителни зони (СОЗ) на територията на Община Кнежа

Заповед №	водоползване	водоизточник	собственост	област	плоч I пояс	плоч II пояс	плоч III пояс
СОЗ-29/ 26.10.2004	водоснабдяване Кнежа ПС Локвичка	ШК1а	п общинска	Плевен	2,178	58,027	93,412

СОЗ-30/ 26.10.2004	водоснабдяване Кнежа ПС Св.езеро	ШТК1ДИК- 1ДПК-2	п общинска	Плевен	65,87	79,84	380,087
СОЗ-109/ 06.11.2006	водоснабдяване Еница	Дренаж Водопойн.чешма	п общинска	Плевен	1,378	107,222	237,8
СОЗ-148/ 15.02.2008	водоснабдяване Бреница	ТКЗ,ТК4	п общинска	Плевен	19,658	211,228	391,57
СОЗ-345/ 01.02.2012	водоснабдяване Лазарово	Д-ж Лазарово	п държавна	Плевен	24,11	67,499	41,224 .
СОЗ-346/ 01.02.2012	водоснабдяване Еница •	Д-ж Еница	п държавна	Плевен	27,95	273,351	132,192

Всички заповеди за учредяване на СОЗ са изпратени своевременно и са налични в оригинал в община Кнежа.

Определените и предвидени забрани и ограничения са в съответствие с разпоредбите на Наредба № 3/16.10.2000г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони (СОЗ) около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди. {ДВ, бр. 88 от 27 октомври 2000 г)

В района е възможно наличие на действащи водоизточници от подземни и повърхностни води с организирани санитарно-охранителни зони по преди действала нормативна уредба, за които управляващите органи не са подали все още заявления за учредяване на СОЗ по реда на Закона за водите. В този случай считаме за необходимо съответните зони на строг режим (пояси I) да бъдат отразени на новите карти, планове и проекти, като се предвиди възможност за предстояща актуализация. Сведения за такива обекти следва да се получат от съответните експлоатационни предприятия, общински органи и асоциация по ВиК.

3.2.5 Уязвими и чувствителни зони на територията на община Кнежа

Уязвимите и чувствителните зони, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите (ЗВ) представляват зони за защита на водите. БДУВДР води регистър на тези зони, който включва и карти, на които е посочено местоположението на зоните и основанието, съгласно което са обявени като такива.

Регистър на зоните за защита на водите е представен в Раздел 3 от ПУРБ 2010 - 2015 г. в Дунавски район, както и в Раздел 2 от изготвения през месец ноември 2014 г. „Междинен преглед на установените значими проблеми при управлението на водите в Дунавски район за басейново управление“. Двата документа са публично достъпни на интернет страницата на БДУВДР: www.bd-dunav.org - секция „Управление на водите“, подсекция „План за управление на речния басейн“, съответно ПУРБ 2010 - 2015 г. в Дунавски район и Актуализация на ПУРБ.

- **Уязвима зона**

Община Кнежа попада в уязвими зони, съгласно Заповед № РД 930/25.10.2010 г. на Министъра на ОСВ за определяне на нитратно уязвимите зони. В приложения към заповедта са определени водните тела, които са замърсени или са застрашени от

замърсяване с нитрати от земеделски източници, териториите на общините или части от тях в обхвата на уязвимата зона по надморска височина и карта на зоната.

• **Чувствителна зона**

Община Кнежа попада в чувствителни зони, съгласно Заповед № РД 970/28.07.2000 г. на Министъра на ОСВ. Чувствителните зони в повърхностните водни обекти в териториалния обхват на БДУВДР: с начало „р. Дунав, от границата при с. Ново село“ и край „р. Дунав, до границата при гр. Силистра“, както и „Всички водни обекти във водосбора на р. Дунав на територията на Р България“. Съгласно заповедта водоприемниците в поречие Искър са определени като чувствителни зони.

В случай, че даден водоприемник е обявен за чувствителна зона отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалент жители (е.ж.), които се заустват в него е необходимо освен биологичното пречистване да бъде осигурено и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до съответните концентрации, регламентирани в Наредба № 6 от 9 ноември 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. При изграждане или реконструкция градските пречиствателни станции за отпадъчни води на тези агломерации, трябва да предвидят освен съоръжения за биологично пречистване (биологично стъпало), но и допълнителни пречиствателни съоръжения за отстраняване на азота и фосфора. По този начин водоприемникът се предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние

Съоръжения и находища на минерална вода - на територията на община Кнежа няма находища на минерални води, респективно съоръжения за минерални води.

3.2.6 Отпадъчни води

3.2.6.1 Канализационни системи

Планирано включване на отпадъчните Води в колектори и в ПСОВ:

По Приоритетна ос 1 на Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013г.“ на територията на гр.Кнежа е осъществен проект: „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на В и К мрежа – първи етап и изграждане на ПСОВ – гр. Кнежа”.

Изпълнени са всички заложи мерки и дейности по първи етап от този мащабен за територията на Община Кнежа проект, а именно:

- реконструирана и рехабилитирана повече от 11 км. водопроводна мрежа;
- изградена над 18 км. канализационна система;
- изградени са сградните отклонения и уличните оттоци, възстановени са уличните настилки;
- канализационни отклонения – 834 бр.;
- главни колектори – 9,81 км;
- второстепенни колектори – 9,21 км;
- изградена и оборудвана е пречиствателна станция, която е от смесен тип – пречистване на битови отпадни води и прихващане на част от дъждовните води, чрез специално изграден за целта дъждо-преливник. Изградени са аварийен колектор, заустващ колектор и довеждащ водопровод.

Направен е довеждащ път, осигуряващ достъп до ПСОВ. Изградени са две нови сгради за обслужване на дейността на пречиствателната станция. Доставено и монтирано е цялото технологично оборудване. Пречиствателната станция е въведена в експлоатация.

Предстои депозиране на проектно предложение по Оперативна програма „Околна среда 2014 -2020г.” на втори етап за доизграждане на канализационната мрежа в гр.Кнежа. С приключване на вторият етап ще бъде обхванато на почти 100 % от населението на гр.Кнежа.

3.2.6.1.1 Степен на изграденост, степен на ползваемост и състоянието на канализационната система в населените места

От 4 населени места в общината, изградена (съществуваща) канализационна мрежа има само в гр. Кнежа, която е с дължина около 12 км. Канализационната система на гр.Кнежа е смесена - таблица №38.

Таблица №38 Канализация и локализация на заустванията на територията на община Кнежа:

№ на разрешително	дата на издаване	собственик	обект	Водоприемник, Поречие	Географски координати		Населено място	Водно тяло
					СШ	ид		
13140152	24.03.2010	"Олива" АД	Маслена фабрика	р.Гостиля, Искър	43°28'59"	24°04'44,6"	Кнежа	BG1IS100R025
					43°29'01,9"	24°04'47,1"		
					43°28'59,8"	24°04'46,3"		
					43°29'04,3"	24°04'46,6"		
13140233 (след изграждане на ПСОВ), изменено от 23.3.2015	16.10.2013	Община Кнежа	Канализационна система на гр. Кнежа (Канализационна мрежа с ПСОВ)	р.Гостиля, Искър	43°30'12,8"	24°06'16,8"	Кнежа	BG1IS100R025

Приемниците на отпадъчните води са посочени в таблицата по-горе.

През 2007г. и 2008г., както и през 2014г. са реализирани проекти за изграждане на канализация и водопроводи, както в гр. Кнежа така и в останалите населени места. На територията на гр. Кнежа е изпълнен проект: „Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителна и канализационна мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води, финансиран чрез ОП „Околна среда” 2007-2013г. В град Кнежа има изградена Пречиствателна станция за отпадъчни води, която е въведена в експлоатация и има издадено Разрешение за ползване от ДНСК. ПСОВ –Кнежа е в работен режим и в точката на заустване в р.Гостиля, се провежда собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води, съгласно Решение № 1592/23.03.2015 г. за изменение на Разрешително № 13140233/16.10.2103 г. за заустване на отпадъчните води от канализационната мрежа с ПСОВ на гр. Кнежа във водоприемник р. Гостиля, поречие р.Искър.

3.2.6.2 Пречистване на отпадъчните води

3.2.6.2.1 ПСОВ в населени места

Към настоящия момент всички отпадъчни води, включени в канализационната система от населеното място – гр. Кнежа се заустват пречистени от ПСОВ „Кнежа“.

Пречиствателна станция за отпадъчни води е изградена и с издадени разрешения за ползване №ДК-07-ПЛ-7/01.04.3014г. и №СТ-05-1725/28.11.2014г., с капацитет 10 500 еквивалент жители. Теренът отреден за площадка на ПСОВ е частна общинска собственост с площ 6,9 дка, намиращ се в землището на гр. Кнежа, ЕКАТТЕ 37376, ПИ №732054, местността „Мерата“.

Отпадъчното водно количество на вход е $2 \cdot Q_{\max} \cdot h = Q_{\text{дъжд}} = 61,37 \text{ l/s}$, за което е и оразмерена пречиствателната станция на град Кнежа.

Съоръжения ПО ПЪТЯ НА ВОДАТА:

- Чакълосадържател, груба механизирана решетка и входна помпена станция

Габарити: дължина – 8.40 м, ширина – 3.85 м, височина – 7.40 м. Стените на съоръжението са с дебелини 40 (30) см, а дънната плоча с дебелина 45 см.

В ПСт са разположени три потопени помпи за сурови води 2 бр. работни + 1 бр. резервна. Всяка от тях е с капацитет 32 л/с и транспортната височина е $H = 20,00 \text{ м}$.

- Дебитомер на вход
- Fino механично пречистване – комбинирано с-ние за fino пречистване - 2 броя
- Разпределително устройство пред биобасейн
- Биобасейн с предварителна денитрификация + нитрификация, нитрификация и химично отстраняване на фосфор 2 секции – 2 броя
- Габарити: диаметър 18,88 м / 10,29 м, височина – 5,8 м; фундамент с диаметър $D=2000 \text{ см}$ и височина 70 см.
- Вторичен радиален утаител - 2 броя
- Помпена станция за ИАУ и РАУ
- UV дезинфекция
- Дебитомер на изход
- Резервоар за съхранение и дозиране на FeCl_3

Габарити: двупластов резервоар с обем 5 м³ монтиран върху фундамент с правоъгълна форма и размери 330/250/85 см.

Съоръжения ПО ПЪТЯ НА УТАЙКИТЕ:

- Аеробен стабилизатор
Габарити: с диаметър 7,71 и височина на обвивката 5,8 м; фундамент с диаметър $D=880 \text{ см}$ и височина 75 см. Напорният въздух се създава от въздуходувна станция с капацитет 642 м³/ч и налягане 70 kPa.
- Механично обезводняване на стабилизирана утайка
- Центрофугата е с максимална производителност приблизително 2 м³/час.
- Силоз за съхранение на вар
- Габарити: диаметър – 5.5 м, височина – 1.75 м; фундамент с правоъгълна форма и размери 235/235/130 см.
- Аварийни изсушителни полета

Габарити: три коридора с общи дължина 34.00 м и ширина 19.00 м. Бетонова площадка за временно съхранение на обезводнената утайка с площ 198 м² и капацитет за съхранение около 2 месеца.

ДРУГИ помощни съоръжения:

- Технологична сграда – 2 броя
- Технологична сграда 1: Височина – 11.05 м, брой етажи: 2, надземни - 2.
- Технологична сграда 2: Височина – 5.33 м, брой етажи: 1, надземни - 1.
- Трафопост - 20 kV
- Дизелгенератор
- Габарити: елемент монтиран върху фундамент с правоъгълна форма и размери 490/230/50 см. Дизелгенераторната установка е стационарна закрито изпълнение (с кожух) с мощност: 200 kW, изходно напрежение 380/ 220 V.
- Водомерна шахта
- Габарити: дължина – 3.35 м, ширина – 2.30 м, височина – 2.95 м. Комбиниран водомер за студена вода DN50 Qn=50 m³/h.
- КПП

Габарити: дължина – 8.40 м, ширина – 3.85 м, височина – 7.40 м. Стените на съоръжението са с дебелини 40 (30) см, а дънната плоча с дебелина 45 см.

Предстои изграждане и въвеждане на втори етап от доизграждане на канализационната система и включването ѝ в ПСОВ-Кнежа.

3.2.7 Риск от наводнения

В Дунавският район за басейново управление на основание с чл. 146г от ЗВ са определени райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), съгласно Заповед № 88/21.08.2013г. на Директора на БДУВДР, и са утвърдени със Заповед № РДД 744/01.10.2013г. на Министъра на ОСВ. Предварителните РЗПРН са класифицирани в три степени на риск по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културно историческото наследство - нисък, среден и висок. Утвърдените РЗПРН съдържат само районите със степен на риск „висок” и среден”

РЗПРН се определят на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения (ПОРН) по Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН, утвърдени от Министъра на ОСВ, съгласно чл. 187 ал. 2 т. 6 от ЗВ. Подробна информация, която е публично достъпна може намерите на интернет страницата на БДУВДР: www.bd-dunav.org - секция „Управление на водите“, подсекция „Управление на риска от наводнения“ - извършване на предварителна оценка на риска от наводнения, която приключва с определяне на РЗПРН. Басейнова дирекция Дунавски район – Плевен на основание чл.146 г., ал.1 от Закона за водите и чл.5 от Директива 2007/60/ЕО е разработила Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) и Проекти на районите със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) в обхвата на Дунавски район за басейново управление.

На основание на публикуваните проекти на РЗПРН на сайта на БДДР-Плевен, Община Кнежа не попада в зона с висок и среден риск от наводнения.

В рамките на проектна единица 3б – Река Искър-част 2 са определени 18 участъка за анализ на заплахите от наводнения, от които в 15 е направено моделиране на потенциалното бъдещо наводнение и 3 са определени на база значими минали събития.

В тази проектна единица по-голяма част от участъците са разположени по главното поречиe – 9 броя. Останалите са на притоците Гостиля (3 броя), Златна Панега (4 броя) и Малки Искър (2 броя).

В така обособените участъци, моделиране на потенциална заплаха от наводнения е направено на 20 населени места. Други 4 селища попадат в участъци със значителна потенциална заплаха от наводнения, определени на база значими минали събития.

На територията на община Кнежа няма райони със значителен потенциален риск от наводнения, съгласно информация от БДУВ ДР с писмо №. 2725 от 21.04.2015 г.

3.3 Почви

Почвената покривка в землището на Кнежа е представена главно от карбонатен чернозем и от типичен чернозем.

Около 61% от землището, главно в северната му част, е заета от карбонатен чернозем, който е средно мощен и слабо хумусен. Той е пясъчливо-глинест, лесно се обработва и подхожда за вирееене на всички култури от умерената климатична зона, но най-вече за зърнено-бобовите, лозята и овощните дървета. Около 15% от площта на землището, и то главно в южната му част, е заета от типичен чернозем. Той е леко пясъчливо-глинест, слабо хумусен и с мощност по-голяма от 60 см. Особено много подхожда за житните растения.

На трето място идват ерозираните карбонатни и типични черноземи, които заемат хълмовете и склоновете на суходолията.

Ливадно-блатна почва има по поречието на р. Гостиля. Тя е с най-високо естествено плодородие.

Безлесието на тези места, поройният характер на валежите през лятото, високият процент на обработваемата земя и разрушаването на някои места на зърнестата структура на почвата създават благоприятни условия за ускорена ерозия и за прашни бури. Хищническото използване на почвата довежда също до разрушаване на естествената ѝ зърнеста структура, поради което се намалява нейното плодородие. За това особено много спомага двуполната система при обработването на земята, която често прераства в еднopolна. На някои места 3-4 години по ред се засява само пшеница, след това - една година с царевица или някоя техническа култура, следвана пак от пшеницата.

3.3.1.1 Състояние на почвите и нарушени терени

- Анализ на качеството на почвите в Община Кнежа

На територията на община Кнежа са разпространени следните почвени типове:

- Карнобатни черноземи - тези почви са наситени с калции и високо съдържание на фосфор. За подобряване на хранителния режим на тези почви и увеличаване добивите от тях, е необходимо да бъдат горени както с органични, така и с минерални торове.

- Типични черноземи - те заемат голяма част от района и са разположени главно около село Бреница. Добре запасени са с азот и калий, а фосфорът е в по усвоена форма, отколкото в карнобатните черноземи. Благоприятно реагират на комбинирано органично - минерално торене.

- Излужени черноземи - те са по-широко разпространени от карнобатните и типичните. Заемат западните части на общината, в районите на селата Еница, Лазарово и град Кнежа.

➤ Ерозия

Ерозията на почвата е процес на разрушаване, пренасяне и отлагане на почвени частици чрез вятър, дъждовни и поливни води при протичане на естествени и/или антропогенни процеси. Загубата на почвен материал оказва съществено влияние върху функциите на почвата, както в мястото на проявлението на ерозията, така и върху прилежащите територии. Ерозията води до намаляване на дълбочината на коренообитаемия слой, количеството на хранителните елементи и запасите на почвена влага; изчерпване на филтриращия и буферния капацитети на почвата; намаляване на съдържанието на почвено органично вещество; загуба на биоразнообразие; деградация на почвената структура - образуване на почвена кора и разпространение и акумулация на замърсители във водните течения. Природните и стопанските условия на територията на България създават предпоставки за разпространението на водна, ветрова и иригационна ерозия. Наред с природно обусловените фактори, степента на проявление на почвената ерозия зависи и от човешката дейност. Неправилната обработка на почвата, обезлесяването и горските пожари също са съществени фактори, оказващи влияние върху този процес. Провежданите мероприятия за борба с това вредно явление са агротехнически, лесотехнически и хидротехнически. На територията на община Кнежа ерозирани почви почти няма.

➤ Радиоактивно замърсяване на почвите

С отзвучаването на преките ефекти от Чернобил, след 1990год., като основни замърсители остават изотопите на стронций и цезий. Същите са нехомогенно разпределени в района, както и на територията на цялата страна. Съдържанието на тези

радионуклиди в почвите на Община Кнежа не се отличава значимо от тези за цяла Северна България. Естествените миграционни процеси са много бавни и съдържанието им като процент от активността на повърхностния почвен слой 0-30см остава постоянно през годините. Това показва и липса на допълнителни локални отлагания.

Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226 и Th-232 е в рамките на нормалното за почвите в района.

➤ **Замърсяване с тежки метали и металоиди**

Броят на пунктовете по Мониторинга за замърсяване на почвите с тежки метали на територията, контролирана от РИОСВ - Плевен, е 33 /съгласно годишния доклад за състоянието на околната среда за 2009 г. на РИОСВ - Плевен/. Пробонабирането се извършва 1 път годишно на дълбочина 20 и 40 см. Следят се следните показатели – Cd, Pb, Cu и Ni.

ИЗВОДИ:

- Не са регистрирани замърсявания на почвите с нитрати от предозирано торене;
- Почвите в общината са богати на хумусно съдържание за благоприятно развитие на селското стопанство;
- Малък е дела на замърсените от антропогенната дейност територии в рамките и извън рамките на населените места;
- Въпреки това трябва да се има предвид, че Община Кнежа попада в нитратно чувствителна зона.

3.4 Геоложка основа, земни недра – състояние и устройствени изисквания при използването им

3.4.1 Геоложки строеж

В геолого-структурно отношение гр. Кнежа попада в пределите на западната част на Мизийската платформа. В района се разкриват материалите на кватернер и неоген - фиг. 24.

Община Кнежа е разположена в Дунавската хълмиста равнина и се характеризира с еднообразен геоложки строеж. В него вземат участие седиментите на неогена и кватернера. Кватернерите покриват в района на общината по-старите седименти. Представят се предимно от глини /прахово-песъчливи и льосовидни/, чакъли и пясъци в терасите на р. Искър и делувиялната чакълеста покривка покрай левия бряг на р. Искър в участъка на с. Бреница като чакълите постепенно прехождат в терасни материали на р. Искър.

Под кватернерните отложения, под дълбочина 35 метра и повече следват неологите на неогена. В основите на профилите са изградени от мерголоподобни глини,

над тях следват пясъци средно до дребнозърнести за глинени на места с варовити ядки, а под тези пясъци - различно оцветени /бели, жълти, ръждивочервени, черни глини/.

При град Кнежа се разкриват глини много фини, водонаситени пясъци, които в северозападната посока преминават постепенно във варовици.

Кватернер - Представен е от алувиални, еолични и алувиално-пролювиални образувания.

Алувиални образувания /aQh/ са представени от чакъли примесени с дребнозърнести пясъци и глини. Мощността им е 5-10 м. Имат разпространение по терасата на р.Гостиля.

Еоличните образувания /eQp2-3/ са представени от лъсовия комплекс, който има широко разпространение и значителна мощност. Лъсовите материали залягат над червени глини, които обикновено са негова подложка. Лъсът бежовожълтеникава на цвят, финнозърнеста, лека, порьозна, слабо споена, глинесто-алевритна скала. Ясно изразената цепителност и водопроницаемост обуславят образуването на отвесни стени в лъоса.

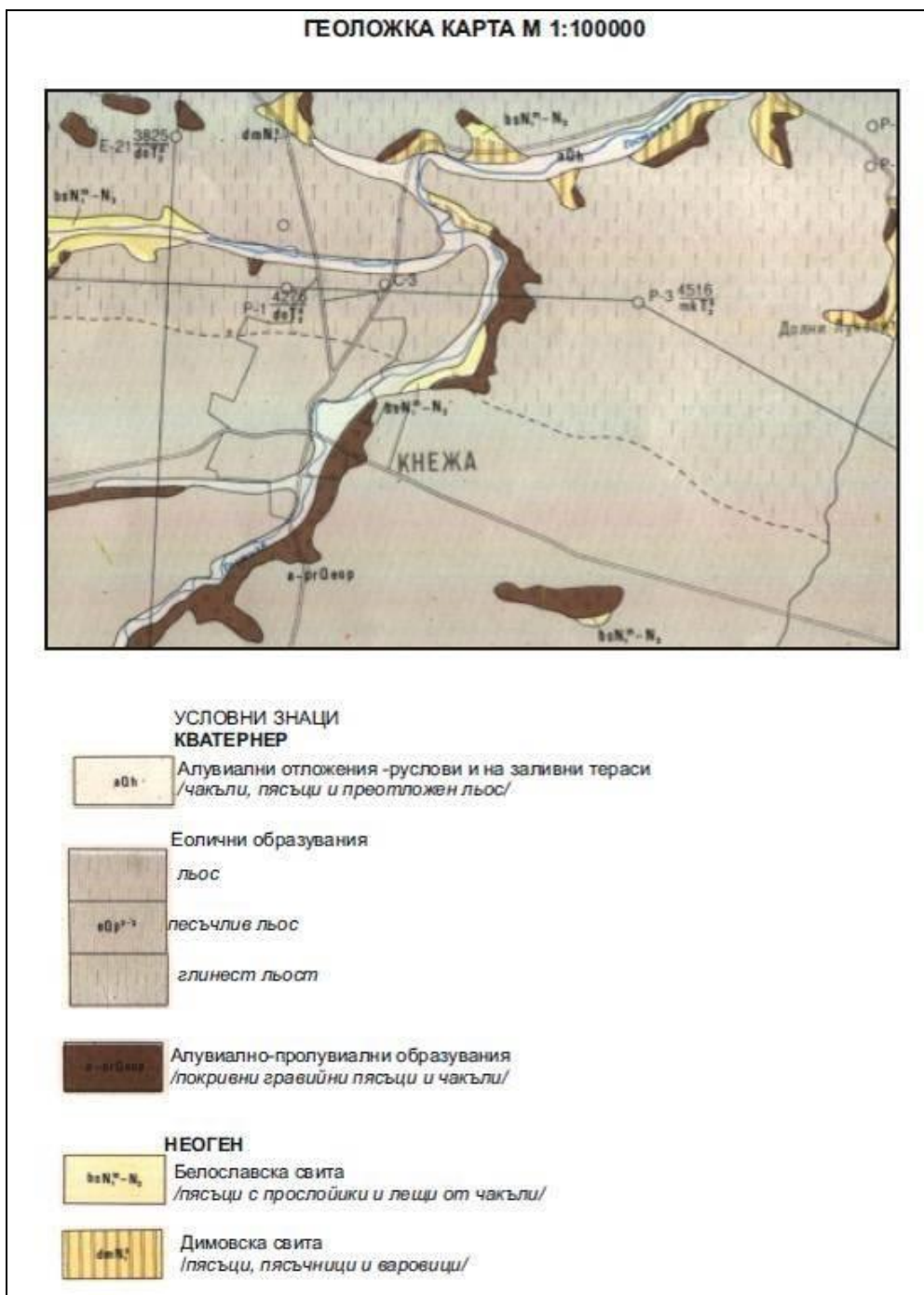
Характерно за лъоса е доуплътняването му при навлажняване, при което се образуват негативни форми. Въз основа на съотношението пясък, глини, алеврит се отделят пясъчлив, типичен, глинест лъос и лъосовидни глини.

Алувиално-пролувални образувания /a-prQeop/ са представени от чакъли, несортирани, различни по форма, добре до полузаоблени, най-често среднокъсови с пясъчливо-гравийен до пясъчливо-глинест запълнител. Често се наблюдават пясъци като лещовидно изклинващи прослойки. Границата между покривните чакъли и подложката е рязка и неравна. Почти винаги с постепенен преход те се покриват от чевеникави варовити глини или направо от лъоса. Чакълите се разкриват във вид на различни петна и ивици северно и южно от гр. Кнежа.

Неогенът е представен от материалите на материалите на Белославската свита /bsN1m-N2/ и Димовската свита /dmN1s/.

Белославската свита /bsN1m-N2/ е представяна от разноръннести пясъци и прослойки и лещи от чакъли, по-рядко от алевролитии алевритни глини. Тези материали се разкриват под формата на ивица източно от града.

Димовската свита /dmN1s/ е представена от пясъци и пясъчници, в горните части с пачки от детритусни варовици. Тези материали се разкриват под формата на петна и ивици северно от града.

Фиг. 24. Геоложка карта на района

➤ **Хидрогеоложки условия**

Геолого-литоложките видове почви, които изграждат терена на община Кнежа обуславят слабата водообилност на по-голямата част от проучваната територия.

Льосовидните материали, които покриват преимуществено терена на силно водопроницаеми - коефициентът на филтрация е 2 - 2,2 метра /денонощно. Те улесняват проникването на атмосферните води до водопоемните хоризонти - пясъците и чакълите. Това е и основната причина за преминаване на водите от Белослатинската питателна система - хоризонтално и в дълбочина, който заедно с обилните води, получени при

снеготопенето през 1973 година са оводнили значителна част от територията на община Кнежа.

3.4.2 Инженерно-геоложки условия

В зависимост от физико-механичните свойства на отделните скални видове голяма част от територията на община Кнежа попада в глинесто скална група, типично лъсова. Характеризира се с жълтеникав цвят, а в горните си хоризонти - с малко варовито вещество. Лъсът е микропорест, лесно пропада при намокряне /водонасищане/. Особено характерно за него е, че той увеличава глинестото си вещество от север на юг. Инженерно –геоложките материали не са много подходящи за мелиоративно строителство.

Долината на р. Гостиля попада в скални, полускални, глинести и рохкави инженерно - геоложки комплекси. Инженерно-геоложките условия на тези комплекси са добри, в зависимост от характера на отделните видове скали. Речният терен на р. Искър се включва в глинести и рохкави скални комплекси. Те се представят от чакъли, пясъци и глинени. Характерно при тях е, че при всякакъв вид фундиране в тези райони е необходимо отводняване на строителните изкопи.

Общо взето инженерно-геоложките условия в тези скални комплекси са сравнително добри за жилищно и хидромелиоративно строителство.

Във връзка провеждане на консултация в процедурата по ЕО, община Кнежа, с писмо с изх. № 0400-161-45/19.06.2015 г. е предоставила предварителния проект за ОУПО и материали, включващи и задание за обхват и съдържание на ЕО на „ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД. След разглеждане на „Предварителния проект на общ устройствен план на община Кнежа“ и изпратените за съгласуване материали, и въз основа на наличната информация, с писмо с изх. № 103/26.06.2015 г. „ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД уведомява, че на територията на община Кнежа има регистрирано едно свлачище. Свлачището е с идентификационен номер № PVN39.37376.01. То е съществуващо, потенциално и обхваща IV район на гр. Кнежа. В този район има наложена строителна забрана със Заповед № 2324/03.06.1974 г. на МСА – София, която към момента не е отменена.

3.4.3 Сеизмичност

Съгласно сеизмичното райониране на Р България от 2007 – 2012 г, територията на община Кнежа попада в район с максимална сила на земетръсните процеси от VIII

степен по скалата на Медведев-Карник – Шпонхоер с коефициент на земетръс $K_s = 0,15$.

Територията на България спада към земетръсно опасните зони на земята. Районът на Балканите, включително и страната ни, се числят към вторият ранг на опасните участъци на планетата.

Територията на община Кнежа е в близост с Горнооряховско земетръсно огнище – последно голямо земетресение 1913 г.

Прогнозиран магнитуд – 7 степен. Цикъл на повтораемост – неизвестен.

Най-застрашени населени места – Горна Оряховица, Велико Търново.

3.4.4 Физико-геоложки процеси и явления

Свлачищата се индекирани най-вече по стръмните участъци в региона.

На територията на община Кнежа е регистрирано свлачище с идентификационен № PVN39.37376.01., характеризира се като съвременно свлачище и обхваща IV район на гр. Кнежа. В този район има наложена строителната забрана.

3.4.5 Полезни изкопаеми

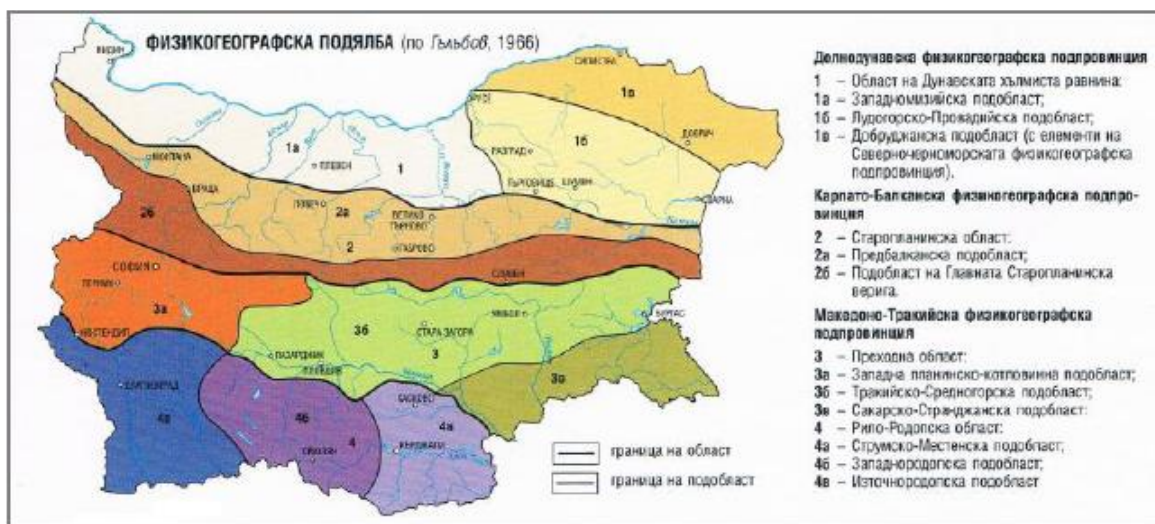
Срещат се залежи от нерудни полезни изкопаеми - находища на природен газ край местността Мирчовец. Общата оценка на физико-географските характеристики на територията разкрива отлични условия за аграрни дейности и потенциал за диверсификация към биологично земеделие

Разпространени са нерудните изкопаеми : строителни материали, баластра (с .Бреница - р.Искър), пясъци, глини за тухли и керемиди (гр. Кнежа). Всички имат промишлено значение. Кариерите и находищата са от местно значение и се стопанисват от общината и ДПФ.

3.5 Ландшафт . Обща характеристика и устойчивост на ландшафтите

Община Кнежа се намира в югозападната част на област Плевен, във флорния район на Дунавска равнина. От дъбовите гори има запазени отделни стари дървета на възраст над 100 години. Намират се извън регулацията на града в м. „Опитно поле”. Тези единични екземпляри се развиват нормално.

Съгласно физикогеографската подялба на България община Кнежа се намира в Долнодунавска физикогеографска подпровинция, в Област на Дунавската хълмиста равнина в 1а- Западноизточен подобласт.

Фиг. 25. Физикогеографска подялба на България (по Гълъбов, 1966)

От ландшафтната обстановка в района и останалите характеристики на компонентите на околната среда проличават утежнените природни условия: липса на естествени горски масиви, недостатъчно количество дълготрайна растителност в жилищните комплекси на общинския център, негативното въздействие на остроконтиненталния климат с екстремни температури, льосовите формации, водещи да запрашаване на въздуха при силни ветрове и много други.

Фиг. 26. Природно-географски области на България (Пенин, 2007)

3.5.1 Видове ландшафти

По предварителна преценка комбинацията от естествени и създадени условия на територията на общината позволява идентифицирането на следните типа ландшафти:

Селищен тип със средни възможности за естествено развитие. Представен в 4 населени места. Благоприятно въздействащ елемент тук е дворищното озеленяване и преобладаване на овощните дървета, лозниците, плодните и декоративните храсти и цветните градинки пред домовете.

Селскостопански вид с много добри възможности за естествено развитие. Това са нивите, мерите, ливадите. Разположени са сравнително равномерно между населените места, които им оказват постоянно благоприятно влияние.

Селскостопански тип със средни възможности за естествено развитие. Състои се от трайни култури – овощни градини и лозя и е представен върху значително малка площ в сравнение с предходните. Трайните култури са защитено средство срещу суховеите и зимните ветрове, влияят благоприятно върху микроклимата.

Промишлени ландшафти. С много ниска степен на естествено развитие се включват, бившите кооперативни стопански дворове и площадки, складови зони и др. В много случаи те нямат качествата на действително културен ландшафт.

3.5.2 Изводи, проблеми и устройствени изисквания.

Територията на общината притежава разнообразни типове ландшафти, при което доминират типовете с подчертано естествен характер. Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост, са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (поддържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

С оглед горния извод, от ОУП на общината се изисква:

- Последователно прилагане на ландшафтноустройствен подход, насочен към опазване, при необходимост на определени места – и възстановяване на общите ландшафтни характеристики на територията и особено на емблематичните им елементи при реализацията на трайна физическа намеса. Спазването на това изискване предполага допълнителни проучвания за проверка и потвърждение на предварително идентифицираните типове ландшафти;
- Внимателно проучване на възможните варианти за провеждане на бъдещите транспортни и инфраструктурни комуникации и включване в

плана на онези от тях, които в най-малка степен нарушават околната среда и ландшафтните и характеристики, като пътищата бъдат провеждани по правило по границите между различни ландшафтни типове;

- Специално внимание да бъде отделено, вкл. и чрез предписания в Правилата за прилагане на плана, на формата и граничната линия на периферните горски ивици, които определят изгледа на горските масиви, обогатяват пейзажа в контраст със селскостопанските площи;

3.6 Биологично разнообразие и защитени територии – състояние и устройствени изисквания към опазването им

3.6.1 Биогеографска характеристика на района

Територията на България принадлежи към Еропейската-Западносибирска биогео-графска област на Палеарктичното царство. Според Груев (1988) при биогеографското райониране на страната под внимание се взимат и климатичните условия и релефа при разпределени на биотата. В този случай се установява добре съпоставяне между климатич-ните особености и определена степен на представителност на основните биогеографски комплекти.

Климатът в Севернобългарския район е умерено континентален с максимални вале-жи през лятото и минимални през зимата. Температурите показват големи колебания през годината, което е типично за континенталния климът. Зимите са студени, а лятото горещо.

Умерения континентален климат е благоприятен за разпространението на бореална биофилота, като намалява възможността за заселване на южни елементи. За този район са характерни евросибирските, средноевропейските, холарктичните и холопалеарктичните видове. Севернобългарският район се разделя на 5 подрайона. Територията на община Кнежа е разположена в Севернобългарския биогеографски район – Дунавски подрайон, който е най-равнината част от територията на страната, с многобройни реки (Груев, 1988). Първичната лесостепна растителна покривка, която в историческото миналото е била добре развита, сега е силно редуцирана. Остатъци от тези гори днес могат да бъдат установени по терасите на реките с благун, цер летен дъби и вергилиев дъб. На отделни места се намират дръжкоцветен дъб и съобщества от мъждрян и липа.

Представителите на средиземноморската флора в подрайона са малко – подземната детелина (*Trifolium subterraneum*), бадемоволистната круша (*Pyrus amygdaliformis*) и раз-пространения само в този подрайон вид изящна поветица (*Convolvulus elegantissimus*)

3.6.1.1 Растителен свят. Характеристика на състоянието

Лесистността на територията на община Кнежа е изключително ниска. Районите обхванати от горски масиви е 4 431 дка, което е около 1,39% от територията на общината при средна за страната 34%, а в Европейския съюз 31.1 %. Липсват мащабни горски комплекси. По-голямата част от земята е със земеделско предназначение -299 091 дка.

Съгласно геоботаническото райониране (по Бондев, 1997 г.) България се разделя на три области (Европейска широколистна горска област, Евроазиатска степна и лесостепна област и Средиземноморска склерофилна горска област) с 5 провинции, 28 окръга и 80 района.

Територията на община Кнежа попада в Европейската широколистна горска област в границите на Илирийска (Балканска) провинция на Дунавски хълмисто-равнинен окръг

Запазените широколистни гори са представени от цер (*Quercus cerri*), благун (*Quercus frainetto*), летен (*Quercus robur*), виргилиев дъб (*Q. virgiliana*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), бряст (*Ulmus*), габър (*Carpinus betulus*), липа (*Tilia*) и др.

Според картата на растителността в България територията се отнася към земеделски площи на мястото на гори в дъбовия и дъбово-габъровия пояс.

Община Кнежа попада в умерено-континенталната климатична подобласт към Европейско континенталната климатична област. Континенталният характер на климата е много добре изразен. Кнежа в климатично отношение се отличава с остри и студени зими със силни ветрове - главно североизточни и северозападни. Климатът на територията на общината е дал отражение и върху развитето на растителната покривка.

Дунавски хълмисто-равнинен окръг заема южната част на Дунавската равнина. Основният тип растителност (по Велчев, 1997, 2002) на територията на община Кнежа е широколистна листопадна, ксеротермна растителност.

По-голямата част от територията на общината (299,091 дка) е заета от селскостопански земи на мястото на някогашни смесени гори от цер (*Quercus cerri*) и дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*). Мезоксеротермна растителност с преобладаване на луко-вична ливадина (*Poa bulbosa*), пасищен райграс (*Lolium perenne*), трскот (*Cynodon dactylon*), както и на места белизма *Bothriochloa ischaemum* (= *Dichanthium ischaemum*) и по-рядко садина (*Chrysopogon gryllus*) в района на Конунски дол, северно от град Кнежа и землището на село Еница в южната част на общината.

Първичната лесостепна растителна покривка е силно редуцирана. Остатъци от някогашни горски фармации могат днес да бъдат наблюдавани само покрай терасите на реките. Съставени са предимно от благун (*Quercus frainetto*), цер (*Quercus ceris*), летен дъб (*Quercus robur*) и вергилиев дъб (*Q. virgiliana*).

Съществуват ограничени площи от изкуствени насаждения от салкъм (*Robinia pseudoacacia*) в землището на село Бреница и по-малко в землището на град Кнежа.

Горски фонд има само в землището на Кнежа и село Бреница. От дъбовите гори има запазени отделни стари дървета на възраст над 100 години. Намират се извън регулацията на града в местност „Опитно поле“.

В землището на село Бреница попада и част от защитена зона BG0000613 Река Искър. В този участък от зоната е установено наличие на две отделни петна от

местообитание 6210 – *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества мърху варовик (Festuco Brometalia) (*важни местообитания за орхидеи)*. Първото местообитание от 6210 е с площ от 11.57ha и второто до коритото на река Искър с площ от 29,07ha. Типични за местообитанието са видовете *Chrysopogon gryllus* и видове от род *Stipa*. Срещат се също видове като *Festuca valesiaca*, *Poa angustifolia*, *Salvia nemorosa*, *Sanguisorba minor*, *Eryngium campestre* и др. От инвазивните видове са *Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima* и *Gleditschia triacanthos*. Непо-средствено до местообитание 6210 по поречието на река Искър се намира местообитание 6430 *Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс*. Растителността е представена от видовете *Lythrum salicaria*, *Rubus caesius*, *Urtica dioica*, *Stachys palustris*, *Eupatorium cannabinum*, *Dipsacus laciniatus*, *Mentha aquatica*, *Mentha longifolia*, *Echinochloa crusgalli*, *Humulus lupulus*, *Glechoma hederacea*, *Geum urbanum*, *Chelidonium majus*. От инвазивни видове се срещат *Amorpha fruticosa* и *Erygeron annuus*.

В крайселските мери са формирани мезоксерофитни тревни формации с преобладаване в тях на пасищен райграс (*Lolium perenne*), белизма *Bothriochloa ischaetum* (= *Dichanthium ischaetum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), и нерядко троскот (*Cynodon dactylon*), пача трева (*Polygonum aviculare*) и др. На по-влажните места край реките съвсем ограничено се срещат остатъци от гори с доминиране в тях на дръжко-цветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), клен (*Acer campestre*), бряст (*Ulmus*), мекиш (*Acer tataricum*) и др. В най-южната част в землището на село Еница има малки петна от смесена гора от сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), келяв габър (*Carpinus orientalis*), мъждрян (*Fraxinus ornus*). В същият район до предходната гора е разположена смесена гора от цер (*Quercus cerris*), космат дъб (граница) (*Quercus pubescens*) и вергилиев дъб (*Quercus viriliana*).

В необработваемите земи на общината растителната покривка е съставена от широко разпространени средноевропейски, палеарктични, степни, рудерални, плевелни треви. Характерни са съобществата от садина - *Andropogonetum grullii*. Около обработваемите площи и в запустели урбанизирани терени се срещат много рудерални видове луковична ливадина (*Poa bulbosa*), троскот (*Cynodon dactylon*), овчарска торбичка (*Capsella burs-pastoris*) и други.

Лесостепната растителност е запазена фрагментарно, главно като ценози на черна садина (*Chrysopogon gryllus*) и белизма *Bothriochloa ischaetum* (= *Dichanthium ischaetum*). Черната садина (*Chrysopogon gryllus*) е една от най-широко разпространените и пластични житни треви в България, която участва във формирането на най-различни ценози по ерозиралите терени на южната част на Дунавската равнина. В състава им участват белизма *Bothriochloa ischaetum* (= *Dichanthium ischaetum*). Белизмата е много пластичен апофит (естествен елемент в диворастящата флора, но с вторично значително разширено присъствие) с първично разпространение по скалистите и топли терени в цяла България. Неговите ценози от асоциация *Bothriochloetum (Andropogonetum) ischaetii* се срещат в цяла България до 1000 m надм. вис. и най-големи площи покриват в Дунавската равнина.

Обикновеният пелин (*Artemisia absinthium* L.) е от сем. Asteraceae (Сложноцветни). Расте, като плевел по тревисти и каменисти места, пътища, храсталаци, необработваеми места и развалини.

Дунавския зановец (*Chamaecytisus danubialis*) из храсталаци и деградирани смесени дъбови гори в райони с типични, слабо или силно излужени черноземи често на варовита основа (докъм 100 м. надм. в.).

От защитените и редки растения на територията на община Кнежа са Червен божур (*Paeonia peregrine*), Обикновена мехурка (*Utricularia vulgaris*), Пролетен горицвет (*Adonis vernalis*), *Dianthus pontederiae* subsp. *kladovanus* и пясъковиден ранилист (*Stachys arenaria-eformis*). И трите последни вида са защитени от различни международни конвенции - вкл. Бернската, Бонската и Конвенцията за биологичното разнообразие. Като защитен природен обект е и жълта водна роза (*Nuphar lutea*) в отводнителен канал №2.

Агроценози. Растениевъдството, като основен подотрасъл на селското стопанство в общината е специализирано основно в отглеждането на зърнени и технически (маслодай-ни) култури – царевица, пшеница, слънчоглед, ечемик.

Лозята и трайните насаждения заемат около 4,500 дка. Зеленчукопроизводството е свързано с отглеждане на различни видове зеленчукови култури - лук, домати, краставици, пипер.

3.6.1.2 Животински свят. Характеристика на състоянието.

Сухоземната фауна на България, в зоогеографско отношение, принадлежи към Палеарктичната зоогеографска област на Холарктичното царство. Значителна част от територията на страната е разположена в Евросибирската зоогеографска подобласт, но граничи и с Медитеранската зоогеографска подобласт. Това е основната причина на територията на България да има два зоогеографски комплекса: северен (европосибирски), формиран от студеноустойчиви видове животни, и южен (медитерански), включващ множество топлолюбиви видове.

Разнообразният релеф и климат са причина за формиране на богата и многообразна фауна, която има характерни особености. Според Георгиев (1982) в България се разграничават седем зоогеографски района, четири от които се отнасят към Средиземно-морската подобласт и три към Евросибирската подобласт. Фауната на разглеждания район на община Кнежа попада в Дунавски район, който обхваща територията на Дунавската равнина, Лудогорието и южната част от Добруджанското плато (без крайбрежието му). Повечето видове във фауната тук са евросибирски и европейски елементи. Сред останалите преобладават видове с холарктично и палеарктично разпространение. Континенталният климат е причина за по-голямото разнообразие на животински групи като земноводните, докато влечугите са доста по-бедно представени. От земноводните характерни за подрайона са обикновената чесновница (*Pelobates fuscus*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*).

Влечугите в подрайона макар и по-слабо представени са установени видове, като кримски гушер (*Podarcis taurica*), горски гушер (*Darevskia praticola*). Единствено в този подрайон в страната се среща дунавския тритон (*Triturus dobrogicus*) представител на европейския елемент.

От бозайниците в подрайона се срещат представители на гризачите сънливци, мишки, лалугери, видра и други.

Фауната в разглеждания подрайон е представено от европейски, европо-сибирски и други северни елементи. В границите на разглеждания Дунавския подрайон са навлезли и степни видове животни – степен пор (*Mustela eversmannii*), най-редкия бозайник в страната, Черногръд златист хомяк (*Mesocricetus newtoni*), видра (*Lutra lutra*) и др.

Ендемити сред надземната фауна почти липсват, докато при подземната са установени 2 балкански и 4 български ендемита.

Според зоогеографското райониране на България, територията на община Кнежа спада към Дунавския район на Северната зоогеографска подобласт с европо-сибирски елементи от студеноустойчиви видове животни.

Зооценозите в землището на община Кнежа са свързани със сравнително открития и беден характер на местообитанията и спецификата на района.

От безгръбначната фауна на територията на община Кнежа подходящи местообитания за бръмбър рогач *Lucanus cervus* и буковия сечко *Morimus asper funereus* има в землището между селата Бреница и Еница, както и в района на река Гостиля в частта разположена в района на Конунски дол. По-голяма площ на разпространение на двата вид има по поречието на река Искър.

Потенциални и оптимални местобитания на обикновения сечко *Cerambyx cerdo* има в крайбрежната част на река Искър. На територията на Конунски дол, в неговата южна част се среща и *Licena dispar*.

Рибни (Pisces). Ихтиологичният комплекс е съсредоточен в реките и язовирите на територията на община Кнежа. Най-голям дял на видово разнообразие се пада на река Искър и нейните притоци, които включват: Карагъоз (Дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), Распер (*Aspius aspius*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis petenyi*), Голям щипок (*Cobitis elongata*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Белопера кротушка (*Romanogobio albipinnatus*), Високотел бибан (*Gymnocephalus baloni*), Ивичест бибан (*Gymnocephalus schraetzer*), Виюн (*Misgurnus fossilis*), Сабица (*Pelecus cultratus*), Балкански щипок (*Sabanejewia balcanica*), Малка вретенарка (*Zingel streber*), Голяма вретенарка (*Zingel zingel*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Обект на риболов са и рибите в язовир “Еница” - бибан (*Gymnocephalus cernuus*), каракуда (*Carassius carassius*), платика (*Abramis brama*), костур (*Perca fluviatilis*), сом (*Silurus glanis*). В малките язовири на територията на община Кнежа се срещат каракуда (*Carassius carassius*).

Земноводни и влечуги (Amphibia, Reptilia). Отнасят се към неморалния фаунистичен комплекс, чийто ареали са свързани с биома на широколистните гори. Някои от тях имат голяма екологична пластичност и са широко разпространени. Към тази категория се отнасят Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*) и Дунавски гребенест тритон (*Triturus dobrogicus*).

Пригодни и ефективно заети местобитания от Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) са в границите на Конунски дол и землището на село Бреница в частта от защитена зона BG0000613 Река Искър, която попада в землището на селото. Слабо пригодни местообитания на *Triturus karelinii* са установени само по поречието на река Искър.

Пригодни и потенциални местобитания за вида дунавския гребенест тритон са поречието на река Искър и територията на Конунски дол.

На територията на общината има потенциални и пригодни местобитания за вида пъстър смок (*E. sauromates*) по поречието на река Искър и нейната територия в границите на землището на село Бреница и територията на Конунски дол.

Южноевропейски и по топлолюбиви и свързани с ксерофитни местообитания са представители на сухоземните костенурки Шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*) и Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*). Пригодни местообитания за тези два вида има само в района на Конунски дол.

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) по поречието на река Искър.

Таблица №39 Съставът и природозащитният статус на установените видове земноводни и влечуги

Семейство	Вид	Латинско име	Природозащитен статус
Клас Земноводни (Amphibia)			
Саламандрови Salamandridae	Южен гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II IUCN – Червен лист Д-ва 92/43/ЕЕС - Пр.IV.
	Дунавски гребенест тритон	<i>Triturus dobrogicus</i>	Приложение III на Бернската конвенция, Приложения II и III на Закона за биологичното разнообразие.
Кръглоезични Bombinatoridae	Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>	Приложение 2 на ЗБР Д-ва 92/4/ЕЕС - Пр.II, IV IUCN – Червен лист
Клас Влечуги (Reptilia)			
Смокообразни Colubridae	Пъстър смок	<i>Elaphe sauromates</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № III Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.IV
Блатни костенурки Emydidae	обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis</i>	Приложения 2 и 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. № II Д-ва 92/43/ЕЕС-Пр.II и IV Бернска к-я – Пр. № II
Сухоземни костенурки <i>Testudinidae</i>	Шипоопашата	<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>	Застрашен вид EN [A3ac]; ЗБР-II, III; :IUCN-Lr/nt; BeK-II; CITES-II; ДХ-II, IV.
	Шипобедрена	<i>Testudo graeca iberica</i>	Приложение II на Бернската конвенция, IUCN-VU [A1cd], CITES-II; ДХ-II, IV. Приложения II и III на Закона за биологичното разнообразие.

Представените в таблицата данни сочат присъствието или вероятното присъствие на 7 вида от 5 семейства. Земноводните са представени от 3 вида от 2 семейства и 4 вида влечуги от 2 семейства.

Бозайници (Mammalia). Видовете се отнасят към неморалния фаунистичен комплекс – това е фауната на широколистните гори и е представена от видове с много широко разпространение, дължащо се на екологични адаптации към интразонални местообитания – крайбрежия на реки, влажни места, открити местообитания. Това са **лалугер** (*Spermophilus citellus*), който предпочита открити местности с ниска тревна растителност, често в близост до обработваеми

земи. Оптималните и субоптимални потенциални место-обитания на вида са в района на Конунски дол и землището на селата Бреница и Лазарово.

Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*) е европейски ендемит и обитава степи, тревни, житни и люцернови ниви, лозя, овощни и зеленчукови градини. Потенциални местообитания на вида са в района на Конунски дол, землището на селата Бреница и Лазарово, както и част от територията на защитена зона BG0000613 Река Искър в частта ѝ на територията на село Бреница. Строго защитен вид включен в Закона за биологичното разнообразие и Бернската конвенция. В червения списък на IUCN е обявен за “почти застрашен”. Най-голяма заплаха за намаляващата популация на добруджанския хомяк е загубата и унищожаването на местообитанията му, поради силното развитие на селското стопанство.

Европейски пъстър пор (*Vormela peregusna*) обитава степи, полупустини и пустини. От 1988 природозащитният му статут в Червената книга е "уязвим". Потенциални местообитания за вида са района на Конунски дол, река Гостиля в землището на Кнежа и землищата на селата Бреница, Лазарово и Еница, както и част от защитена зона BG0000613 Река Искър в частта, която е в землището на село Бреница.

Степен пор (*Mustela eversmannii*) е рядък представител в тази част на Дунавската равнина. Среща се в остепнени пространства в равнините, където се придържа най-вече към лалугеровите и хомяковите находища, по - рядко в обработваеми земи, заливни терени и по изключение храсталачни гори и селища. Потенциални местообитания на вида са в района на Конунски дол, терените от двете страни на река Гостиля, земите около реките в землището на селата Бреница, Лазарово и язовир Еница и територията от защитена зона BG0000613 Река Искър в землището на село Бреница.

Ловен обект на територията на община Кнежа са няколко вида от прелетните видове птици. Близостта до река Искър са добра предпоставка за разпространение на прелетния дивеч: зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), белочела гъска (*Anser albifrons*). Ловен обект в общината са пъдпъдъка (*Coturnix coturnix*), гургулицата (*Streptopelia turtur*). В района се ловува успешно полския дивеч: фазан (*Phasianus colchicus*), яребица (*Perdix perdix*), див заек (*Lepus europaeus*). От едрия дивеч оптимално развитие има единствено на сърната (*Capreolus capreolus*). Срещат се още чакал (*Canis aureus*) и лисица (*Vulpes vulpes*). От 2013г. с помощта на дарители започна интензивно развъждане на колхидски фазан (*Phasianus colchicus*).

На територията на община Кнежа не са установени летни и зимни убежища на представителите на прилепната фауна. За защитена зона BG0000627 Река Искър се съобщават 11 вида прилепи. Много малка част от територията на защитената зона попада в границите на землището на село Бреница. В тази част на зоната съществува местообитание със средна пригодност за вида Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*). Ловни местообитания по река Искър са за видовете средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) на изолирани места и за южен подковонос (*Rh. euryale*).

3.6.2 Елементи на националната екологична мрежа

На територията на община Кнежа няма защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), потвърдено със становища с изх. № 2966/04.06.2014г. и изх. № 2772 и 4038 от 17.09.2015 на Директора на РИОСВ-Плевен във връзка с внесено Уведомление по чл.10 от Нредбата за съвместимостта с Натура зоните и задание за обхват и съдържание на ДЕО на ОУПО Кнежа.

3.6.2.1 Защитени зони

На територията на община Кнежа частично попадат две защитени зони BG0000627 “Конунски дол” по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата

флора и фауна и защитена зона BG0000613 "Река Искър" по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, която се допира до защитена зона по Директива за птиците.

3.6.2.1.1 Защитена зона BG0000627 Конунски дол

Защитената зона е разположена на територията на две общини – Кнежа и Искър. В границите на община Кнежа попада по-голямата част от защитена зона BG0000627 Конунски дол, разположена в северната част на общината. Тя е от защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС (за местообитанията) от Националната екологична мрежа, в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за Биологичното разнообразие. Одобрена с Решение на МС №811/16.11.2010г., ДВ, бр. 96, 07.12.2010 г. Одобрена с Решение на Европейската комисия от 16.11.2012 г.

Общата ѝ площ е 7,790.63 дка.

Защитената зона обхваща територия от останала от лъоса девствена територия на плато "Равнището". В близост няма други степни съобщества, нито селища. Западната част на територията се използва за паша (площ "Маринов геран"), а източната част се коси механично.

Зоната е предложена с оглед постигане на следните цели:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Таблица 40 Обща характеристика на защитената зона

Класове земно покритие	% Покритие
Друга орна земя	10
Сухи тревни съобщества, степи	90
Общо Покритие	100

В стандартния формуляр за тази зона е посочено само едно природно место-обитание 6250 *Панонски лъосови степни тревни съобщества*.

Съгласно, Специфична информация получена в резултат на проект: "*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*" проведено през периода 2011-2012 година не се посочват растителни и животински видове – риби и безгръбначни животни предмет на опазване в зоната. Единствено са представени, като защитени 4 вида бозайници (без Прилепи).

- ❖ Добруджански хомяк (*Mesocricetus newtoni*)
- ❖ Лалугер (*Spermophilus citellus*)
- ❖ Пъстър пор (*Vormela peregusna*)
- ❖ Степен пор (*Mustela eversmannii*)

В Стандартния формуляр е включен и 1 вид от влечугите - Шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*).

Качество и значимост

Районът е много добре запазен и с висока представителност на типа приоритетно местообитание 6250* *Панонски лъсови степни тревни съобщества*. В Конунски дол има и животински видове от Приложение II на Директива 92/43 ЕЕС, свързани с степни местообитания. Има редки, застрашени и ендемични видове. Изолиран район в район с интензивно земеделие.

Уязвимост

Зоната е идентифицирана, като потенциал за съхраняване на местообитание от европейско значение 6250, което е важно за България. Земеползването може да доведе до унищожаване на местообитание 6250.

3.6.2.1.2 Защитена зона BG0000613 Река Искър

Защитена зона "Река Искър" е продължение на река Искър с голям комплекс от различни видове алувиални гори. Има много стари речни корита с различни водни съобщества предимно с *Typha* sp., *Phragmites australis*.

Малка част от защитената зона попада в границите на община Кнежа в землището на село Бреница.

Защитената зона е създадена с цел:

- ❖ Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- ❖ Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- ❖ Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Таблица 41 Обща характепистика на защитената зона

Класове земно покритие	% Покритие
Влажни ливади, мезофилни ливади	5
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	10
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	18
Изкуствени горски монокултури (например насаждения на тополи или екзотични дървета)	15
Суши тревни съобщества, степи	25
Тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	2
Храстови съобщества	10
Широколистни листопадни гори	15
Общо Покритие	100

Таблица 42 Типове местообитания от Приложение I от Директива 92/43 /ЕЕС

Код	Име
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition
3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubi</i> , <i>Bidention P.P</i>
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик <i>Festuco brometalia</i>
6240	Субпанонски сухи тревни съобщества
6250*	Панонски лъсови степни тревни съобщества
6430	Хидрофилни съобщества от високи тревни в равнините и в планинския до алпийския пояс

91FO	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (Ulmenion)
91HO*	Панонски гори с <i>Quercus pubescens</i>
91MO	Балкано-панонски церово-горунови гори
91ZO	Мизийски гори от сребролистна липа
91EO*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)

Предмет на опазване видове с висок консервационен статус

Таблица 43 Безгръбначни и риби включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Код	Име	Местна популация
Безгръбначни (Invertebrata)		
1032	Бисерна мида - <i>Unio crassus</i>	R
1088	Обикновен сечко - <i>Cerambyx cerdo</i>	R
1083	Бръмбар рогач - <i>Lucanus cervus</i>	R
1089	Буков сечко - <i>Morimus funereus</i>	R
1087	Алпийска розалиа - <i>Rosalia alpina</i>	R
4064	Ивичест теодоксус - <i>Theodoxus transversalis</i>	V
Риби (Pisces)		
4125	Карагъоз (Дунавска скумрия) - <i>Alosa immaculata</i>	мигрираща
1130	Распер - <i>Aspius aspius</i>	C
1138	Черна (балканска) мряна - <i>Barbus meridionalis petenyi</i>	C
2533	Голям щипок - <i>Cobitis elongata</i>	C
1149	Обикновен щипок - <i>Cobitis elongatoides</i>	R
1124	Белопера кротушка - <i>Romanogobio albipinnatus</i>	C
2555	Високотел бибан - <i>Gymnocephalus baloni</i>	R
1157	Ивичест бибан - <i>Gymnocephalus schraetzer</i>	C
1145	Вион - <i>Misgurnus fossilis</i>	C
2522	Сабица - <i>Pelecus cultratus</i>	P
1134	Европейска горчивка - <i>Rhodeus sericeus amarus</i>	C
1146	Балкански щипок - <i>Sabanejewia balcanica</i>	P
1160	Малка вретенарка - <i>Zingel streber</i>	R
1159	Голяма вретенарка - <i>Zingel zingel</i>	C

Таблица 44 Земноводни и влечуги включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Код	Име	Местна попул.
Земноводни (Amphibia)		
1188	Червенокоремна бумка - <i>Bombina bombina</i>	C
1193	Жълтокоремна бумка - <i>Bombina variegata</i>	P
1171	Голям гребенест тритон - <i>Triturus karelinii</i>	P
1993	Добруджански тритон - <i>Triturus dobrogicus</i>	P
Влечуги (Reptilia)		
1220	Обикновена блатна костенурка - <i>Emys orbicularis</i>	C
1219	Шипобедрена костенурка - <i>Testudo graeca iberica</i>	P
1217	Шипоопашата костенурка - <i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>	P
5194(1279)	Пъстър смок - <i>Elaphe sauromates</i>	

Таблица 45 Бозайници включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Код	Име	Местна попул.
Бозайници (Mammalia)		
1355	Видра - <i>Lutra lutra</i>	10-15i
2609	Добруджански (среден) хомяк - <i>Mesocricetus newtoni</i>	V
1335	Лалугер - <i>Spermophilus citellus</i>	C
2635	Пъстър пор - <i>Vormela peregusna</i>	P
2633	Степен пор - <i>Mustela eversmannii</i>	R
Прилепи (Chiroptera)		

1303	Малък подковонос - <i>Rhinolophus hipposideros</i>	P
1324	Голям нощник - <i>Myotis myotis</i>	P
1304	Голям подковонос - <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	P
1310	Дългокрил прилеп - <i>Miniopterus schreibersi</i>	P
1316	Дългопръст нощник - <i>Myotis capaccinii</i>	P
1307	Остроух нощник - <i>Myotis blythii</i>	P
1302	Подковонос на Мехели - <i>Rhinolophus mehelyi</i>	P
1306	Средиземноморски подковонос - <i>Rhinolophus blasii</i>	P
1321	Трицветен нощник - <i>Myotis emarginatus</i>	P
1308	Широкоух прилеп - <i>Barbastella barbastellus</i>	P
1305	Южен подковонос - <i>Rhinolophus euryale</i>	P

P – Налична, C – Типичен вид, V- Много рядък, R – Рядък

Качество и значимост

Зоната е една от най-важните в България за опазването на различен вид на край-речни местообитания - алувиални гори, стари речни корита, наводнените райони. Има богата хидрофилна флора и фауна, включително много редки видове като *Trapa natans*, риби, безгръбначни, птици, бозайници.

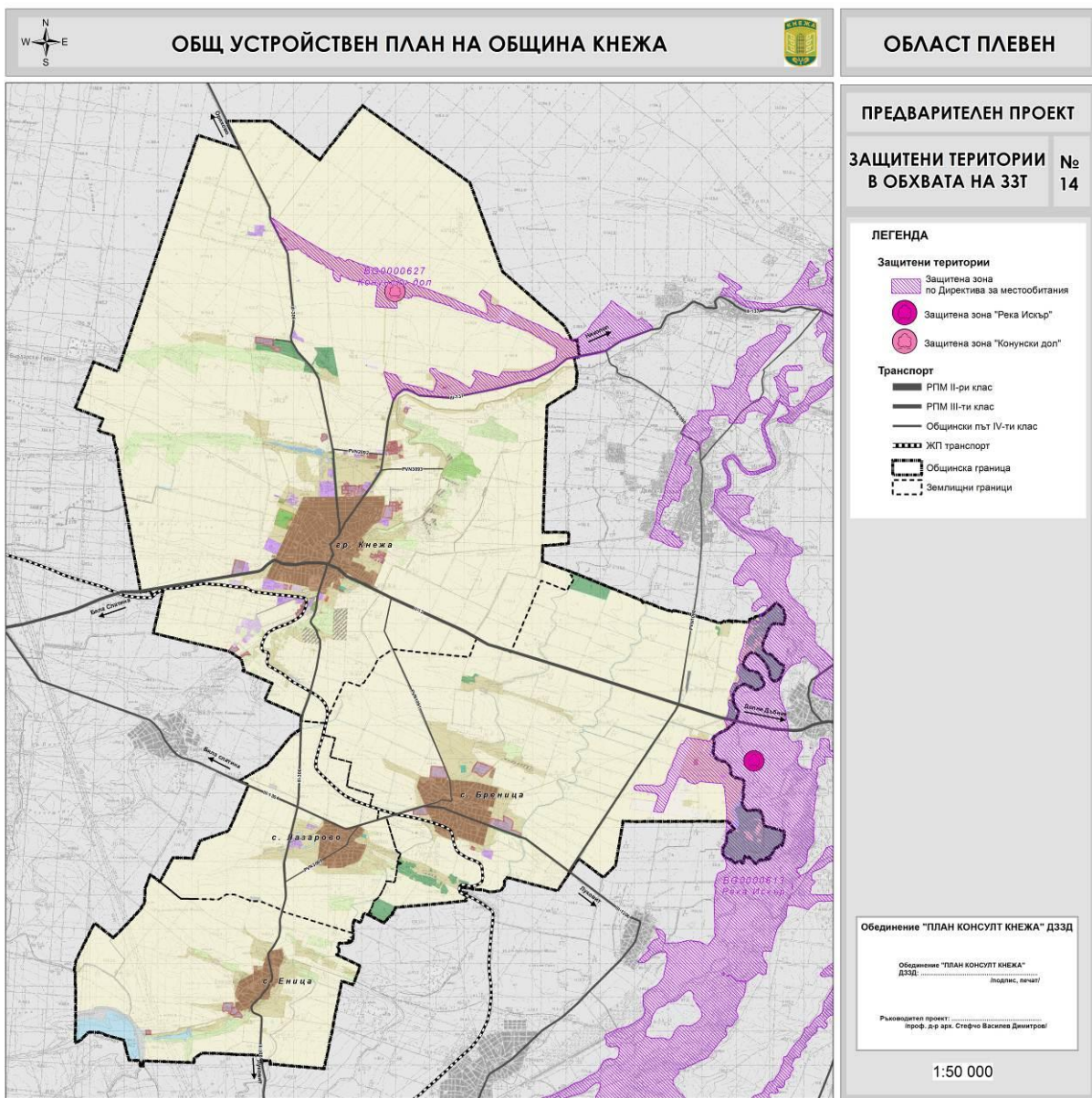
Уязвимост

Реката е коригирана между Крушовене и село Ореховица, между Староселци и село Ставерци. В селата Койнаре, Ореховица и Староселци са изградени диги по реката, които са пречки за миграцията на рибите. На много места в региона има производство на инертни материали в коритото на реката. До моста на реката между селата Ореховица и Брегаре има карьера за производство, сортиране и обработка на чакъл и производство на бетон.

Фиг. 27. Местоположение на общ. Кнежа и защитени зони “Река Искър” BG 000613, и зона „Конунски дол“ с код BG 000627

Фиг.28. Предварителен проект на ОУПО Кнежа с местоположението на защитени зони: "Река Искър" BG 000061, „Конунски дол“ BG 0000627

3.7 Културно-историческо наследство

3.7.1 Историческо развитие на общината

3.7.1.1 Античност

Проучените досега археологически материали свидетелстват, че тези земи са обитавани хилядолетия назад. Най-старите артефакти са от праисторически времена, датиращи от първата половина на бронзовата епоха и произлизат от местността Кривуля. От времето на траките датира и надгробната могила от м. Кошутаняка, където е разкрито погребение от средата на второто хилядолетие пр. н. е. Свитото положение хокер доказва, че обитателите по тези земи са траките. По време на желязната епоха траките продължават да обитават района на Кнежа, за което свидетелстват надгробните

могили в периферията на града, в една от които е намерено тракийско въоръжение. При разкопки на друга могила в м. Кошутаняка е открито погребение чрез трупоизгаряне, датирано от второто хилядолетие пр. н.е., от където е и въоръжението на тракиеця.

От периода на римското господство I - IV в. сл. Хр., в днешното землище на Кнежа са разкрити няколко селища.

Първото се намира северозападно от града, в м. Сребрен, където е открита керамика.

Второто селище е открито в м.Върбица, откъдето и произхожда част от мраморна колона.

Трето тракийско и римско селище обхваща центъра на днешния град Кнежа - от Читалището до Общината, и част от кварталите на запад от тази линия. При изкопни работи тук са открити глинени съдове, хромели и монети. Монетните находки дават информация за развити търговски и стоково-парични връзки и отношения между късно-античните градове и местното население

Четвъртото селище се намира в североизточната част на сегашния град, за което свидетелстват натрошени глинени съдове, покривен материал, натрошени римски тухли.

Петото селище е в м. Маринов геран, където са намерени керамика и монети. Останки от шестото тракийско селище са в м. Г остия, северно от шосето в края на землището, от където са открити глинени съдове и др.

Последните две селища са на римския път от Улпия Ескус при с. Гиген за Монтана. В м. Захлупен геран и южно от Пресолското кладенче в бранището са намерени още археологически артефакти.

На фиг.16 по-долу са отразени посочените по-горе селища от I - IV в. сл. Хр. и артефакти.

3.7.1.2 Средновековие

От времето на Първата българска държава - VII - X в. са известни две селища, които са разположени върху културния пласт на тракийските селища от римската епоха в м. Г остия и в центъра на днешния град.

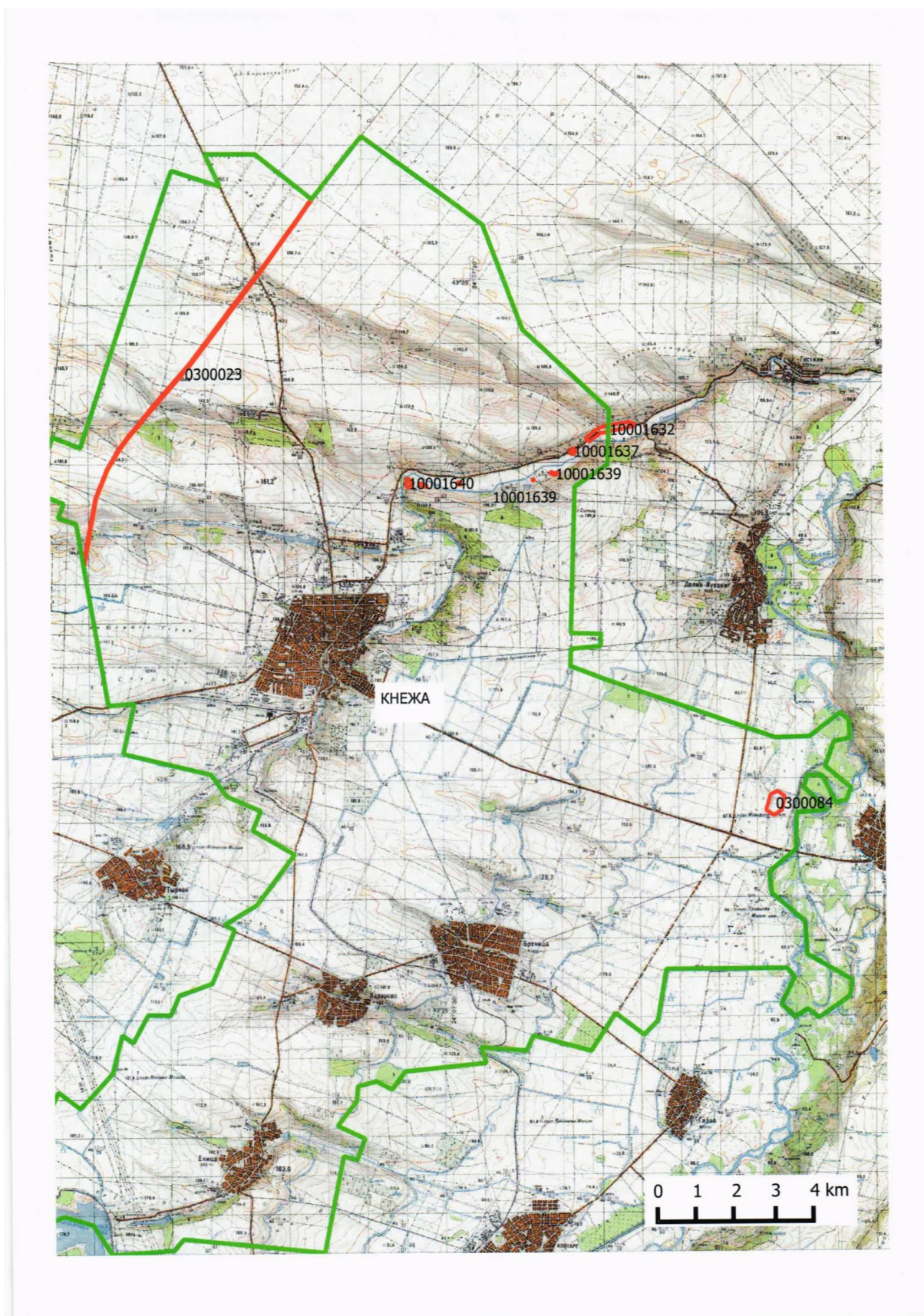
Още със създаването на Българската държава, землището на Кнежа влиза в нейните предели, доказателство за което са следите от едно от трите погранични укрепления - Аспарухови валове, и по-точно Островския вал, наречен още Окопа. Той започва от с. Габаре и в българска територия завършва на р. Дунав до с.Остров, където

продължава и в Румъния. Дължината на вала е 58 km, ширината в горната част е 5 m, ширината в основата - 2,5 m, дълбочината на окопа е 3 m. В резултат на дългогодишна обработка, както и процесите в природата, в по-голямата си част Окопа е заравнен. Екипът на Исторически музей - Кнежа направи проучване на въпросите свързани с Аспаруховия вал, като пряк резултат от което представлява комплект документи, включващи карти и снимки на актуалното състояние на Аспаруховия вал.

Въпросът за името на селището „Кнежа” все още предизвиква полемика, тъй като съществуват две различни мнения. Според едното, името произлиза от славянското название за владетел, племенен вожд - „княз”. В официалната османска документация, както и в географските карти от XVI, XVII и XVIII в. често се среща названието „Кнежа”, „Кнезе” и т.н. Другото твърдение е, че името на града произлиза от кралската босненска фамилия Кнежевич, живяла през XIV век на територията на гр. Кнежа. Смята се, че замък на фамилията се е намирал до т.нар. Г оляма чешма, за което местното население разказва и легенди.

На фиг.16 са отразени посочените по-горе селища от VII - X в., Аспаруховият вал и др.

Фиг. 29. Карта с местоположението на НКЦ на територията на община Кнежа

3.7.1.3 Османски период и Освобождение

След падането на България под османско робство местното население е било принудено не веднъж да напуска родните си домове, заради жестоката експлоатация и подтисничество. Заселват се в съседни селища, а някои търсят убежище в Румъния и Русия. Известно е че през XVII в. Кнежа е била владение на османския феодал - Исмаил, поради което е носела името Исмаил Бунар. В народната памет има предания, че в Кнежа често са си давали срещи и са издевателствали ордите на Осман Пазвантоглу и всевъзможни разбойнически банди.

По време на борбите на българския народ за Освобождение, населението на Кнежа също взема участие. Революционният комитет в Кнежа действа от 1873 - 1874 г. и е ръководен от Сребро Стойновски и учителя Вълчо Гърков. През следващите години в комитета се включват Филип Симидов и Михаил Попиванов. От съображения за по-голяма сигурност околийския комитет отбягва да заседава в Оряхово и провежда заседанията си в Кнежа.

Започва Освободителната Руско - турска война. На 15. 06. 1877 г. руските войски правят десант при Свищов. В бърз ход на 30 юни от Видин за Плевен през Кнежа преминава 40 хилядната армия на Осман паша. Местното население разказва, че османския военачалник наблюдавал преминаващата си армия от чардака на сградата, където в момента се намира Историческия музей.

През 1985 г. общината откупува сградата и започва нейното реставриране. В новия си вид, музейната сбирка е открита на 23 май 1989 г. На 27 февруари Общински съвет - Кнежа взема решение музейната сбирка да бъде обособена като Общински исторически музей. Това решение е потвърдено от Министерството на културата с писмо от 16 август 2007 г.

Историческият музей - Кнежа издирва и изучава културното наследство; събира, регистрира, документира и опазва културни ценности; обработва научно постъпилите във фондовете му културни ценности; осигурява защита на културните ценности; осигурява използването на културните ценности за възпитателни, образователни и научни цели.

В музея се съхраняват над 100 архивни фонда, сред които са:

- стари български, турски документи и вестници;
- материали за видни личности от Кнежа и родословието на много фамилии;
- сведения за предприятия, учреждения, организации и др.

- материали за училища, просвета, култура;
- сведения за участниците във войните от 1885, 1912 - 1913, 1915, 1941 г.
- оригинални снимки, негативи, репродукции и много други.

В архивния фонд на музея се съхраняват важни материали за:

- Аспарухов вал - едно от трите гранични и укрепителни съоръжения в северозападна България;
- Кралската босненска фамилия Кнежевич, живяла през XIV век на територията на гр. Кнежа.

Експозицията е разположена в две основни зали:

- В художествената галерия са представени икони, картини и произведения на приложното изкуство на творци от Кнежа, книги и сборници на поети и писатели от Кнежа.

Музеят в Кнежа организира постоянни и гостуващи изложби; участва в общинските, национални и международни празници, чествания и театрализирани възстановки на българските традиции и обичаи

3.7.1.4 Културно-историческо наследство и паметници на културата

Общински исторически музей - Кнежа започва да функционира официално като музейна сбирка на 11 февруари 1971 г., когато в предоставената на Читалището Кольовска къща е открита първата музейна експозиция. През следващите години историческото богатство, съхранявано в музея, се увеличава..

- Втората зала в Историческия музей е разделена на две части: археология и етнография.
- В дял археология са експонирани находки от землището на общината, свидетелстващи за това, че тези земи са обитавани от хилядолетия. Експонатите включват: каменни, глинени и метални предмети и части от тях, датиращи от различни исторически епохи - тракийска, византийска и римска;
- Етнографската експозиция представя материалната и духовна култура на населението от нашия край, което включва: традиционното жилище и предмети от бита и основните поминъци, народното облекло и накити През 2000 г. в град Кнежа е построен паметник на загиналите във войните наши съграждани.

Тази забележителност е изградена с помощта на предоставените дарения от местното население и общинската администрация. Паметникът е разположен в един от парковете в центъра на града.

В отговор на искане община Кнежа от Национален институт за недвижимо културно наследство - Министерство на културата е предоставена информация за недвижимите културни ценности /НКЦ/ /паметници на културата/ на територията на община Кнежа, извадка от справочника за недвижимото културно-историческо наследство в област Плевен, съдържаща списък на обектите на територията на община Кнежа със статут на недвижими паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ /отм./, които съгласно §10, ал.1 и §12, ал.1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за културното наследство /ЗКН/ /ДВ бр.19 от 2009 г., изм. ДВ бр. 92 от 2009г. с изм. и доп./ притежават статут на НКЦ /Приложение № 1/.

Съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН недвижимите археологически обекти притежават статут на НКЦ с категория "национално значение" до установяването им като такива по реда на този

закон.

С Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата, по реда на чл. 4, ал. 1 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §10, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ с категория “национално значение” /Приложение № 2/.

Информация за наличие на археологическите обекти на територията на община Кнежа, които са със статут на НКЦ паметници на културата по смисъла на чл.12, чл.1 от ЗПКМ /отм./ и на ценности по смисъла на чл.146, ал.3 от ЗКН се съдържа в Регионален исторически музей - Плевен.

С писмо № 4349 от 04.12.1992 г. на НИПК всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912- 1913, 1915-1918, 1944-1945 години са декларирани като исторически паметници на културата по смисъла на чл.12 от ЗПКМ /отм./, и съгласно §12, ал.1 от ЗКН притежават статут на НКЦ /Приложение № 3/.

Техническите данни за недвижимите културни ценности - адрес, квартал, планоснимачни номера и др. са към датата на придобиване на статута им, поради което е необходимо тяхното актуализиране към днешна дата, което може да се извърши на място.

НИНКН информира община Кнежа, че не е провеждал дейности по актуализация на списъка на НКЦ на територията на общината и в института не са постъпвали предложения от общинската администрация за реализиране на такава дейност. Дейностите по актуализация на списъка включват актуализирана оценка на културната и научна стойност на обектите, на състоянието им, определяне на режими за опазването им, както и идентифициране на нови обекти с потенциал на НКЦ. Въз основа на проведените дейности НИНКН предлага на министъра на културата определяне на режими на опазване и актуализация на списъка на НКЦ /отписване на обекти, които са загубили стойността си на НКЦ и евентуално деклариране на нови идентифицирани обекти. Редът за провеждане на дейности по идентифициране на НКЦ, въз основа на които се актуализира списъка, е регламентиран в „Наредба №12 от 21 ноември 2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности“.

Съгласно ЗКН искания за намеси в недвижимите културни ценности се съгласуват от министъра на културата или от оправомощени от него длъжностни лица след писмено становище на НИНКН.

В приложение са представени писмата на МК: с Разпореждане на №1711 на Министерски съвет на Република България от 22 октомври 1962 г. за обявяване на селищните и надгробни могили, и средновековните отбранителни валове за паметници на културата от национално значение и писмо с изх. № 4349 от 04.12.1992 г. на НИПК. С последното се информира община Кнежа, че съгласно чл. 5 от ЗИПК, чл. (не се чете) и чл. 11 от ПУЗНИПК и Наредба № 5 на Министерство на културата, НИПК декларира като исторически паметници възпоменателните знаци издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1946 години. Основание за това е отношението на тези обекти в значимите събития от българската история, тяхната съхранимост на автентичност, историческа документалност и художествена стойност на част от тях, дело на видни български монументалисти. По смисъла на ЗПКМ тези обекти стават част от културно-историческото наследство на страната и за тях са задължителни всички нормативни актове, регламентиращи тяхното опазване.

Таблица 46. Недвижимите културни ценности /НКЦ/ /паметници на културата/ на територията на община Кнежа

№ по ред	Населено място	ОБЕКТ /адрес, локализация/	Кадастрални данни			деклариран с: писмо № / протокол №/ списък	обявен в: ДВ бр./год. /протокол на НСОПК	свален с: писмо №/ протокол №/ ДВ бр./год.	Вид	Категория	Елемент на групов ПК
			кв.	парц.	пл.№						
1	с.Бреница	Средновековно селище, м. Селището, 4км.северно					ДВ.бр.25 от 28.03.1969г.		археологически	местно	
2	с.Бреница	Подна къща на Стефан Кратунски	65	I			ДВ.бр.19 от 07.03.1969г.		исторически	национално	
3	с.Бреница	Антично и средновековно селище, м.Крайна Бреница, 4км.североизточно					ДВ.бр.91 от 1979г.		археологически	местно	
4	с.Бреница	Праисторическо (раннохалколитно) селище, м.Лъката, 11 км.североизточно					ДВ.бр.91 от 1979г.		археологически	местно	
5	с.Бреница	Праисторическо селище - Кременитата могила, 7км.северно					ДВ.бр.90 от 16.11.1965г.		архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	национално	

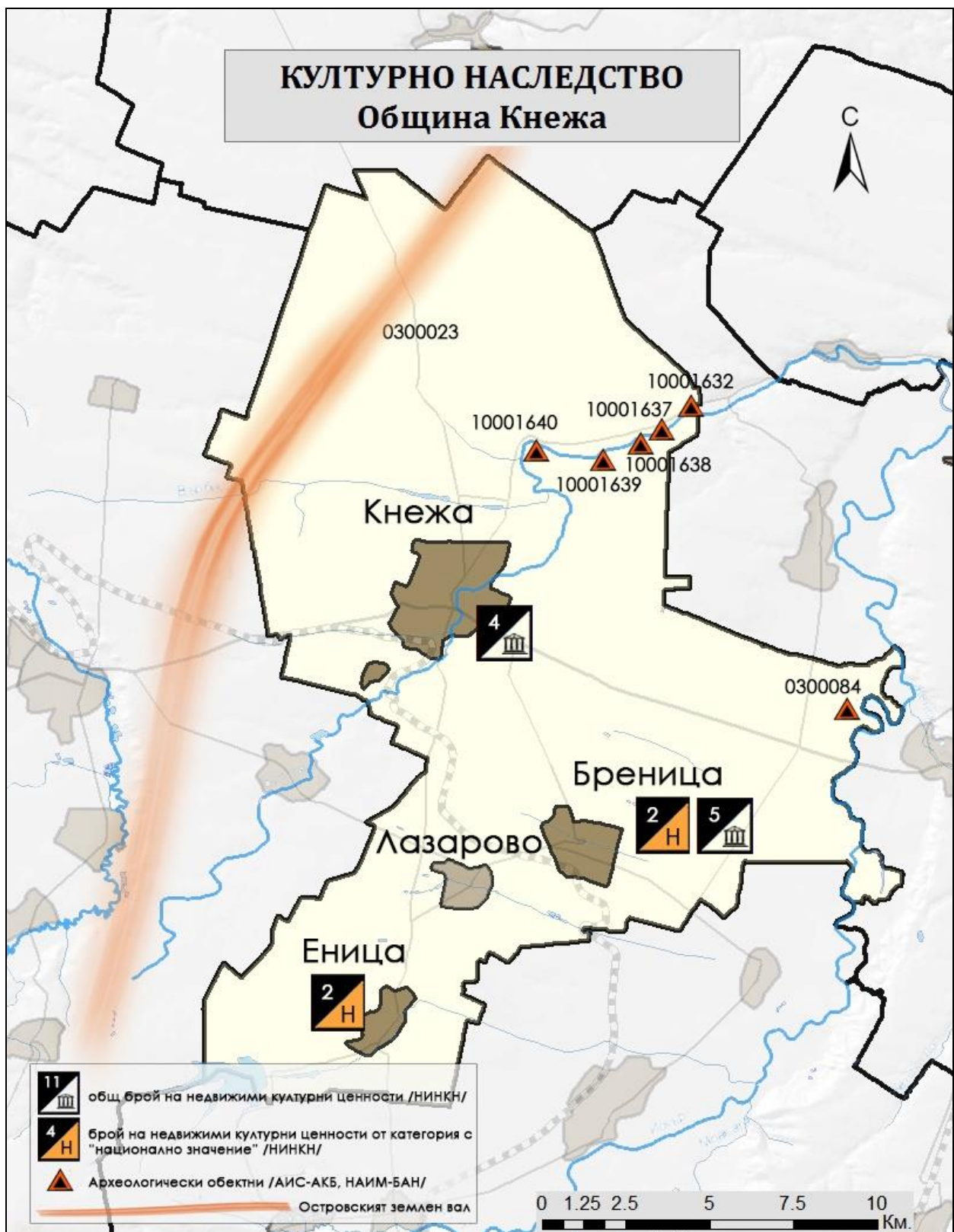
6	с.Еница	12 могили в старите лозя и смрадликите					РМС №1711 от 22.10.1962г.		археологически	национално	
7	с.Еница	Гробница с надгробен кръст					По смисъла на чл.146, ал.3 от ЗКН		археологически		
8	гр.Кнежа	Родната къща на Димитър Иванов Бутански	60	VIII	2542		ДВ.бр.19 от 07.03.1969г.		исторически	местно	
9	гр. Кнежа	Къщата на Марин Боев - СВАЛЕН	66	XIII	1795		ДВ.бр.19 от 07.03.1969г.	ДВ.бр.91 от 1992г.	исторически	за сведение	
10	гр.Кнежа	Родната къща на Ангел Вихровски - СВАЛЕН	79	XX II	739		ДВ.бр.19 от 07.03.1969г.	ДВ.бр.91 от 1992г.	исторически	за сведение	
11	гр.Кнежа	Късноантично и ранносредновековн о селище, м. Гостиля, 8км.северно					ДВ.бр.25 от 28.03.1969г.		археологически	местно	
12	гр.Кнежа	Късноантично селище, м.Маринов геран, 4км.северозападно					ДВ.бр.91 от 1979г.		археологически	местно	

Таблица 47. Недвижими културни ценности на територията на община Кнежа*

№ по ред	Населено място	Обект /адрес, локализация/	Кадастрални данни			Вид	Категория
			кв.	парцел	пл. №		
1.	с. Бреница	Средновековно селище, м. селище, 4 км северно				археологически	местно
2.	с. Бреница	Родна къща на Стефан Кратунски	65	I		исторически	национално
3.	с. Бреница	Антично и средновековно селище, м. Крайна Бреница, 4 км североизточно				археологически	местно
4.	с. Бреница	Праисторическо/раннохалколитно/ селище, м. Лъката, 11 км североизточно				археологически	местно
5.	с. Бреница	Праисторическо селище-Кременитата могила, 7 км северно				архитектурно строителен от Античността и Средновековието	национално
6.	с. Еница	12 могили в старите лозя и смрадликите				археологически	национално
7.	с. Еница	Гробница с надгробен кръст	60	VIII	2542	археологически	национално
8.	гр. Кнежа	Родна къща на Димитър Иванов Бутански	66	XIII	1795	исторически	местно
	гр. Кнежа	Къщата на Марин Боев - СВАЛЕН	79	XXII	739	исторически	за сведение
	гр. Кнежа	Родната къща на Ангел Вихровски- СВАЛЕН				исторически	за сведение
9.	гр. Кнежа	Късноантично и ранносредновековно селище, м. Гостиля, 8 км северно				археологически	местно
10.	гр. Кнежа	Късноантично селище, м. Маринов геран, 4 км северозападно				археологически	местно
11.	гр. Кнежа	Късноантично селище, м. Сребрен, 5 км западно				археологически	местно

*Източник: Национален институт за недвижимо културно наследство.

Фиг. 30. Пространствено разпределение на недвижимите културни ценности в териториалната структура на община Кнежа

Културното наследство в общината, включва едни от най-значимите НКЦ в региона и България като от категория с „национално значение“ са идентифицирани 4 обекта, които притежават изключителна научна и културна стойност за обществото:

- ❖ Родна къща на Стефан Кратуснки, разположена в с. Бреница, кв. 65, парцел I, обявена за НКЦ поради историческата ти стойност;
- ❖ Праисторическо селище – Кременитата могила, разположено на 7 км. северно от с. Бреница, архитектурно-строителен от Античността и Средновековието;
- ❖ 12 могили в старите лозя и смрадликите – разположени в с. Еница, археологически НКЦ;
- ❖ Гробница с надгробен кръст, разположена в с. Еница, археологическа НКЦ.

От категория с „местно значение“ в пространствената структура на общината са 7 обекта:

- ❖ Средновековно селище, разположено на 4 км. северно от с. Бреница, обявено за археологическа недвижима културна ценност;
- ❖ Антично и средновековно селище, разположено на 4 км, североизточно от с. Бреница в м. „Крайна Бреница“, археологическа НКЦ;
- ❖ Праисторическо /раннохалколитно/ селище, разположено на 11 км. североизточно от с. Бреница в м. „Лъката“, археологическа НКЦ;
- ❖ Родната къща на Димитър Иванов Бутански, разположена в град Кнежа, кв. 60, парцел VIII, пл. № 2542;
- ❖ Късноантично и ранносредновековно селище, разположено на 8 км. северно от град Кнежа в м. „Гостиля“, археологическа НКЦ;
- ❖ Късноантично селище, разположено на 4 км. северозападно от град Кнежа в м. „Маринов геран“, археологическа НКЦ;
- ❖ Късноантично селище, разположено на 5 км. западно от град Кнежа, археологическа НКЦ.

На територията на община Кнежа са регистрирани седем археологически обекта, част от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България“, които са подробно представени в проекта на ОУПО Кнежа.

Религиозните обекти в пространствения обхват на общината обхващат три църкви и два параклиса:

- ❖ Църква „Света Троица“, разположена в град Кнежа;
- ❖ Църква “Възнесение Господне” – разположена в с. Бреница;
- ❖ Църква “Свети Архангел Михаил, разположена в с. Лазарово;
- ❖ Параклис в двора на МБАЛ в град Кнежа;
- ❖ Параклис „Свети Пророк Илия“ в лесопарк „Гергана“, град Кнежа.

През 2000 г. в град Кнежа е построен паметник на загиналите във военитенаши съграждани. Тази забележителност бе изградена с помощта на предоставените дарения от местното население и общинската администрация. Паметникът е разположен в един от парковете в центъра на града.

В село Бреница е издигнат паметник на загиналите във войните, със средства под формата на дарение. На паметника са вписани имена на 79 воители, участвали във войните от 1912 -1918г. През есента на 1928 г. на Архангеловден освещаването на паметника се извършило от врачанския владика Паисий, при почести отдадени от гвардейска част, пристигнала за събитието от столицата.

Връзката между материалното и нематериално, недвижимото и движимото културно наследство се осъществява в най-пълна степен хората и функциониращите културните обектите, в които се съхранява и опазва нематериалното и материалното движимо наследство. Те са обектите, които съхраняват откритите артефакти в пространствената структура на общината и запазват народните традиции и културни обичаи. Също така водеща роля в съхраняването, опазването и адаптирането на културното наследство днес имат хората, които са носители на историческа памет, идентичност и древни традиции.

С. Бреница

Разположено е в котловина, а надморската му височина е 140 м. Недалеч, в посока Плевен тече река Искър. Климатът се характеризира с горещо лято и изключително студена зима, като в района се достигат оптималните зимни температури, понякога и под минус 30 градуса.

В село Бреница е издигнат паметник на загиналите във войните, със средства под формата на дарение. На паметника са вписани имена на 79 воители, участвали във войните от 1912 -1918г. През есента на 1928 г. на Архангеловден освещаването на паметника се извършило от врачанския владика Паисий.

Името Бреница произлиза от +"бранница+" - в селото не е стъпвал поробител, а прадедите ни са бранили себе си и селото, от там и бран - бранница. По поречието на р. Искър има разкопки от времето на траките.

Църквата "Възнесение Господне" е построена през 1870 г, а архитектурата, възрожденските стенописи и дърворезбите са дело на именити майстори. В двора ѝ е изграден паметника на загиналите във войните.

Едно от най-важните неща за село Бреница за прочутите лозови масиви. Допреди 30-40 години цялото село е било заобиколено от гроздови масиви (около 12 000 декара), но днес гроздовите насаждения са западнали.

Фиг. 31. № Църква “Света Троица”- гр. Кнежа; Фиг.32.Военен мемориал в гр. Кнежа

Фиг. 33 Панорама на центъра на с. Бреница. На преден план е църквата "Възнесение Господне"

С. Еница

За името на селото съществуват две версии: то или носи името на млада жена, или, което е по-вероятно, названието на селото произлиза от турското име "Ени-кьой" (ново село). През 18 - 19 век селото се е разполагало в долината в района "Ценов геран".

По турско време е имало килийно училище, което се е помещавало в старата църква. Иконите в нея са били от 18-19 век, а иконописецът е бил представител на чипровската школа. В миналото в селото са живели и мюсюлмани, които след Освобождението се изселват. Към 1893 година в селото са останали само 55 помаци.[1] През землището на селото е минавала границата между Източна България и Видинското царство, за което говорят стражевите могили на хълма. Наблизо е Аспаруховият Островски вал.

Над селото в дъбовите гори е имало два манастира. В долната част е имало крепостна кула. Посещавано е от Васил Левски, където е основал революционен комитет.

При полагането на тръбите за нов водопровод, в края на 40-те години на миналия век, от местността "Каптажа" към селото, в долината на Войнежеца, са били открити водоводни тръби, които са остатъци от римски водопровод. Интересно е, че тръбите на десетки метра са се движили паралелно с трасето, предвидено от съвременните хидроинженери.

Давали са войнугани или още наречени войнуци: 16 век. В селото има църква "Свети Атанасий". Строена е през периода 1941 – 1944 година от майстор Васил Стоянов Изворски. Построена е на мястото на старинната църква от времето на османското робство с изключително ценни икони. През 2008 г. е направен ремонт и реставрация.

Фиг. 34. Църква "Свети Атанасий" в с. Еница, строена от майстор Васил Стоянов Изворски

С. Лазарово

Лазарово заема два хълма, разположени от двете страни на малка река, която местните хора наричат "барата". В селото има китни градини, хубави лозя, паркове и стара църква.

Разположението на селото и котловинният релеф дават предпоставки за топло лято и студени зими. Зимните температури достигат оптималните за Северна България стойности в някои години и до -30 градуса по Целзий! Въпреки това тук почвите са плодородни и реколтата обилна, което привлича арендатори и земята се обработва. Тук пустеещи земи няма. Развито е и животновъдството. Отглеждат се предимно крави за добив на мляко.

Старото име на селото е Струпен - име обсипано с легенди. Никой не знае и не може да каже кога се е заселило, кои са били първите му жители, откъде са дошли, как се е казвало първо и от къде носи името си Струпен. Има различни предположения и легенди за него.

В книгата си "От Искър до Огоста" Богдан Николов пише: "В района на Струпен има няколко интересни стари селища. Техните останки са около големите извори над селото, наричани Горното езеро и Рачово езеро, и при Друма. При Рачовото езеро има следи от голямо тракийско селище, обитавано през първото хилядолетие пр. Хр. Некрополът на това селище е открит при изкопи за свинарник на ТКЗС. Погребенията тук са извършени чрез изгаряне на трупа и обгорелите кости са събрани от кладата, поставени са в глинена урна и са заровени в плитък гроб. Заедно с погребалната урна са поставени глинени съдове и чаши с храна и питие (живели са хора от племето Трибали - БА.).

През римската епоха на Балканите, около Горното езеро е имало трако-римско селище, а до самия извор - и светилище, от което са намерени оброчни плочи с изображения на почитаните божества. Некрополът на това трако-римско селище бе открит в южната част на стопанския двор на ТКЗС при изкопи за складове и за кантар. Тук са открити зидани с тухли римски гробници, но погребалния инвентар е разпръснат между намервачите, които ни показаха глинени еднофитилни лампи и римски бронзови и медни монети от II - IV век.

В същия този район около двата извора е било и средновековното село Струпен. От изворите пък започва и долът на Струпен. Средновековните гробове са открити североизточно от средновековното село Струпен и южно от днешното село Струпен в местността Гръстелниците. Погребенията, намерени досега, са от времето на Първото и Второто българско царство.

В един османски документ с дата 1681 г. е записано като ленно владение село Струпен, с 11 домакинства (НБ КМ, ор. отд. Ф.114 арх. ед. 399, I-I-Б, 1681.).

В кондиката на етрополския манастир "Света Троица" или "Варовитец", започната от 1648 г., се споменава през различни времена, имената на поклонници от Еница, Бреница, Струпен, изчезналото Ново село при р. Искър, Драшан, Камено поле наред с имената на Тетевен, Оряхово, Селановци и др. (П. Мутафчиев, Из нашите стари планински манастири, бележки и материали, Цо БАН, кн, XXVII, София, 1931, стр. 58-61.) Тази кондика е едно пряко доказателство за старинността на някои от споменатите села.

В записките за историята на село Струпен на прот. Васил Иванов Стоянов четем: "Селото се е заселило на сегашното място след 1700-година, според църковните регистри предания от стари хора. Според църковните регистри и предания от стари хора, които съобщаваха имената на дедите и драдедите си дошли тук първи. Това са все бегълци от други места, преследвани от турските власти. Мястото на заселването било удобно за укритие, защото е имало доста гъста гора и търнак, а коритото на рекичката, която извира от Горното езеро, на около километър и половина, е осяно от кладенчета, от където се вземало вода. Това обстоятелство дало възможност селото бързо да се увеличи с преселници, най-много от Врачанско, все преследвани от турската власт, от кърджалийски и черкезки разбойнически групи, които грабели и убивали мирното и незащитено население.

По предание, преди да се засели село Струпен на около един километър, където е сега стопанския двор (на запад) имало едно село, което било с латинско (римско - БА) и се казвало Струпан. То било голямо, с две църкви от която на едната до 1925 г. стоеше престолът. За него разправяха старите хора, че след падането на турците в 1893/1896 г. жителите му избягали от тук на групи.

При разработването на мястото на това селище, което е било средище между Орхане и Дунава, се намериха много предмети от латинско време и с латински надписи, златни и сребърни монети, кремъчни, железни и други неща.

През римската епоха на Балканите около Горното езеро е имало трако-римско селище, а до самия извор и светилище, от което са намерени оброчни плочи с изображения на почитани божества. Там също има и една могила, от която е наблюдавана околността. Населеното място е било обградено с два реда каменни стени широки около три метра една от друга. Тя била построена от речни и шупести камъни, които в последствие са ползвани за строеж на къщи и дузари. Вероятно селището е опожарено, каквато е съдбата на много други селища от околността, понеже се намират топилки (стопен метал, предимно олово, сребро, мед).

При изкопни работи за строеж на хамбар в двора на ТКЗС срещу стария кантар била открита грънчарска пещ с глинени съдове в отлично състояние, вероятно нашествениците прекъснали работата на майстора грънчар и не разрушили плодовете на неговия труд, който оставили на историята, за живота и бита на хората живеели по тези места. Така постъпили и намервачите, които я покрили с бетонна плоча, опазвайки я от лоши ръце. Срещат се много погребения, но поради невежество и алчност безвъзвратно унищожавани. Некрополът на това трако-римско селище е открит в

южната част на стопанския двор при изкопи за складове и кантар. Тук са открити зидани с тухли римски гробници, но погребалния инвентар е разпръснат между намервачите (глинени еднофитилни лампи и римски бронзови и медни монети от II - IV век. При изкопни работи за направа на бобинажния цех бе намерена от строителната бригада на Стоил Рангелов, оброчна плочка, посветена на Херкулес. Това е един епиграфски паметник.

През 1869 г. е построена днешната каменна църква "Свети Архангел Михаил" на мястото на стара църква, която е била плетарка (изплетена от леси, от пръти и мазана с глина, която е била полу вкопана в земята).

Кога и по какви причини с. Струпен се е преместило в стръмния дол на сегашното си място не ни е известно. След освобождението от турско робство селяните настоявали селото пак да си отиде на старото място при изворите, но кметът от рода Жаровци не разрешил. Ето защо няколко смелчаци го причакали една нощ и го убили (Б. Николов, "От Искър до Огоста" - стр 262.).

Намирани са много римски монети. През март 1912 г. в градина в селото е открито глинено гърне с 11 сестерции на императорите Домициан и Траян. По-късно, през 1962 г., при прекопаване на лозе г-н Цветан Василевски намира колективна находка от 125 денари на Римската република и император Октавиан Август. Има и други находки, от по-късно римско време - Гордиан I, Филип I Араб, Деций Траян. (Книгата в Google: "Aufstieg und Niedergang der römischen Welt" от H. Temporini).

Струпен се споменава в документ на Османската империя от 1659 г.: 192.1070/18.09.1659 - 05.09.1660, че е от "Каза Рахова" и има да плаща данъци "нузул" (nüzül) на султаните Селим II, Мурад III и Мехмед III в Истанбул.

Книгата с османските документи се намира в библиотеката " Кирил и Методий" в София, (стр. 114 и 406. Автори: Е. Радушев, С. Иванова, Р. Ковачев. Има я в интернет, стр. 106.).

Фиг. 35. Типични къщи и лозе в с. Лазарово

Пространствено разпределение на недвижимите културни ценности в териториалната структура на община Кнежа

Както беше отбелязано, в община Кнежа са идентифицирани археологически, исторически и архитектурно-строителни от Античността и Средновековието обекти, обявени за недвижими културни ценности /НКЦ/. Също така са идентифицирани и съхранени народните традиции и културните обичаи.

Културното наследство в общината включва 11 обекта – недвижими културни ценности, пространствено разпределени в землищата на град Кнежа /4 обекта/ и селата Бреница /5 обекта/ и Еница /2 обекта/.

3.7.2 Цели на ОУП на община Кнежа по отношение на КН

Културните ценности в Община Кнежа - материални и нематериални, са предпоставка за развитие на културно-познавателен туризъм на територията на Плевенска област, част от която е и община. Проблем е факта, че повечето от обектите са недостатъчно проучени и разработени. Предстои научна работа по проучвателската дейност, социализирането и популяризирането на културните ценности, както и актуализиране на и юридическата им защита.

Целта на общия устройствен план на общината, в част КИН, е да извърши ревизия и оценка на обектите на културно-историческото наследство като елементи на цялостни териториални и функционални системи, поставящи изисквания и ограничения по отношение устройствената, строителна и друга човешка намеса в средата, към която принадлежат или която съставляват. Той следва да осигури условия за физическото опазване на паметниците и тяхната среда, за промотиране и социализация на познавателните, възпитателните, мемориалните, емоционално-естетическите им качества, за реализация на стопанския им потенциал като обект на туристически интерес и посещения.

ОУП има за цел да създаде условия за опазване и закрила на културното наследство, устойчиво развитие на политиката по опазването му и да гарантира равен достъп на гражданите до културните ценности при спазване на следните принципи:

- Равнопоставеност на различните видове културно наследство при осъществяване на неговата закрила;
- Децентрализация на управлението и финансирането на дейностите по опазване на културното наследство;
- Публичност и прозрачност при управлението на дейностите по опазване на културното наследство.

Правото на достъп до културното наследство е възможност да се ползват културните ценности, като се осигури физически или интелектуален достъп до тях, без да се увреждат или подлагат на риск.

Освен устройствените схеми, планове, Специфични правила и нормативи, във връзка с изискването за социализиране и популяризиране на културно историческото наследство е нужно да бъдат разработени културни маршрути. Те следва също да бъдат част от комуникационния план на ОУП.

С правилника за прилагане на ОУПО се предписват по-подробни изисквания към последващите нива на устройственото планиране, свързани с опазването и социализацията на паметниците на културата в населените места или в новопредвидени за урбанизация територии, и / или за създаване на други документи (програми, местни наредби и пр.), представляващи необходим инструментариум в комплексния процес на опазването на наследството.

3.8 Физични фактори на околната среда

3.8.1 Отпадъци

Управлението и третирането на отпадъците е един от основните приоритети на Община Кнежа във областта на опазване на околната среда. Целите, които си поставя общинското ръководство е да осигури подходящ интегриран подход за бъдеща устойчива експлоатация и изграждане на ефективна система за събиране и предварителна преработка на отпадъците, формирани в гр. Кнежа и останалите населени места от общината.

Населението на територията на община Кнежа е 85% обхванато в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Отападъците от общината се извозват на регионалното депо за твърди битови отпадъци - Оряхово.

Извозването на ТБО на градското депо, разположено в местността „Мерата” е преустановено със заповед № РД 0305/15.07.2010 г.на Директора на РИОСВ - Плевен и ще подлежи на закриване и рекултивация, чрез средства, осигурени от Републиканския бюджет.

Нерегламентираните сметища в трите села са почистени със средства от бюджета на Общината.

Дейността по сметосъбиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците е възложена на „Местни дейности” към общината.

На територията на общината има въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки и другите масово разпространени отпадъци.

➤ Текущи потоци на отпадъците и третирането им като система

Общият поток битови отпадъци съдържа различни компоненти, които, ако не се третират правилно могат да окажат вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда. В същото време в битовите отпадъци има редица подходящи за оползотворяване материали като хартия, метали, стъкло, пластмаса, биоразграими отпадъци и други. Това налага общините да въвеждат практики за разделно събиране на масово разпространените отпадъци, като отпадъците от опаковки, биоразградимите отпадъци и опасните отпадъци от домакинствата, отработени масла, батерии и акумулатори и др.

Наличната информация за морфологичния състав на генерираните битови отпадъци на територията на община Кнежа е представена в таб. 48 по-долу:

Табл.№ 48 Налични данни за морфологията на битовите отпадъци за Община Кнежа

Вид вторичен материал	Изчислено количество ТБО от експерименталния морфологичен анализ, t/y	Разпределение на масовите проценти от експерименталния морфологичен анализ, %	Разпределение на масовите проценти от НПУДО, %
Хартия и картон	65	2,6	7,25
Метал	23	1,0	1,3
Стъкло	43	1,7	3,4
Пластмаса	75	3,0	8,98
Строителни отпадъци	173	7,0	10,0
Опасни битови отпадъци	0,4	0,0	1,0
Пепел, пясък, неопределен отпадък и други - 76% от общо 15 t	1700	68,4	27,73
Текстил - 5% от общо 15 t	11	0,4	4,7
Гума и кожа - 2% от общо 15 t	5	0,2	1,8
Градински / растителни отпадъци	278	11,2	14
Оборска тор	75	3,0	5
Хранителни отпадъци - 15% от общо 15 t	32	1,3	12,56
Дърво - 2% от общо 15 t	5	0,2	2,28
Общо	2485,4	100,0	100,0

Настоящата ситуация в сектора за управление на отпадъците дава възможност да се идентифицират главните потоци на отпадъците, да се анализират и планират за решаване проблемите, свързани с действията по намаляване количеството, токсичността и възможностите за рециклиране на отпадъците.

Количественият и качественият състав на отпадъците е един от основните показатели за определяне и оценка на нуждите, системите и програмите за управлението им.

Основни източници за генериране на отпадъци са домакинствата, институциите, търговския сектор и предприятията. От първите три източника се формират битовите отпадъци, чието управление е ангажимент на общините.

3.8.1.1 Битови отпадъци

Битови отпадъци са тези, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество и състав няма да попречи на третирането им съвместно с битовите отпадъци.

Също така системата за събиране на информация не е ориентирана към източниците на тяхното образуване. Поради тази причина, отпадъците от обществения сектор и част от отпадъците в индустриалния сектор (от административните сгради и битовите помещения в предприятията) се разглеждат заедно с битовите отпадъци в домакинствата.

Отпадъците от всички тези източници на образуване постъпват в организираната система за събиране на битови отпадъци. Като цяло общината разполага с общи данни за формираните битови отпадъци, без да са налице прецизни данни по различни източници на генериране.

3.8.1.2 Управлението и третирането на отпадъците

Управлението и третирането на отпадъците е един от основните приоритети на Община Кнежа във областта на опазване на околната среда. Целите, които си поставя общинското ръководство е да осигури подходящ интегриран подход за бъдеща устойчива експлоатация и изграждане на ефективна система за събиране и предварителна преработка на отпадъците, формиращи в гр. Кнежа и останалите населени места от общината.

Населението на територията на община Кнежа е 85% обхванато в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Отападъците от общината се извозват на регионалното депо за твърди битови отпадъци - Оряхово.

Извозването на ТБО на градското депо, разположено в местността „Мерата” е преустановено със заповед № РД 0305/15.07.2010 г.на Директора на РИОСВ - Плевен и

ще подлежи на закриване и рекултивация, чрез средства, осигурени от Републиканския бюджет.

Нерегламентираните сметища в трите села са почистени със средства от бюджета на Общината.

Дейността по сметосъбиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците е възложена на „Местни дейности” към общината.

На територията на общината има въведена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки и другите масово разпространени отпадъци.

3.8.1.2.1 Масоворазпространени отпадъци

През 2007 г. Община Кнежа сключи Договор с „Екопак България” АД - организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки и е въведена система за разделно събиране на отпадъци.

На 06.01.2010 г. е сключен Договор №2 между Община Кнежа и «НУБА РЕЦИКЛИРАНЕ» АД, гр. София за сътрудничество в областта на разделното събиране, транспортиране, временното съхраняване, предварително третиране и предаването за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА/негодни за употреба батерии и акумулатори на територията на Община Кнежа. Доставени и разположени са на 12 бр. места /площадки/ контейнерчета за излезли от употреба батерии и е съобщено на населението по РТВ и РАВА ТВ. Сключен е Договор №3/ 06.01.2010г. между Община Кнежа и „ИУЕЕО рециклиране” АД „ за събиране и оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване - ИУЕЕО, съобразно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. Сключен е и Договор с «АВТОМОБИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ» АД за излезли от употреба МПС - на територията на община Кнежа.

3.8.1.3 Строителни отпадъци

Тъй като значителна част от този вид отпадъци може да се приеме като ценна, големи количества от тях вече се рециклират. Няма регистрирани данни за тези количества.

Част от тези отпадъци се депонира на общинските депа, докато останалите се депонират на депата, собственост на различни предприемачи. Има определена временна площадка за депониране на строителни отпадъци, но процеса на депониране на строителни отпадъци на неразрешени за целта места все още е мащабен.

Транспортните разходи до разтоварището се заплащат от собствениците на отпадъците.

Няма съществуващи инсталации за предварително третиране на строителните отпадъци както в общината, така и в целия регион.

Тези отпадъци могат да се използват за следните цели:

- ✓ Раздробените бетонни материали могат да се използват като компонент на новия бетон за бетонни корита, тротоари, мостове, екологични съоръжения (ПСОВ) помпени станции, канализация и др.
- ✓ Раздробените бетонни-тухли могат да се използват като компонент на новия бетон за фундаменти, подове, хоризонтални прегради и стени в жилищни или търговски обекти.

Възможностите за оползотворяване на смесен строителен отпадък са твърде ограничени. Обработка, състояща се в раздробяване и сортиране е задължително условие.

3.8.1.3.1 Съществуващо състояние с управлението на строителните отпадъци

Разделно събиране на строителни отпадъци и материали от физически и юридически лица в региона не се извършва. Няма реални условия за нормалното отчитане на образуваните, събрани и депонирани количества строителни отпадъци – депата не разполагат с измервателни устройства, при извършване на ремонтни дейности от частни лица неизвестна част от строителните отпадъци се изхвърлят в контейнерите за битови отпадъци поради отдалечеността на общинско депо или наличието на друга система за събиране и третиране, неизвестна част от строителните отпадъци формират незаконни сметища в населените места и при почистването им количествата не се отчитат като такива, тъй като се смесват с битови и др.

В изпълнение на европейската и националната политика в областта на управлението на строителните отпадъци е необходимо да се проучат възможностите и да се предприемат мерки за рециклирането и оползотворяването им. За предприемане на конкретни действия първоначално е важно да се извършат проучвания за състава на строителните отпадъци, дела на рециклируемите и горимите отпадъци, както и съдържанието на опасни вещества. Следващият етап от екологосъобразното управление на отпадъците е намиране на подходящи технологии и съоръжения за оползотворяването им.

3.8.1.4 Производствени и опасни отпадъци

Редовно се получават информационните карти за движението на производствените отпадъци от „Олива” АД и „Кнезим” АД. Контролът на същите се

извършва от РИОСВ гр. Плевен. Болничните отпадъци от общинска болница гр. Кнежа се транспортират един път месечно по договор с фирма за обезвреждане и унищожаване - „МЛ - България” АД гр. Пазарджик.

Утайки от ПСОВ

Пречиствателна станция за град Кнежа е проектирана и оразмерена за 10 500 еквивалент жители. Проектен капацитет на ПСОВ – гр.Кнежа – 476 690куб.м/год.

Параметри на излишната утайка:

След аеробен стабилизатор:

- Обем на стабилизирана утайка	- 43,33 куб.м/ден;
- Маса на стабилизираната ут. утайка	- 649,91 кг СВ/ден;
- Концентрация на сухо в-во в стабилизираната утайка	- 6, 49 кг/куб.м;
- Влажност	- 99,35%;

След механично обезводняване:

- Влажност на обезводнените утайки	- 80%;
- Обем на обезводнената утайка	- 1178 куб.м/год;
- Маса на обезводнената утайка	- 237,22 тСВ/год

Отпадъци от пречистването на отпадъчните води:

- Отпадъци от решетки и сита: код **19 08 01**; вид – **твърди**

Общото количество ще е в порядъка на 0,046 куб.м/ден

- Отпадъци от пясъкоуловител – код **19 08 02**; вид – **твърди**

Обемът на обезводнения пясък ще е около - 0,29 куб.м/ден

- Отпадъци от утайки – утайки от битови отпадъчни води – код **19 08 05**; вид **полутвърди**

Обемът на кека ще е около – 1,62куб.м/ден

Производството на утайки от отпадъчни води е тясно свързано с мощността за пречистване на отпадъчни води.

% -та на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ е 39 кг/ден.

Към момента няма генерирани утайки.

Очаквано развитие

Производството на утайки от отпадни води е тясно свързано с мощността за пречистване на отпадни води. % -та на товара от агломерацията, която постъпва в ПСОВ е 39 кг/ден. Към момента няма генерирани утайки.

Към опасните отпадъци на територията на Община Кнежа спадат препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност - пестициди

През 2002 г. е изготвен, подаден и одобрен проект за отпускане на безвъзмездна финансова помощ за обезвреждане на негодни за употреба пестициди към МОСВ.

Проектът е реализиран, като са събрани и преупаковани всички пестициди от складовете на бившите ТКЗС - та, намиращи се на територията на общината.

Ремонтиран е един склад, находящ се на бившето селскостопанско летище - общинска

собственост, в който са складирани всички пестициди – 81 тона общо, периодично се проверява склада от органите на гражданска защита и РИОСВ гр. Плевен. Оценката за съхранението им е добра.

3.8.1.4.1 Опасни отпадъци

“Опасни отпадъци” от своя страна са дефинирани като отпадъци, чийто състав, количество и свойства създават риск за човешкото здраве и околната среда, притежават едно или повече свойства, които ги определят като опасни, и/или съдържат компоненти, които ги превръщат в опасни и/или са определени като такива според Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане. Опасни отпадъци се генерират както от производствената, така и от комунално-битовата дейност на човека.

При подмяна на двигателни масла на леките автомобили, гражданите на общината ползват услугите на обособените специализирани пунктове за смяна на масла. Такива пунктове се намират на автомивки и в автосервизи. Отработените смазочни масла временно се съхраняват във варели или цистерни на територията на съответния пункт, след което се предават на фирми за обезвреждане (регенерация).

Друг вид с по-голямо количество опасни отпадъци са и излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване. Изискванията към пуснатото на пазара електрическо и електронно оборудване (ЕЕО) и задълженията за събирането, транспортирането, временното съхраняване, предварителното третиране, повторно използване, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) са нормативно регламентирани с Наредбата за изискванията за пускане на пазара на електрическо и електронно оборудване и третиране и транспортиране на отпадъци от електрическо и електронно оборудване, приета с ПМС №82 от 10.04.2006 г. /ДВ, бр. 36 от 2006 г./. Наредбата транспонира изискванията на Директива 2002/96/ЕС за отпадъците от електрическо и електронно оборудване и Директива 2002/95/ЕС за ограничаване използването на някои опасни вещества в електрическото и електронно оборудване (RoHS Директивата).

Електрическото и електронно оборудване е съставено от приблизително 50% железни сплави, 25% пластмаси и 12,5% цветни метали. Малките уреди съдържат приблизително 2,3% опасни за здравето субстанции, а големите (с изключение на монитори и хладилници) – по-малко от 1%. Останалите материали са стъкло, дърво, кабели и др. Най-разпространеният метод за разделно събиране на ИУЕЕО от бита е

чрез събирателни пунктове, в които потребителите предават излезлите от употреба уреди. Тъй като събирането е централизирано и на едно място се натрупват големи количества ИУЕЕО от различни източници този метод е икономически най-ефективен. До момента в Община Кнежа няма изградени такива събирателни пунктове.

Дял сред опасните отпадъци имат и излезлите от употреба батерии и акумулатори, които съдържат тежки метали (олово, цинк, никел, кадмий, манган). Те са обект на Наредбата за изискванията за производство и пускане на пазара и за третиране и транспортиране на отпадъци от батерии и акумулатори. Батериите и акумулаторите се съхраняват временно на територията на предприятията или се предават на фирми въз основа на сключен договор за преработване.

3.8.1.5 Съществуващи практики за събиране и третиране на отпадъците

Генерираните битови отпадъци в последните двадесет години нарастват с устойчив темп, а прилаганите техники досега се свеждат основно до депониране. Сепарирането по домовете или в централизиран модерни инсталации е все още далеч от желаното и вече постигнатото в някои европейски страни. Именно поради това намаляването на количествата генерирани отпадъци остава един от основните приоритети на настоящата актуализация на програмата за отпадъци за община Кнежа.

На територията на община Кнежа, дейността по сметосъбиране, транспортиране и обезвреждане на отпадъците е възложена на „Местни дейности” към общината. Управлението на отпадъците включва:

- Сметосъбиране,
- Сметоизвозване,
- Зимно поддържане,
- Обезвреждане на БО и поддържане на депо.

В организираната система на територията на общината са включени всички населени места.

➤ Осигурени услуги за управление на ТБО

Осигуряването на средствата, необходими за събирането и извозването на ТБО е главно от такса “битови отпадъци”, определена съгласно Закона за местните данъци и такси и от бюджета на общината. Приходите от източниците осигуряват средствата за извършване дейностите по:

1. Почистване на улични платна, площади, алеи, паркове и други обществени места;

2. Временно съхраняване на ТБО в специално предназначени за целта контейнери, кофи и кошчета на обществени места;

3. Събиране на ТБО от съдовете за временно съхраняване и транспортирането им до регионалното депо;

4. Третиране на ТБО в регионалното депо по съвременен начин - с уплътняване и запръстяване на отпадъците;

5. Управление на дейностите по събирането, извозването и депонирането на ТБО.

Информацията за наличните съдове за ТБО и сметоизвозваща техника е представена в следната таблица № 49:

Табл. № 49 Налични съдове за ТБО и сметоизвозваща техника в община Кнежа

Съдове за сметосъбиране и сметоизвозваща техника	Броя
1. Брой на осигурените съдове за ТБО (по видове според обема)	
1.1. Тип "Бобър" - 110л	285
1.2. Тип "Бобър" за разделно събиране на отпадъци	177
1.3. Кофи тип „Карнобат” - 110 л.	4000
2. Налична техника:	
2.1 Сметоизвозващи машини	
" ^щадим" - 8+1м ³	1
- Сметосъбираща машина „ДАФ” 24 м ³	1
- Газ-53	1
- Самосвал - ЗИЛ	1
- „Водонос”	1
- Самосвал - ЗИЛ	1

3.8.1.5.1 Мероприятия за намаляване вредното въздействие на отпадъците

За намаляване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда е необходимо да се предприемат следните мерки:

1. Осъществяване на рационална регионална политика в областта на управлението на отпадъците, според приоритетите на НПУДО;

2. Да се закрие и рекултивира градското депо за ТБО;

3. ТБО, генерирани на територията на общината да се извозват и депонират изключително на регионалното депо;

4. Да не се допускат нерегламентирани замърсявания на територията на общината;

5. Изработване на ефективна схема за организирано обслужване на гр. Кнежа и селата - транспортни маршрути, часови графици, разходи, такси, начин на финансиране;

6. Да се разработват и прилагат програми за включване на населението в управлението на отпадъците;

7. Да се разработват стимули и разяснителни кампании за насърчаване и масово участие на населението в разделното събиране на битовите отпадъци;

8. Да се поддържа адекватен административен потенциал за управление на отпадъците, който да се грижи за спазване хигиенните норми от страна на гражданите и фирмите на територията на общината.

Горните проектни предвиждания да са съобразени с актуалните стойности на обемите отпадъци, на база предоставена от общинската администрация информация.

3.8.2 Акустична обстановка

3.8.2.1 Съществуващо състояние на акустичната обстановка в общината

Шумовото замърсяване е не по-маловажен проблем от останалите замърсители в околната среда.

Измерванията и оценките за въздействие на шума в общината се извършват от РЗИ-Плевен.

На територията на община Кнежа няма обекти с издадени комплексни разрешителни, както и промишлени източници с дейности, създаващи риск от наднормени нива на шум в околната среда.

За периода 2012 - 2014 г. не е извършван контролен мониторинг на нивата на шум в околна среда на промишлени обекти в община Кнежа. Последните контролни измервания са проведени през 2010 г. - на „Олива“ АД (маслодобивно предприятие) и „Надежда - Братя Гъркови“ ООД (мелница). Не са констатирани превишения на нормативно определените гранични стойности за нива на шум.

Измерените нива на шум от промишлени източници в страната са достъпни в публичен регистър на ИАОС, от който е видно, че не са констатирани превишения на нормативно определените гранични стойности за нива на шум от промишлените предприятия в гр. Кнежа.

Основни проблеми за шумовото натоварване в общината са съответно:

- Липсата на околновръстни пътища, поради което целият вътрешноградски и транзитен моторен поток минава през жилищни квартали;
- Лошокачествена настилка;
- Двустранно плътно застрояване по главните улици;

- Липса на възможност за зелена и друга екранизация на сградите;
- Наличие на автогара.

Характерна за шумовото натоварване на града е денонощна и седмична цикличност.

Изводи:

- ✓ Общината се характеризира със сравнително ниско шумово натоварване с изключение на пиковите часове.
- ✓ Има възможност за частично решаване на проблемите, свързани с шумовото натоварване в пиковите за град Кнежа часове е проектирането и изграждането на пешеходна зона в централната градска част;
- ✓ Прилагането на оптимизирана схема на транспортната мрежа в града е възможно да подобри състоянието.
- ✓ Подмяната и поддръжката на съществуващата настилка ще доведе до значително подобряване на шумовата среда.

На територията на община Кнежа няма обекти с издадени комплексни разрешителни, както и промишлени източници с дейности, създаващи риск за здравето на хората от наднормени нива на шум в околната среда, съгласно писмо с изх. №2311 от 14.04.2015 г. На РИОСВ-Плевен.

3.8.3 Радиационна обстановка и влияние от вредни лъчения

Показателите, по които се извършват непрекъснати и периодични контролни наблюдения от регионалната РИОСВ гр.Плевен са:

- Радиационен фон - мощност на дозата в наноГРЕЙ/час,/nGy/h/ съдържание на естествени и техногенни радионуклиди в почви, дънни утайки и отпадъчни продукти
- В БЕКЕРЕЛ/килограм Bq/kg, обща бета радиоактивност на води в БЕКЕРЕЛ/Литър, Bq/l, съдържание на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферен въздух - в милиБЕКЕРЕЛ/куб.м. /mBq/m³;
- Радиационен гамафон и атмосферна радиоактивност

Състоянието на радиационния гамафон се следи от държавните институции посредством Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гамафон. В РИОСВ гр.Плевен има Мобилна автоматична станция /МАС/, която предава данните за гама-фона към Централната мониторингова станция в ИАОС гр.София. Направените измервания и данните от наблюденията показват, че мощността на дозата е в границите на характерните естествени стойности за съответния пункт. Конкретно за 2002 г. те са били от 70 до 117 /nGy/h/ Данните за атмосферната

радиоактивност се събират автоматично два пъти в месеца по аерозолни проби/ с обем до 1000м³ въздух/ върху филтри, чрез мобилни и стационарни станции. Не е регистрирано завишаване на средногодишните концентрации на радионуклиди във въздуха.

3.8.3.1 Източници на вредни лъчения от енергийната система за захранване на Община Кнежа. Преносна и разпределителна мрежа

На територията на Общината няма изградени източници от регионално и републиканско ниво.

Основен източник на захранване на Общината е Републиканската енергийна мрежа на 110 kV.

Източниците на ел. енергия за задоволяване потребностите на Общината е трансформаторна подстанция „Кнежа” 110/20 kV.

3.8.3.1.1 Електропроводи 400 kV, 220 kV и 110 kV

През територията на Общината преминават транзитни електропроводи:

- „Пионер-Четник”-400kV
- „Искър”-400kV
- “Борован-Бреница”- 220 kV
- „Попица”-110 kV

Захранващите електропроводи са:

- ВЕЛ „Гърнак”” 110 kV
- ВЕЛ „Липа” 110 kV

Основните магистрални и захранващи електропроводи са собственост на ЕСО ЕАД и състоянието им е много добро.

Има предвидени трасета със сервитути за обслужване на електропроводите, които следва да се запазят.

Таблица 50. Сервитути на електропроводите

ВЕЛ	20 kV	110 kV	220 kV	400 kV
Ненаселени местности	24 м	48 м	60 м	70 м
Населени места-промишлени зони	6 м	16 м	20 м	26 м
Проектни хигиенно защитни зони в жилищни райони	-	28	48	68

Терените под електропроводите не се застрояват за обитаване или извършване на дейности.

3.8.3.1.2 Подстанции 110/20/ kV

За ел. захранване на територията на Община Кнежа се използва подстанция „Кнежа” 110/20 kV собственост на ЕСО ЕАД, която едновременно е разпределителна на 20 kV.

Подстанцията е в мн. добро техническо състояние и задоволява потребностите на района. При възникване на необходимост от захранване на нови консуматори съгласно Наредбата за присъединяване на потребители и производители Електроразпределителното дружество изгражда нови съоръжения съобразно ЗУТ.

Съществуващата подстанция „Кнежа” има възможност за развитие на мрежа средно напрежение с използване на кабелни или въздушни линии.

За предвижданото дългосрочно развитие на Община Кнежа не се налага изграждане на нова ел. подстанция 110/20 kV.

3.8.3.1.3 Разпределителна мрежа 20 kV

- *Електропроводи и кабелни линии 20 kV*

Електропроводите /въздушни и кабелни/ 20 kV за захранване на селищата в Община „Кнежа”, около и в град Кнежа са изградени така, че да се реализират пръстени с цел резервираност, както на битовите потребители така също и на промишлените. В по-голямата си част електропроводите са собственост на Електроразпределителното дружество, като всички се управляват от градската диспечерска служба.

Електропроводите 20 kV са съставени от въздушни линии основно в крайградските зони и селищата и частично кабели с химически омрежен полиетилен тип САХЕкТ.

Въздушните електропроводи 20 kV създават ограничения със сервитутите си в урегулираните територии и подлежат на постепенно кабелиране.

Като цяло електроразпределителната мрежа 20 kV е в добро състояние.

Авариите по електропроводните линии 20 kV основно се дължат на остаряла изолация.

Развитието на мрежа средно напрежение се предвижда с използване на кабели 20 kV. Трасетата на кабелните и въздушни линии се определят с техническите проекти по реда на ЗУТ.

3.8.3.1.4 Трансформаторни постове и Възлови станции

На територията на град Кнежа и околностите са изградени зидани трафопостове в самостоятелни УПИ,- вградени трафопостове, КТП, БКТП и мачтови трафопостове.

В по-голямата си част трафопостове са собственост на Електроразпределителното дружество и се управляват от градската диспечерска служба.

Една част от трафопостовите в промишлените зони и крайградските вилни зони са частна собственост, което затруднява тяхното управление и не дава възможност за пълното им натоварване за присъединяване на нови консуматори. Не се препоръчва вграждане на трафопостове в жилищни сгради или да се вземат мерки за избягване на шума от трансформаторите.

С развитието на селищните системи ще се налага изграждане на нови трафопостове за осигуряване на мощности за нарастващото с всеки ден потребление съгласно Закон за енергетиката и Наредба №6 за присъединяване на производители и потребители, при изпълнение изискванията за ситуиране в самостоятелни УПИ и съобразяване с изискванията за най-малко на 3 метра отстояние от заведения и сгради, подлежащи на здравна защита, с цел намаляване на риска за човешкото здраве.

3.8.3.1.5 Ел. мрежа 0,4 kV

Електрическата мрежа ниско напрежение в населените места в по-голямата си част е въздушна. Кабелни линии НН има в град Кнежа. За разлика от останалите нива на мрежите, мрежа 0,4 kV е с най-голям обем като дължини и брой съоръжения. Това е и причината тя да бъде изключително морално и физически остаряла и изисква огромни инвестиции за реконструкции, подмяна и рехабилитация. Недоброто състояние на мрежа НН води до влошаване качеството на доставената ел. енергия.

Като разпределителни табла се използват метални шкафове, които подлежат на корозия. В тази връзка напоследък навлязоха в експлоатация полимерните разпределителни кутии.

Важен проблем е уличното осветление на населените места в общината. Цялата улична осветителна мрежа на територията на общината е в лошо техническо състояние.

3.8.3.2 Газоснабдяване.

Лицензия за разпределение на природен газ в гр. Кнежа е дружеството „Кнежа газ“ ООД. Основен доставчик на Дружеството е „Проучване и добив на нефт и газ“ АД гр. Долни Дъбник. Газоразпределителна мрежа с обща дължина 48 287 м., 136 бр. сградни отклонения и 137 бр. газорегулаторни и измерителни табла и 11 бр. кранови възли. Работното налягане на мрежата е 0,4МРа.

Основната консумация на газ е от промишлените потребители, които са 16 на брой. Обществено-административните потребители са 27 и най-малък е броя на битовите.

3.8.4 Рискове от природния бедствия

Освен рисковете от земетресения и от активизиране на свлачищни процеси, налице е и риск от снегонавявания. ОУПО предлага мерки за снегозадържане в допълнение на крайпътното изолационно залесяване, като тези мерки се обвързват и със задачата за изграждане на ветро – и полезащитни пояси. ОУПО предвижда мерки за защита от наводнения.

4 Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към плана, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение.

Всички съществуващи проблеми на територията на община Кнежа са изведени в раздел 3 на настоящия Доклад за екологична оценка, при описание състоянието на съответните компоненти и фактори на околната среда.

В доклада за ЕО този раздела са развити подробно, като проблемите са степенувани и групирани по важност и видове въздействия.

Най-общо проблемите са свързани с/със:

- Със стихийната урбанизация;
- Качество на живот на жителите в общината; нисък стандарт на средата за обитаване и отдих във вътрешността.
- Запазване на културното и историческо наследство;
- Опазване на защитените зони, с биоразнообразието и запазване на местообитанията;
- Зоните за спорт и екологичен туризъм, спа туризъм и всички подходящи форми на алтернативен туризъм;
- Възможността за удължаване на туристическия сезон;
- Синхронизация между приети стратегии, програми и планове и проекти, касаещи територията и развитието на общината;

Без прилагане на ОУП ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи за финансиране и допълнителни инвестиции както и усвояване на средства от Европейския съюз, респективно – подобряване условия на труд, повишаване качеството на живот, здравословният начин на живот, запазване интересите на развитие на общината, респективно осигуряване на приятна околна среда, запазване на богатата природа на основата на устойчиво управление на околната среда.

Общото състояние на околната среда на територията на община Кнежа е основание при разработване на ОУП на общината да се акцентира върху превантивните мерки за опазване на околната среда.

Мерки, имащи отношение към плана с такъв характер са:

- Недопускане на урбанизация и разрастване на урбанизираните територии за сметка на ценни земеделски земи;
- Изключване възможността за замърсяване над допустимото на повърхностните и подземните води с непречистени отпадъчни води;
- Осигуряване и подходящо устройване на буферни зони около защитените територии около НКЦ по ЗКН и Около ЗЗ по ЗБР;
- Териториална организация на озеленените площи (естествени и култивирани) с оглед изпълнение на изолационни и защитни функции;
- Приоритетно развитие и използване на възобновяеми енергийни източници.

4.1 Проблеми на водоснабдителната система

Резултатите от изготвения модел и извършената оценка на сегашното състояние на системата открито следните основни проблеми, свързани с водоснабдителната система в обособената територия.

4.1.1 Проблеми, свързани с водоснабдителната система в обособената територия на „Аспарухов вал” ЕООД– гр. Кнежа

Таблица № 51 Проблеми, свързани с водоснабдителната система

	Основни проблеми	Описание/последствия
1	Проблеми по главните водопроводи	Главните довеждащи водопроводи са много важни за осигуряване доставянето на безопасна питейна вода. За да се гарантира надеждността на водоснабдителната система, рехабилитацията на избрани главни водопроводи е част от спешните мерки с висок приоритет. Повечето водопроводи са на възраст над 40 години и аварията, причинени от лошото техническо състояние, могат да засетнат големи райони. Най-важният проблем, отнасящ се до сигурността

		на водоподаването, е лошото техническо състояние на главни водопроводи довеждащи сурова вода от водоизточниците – те не са подменяни от много години.
2	Материал и възраст на водоразпределителните мрежи	Техническото състояние на водоразпределителните мрежи е резултат най-вече на тяхната възраст. Повечето мрежи са на повече от 40 години. Възрастта е сама по себе си показател за тяхното износване. Освен това, азбестоциментовите тръби представляват сериозен проблем поради високото ниво на течове и аварии и потенциалния здравен риск. Рехабилитацията на водоразпределителните мрежи, заедно със създаването на програма за ефективно намаляване на общите загуби на вода, е много важно изискване за намаляване течовете в обособената територия.
3	Проблеми с помпените станции	Някои от помпите във водоснабдителната система са остарели и неефективни. Подобряването на енергийната ефективност на помпите ще има положително влияние върху оперативните разходи на оператора. Необходимо е създаването на Програма за рехабилитация на всички остарели помпените станции не е била изготвяна и трябва да бъде направена. Тя трябва да предвиди мерки за оптимизация на хидравличните характеристики, реконструкцията и инсталиране на нови помпи и оборудване за контрол.
4	Проблеми с резервоарите	Като цяло, основният проблем на повечето резервоари в обособената територия е лошото им техническо състояние. Има нужда от създаване на програма за реконструкция и рехабилитация на резервоарите, фокусирана както върху строителната, така и върху технологичната част.

		<p>Определянето на приоритетите при реконструкцията и рехабилитацията на резервоарите се базира на броя водоснабдявани жители от съответния резервоар и на състоянието на резервоара.</p>
5	<p>Висок процент на загубите на вода</p>	<p>Средните загуби на вода са 63% към 2010 г.. Високото ниво на течове води до високи оперативни разходи, претоварване на водоизточниците, намаляване на водоснабдителната сигурност и други. Намаляването на общите загуби на вода има висок приоритет за в бъдеще. Трябва да бъде създадена програма за откриване и намаляване на течовете. Основните принципи на програмата са: изготвяне на стратегия за детайлно проучване на намаляването на общите загуби на вода; създаване на основни нива на измерване /измерване на произведената вода, притока към отделни населени места/; осъществяване на управлението на налягането; създаване на зони за измерване на дебита /ЗИД/ въз основа на хидравличния модел; осъществяване на принципите на активен контрол на течовете и обучение на персонала на водното дружество; начало на ефективна реконструкция на мрежата въз основа на горните измервания</p>
6	<p>Липса на систематични измервания на хидравличните параметри и предаване на данни</p>	<p>Детайлният анализ на водния баланс във водоразпределителната система, както и в главната водоснабдителна система и в главната водоразпределителна мрежа не е възможен със съществуващите събрани данни. Необходимо е надграждане на SCADA системата. Надграждането трябва да бъде фокусирано върху измервания и обобщаване на всички влизаци във</p>

		<p>ВС водни количества /измервания на водните количества във всички водоизточници и резервоари/, оценка на водния баланс на приток/отток в отделни части от главната водоснабдителна система и оценка на нощния приток в основните зони на налягане и участъци на ВС</p>
--	--	--

Съществуващото ниво на общи загуби на вода във водоснабдителната система е около 63%. Разпределението на загубите на вода за града е направено въз основа на събраната информацията - данни от 2001 до 2011 година. Съществуващата система за измерване и оценяване на данните не предоставя информация за пространственото разпределение на течовете и зоните на налягане във всички части на водоснабдителната система и участъците от водоразпределителната система.

Таблицата за баланса на общите загуби на вода /неприходните водни количества/ на Международната асоциация по водите /МАВ/ е основен инструмент за приоритизиране при стратегиите за намаляване общите загуби на вода както и за воден одит. Въпреки това, липсата на измервания и задълбочен анализ на данните представлява пречка за предоставяне на таблица с баланса на общите загуби на вода със стандартна точност. Постигнато е определено ниво на оценка на водния баланс в резултат на кампания за измерване на подадената вода, осъществена по време на разработване на проекта на ОУПО Кнежа. В таблиците на МВА по-долу са използвани няколко предположения, разработени за основната ВС. Трябва да се отбележи, че има по-високо ниво на нефактурирана измерена консумация в сравнение със стандартните стойности, използвани в други европейски страни.

Операторът трябва да създаде условия за систематична оценка и прогнозна оценка на таблицата на МАВ за баланса на общите загуби на вода за ВС.

Балансът на общите загуби на вода във ВС е представена на следващата Таблицата на МАВ:

Таблица 52 Балансът на общите загуби на вода – ВС Кнежа на МАВ

Водни количества влизачи във водоснабдителната система 40.22 l/s; 100%	Фактурирана и нефактурирана разрешена консумация 17.55 l/s; 43.6 %	Фактурирана разрешена консумация 14.89 l/s; 37 %	Фактурирана измерена консумация 14.89 l/s; 37 %	Фактурирани водни количества 14.88 l/s 37 %
		Фактурирана разрешена консумация 2.66 l/s; 6.6 %	Фактурирана неизмерена консумация 0 l/s; 0 %	
	Водни загуби 22.68 l/s; 56.4 %	Търговски загуби 0.63 l/s; 1.6 %	Нефактурирана измерена консумация 2.53 l/s; 6.3 %	Общи загуби на вода (NRW) 25.34 l/s; 63 %
			Нефактурирана неизмерена консумация 0.13 l/s; 0.3 %	
		Физически загуби 22.05 l/s; 54.8 %	Неточности при измерването 0.51 l/s; 1.3 %	
			Неразрешено ползване 0.13 l/s; 0.3 %	
			Реални загуби до пречиствателните съоръжения 0 l/s; 0 %	
			Течове и преливания на резервоарите 0.13 l/s; 0.3 %	
			Течове по главните водопроводи 12.67 l/s; 31.5 %	
			Течове по сградните отклонения 9.25 l/s; 23 %	

4.1.2 Канализационна и събирателна система

Населените места в обособената територия нямат напълно изградена канализация. На „Аспарухов вал“ ЕООД – гр. Кнежа е предадена за стопанисване и експлоатация само канализационната мрежа на гр. Кнежа, която е частично изградена. По данни от „Аспарухов вал“ ЕООД - гр. Кнежа общата дължина на изградената канализационна мрежа и колектори на гр. Кнежа към 2012 г. е около 12 000 м, от които 4 781 м са съществуващите задбалансовите активи. Подробностите са посочени в следващата таблица.

Съществуващата канализация работи преди всичко като битова, като уличните оттоци са много малко. Централната част на града е застроена предимно с административни и средноетажни жилищни сгради /блокове/ със смесена канализационна система, т.е. водосточните тръби от покривите на сградите са заустени в битовите канализационни тръби и оттам се отвеждат директно в река Гостиля.

Канализацията в по-голямата си част е строена по стопански начин, без проекти, и не отговаря на действащата нормативна база. Тръбите не са водоплътни, компроментирани от агресивните подпочвени води. Връзките между тях са разрушени. Инфилтрацията е голяма. В канализацията има включени и повърхностни водни течения.

По улица „Родопи” има новоизградена канализация по работен проект от 2008 г., изпълнена от РР тръби с РР шахти. Този колектор трябва да се запази при изграждането на цялостната канализационна мрежа. Колекторите по останалите улици са изпълнени от бетонови тръби, връзките между тях в голяма степен са компрометирани и инфилтрацията е голяма. Като диаметри съществуващите канализационни колектори са достатъчни да поемат отпадъчните води.

В селата няма изградена канализационна мрежа. Голяма част от населението са включили битово-фекалните отпадъчни води в изградени от самите тях по стопански начин примитивни съоръжения, като попивни ями, филтрационни кладенци или локални канализационни клонове, вливащи се директно в прилежащите водни обекти /реки, дерета/. Тези съоръжения събират, но не пречистват отпадъчните води и чрез инфилтрация се явяват фактически замърсители на почвата, подпочвените и повърхностните води, което води до влошаване показателите на питейните води и респективно се явява заплаха за здравето на населението, както и за екологичното равновесие в района на населеното място.

Няма изградени помпени станции за отпадъчни води в населените места.

Таблица № 53 Проблеми, свързани с канализационната система

№	Общи проблеми, свързани с канализационните системи	Последици
1	Понастоящем канализационната мрежа се зауства директно в приемника р. Гостиля, като са обособени 12 бр. потока на смесена вода -	Директното заустване на битово-фекалните отпадъчни води директно без пречистване води до замърсяване на водния обект, нарушаване на екологичното равновесие и създаване на опасност от разпространение на зарази.

2	<p>битова и дъждовна</p> <p>Канализационните мрежи са проектирани и строени приблизително през един и същ период 60-те-80-те години на миналия век</p>	<p>Възрастта на канализационните системи, сама по себе си е индикатор за амортизационната им остарялост и износеност. Липсата на средства и ресурси през годините предполага ниското ниво на правилна експлоатация през годините. Това е довело до системното запушване на канализацията, намаляване на хидравлическата проводимост и капацитет.</p>
3	<p>Ревизионни шахти.</p>	<p>Много голяма част от ревизионните шахти са запушени, разрушени и са неводоплътни. Липсват стъпала, капаци и са недостъпни за периодични проверки.</p>
4	<p>Проблеми с инфилтрацията и ексилтрацията.</p>	<p>При сега съществуващата смесена канализационна система, поради лошото състояние на тръбите има значително ниво на ексфилтрация /инфилтрация от и в канализационната мрежа. Последиците от тези проблеми са свързани с нарушаване на нормалното функциониране на ПСОВ поради постъпването на силно разреждени води в тях, както и обратния процес замърсяването на подпочвените води и на самата почва.</p>
5	<p>Изпълнение на изискванията на националното/европейското законодателството</p>	<p>Не са изпълнени задълженията по Директива 91/271/ЕС относно отпадъчните води от населените места по отношение на:</p> <p>изграждането на канализационни системи и селищни пречиствателни станции във всички агломерации с над 2000 е.ж.</p> <p>биологично пречистване на всички отпадъчни води от агломерации с между 2 000 и 10 000 е.ж., и отстраняване на биогенните вещества за агломерации с над 10 000 е.ж., заустващи в определените чувствителни зони и техните</p>

4.1.3 Пречистване на отпадъчните води

Към настоящия момент отпадъчните води от населеното място – гр. Кнежа се заустват пречистени от ПСОВ „Кнежа“. Част от отпадъчните води в Кнежа не са обхванати от канализационната система. Предстои изграждане на колектори и включване на тделните квартали в системата.

Пречиствателната станция за отпадъчни води е изградена с издадени разрешения за ползване №ДК-07-ПЛ-7/01.04.3014г. и №СТ-05-1725/28.11.2014г., капацитет 10 500 еквивалент жители. Теренът отреден за площадка на ПСОВ е частна общинска собственост с площ 6,9 дка, намиращ се в землището на гр. Кнежа, ЕКАТТЕ 37376, ПИ №732054, местността „Мерата“.

Отпадъчното водно количество на вход е $2 \cdot Q_{\max} \cdot h = Q_{\text{джд}} = 61,37 \text{ l/s}$, за което е и оразмерена пречиствателната станция на град Кнежа.

4.1.4 Устройствени проблеми

Съществуващи екологични проблеми, имащи отношение към плана, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение

Най-общо проблемите са свързани с/със:

- ❖ Със стихийната урбанизация;
- ❖ Качество на живот на жителите в общината; нисък стандарт на средата за обитаване и отдых във вътрешността.
- ❖ Запазване на културното и историческо наследство;
- ❖ Опазване на защитените зони, с биоразнообразието и запазване на местообитанията;
- ❖ Зоните за спорт и екологичен туризъм, спа туризъм и всички подходящи форми на алтернативен туризъм;
- ❖ Синхронизация между приети стратегии, програми и планове и проекти, касаещи територията и развитието на общината;

Без прилагане на ОУП ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи за финансиране и допълнителни инвестиции както и усвояване на средства от Европейския съюз, респективно – подобряване условия на труд, повишаване качеството на живот, здравословният начин на живот, запазване интересите на развитие на общината, респективно осигуряване на приятна околна среда, запазване на богатата природа на основата на устойчиво управление на околната среда.

Общото състояние на околната среда на територията на община Кнежа е основание при разработване на ОУП на общината да се акцентира върху превантивните мерки за опазване на околната среда.

Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост. Това е индикация, че територията се нуждае предимно от

дейности и действия с превантивен /поддържащ/ характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове ландшафти.

4.1.5 Съществуващи екологични проблеми

4.1.5.1 Биологично разнообразие

Флора

При практическото реализиране на планираните нови Устройствени зони (УЗ) залегнали в ОУП на община Кнежа ще бъдат засегнати предимно стари, съществуващи обекти и обработваеми земеделска земя. При извършване на изкопните дейности, депониране на земни маси и използването на строителна и товароподемна техника ще бъдат засегнати рудерални видове растителност. Територията определена за новите УЗ е до регулацион-ните граници на град Кнежа и селата Бреница, Лазарево и Еница, антропогенно повлияна. Освен старите терени на земеделски бази се засягат и обработваеми земеделски земи, върху които няма редки, защитени растителни видове.

Фауна

Територията, предвидена за изграждане на нови УЗ в границите на община Кнежа е изоставени бивши селскостопански дворове и обработваема земя, в която се отглеждат предимно зърнено-фуражни култури.

Тъй като реализацията на новите УЗ е предвидена да се извърши изцяло върху територия на стари, съществуващи производствени обекти и обработваеми селскостопански земи, основният съществуващ екологичен проблем за фауната, пряко свързан с тези територии, е интензивното земеделие с използване на химични торове, инсектициди, пестициди и други химични препарати. Внасянето на тези химични вещества в агро-екосистемата води до пряко понижаване на насекомното обилие и от тук до влошаване на качествата на средата, като хранителна база за определени групи животни. В тези обработваеми селскостопански земи няма добри условия за гнездене на птиците, поради провежданите агро-мелиоративни дейности, но те са възможен източник на храна и ловни територии за редица видове.

Като екологични проблеми може да се определи използването на пестициди и третиранни семена за посев, които са причина за измиране на голям брой животни.

Защитени зони

Съществуващите екологични проблеми на защитените зони, които попадат в границите на община Кнежа са свързани с близостта и въздействието на населените места върху тези зони. Това се изразява в лов и браконьерство, посегателство върху малкото гори, което води до влошаване горските местообитания. Постепенната урбанизация в непосредствена близост до защитените зони, както и разораването на нови площи са основните причини за разпокъсване и загуба на ценни местообитания. Незаконните сметища влошават допълнително качествата на определени местообитания.

5 Анализ на вероятните значителни въздействия върху околната среда, в т.ч. вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и

ДЪЛГОСРОЧНИ, ПОСТОЯННИ И ВРЕМЕННИ, ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ ПОСЛЕДИЦИ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА

В хода на процедурата по ЕО следва да бъдат определени, описани и оценени въздействията на предлагания за осъществяване проект за Общия устройствен план на община Кнежа върху:

- човека, флората и фауната;
- почвите, водите, въздуха, климата и ландшафта;
- материалните ценности и културното наследство;
- взаимодействието между горните фактори.

Централният елемент на Директивата е отговорът на въпроса за това кои въздействия върху околната среда трябва да бъдат оценени. Те могат да различат по:

- вид – биофизични, социални, здравни и икономически;
- характер – преки, непреки, кумулативни и т.н.;
- магнитуд и сериозност – висока, средна, малка;
- мащаб – местни, регионални, трансгранични, глобални;
- време – временно/дългосрочни;
- продължителност – временни/постоянни;
- несигурност – малко вероятни/много вероятни;
- обратимост – обратими/необратими;
- значимост* - маловажни/важни.

Съгласно чл. 86, ал.1, т.6 от ЗООС касаеща изискванията към доклада за ЕО, трябва да осигури информация, относно вероятни значителни въздействия върху околната среда, включително биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални активи, културно-историческо наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, ландшафт и връзките между тях; тези въздействия трябва да включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици.

Ще бъдат разгледани здравно хигиенните аспекти на околната среда, като ще се обърне сериозно внимание на местоположението и точното описание на обектите и дейностите, потенциални източници на вредности, предвидени в проекта за ОУПО Кнежа, спрямо най-близко разположените обекти, подлежащи на здравна защита по смисъла на §1 т.3 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС (съгласно становище с изх. № КД-01-10-024/29.-5.2015 г. на РЗИ

- Плевен в процедурата по провеждане на консултации по чл.19 и чл.19а от Наредбата за ЕО, макар, че проектът за ОУП изисква Доклад за ЕО и степента на подробност не е със тази, изискуема при конкретно ИП.

5.1 Прогноза за въздействие върху околната среда

Методическия подход за изготвяне на ОУПО, предполага изготвянето на прогноза за въздействие върху околната среда. Определящите компоненти за изготвянето на прогнозата са: климат и атмосферен въздух, повърхностни води, земни недра и подземни води, земи и почви, биоразнообразие, ландшафт, вредни физични фактори, отпадъци и опасни вещества.

Настоящият Общ устройствен план на общината търси възможности за разсредоточаване на инвестиционния интерес и развитие на курортни активности и към нейния хинтерланд, цели от една страна да намали в екологично приемливи граници струпването на производствени обекти в една територия и от друга – да предложи условия за нови различни видове алтернативен екологичен туризъм в селищните и крайселищни територии в източната част на град Кнежа и в южната част на общината, при максимално използване на специфичните природни дадености на Дунавската равнина.

Стратегическите насоки за териториално развитие в общината са свързани с реализирането на специфични цели и задачи в устройството на територията, което има за цел да постигне устойчиво и балансирано социално-икономическото развитие в съответствие с ресурсните възможности.

Извършеният задълбочен преглед на факторите, определящи съществуващите екологичните условия за производство, обитаване и туризъм на територията на община Кнежа и екологичният анализ на проектните предложения в ОУП ни дават основание, по-долу да коментираме основните предполагаеми екологични въздействия от предложените решения в ОУП на община Кнежа.

5.1.1 Климат и атмосферен въздух

По отношение на атмосферния въздух, значение за качеството му в бъдеще имат предвижданията на ОУПО относно социално-икономическото развитие на територията, предмет на планиране. Съгласно ОУПО, като водещ за общината отрасъл се определя селското стопанство, при което допълващи функции ще имат услугите, строителството, както и туризма.

Не се наблюдава тенденция за промяна на характеристиките на климата, което спомага предвижданията на ОУП за подобряване характеристиките на пътната и инженерна инфраструктура. От съществено значение за общината е следването на препоръките за по-машабно ползване на електропроизводството от възобновяеми източници.

Формирането на общинската селищна мрежа носи спецификата на релефа на терена, климата и природните ресурси:

- ❖ Районът е характерен с равнинно платовиден релеф и лек наклон на североизток;
- ❖ Климатът - Територията на община Кнежа попада в умереноконтиненталната област, като континенталният характер на

климата се засилва от запад на изток. За него са характерни студена зима и топло лято, висока годишна температурна амплитуда, добре проявен пролетно-летен валежен максимум и зимен минимум на валежите;

- ❖ Потенциала на общината са залежи на нерудни полезни изкопаеми – находище на природен газ край местността Мирчовец и находище „Искър-запад” на природен газ и кондензат. Площта на находището „Искър-запад” е 18 кв. км. Доказаните запаси на находището към февруари 2014 г. са 14,49 млн. куб. м природенгаз и 5176 куб. м кондензат;
- ❖ Плодородни висококатегорийни почви, гарантиращи развитието на земеделието и животновъдството.

В основата на възможните сценарии за пространствено развитие на селищната мрежа на община Кнежа стои полицентричното развитие; атрактивността на индустрията и земеделието; потенциалът за възпроизводство на продукцията и капитал; логистика, ориентирана към селскостопанска техника. Особено важна е ролята на реализирането урбанистични полюси със съхранена тилова природна среда, редуване на нови урбанистични елементи и природни паузи, интензивно земеделие и животновъдни ферми, нови висококатегорийни курортни и рекреационни зони, логистика и т.н., които гарантират повишена атрактивност за наши и чужди капиталови инвестиции.

На този етап, доброто състояние на атмосферния въздух в община Кнежа е предпоставка за развитие на курортна и туристическа дейности.

Освен град Кнежа за останалата част от хинтерланда на територията на общината според ОУП се предвижда да се атакува при ограничен интерес от туристи (освен практикувания спортен туризъм Офроуд в с. Лазарово), при съответно планирано запазване на селищната територия на почти всички населени места и създаване на изходна туристическа база за настаняване и при атрактивен интерес и реализация на няколко малки курортни селища, употреба на земите по параграф 4 за земеделско ползване и сградите в тях като втори жилища и евентуалното им реновиране под формата на ”вилни зони”. Самият характер на очакваното увеличение на обитаването – временно, предимно през летния сезон, също не предполага увеличаване на атмосферното замърсяване от битови източници.

Обобщено може да се очаква положителни въздействия върху климата от предвижданията на ОУП на община Кнежа, включващи урбанистични действия, които гарантират високотехнологичното ефективно и инвестиционно – атрактивно пространствено развитие на община Кнежа в прогнозния проектен период. Тези действия рефлектират най-вече в селското стопанство, развитие на преработвателни предприятия /ориентрани към земеделието и животновъдството/, туризма, културното наследство и услугите. Предвидените в този отрасъл на икономиката, възстановяване и реновация на закрити производства при доказана ефективност и пазарен афинитет, коопериране на вътрешен и външен капиталов потенциал в разкриване на нови преработвателни производства или такива, които имат свободни пазарни ниши ще допринесе до подобряване на екологичната обстановка и до съживяване на района.

Предвидените с ОУП на община Кнежа за интензификация на земеделието, възстановяване и подобряване на почвените площи, увеличаване на площите за

лозарство и зеленчукопроизводство, овощните градини и, създаване на горски площи няма да доведе до отрицателни въздействия върху климата при съобразяване с най-добрите земеделски практики. Създаването на нови зелени горски площи, реновацията на малки и средни предприятия за преработка и консервация, възстановяването на животновъдство, мандрите и месопреработващите предприятия и при доказана ефективност и строеж на нови включени в ОУПО, също ще доведе до положителни ефекти, тъй като икономическото съживяване на района ще гарантира строителство и реконструкция на съществуващите пътища, използване на най-добри налични техники, което от своя страна ще допринесе за устойчивото развитие на общината, включващо положително въздействие върху климата и околната среда и подобряване на екологичното състояние на територията на общината.

Заложеното развитие в ОУП на община Кнежа на историко-познавателен, културен, религиозен, селски, екотуризъм, и други атрактивни туристически практики, възстановяване и обновяване на зоните за отдых и спортни игрища, осигуряване на изходна туристическа база за настаняване, също ще доведе до положителни ефекти по отношение на състоянието на атмосферния въздух.

В заключение, по отношение въздействието на ОУП на община Кнежа върху климата, може да се направи предположението, че реализирането на проектните предложения няма да предизвикат влошаването му, но с реализирането на редица озеленителни мероприятия, на защитни зелени пояси, с решаването на комуникационните проблеми и залагане на възможности за реновация на пътищата, създаване на нови паркинги, сезонната замърсеност на въздуха в териториите около пътищата ще се намали. Санитарно-хигиенната обстановка/ включително и чистотата на атмосферния въздух/ ще се подобри, което ще допринесе до подобряване на климата.

5.1.1.1 Характеристики на потенциалното въздействие от реализиране на ОУП

Настоящият Общ устройствен план на общината търси възможности за разсредоточаване на бъдещия инвестиционния интерес и развитие на курортни активности. От една страна той цели да намали в екологично приемливи граници струпването на производствени обекти в една територия и от друга – да предложи условия за нови различни видове алтернативен екологичен туризъм в селищните и крайселищни територии в южната част на общината, при максимално използване на специфичните природни дадености на Дунавската равнина.

Стратегическите насоки за териториално развитие в общината са свързани с реализирането на специфични цели и задачи в устройството на територията, което има за цел да постигне устойчиво и балансирано социално-икономическото развитие в съответствие с ресурсните възможности.

ОУП предвижда развитието на няколко зони с производствено или смесено многофункционално предназначение преди всичко в границите на общинския център. Част от тях са северно и североизточно от Кнежа. Те са разположени в зони със съществуващо застрояване (стари стопански дворове, бивши производствени площадки

и др.). Подобни зони са предвидени и в западната част на гр. Кнежа, предимно земеделски площи и в близост до зони с производствено предназначение. В южно направление се предвижда промяна на предназначенията на земята на част от сега съществуващия Институт по царевичката и в близост до терени със съществуващо застрояване.

Част от новите устройствени зони включват изоставени бивши селскостопански дворове или обработваеми земеделски земи разположени между тях, които през последните 25 години не се използват по предназначение и голяма част от тях са разрушени или подложени на разграбване. Предвидени са също така и нови зони за озеленяване и терени за самостоятелни рекреационни обекти (екопътека по поречието на река Гостиля – от гр. Кнежа, през лесопарк „Гергана“ в посока Никопол, велоалея от гр. Кнежа до лесопарк „Гергана“).

Като цяло предвидените в ОУП на община Кнежа, урбанистични действия, гарантират високотехнологичното ефективно и инвестиционно – атрактивно пространствено развитие на община Кнежа в прогнозния проектен период. Тези действия ще рефлектират най-вече в селското стопанство, развитие на преработвателни предприятия, ориентрани към земеделието и животновъдството, туризма, културното наследство и услугите. Предвидените в този отрасъл на икономиката, възстановяване и реновация на закрити производства при доказана ефективност и пазарен афинитет и разкриване на нови преработвателни производства или такива, които имат свободни пазарни ниши се очаква да допринесе за подобряване на екологичната обстановка и до съживяване на района.

ОУП на община Кнежа способства за интензификация на земеделието, възстановяване и подобряване на почвените площи, увеличаване на площите за лозарство и зеленчукопроизводство, овощните градини и, създаване на горски площи. При съобразяване с най-добрите земеделски практики това няма да доведе до отрицателни въздействия. Създаване на нови и реновацията на малки и средни предприятия за преработка и консервация, възстановяването на животновъдство, старите мандри и месопреработващите предприятия и при доказана ефективност и строеж на нови включени в ОУПО, също ще доведе до положителни ефекти, тъй като икономическото съживяване на района ще гарантира строителство и реконструкция на съществуващите пътища, използване на най-добри налични техники, което от своя страна ще допринесе за устойчивото развитие на общината.

На този етап Община Кнежа не съобщава за заявен инвестиционен интерес, свързан с изграждането на конкретни производствени обекти. По тази причина не може да се направи и количествена оценка на очакваното въздействие върху КАВ от реализацията на ОУП.

Бъдещото подобряване на инфраструктурата на общината (подобряване на състоянието на пътищата, изграждане на нови ВИК мрежи, електроснабдяване, разширяване на газопреносната мрежа и др.) по принцип е свързано с различни строителни дейности. В общия случай строителството е свързано от една страна с вредни емисии от двигателите на използваната техника и от друга със значителни емисии от прах, в това число и ФПЧ10. Интензивността и количествата на тези емисии пряко зависи от интензивността на бъдещите строителни дейности и тяхното разсредоточване във времето.

Локални източници преди всичко за запрашване на атмосферния въздух ще продължат да бъдат в периода на тяхното функциониране, обработването на селскостопанските земи, отоплението, строителството и др.

Не се очаква нарушаване на хигиенните критерии за качествата на атмосферния въздух.

5.1.1.2 Въздействие върху хората и тяхното здраве

Новият ОУП на Община Кнежа ще допринесе до увеличаване на икономическия потенциал и подобряване на условията за живот на населението, като не се очаква да доведе до последствия, които биха имали вредно влияние върху здравето на хората. Новите зони за производствени дейности предвиждат развитието предимно на съвременни технологии в областта на хранително-вкусовата и преработвателната промишленост, които не увреждат околната среда. Очакваното подобрене на инфраструктурата на общината следва да подобри качеството на живот.

ИЗВОДИ:

В рамките на срока на действие на ОУП Кнежа се очаква КАВ да се запази на добро ниво. Главните предпоставки за това са следните:

- Степента на замърсяване от битовото отопление с твърдо гориво се определя преди всичко от броя на постоянно пребиваващите в общината жители. Демографската картина на общината показва тенденция към намаляване на населението, което от своя страна води до намаляване на потреблението на твърди горива от населението;
- Като източник на прах новото строителство (даже и да е интензивно) има временен характер. Като правило, завършването на всеки строителен обект е свързано с доизграждане на инфраструктурата в микрорайона, залесяване и др. Мерки, които не само ликвидират съществуващия източник на прах, но и намаляват възможностите за ветрова ерозия;
- Съществуващите източници на прах от селскостопанска дейност не се очаква да се увеличават;
- Негативното въздействие на автотранспорта на КАВ по отношение на ФПЧ10 в общината зависи основно от състоянието на пътната и уличната мрежа, която в момента не е много добра. В рамките на действието на ОУП се очаква, че нейното качество ще се подобрява, което от своя страна също следва да доведе до по-ниски нива на пътните наноси и следователно до намаляване на ефекта на суспендирането на прах в атмосферния въздух;

5.1.1.3 Въздействие върху елементите на Националната екологична мрежа

Въздействие върху елементите на Националната екологична мрежа не се очаква. От моделните изчисления се вижда, че даже когато тези елементи са разположени в

непосредствена близост, в средногодишен план концентрациите на ФПЧ10 остават значително под нормите.

5.1.1.3.1 Вид на въздействието

Реализацията на ОУП на Община Кнежа ще доведе до умерено нарастване на влиянието на автотранспорта по пътищата от РПМ в рамките на общината. По време на строителството на нови обекти ще се появят временни източници на общ суспендиран прах (в това число и ФПЧ), чието действие след завършване на строителството ще бъде преустановено.

Вида на въздействието се определя преди всичко от специфичните свойства и химическия състав на емитираните в атмосферата замърсители. На етап ОУП не се очаква емитиране на други замърсители, освен азотни оксиди, въглероден оксид, ОСП, ФПЧ и ЛОС. Прякото въздействие на реализацията на ОУП върху КАВ на град Кнежа може да се оцени като слабо, но с постоянен характер. Влиянието му върху КАВ в съставните селища може да се оцени като минимално.

Вероятност за поява на въздействие

Вероятността за поява на допълнително въздействие от реализацията на ОУП е минимална. Това зависи основно от характера на бъдещите производствени дейности на територията на бъдещите зони за производствени дейности, който към настоящия момент не е известен. Допълнително въздействие от увеличаване на автопотоците по общинските пътища не се очаква да надхвърли 3-4% спрямо съществуващия трафик.

Обхват на въздействието и засегнати населени места

Границите на въздействие от реализацията на ОУП върху КАВ се очаква да не надхвърлят съществуващите граници на Община Кнежа.

Продължителност, честота и обратимост на въздействието

Въздействието на ОУП върху КАВ има временен характер и продължителността му съвпада със срока на неговото действие.

Очакваните въздействия върху качеството на атмосферния въздух имат обратим характер.

Трансграничен характер на въздействията

Въздействието на предвидения за реализиране ОУП на Община Кнежа няма трансграничен характер.

5.1.1.3.2 Мерки за предотвратяване, намаляване или компенсиране на значителни отрицателни въздействия

Реализацията на ОУП на Община Кнежа не може да доведе до значителни отрицателни въздействие върху КАВ в района на град Кнежа и съставните селища. В тази връзка не е необходимо да се набелязват специални мерки. По време на

строителството е необходимо да се спазват традиционните изисквания към всички строителни обекти. След завършване на строителството е необходимо да се стимулират мерки за използване на алтернативни източници на енергия. По време на строителството е необходимо да се поддържат влажни технологичните пътища. За отопление на населението се препоръчва да се увеличава броя на битовите абонати, ползващи природен газ.

УСЛОВИЯТА ЗА РАЗСЕЙВАНЕ И САМОПРЕЧИСТВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

ТАБЛИЦА 54 Оценка на замърсяване на атмосферния въздух в района на Кнежа

МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РАЙОНА НА КНЕЖА				
РАЙОН	ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ ПРОМИШЛЕННОСТТА	ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ АВТОМОБИЛНИЯ ТРАФИК	ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ БИТОВИ ГОРИВНИ УРЕДБИ	ЗАМЪРСЯВАНЕ ОТ НЕОРГАНИЗИРАНИ СМЕТИЩА
Община Кнежа	+	+	0	0
ЛЕГЕНДА ++ - НИЯМА ЗАМЪРСЯВАНЕ + - СЛАБО ЗАМЪРСЯВАНЕ 0 - УМЕРЕНО ЗАМЪРСЯВАНЕ - - СЕРИОЗНО ЗАМЪРСЯВАНЕ -- - КРИТИЧНО ЗАМЪРСЯВАНЕ				

ТАБЛИЦА 55 Оценка на условията за разсейване и самопочистване на атмосферния въздух

МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА НА УСЛОВИЯТА ЗА РАЗСЕЙВАНЕ И САМОПРЕЧИСТВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ				
РЕЛЕФ	ВЕТРОВИ РЕЖИМ	ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ	ТИХО ВРЕМЕ	ИНВЕРСИИ
1	2	3	4	5
+	+	+	0	0
ЛЕГЕНДА ++ - МНОГО ДОБРИ + - ДОБРИ 0 - НЕУТРАЛНИ - - ЛОШИ -- - МНОГО ЛОШИ				

5.1.2 Повърхностни води

Изследваната територия, в качеството си на предмет на ОУПО се характеризира със значителни водни запаси. Използването на повърхностни води е минимално.

В община Кнежа съществуват проблеми свързани с разпределителната водопроводна мрежа, при която са налице нерегламентирани включвания, течове, лошо техническо състояние на всички съоръжения и други. На базата на анализа на водопроводната мрежа на лице е проблема за разхищаване на водни ресурси.

С ОУПО се предвиждат дейности свързани с ограничаването на съществуващите проблеми с водоснабдяването и канализацията:

- реконструкция на водопреносната мрежа в населените места;

- изграждане на канализационната мрежа в останалите по-големи населените места заедно с локални ПСОВ;
- опазване на водните площи /водоеми/ и суходолията чрез респектиране на физическите им структури и провеждане на поддържащи мерки;
- развитие на подотрасъл “рибарство и аквакултури” на базата на възможностите, които предлагат водоемите.

5.1.2.1 Подземни води

По отношение на тези компоненти на околната среда, предвижданията на плана имат косвен характер. Ограничаването на свободния достъп на непречистени отпадъчни води в земните недра чрез изграждане на канализационни системи и пречиствателни съоръжения на населените места е решение с положително въздействие по отношение качеството на подземните води и опазване на земните недра.

5.1.3 Земни недра. Земи и почви

Състоянието и характеристиките на компонентите “земи и почви” е в пряка зависимост от предвижданията на плана. Конкретните устройствени решения на плана се отнасят до:

- ❖ ограничаване промяната на предназначението на подходящите за земеделие земи за нуждите на урбанизацията и други видове усвояване;
- ❖ промяна на предназначението се допуска само за дейности, свързани с преработването на селскостопанска продукция;
- ❖ оформяне на зони за трайни насаждения – овошки, лозя и дребни трайни насаждения и зърнени и технически култури;
- ❖ създаване на условия за развитие на дребно и стоково животновъдство;
- ❖ резервиране на терени за съпътстващ селскостопанското производство наука и обслужващ бизнес – създаване на иновационен център за изследвания, анализи и планиране на биологична растителна защита, биологично торене, производство на семена и др.;
- ❖ въвеждане на мерки за ограничаване увеличаването на относителните дялове на пустеещите и ерозирани земи.

От приложения синтезен баланс към проекта за ОУПО Кнежа (таблица 56), може да се направи следното заключение:

Таблица 56. Синтезен баланс на територията на община Кнежа

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА	Опорен план		ОУПО		Увеличени	Намалени
	ХА	%	ХА	%	ХА	ХА
Територии с общо предназначение						
Жилищни функции	1293.42	4.07	1293.23	4.07		
Обществено-обслужващи функции	1.36	0.00	1.36	0		
Производствени дейности	138.19	0.43	424.69	1.33	286.5	
Складови дейности	42.57	0.13	42.57	0.13		
Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	88.79	0.28	88.79	0.28		
Озеленяване, паркове и градини	54.60	0.17	200.18	0.63	145.58	
Спорт и атракции	27.85	0.09	27.85	0.11		
Стопанско обслужване	162.38	0.51	145.61	0.45		

Обработваеми земи-ниви	24214.28	76.16	24111.62	75.8	102.66
Обработваеми земи-трайни насаждения	913.60	2.87	905.13	2.84	8.47
Необработваеми земи	3452.05	10.86	3186.81	10.02	265.24
Гори	531.70	1.67	531.70	1.67	
Водни площи	376.76	1.18	376.76	1.18	
Транспорт и комуникации	158.97	0.50	158.97	0.5	
Техническа инфраструктура	151.68	0.48	151.68	0.47	
Гробищен парк	6.83	0.02	6.83	0.02	
Недефениран НТП и функция	176.60	0.56	169.18	0.53	7.42
Защитени и нарушени територии					
Други нарушени територии	2.42	0.01	1.66	0	0.75
Територии за опазване на културното наследство	0.50	0.00	0.50	0.00	
Обща площ:	31794.52	100	31794.52	100	

Относителният дял на земеделските територии в община Кнежа заема 90% от баланса на територията. От приоритет за общината е максималното опазване на почвите като ресурс, необходимо е да се създадат устройствени предпоставки за развитие на биоземеделие. Посочените предвиждания на плана имат непосредствено отношение към опазване качествата на почвите и рационално използване на земите, с цел да се създаде възможност за рационално ползване на този компонент на околната среда.

5.1.4 Биоразнообразие

Предвижданията на плана се отнасят до различни по функционална принадлежност и особености на терените - гори, крайпътно озеленяване, озеленяване за широко обществено ползване, спортни терени, защитени зони.

Изискванията на плана по отношение на посочените зони са свързани със съхраняване на горските масиви със стопански функции и определяне на специални режими и подрежими към поддържането им, доразвиване на крайпътно озеленяване по общинската и републиканска пътна мрежа.

От посоченото следва заключението, че предвижданията на плана имат за цел да стабилизират и обогатят флористичното и фаунистично богатство на територията, предмет на планиране. По отношение на защитената зона за местообитанията на р. Искър и защитена зона Конунски дял планът препоръчва позоваване на плановете им за управление.

Анализирани са възможните значителни въздействия върху факторите и компонентите на околната среда по чл. 4 а чл. 5 от ЗООС и връзките между тях от предвидените в ОУП на община Кнежа нови Устройствови зони в т.ч. и кумулативните въздействия от вече одобрени плановете и проекти.

Направен е анализ и оценка на очакваните значителни въздействия върху отделните компоненти и фактори на околната среда от прилагането на Подробния Устройствов План на община Кнежа за нови УЗ по време на строителството и експлоатацията. Тези въздействия включват вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средно-срочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици.

Землище на Кнежа

Разглежданият ОУП на община Кнежа включва изграждане на устройствени зони на територии от изоставени бивши селскостопански дворове или на обработваеми земеделски земи разположени между тях. През последните 25 години тези обекти не се използват по предназначение и голяма част от тях са разрушени или подложени на разграбване. Част от посочените устройствени зони за Пп са стари съществуващи такива или новоизградени и в експлоатация, като – селскостопанското летище със складовата база, свинеугоителен комплекс, новопостроена, работеща ПСОВ за итпадъчните води на Кнежа, Лесопарк със зоологическа градина, Конна база, ЗППК “Победа”- за зърнени храни, Предприятие за производство на олио. Тези действащи предприятия са в землището на град Кнежа.

Разработеният ОУП на община Кнежа предвижда за новите устройствени зони да се използват изоставени, антропогенно и техногенно повлияни терени за изграждане на Смф – смесена многофункционална устройствена зона. По проект се предвижда изграждане на Са₁- проект за спорт и атракции, Оз₁ – нови проектни площи за озеленяване, Пп₁ – нови производствени устройствени зони, Ок – куротни зони и комплекси, Од₁ – територии за самостоятелни рекреационни обекти, както и Тр – терени за рекултивация. Всички тези устройствени зони по проект и терените на стари изоставени площадки (бивш консервен комбинат, изоставени селскостопански дворове и др.) са разположени до регулационната граница на град Кнежа и са заобиколени от обработваеми селскостопански земи.

Землище на село Бреница

В землището на село Бреница се предвижда използването на изоставени селскостопански дворове и обработваеми селскостопански земи за 5 Пп – предимно производствени устройствени зони. Тези терени са извън регулацията на населеното място и попадат в обработваема земеделска земя и в минали години са използвани за обслужване на селското стопанство.

В землището на Бреница попада и част от защитена зона Vg0000613 Река Искър. В тази територия се намира и местообитавие 6210 *Полуестествени сухи треви и храстови съобщества върху варовик Festuco brometalia*, в чиито граници е територията на изоставена цигларна фабрика. В ОУП на община Кнежа се предвижда тази територия да бъде използвана за изграждане на Пп – предимно производствена устройствена зона и на втора площ предвидена за техническа инфраструктура.

Землището на село Лазарово

ОУП на община Кнежа предвижда извън регулационните граници на населеното място да бъдат използвани терени на 2 изоставени стопански двора използвани в миналото за обслужване на селскостопанската дейност за изграждане на Пп – предимно производствена устройствена зона.

Землище на село Еница

До регулационните граници на селото ОУП предвижда използването на територия, която е антропогенно повлияна в миналото за изграждане на Пп – предимно производствена устройствена зона.

5.1.4.1 Въздействие върху биологичното разнообразие

5.1.4.1.1 Флора

По време на строителството

Изграждането на новите УЗ на територията на община Кнежа в землищата на Кнежа, селата Бреница, Лазарово и Еница ще доведе до трайна промяна на предназначението на обработвани земеделски земи на площ от 102.66 dka от общо 24214.28 dka, или 0.42% от обработваемата селскостопанска земя ще бъдат изключени от селскостопанския фонд и ще се използват за изграждането на заложените в ОУП нови УЗ. Ще бъдат засегнати и 265.24 dka необработвани земи от общо 3452.05 dka, което представлява 7.6% от необработвани земи в общината. От обработваемите земи – трайни насаждения ще бъдат усвоени 8.47dka от общ 913.60 dka, или 0.9% от общата площ на земите с трайни насаждения.

Общо земеделските обработвани, необработвани и с трайни насаждения земи, върху които ще се извършват дейности по време на изграждане на новите устройствени зони ще бъдат 376.37 dka, или 1.3 % (от 28579.93 dka), като останалите 98.6% от площта ще остане незасегната.

При изграждане на нови УЗ, които засягат обработвани земеделски земи се очаква временно пряко влияние върху агрофитоценози в земеделски земи при изграждане на инфраструктурата - пътища, площадки, изкопни дейности за кабелните канали, временно депониране на изветия хумусен слой и почвени маси, временно складиране на строителни елементи и материали. Въздействието се очаква да бъде незначително отрицателно, временно, краткосрочно. Не се очакват вторично и кумулативно въздействие.

Реализирането на ОУП на община Кнежа няма да доведе до загуба на местобитания

фрагментация, нарушаване на видовия състав, тъй като проекта ще бъде изпълнен на терен, който е част от обработвани земеделски земи или на изоставени и нефункциониращи бивши селскостопански бази. Негативното въздействие от реализацията на ОУП върху биологичното разнообразие се свежда до отнемането на подходящи местообитания за повсеместно разпространени видове растения, която не е от жизнено важно значение за разпространението на тези растителни видове. Пряко въздействие върху част от растителната покривка ще има само в границите на терена – на мястото на строителството на определена устройствена зона и е свързано с евентуалното унищожение или увреждането на повсеместно разпространени растителни видове и съобщества, без консервационна стойност. Неблагоприятните въздействия върху растителността в района на изграждащите се нови устройствени зони са от замърсяването на въздуха и почвите, резултат от изгарянето на различните видове горива от МПС, използвани в различните дейностите по време на строителството.

В определената територия за нови УЗ не се очаква значително нарушаване на характерната флора и фауна, поради това, че те заемат земеделска територия, която е антропогенно и техногенно повлияна. Тези имоти граничат със земеделски територии (ниви или посевна площ) и полски пътища. За осигуряване на достъп до отделните територии ще бъдат използвани съществуващи асфалтови пътища от общинската и

републиканска инфраструктура, както и обслужващите пътища вътре в самите имоти, които ще бъдат предмет на смяна на предназначение. Очаква се въздействията да бъдат отрицателни, временни и краткосрочни.

При реализация на ОУП на община Кнежа не се засягат горски територии. Мозайчно разпръснатите отделни петна от горска растителност се запазват.

При изграждането на залегналите в ОУП нови устройствени зони с различно предназначение се очакват нарушения на растителни видове без консервационна стойност предимно по време на доставка и монтаж на съоръженията и при утъпкване на почвите. Въздействията се очаква да бъдат отрицателни, краткосрочни и временни. Не се очаква вторично и кумулативно въздействие.

Въздействия върху растителността ще има и при изкопни и подравнителни работи по трасето на новоизграждащите се пътни артерии. Възможно е унищожаване на агро-фитоценози в периметъра на действие на техниката и замърсяване със строителни отпадъци. Очакваното въздействие е отрицателно, краткосрочно и временно. Няма да има вторично и кумулативно въздействие.

Транспортна техника, която ще бъде ангажирана за доставка на строителни материали и извозване на строителните отпадъци ще има замърсяване на въздуха с аерозоли от ДВГ, снижаване параметрите на биоценозите около пътното трасе, замърсяване с отпадъци на крайпътните пространства. Очакваното въздействие е незначително, отрицателно, краткосрочно и временно. Няма да има вторично и кумулативно въздействие.

Цялата територия, предвидена за изграждане на новите устройствени зони по ОУП на община Кнежа, не са установени популации на редки и защитени растителни видове, както и видовете, предмет на опазване.

Очакваните въздействия от практическото реализиране на ОУП на община Кнежа са свързани с промяна начина на ползване на земеделски земи, промяна в естествения характер на района, генериране на незначителни количества отпадъци.

По време на изграждане на новите устройствени зони очакваните въздействия върху растителния компонент на територията на земеделските площи са незначителни отрицателни, временни и краткосрочни. Не се очаква вторично и кумулативно въздействие.

По време на експлоатацията

При изграждане на новите устройствени зони и въвеждане в действие ще бъде променен облика на средата от селскостопански земи в техногенен и ще се увеличи антропогенното въздействие върху териториите. Очакваното въздействие ще бъде отрицателно и дългосрочно само в гратиците на територията, върху която ще са реализирани устройствените зони. Не се очаква вторично и кумулативно въздействие.

Предвидените нови устройствени зони са в непосредствена близост до регулационните граници на населените места – Кнежа, селата Бреница, Лазарово и Еница. Терените около тях са агрофитоценози. Очаква се дългосрочно отрицателно въздействие по време на експлоатация от замърсяване на прилежащата растителност в агрофитоценозите от движещите се МПС. Не се очаква вторично и кумулативно въздействие.

Въздействията от реализацията на ОУП се определят като:

Трайни нарушения

- Усвояване на 376.37 dka, или 1.3 % (от 28579.93 dka) земеделски земи за всички предвидени в ОУП нови устройствени зони, при запазване на 98.6% от селскостопанските площи.

Тези селскостопански площи по видове се разпределят, както следва:

- Усвояване на обработваема земеделска земя в размер на 102.66 dka.
- Изключване на 0.42% от обработваемата селскостопански земя от селскостопанс-кия поземлен фонд.
- Усвояване на 265.24 dka необработваеми земи, които представляват 7.6% от необработваемите земи в общината.
- Усвояване на земи с трайни насаждения в размер на 8.47dka, или 0.9% от общата площ на земите с трайни насаждения в общината.

Прогнозна оценка за въздействие върху растителността

Териториален обхват на въздействие: Локален.

Степен на въздействие: Незначително.

Продължителност на въздействието: За периода на изграждане на новите УЗ.

Честота на въздействието: Ежедневно – За ограничен период от време.

Кумулативен ефект: Не се очаква.

Трансгранични въздействия – Не се очакват.

5.1.4.1.2 Фауна

При подготовката на настоящия доклад е извършено теренно проучване през май и Октомври 2015 г. на цялата територия предвидена в ОУП на община Кнежа за изграждане на различните нови устройствени зони. На база на това проучване и от гледна точка на биологичните изисквания на видовете и характера на всяка отделна територия в границите на различните землища е определен видовият състав на фауната, която може пряко или косвено да бъде засегната от реализацията на ОУП.

По време на строителството

При реализацията на отделните устройствени зони включени в ОУП на община Кнежа се очаква да бъдат променени територии извън границите на двете защитени зони на територията на община Кнежа – защитена зона BG 0000627 Конунски дол и защитена зона BG0000613 Река Искър. Предвидените устройствени зони по ОУП на общината основно са концентрирани до регулационните граници на общинския център Кнежа. Териториите, които ще бъдат използвани са обработваеми земеделски земи или терени на отдавна нефункциониращи бивши селскостопански бази. В землищата на селата Бреница, Лазарово и Еница са предвидени по-малки по площ терени до регулационните граници на населените места. Основно това са изоставени селскостопански бази и обработваема земеделска земя. Териториите предвидени в ОУП за усвояване са извън границите на защитени зони и са отдалечени на голямо разстояние от тях, поради което не се очаква въздействие върху обитателите обект на защита в тях.

По време на строителството се очаква увеличаване на антропогенното и техногенно натоварване на районите около населените места, където ще бъдат изградени устройствените зони.

Движението на транспортната и строителната техника е предвидено да се извършва по общинската и републикатската пътна мрежа, както и по изградени пътища, на мястото на съществуващи полски пътища без да се засягат нови площи.

По време на практическите дейности по реализация на ОУП са възможни и замърсявания на съседни агроценози от аерозоли сажди, прах от използваната строителна и транспортна техника и инцидентни разливи на гориво-смазочни материали. Тези въздействия се очаква да бъдат отрицателни, временни и краткосрочни по време на строителните дейности.

Изграждането на устройствените зони и съпътстващата ги инфраструктура ще има известно негативно въздействие върху фауната в района на строителството. Предвид бедното видово разнообразие в агроценозите предвидения строеж в земеделските земи няма да нанесе сериозни и значими промени в популациите на засегнатите сухоземни почвени животински видове в тези екосистеми.

Възможно е временно и краткосрочно прогонване на някои дребни животински видове по време на изграждане на планираните устройствени зони. Но поради високата мобилност на повечето бозайници и птици и тяхната екологична пластичност, след завършване на строителните работи те могат да се завърнат в района. Засегнатите територии от селскостопанския фонд на общината са в близост до населени места и са обработваеми земи и изоставените земеделски имоти в процес на вторична сукцесия, и площи от вече нефункциониращи, изоставени селскостопански обекти.

Засегнатите площи при реализацията на ОУП не са местообитания на защитени или редки видове животни. Местообитанията на защитените видове животни в границите на защитените зони “Конунски дол” и защитена зона “Река Искър” няма да бъдат засегнати.

Клас Риби (Pisces)

Практическото реализиране на предвидените в ОУП на община Кнежа устройствени зони не е свързано с ползване и нарушения на повърхностни водни обекти (реки, язовири) в границите на защитените зони и извън тях.

Очаквани въздействия

Не се очакват отрицателни въздействия по време на реализиране на ОУП върху ихтиофауната във водните басейни на територията на общината, както и върху ихтиофауната в защитена зона “Река Искър”.

Клас Земноводни (Amphibia)

Териториите, върху които ще се извърши практическото реализиране на ОУП не са разположени в непосредствена близост до повърхностни водни обекти, които са места за размножаване и местообитание на земноводните. На самите терени, в които ще се изградят съответните устройствени зони липсват условия за местообитания на представителите на клас Земноводни.

Очаквани въздействия

Не се очакват отрицателни въздействия по време на реализиране на ОУП. Техните

местообитания са разположени в границите на защитена зона “Конунски дол” и защитена зона “Река Искър”, които няма да бъдат засегнати и са отдалечени от границите на предвидените терени за реализиране на ОУП.

Клас Влечуги (Reptilia)

За териториите, които подлежат на усвояване при реализацията на ОУП, характерни представители от този клас не са установени.

Очаквани въздействия

Не се очакват негативни въздействия върху представителите на клас Влечуги.

Територията на ОУП, като цяло не предоставя необходимите условия за обособяване на постоянни местообитания на видовете влечуги поради близост с урбанизирана и техногенно повлияна територия на населените места. Местообитания на влечугите не се засягат и са разположени далеч от територията предвидена да бъде използвана при реализация на ОУП. Няма да бъдат засегнати от реализацията на ОУП, тъй като не се отнемат местообитания и хранителен хабитат.

Не се очакват преки въздействия върху популациите, смъртност на индивиди.

Бозайници (Mammalia) - без прилепи

Близостта на територията, определена в ОУП за нови устройствени зони, до населени места, човешко присъствие, липсата на компактни горски масиви е предпоставка за отсъствие на постоянни местообитания и временно пребиваване на представители на едрата гръбначна бозайна фауна.

Очаквани въздействия

В процеса на усвояване на терените за съответното строителство на определена устройствена зона не се засягат местообитания на бозайниците. Строителните площадки са до регулационните граници на Кнежа и селата Бреница, Лазарово и Еница, които са антропогенно и техногенно повлияни и не са местообитания на различни видове бозайници.

В периода на изграждане и експлоатация на новоизградените зони въздействие върху бозайниците не се очаква.

Разред Прилепи (Chiroptera)

Прилепната фауна е представена в границите на защитена зона BG0000613 Река Искър с 11 вида. На територията на община Кнежа и на терените включени в ОУП няма естествени или изкуствени подходящи летни и зимни местообитания за различните видове. Няма изоставени постройки, мазета и тавани, които могат да бъдат местообитания на прилепите. Техните ловни местообитания са по поречието на река Искър. Техногенно и антропогенно повлияните земеделски земи, използването на изкуствени торове и препа-рати дават своето отражение върху формирането на бедна насекомна фауна. Тези селскостопански територии не могат да бъдат ловни полета за

прилепите. В границите на община Кнежа влиза една малка част от защитена зона “Река Искър”. В тази част на зоната съществува местообитание със средна пригодност за вида Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*). Ловни местообитания по река Искър са за видовете средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*) на изолирани места и за южен подковонос (*Rh. euryale*). Тези пригодни и ловни местообитания на прилепите са извън обсега на ОУП и няма да бъдат засегнати.

Таблица 57. Прилепите, предмет на защита в защитена зона BG 0000613 Река Искър и техните хабитати

Вид	Типове убежища	Типове ловни местообитания	Присъствие на територията на ОУП
Малък подковонос <i>Rhinolophus hipposideros</i>	Естествени и изкуствени подземни убежища, човешки постройки	Гористи терени и храсталаци, често край скали	Не се среща
Голям нощник <i>Myotis myotis</i>	Подземни убежища	Ловува в открити терени, пасища, ливади и др	Не се среща
Голям подковонос <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Естествени и изкуствени подземни убежища, човешки постройки	Ловува над открити площи	Не се среща
Дългопръст нощник <i>Myotis capaccinii</i>	Пещерообитаващ вид	Често около скали и над водни площи – реки и езера	Не се среща
Дългокрил прилеп <i>Miniopterus schreibersii</i>	Карстови ландшафти подземни убежища – пещери и минни	ловува предимно над и в близост до водни площи	Не се среща
Остроух нощник <i>Myotis blythii</i>	Подземни находища от 100 до 800 м н.в.	Ловува в открити площи, пасища, ливади и др. Храни се и с едри скакалци	Не се среща
Средиземноморски подковонос <i>Rhinolophus blasii</i>	Обитава подземни убежища в карстови райони в равнинни и хълмисти райони	Горски райони и такива с храсталаци	Не се среща
Трицветен нощник <i>Myotis emarginatus</i>	Подземни естествени и изкуствени убежища, човешки постройки	Открити и пресечени терени в нископланински райони	Не се среща
Подковонос на Мехели <i>Rhinolophus mehelyi</i>	Подземни естествени и изкуствени убежища. В смесени колонии с южния и средиземноморския подковоноси.	Ловува над открити местообитания и понякога селскостопански площи	Не се среща
Южен подковонос <i>Rhinolophus euryale</i>	Предимно естествени карстови пещери	Крайречни гори и покрайнини на гори	Не се среща
Широкоух прлеп <i>Barbastella barbastellus</i>	Хралупи на дървета	Влажните горски местообитания, широколистни гори в планинските и полупланински райони	Не се среща

Преки въздействия върху прилепната фауна в процеса на реализация на ОУП за изграждане на нови устройствени зони на територията на община Кнежа няма да има. Не се нарушават дневни летни, зимни убежища и ловни местообитания, поради тяхното

отсъствие на територията включена в ОУП. Реализирането на ОУП няма да има пряко въздействие върху индивиди и върху структурата на прилепните популации.

В Стандартния формуляр на защитена зона BG0000613 Река Искър независимо, че е обявена по Директива 92/43 ЕЕС са включени и 6 вида птици от Приложение I на Директива 2009/147/ЕЕС:

- ❖ Голям воден бик (*Botaurus stellaris*),
- ❖ Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*),
- ❖ Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*),
- ❖ Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*),
- ❖ Орел змияр (*Circaetus gallicus*),
- ❖ Тръстикова блатар (*Circus aeruginosus*).

От редовно срещани се мигриращи птици, които не са включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕЕС са включени само три вида.

- ❖ Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*),
- ❖ Малък ястреб (*Accipiter nisus*),
- ❖ Сива чапла (*Ardea cinerea*).

От посочените видове по-голяма част са водолюбивы птици, чиите местообитания са свързани с различни водоеми. На територията определена в ОУП, за изгражданена нови устройствени зони с различно предназначение, няма подходящи места за хранене, размножаване и зимни концентрации на водолюбивы птици, поради отсъствие на влажни зони със стоящи води.

Орелът змияр (*Circaetus gallicus*) е свързан с разредени широколистни и рядко иглолистни гори в близост до открити терени, пасища и ливади, а малкия ястреб (*Accipiter nisus*) обитава гористи местности.

Местообитанията на тези два вида няма да бъдат засегнати при практическото реализиране на ОУП на община Кнежа. Наличните гори на територията на общината няма да бъдат засегнати. Те остават извън територията на ОУП. Не се засяга и дървесната растителност в границите на защитена зона BG0000613 Река Искър.

Прогнозна оценка за въздействие върху животинския свят

Териториален обхват на въздействие: Локален,

Степен на въздействие: Незначителна,

Продължителност на въздействието: За периода на строителството,

Честота на въздействието: Ежедневно – за ограничен период от време,

Кумулативен ефект: Не се очаква;

Трансгранични въздействия – Не се очакват.

От направената фаунистична характеристика и анализ, могат да се направят следните оценки, констатации и изводи:

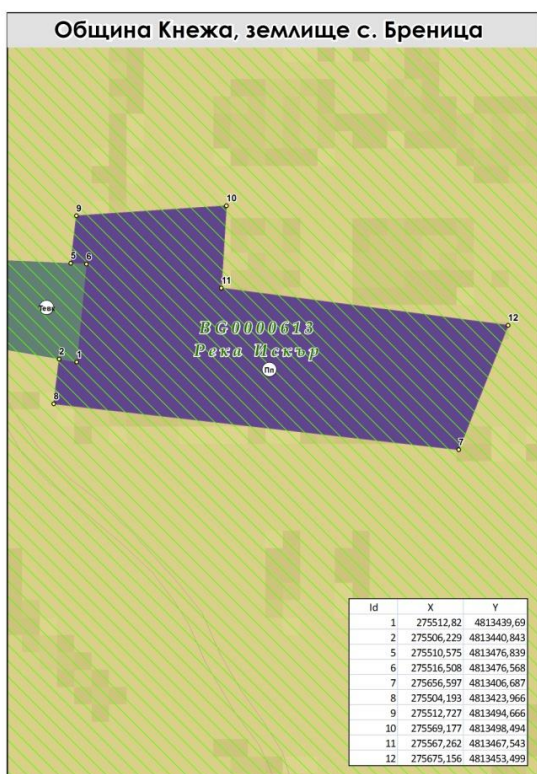
- ❖ Всички имоти от селскостопанския фонд на община Кнежа включени в ОУП за изграждане на нови устройствени зони са извън границите на посочените две

защитените зони - BG0000613 Река Искър и защитена зона BG0000627 Конунски дол.

- ❖ Засегнатите обработваеми селскостопански земи са изкуствени агроценози, които не са местообитание с консервационна значимост. Антропогенно и техногенно са силно повлияни.
- ❖ С практическото изпълнение на ОУП на община Кнежа ще се промени предназначението на селскостопански земи, които се характеризират с ниско насекомно обилие и слаб хранителен потенциал за прилепите.
- ❖ Реализирането на ОУП ще доведе до трайна промяна на предназначението на селскостопанските земи, които ще бъдат изключени от селскостопанския фонд на общината.
- ❖ В имотите включени в ОУП на община Кнежа не се очаква значително нарушаване на характерната фауна в района, поради това че те заемат земеделска обработваема земя и антропогенно и техногенно повлияни територии на стари изоставени селскостопански бази.
- ❖ В имотите, заложи в ОУП не са установени популации на редки и защитени животински видове.

5.1.4.2 Въздействие върху защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (мрежа Natura 2000)

Терените включени в ОУП на община Кнежа, определени за изграждане на различни по своя характер устройствени зони са извън границите на защитена зона BG0000627 Конунски дол по Директивата за опазване на местообитанията. Единствена защитена зона, в която се предвижда използването на антропогенно и техногенно повлиян терен (УЗ Пп по ОУПО Кнежа) от изоставена и нефункционираща цигларна фабрика е защитена зона BG0000613 Река Искър. Тази територия попада в границите на местообитание 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик *Festuco brometalia**. Съгласно предложеният ОУП на община Кнежа от това местообитание ще бъдат засегнати две отделни площадки съответно за устройствена зона Пп – предимно производствена устройствена зона 0.92 ha и УЗ за **Тевк** – устройствена зона за техническа инфраструктура 0.13 ha (действаща Помпена станция с учредена СОЗ₁). Общо заета площ от местообитание 6210 е 1.05 ha, което е 3.5% от общата площ 29.06 ha на местообитанието фиг.36.

Фиг.36 Територията на бившата цигларна фабрика и наличната помпена станция в ляво

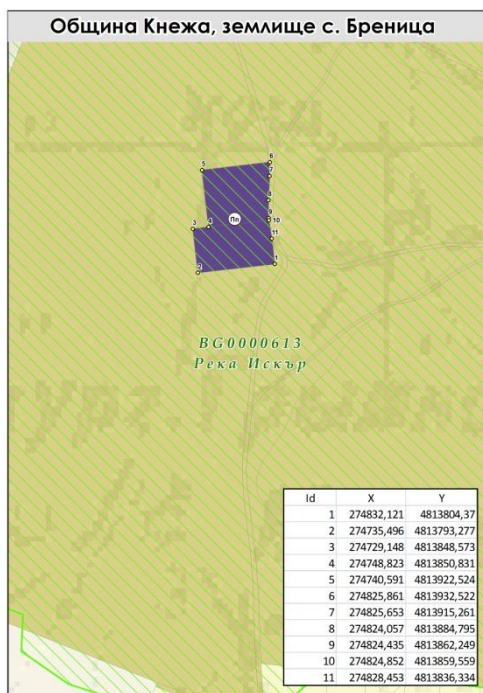
Цялостната дейност по реализиране на тази устройствена зона ще бъде в границите на антропогенно повлияна територия на бивша фабрика, до която има изградена инфраструктура – пътна артерия в землището на с. Бреница. Не се очаква да настъпи пряка нова загуба от територията на местообитание 6210 и въздействия в границите на местообитанието, което е предмет на опазване в защитена зона BG 0000613 „Река Искър”.

При това положение не може да се очаква кумулативен ефект с реализацията на залегалата в ОУП Пп1 – предимно производствена устройствена зона нова загуба на част от местообитание 6210 предмет на опазване в защитена зона „Река Искър”, или от естествени местообитания на животински видове. Кумулативния ефект може да бъде насочен единствено към косвени въздействия.

Теренът предвиден за Тевк включва запазената и до днес водна помпена станция, която ще бъде използвана и в бъдеще. Тази територия, която представлява СОЗ 1 е оградена с телена ограда и в добро състояние на сградния фонд. С реализиране на новия ОУП не се предвижда ново разширение на тази територия и отнемане нови площи от местообитание 6210 в зоната. Територията е застроена и антропогенно повлияна.

В границите на защитена зона BG 0000613 „Река Искър” в същия район се намира втори обект – действащ стопански двор, извън границите на местообитание 6210 Полуестествени сухи треви и храстови съобщества върху варовик *Festuco brometalia* (фиг. 37.).

Тук трябва да се има предвид, че предлаганата Пп - устройствена зона е на терен, който в миналото е била фабрика за производство на цигли, но тази дейност е изоставена и фабриката е закрыта и в последствие разграбена. Днес от фабриката са останали само отделни елементи – комина, бетонови фундаменти и част от бетоновите клетки използвани в технологичния процес при производството на цигли (керемиди). При изграждането на новата производствена устройствена зона е необходимо разчистване на терена с цел да бъдат премахнати всички съществуващи останки от бившата цигларна фабрика. Новата Пп1 ще се реализира на терен, който е антропогенно повлиян с остатъци от сградното строителство, без да се разширява извън тези граници и без да засяга нови площи от местообитание 6210.

Площта на този обект е 0.22 ha, което е 2.3% от цялата площ (9.4580 ha) на защитената зона. Разглежданият ОУП на община Кнежа няма да има пряко въздействие върху предмета и целите на опазване на разглежданите две защитени зони. Върху защитените зони и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване включени в Закона за биоразнообразието, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, както и върху характерните видове и условия на средата не се очаква да има допълнително въздействие, поради функционирането на този обект.

Фиг.37. УЗ Пп - Територията на действащ стопански двор, със съответните координати по точките на заснемане

5.1.4.2.1 По време на строителството

Предвидените за застрояване терени в ОУП в етапа на подготвителните и строителни работи е свързано с трайна промяна на предназначението на обработваеми земи, но не и с нарушаване на местообитания на редки и защитени растителни видове и местообитания на защитени животински видове обект на опазване в защитените зони BG0000613 Река Искър и BG0000627 Конунски дол. Ще бъдат засегнати в процеса на строителството широко разпространени видове растения извън границите на защитените зони. По време на реализирането на ОУП се очаква да има частично и пряко унищожаване само на антропогенни съобщества в обработваеми земи, извън рамките на защитените зони. Възможно е частично увреждане на качеството на съседни територии при строителството на новите устройствени зони, поради увреждане и утъпкване на агрофитоценози. Въздействието може да бъде определено, като временно, краткосрочно, обратимо.

Кумулативен ефект върху защитените зони от реализирането на ОУПО Кнежа не се очаква, поради отдалеченост от терените, определени от ОУП за застрояване, които са в землищата на Кнежа, селата Бреница, Лазарово и Еница.

При засягане на агрофитоценози въздействието ще бъде частично в обработваеми или изоставени земеделски земи, извън границите на двете защитени зони.

Промяната на селскостопанските територии в техногенни може да се разглежда като частично въздействие в земеделски земи, извън рамките на защитените зони, и ще има комбинирано въздействие върху качеството на агрофитоценозите. Въздействието ще бъде пряко, временно, дългосрочно. По време на реализация на ОУП и изграждане на нови устройствени зони не се очаква въздействие върху защитените зони, в резултат на голямо разстояние, на което се намират терените включени в ОУП от техните граници, поради което не се очаква да има въздействие върху естествените местообитания.

По време на строителството, предвидено в ОУП може да възникне инцидентно пожар и въздействието ще бъде извън териториалните граници на защитените зони BG0000613 Река Искър и BG0000627 Конунски дол.

При завършване на строителството и реализиране на озеленителна програма може да възникне кумулативен ефект при използване на чужди и инвазивни растителни видове. Този кумулативен ефект не може да засегне флората и фауната в защитените зони и да доведе до нежелани промени в местообитанията. Навлизането на чужди растителни видове в селскостопанските земи е извън границите на защитените зони.

Всички строителни дейности по изграждането на устройствените зони на територията на община Кнежа са извън териториите на защитените зони, поради което не се очакват въздействия върху флората и фауната на тези зони.

Няма да бъдат засегнати местообитания - хабитати и популации на видове, предмет на опазване в защитена зона BG0000613 Река Искър и BG0000627 Конунски дол по Директивата за местообитанията.

5.1.4.2.2 По време на експлоатацията

Обектите в новоизградените устройствени зони на територията на община Кнежа съгласно ОУП се намират извън територията на защитените зони. Изключение прави само Пп1-предимно производствена устройствена зона на площ от 1.05 ha в границите на защитена зона "Река Искър". Тази УЗ засяга територията, антропогенно повлияна, на бивша цигларна фабрика, без да се предвижда разширение за сметка на местообитание 6210.

Не се очаква нарушаване структурата на разглежданите две защитени зони по Директивата за местообитанията. Не се очаква отрицателно въздействие върху функциите и природозащитните цели на защитените зони по Директива за местообитанията, в резултат от експлоатацията на новите обекти. Не се очаква загуба на типове местообитания (хабитати), предмет на опазване в защитените зони BG0000613 Река Искър и BG0000627 Конунски дол. Не се очаква да има загуба на местообитания за видове животни предмет на опазване в разглежданите защитени зони след влизане в експлоатация на обектите в новите устройствени зони.

Функционирането на новоизградените устройствени зони ще увеличи антропогенния натиск в населените места, но не и фрагментацията на защитените зони поради факта, че те не са в границите на защитените зони и са отдалечени от тях. Не се очаква фрагментация на хабитати и популации на видове в защитените зони по време на експлоатация на обектите в устройствените зони.

Не се очаква промяна на видовия състав и количествените отношения на растителните компоненти в защитените зони, в резултат на експлоатация на изградените обекти в новите устройствени зони. Няма вероятност някой от животинските видове, предмет на опазване в разглежданите защитени зони BG0000613 Река Искър и BG0000627 Конунски дол да бъде засегнат в резултат от дейността на новите обекти. Това означава, че няма да има нарушаване на видовия състав.

По време на експлоатацията на обектите, в новите устройствени зони, е възможно да възникнат инцидентно пожари, като въздействието ще бъде извън рамките на защитените зони. Това въздействие може да доведе до увреждане качеството на съседни територии.

Не се очакват въздействия свързани с фрагментация, нарушаване на структурата и функциите на защитените зони. Не се очаква промяна и в основните режими на сре-дата в близост и в защитените зони BG0000613 Река Искър и BG0000627 Конунски дол. Възможно е нахлуване на чужди за местната флора растителни видове при използване на нетипични за района растителни видове при озеленяване на нови площи. Потенциална опасност за естествените местообитания е използването на пестициди в разположените в съседство обширни обработваеми земеделски земи. Не се очаква животинските видове, обитаващи защитените зони, да бъдат обезпокоени по време на експлоатацията на новоизградените обекти.

Фиг.38. Част от терена на цигларната фабрика

Фиг.39 Коминът на цигларната фабрика

Фиг.40. Водна охранителна зона-СОЗ 1

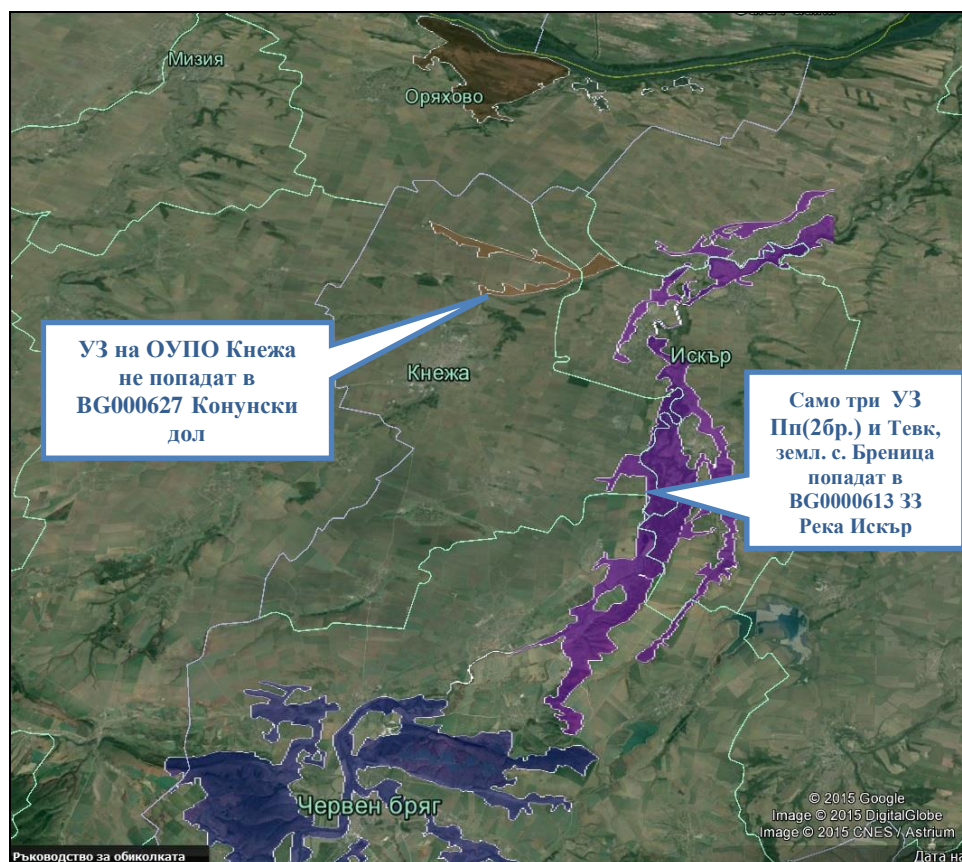
Територията е в границите на защитена зона „Река Искър“ и попада в хабитат 6210.

Фиг. 41 Част от стопанския двор попада защитена зона „Река Искър“, но е извън местообитание 6210.

Фиг. 42 Терен, в близост до бившия стопанския двор попадащ в защитена зона „Река Искър“, но е извън местобитание 6210.

Фиг. 43. Местоположение на УЗ „Пп“ и УЗ „Тевк“, попадащи в BG0000613 33 „Река Искър“

При реализацията на Проекта за “Социално-икономическо и пространствено развитие на община Кнежа” тези защитени зони няма да бъдат засегнати. Не се очаква пряко и косвено въздействие върху цялостта, функциите и структурата на зоните.

Съгласно представения Проект за “ОУП община Кнежа” в частта от защитените зони, които попадат на територията на община Кнежа, не се предвижда изграждане на нови устройствени зони, с което да се засяга териториалната цялост и функции на защитените зони.

5.1.5 Отпадъци и опасни вещества

Предвид демографската прогноза, за следващите 15-20 години не се очакват сериозни промени в броя на населението в проучваната територия което означава, че обемът генерирани битови отпадъци ще се запази или ще намалява. Не се очакват и сериозни изменения в морфологичният им състав поради запазване бита на обитаване. Предвид дейностите, които се предвиждат в новите устройствени зони, придимно курортно-туристически, спортно-тренировъчни, такива в сферата на обслужването и озеленителни и залесителни мероприятия, **не се очакват образуване и излъчвания на опасни вещества и емисии.**

5.1.6 Вредни физични фактори

В следствие на изготвения анализ и проучвания на територията на общината, не са налични данни за превишаване на допустимите стойности за шумово или радиационно замърсяване. Планът не предвижда функции, предизвикващи проява на неблагоприятно въздействие от вредни физични фактори.

РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ - ШУМ, ВИБРАЦИИ, РАДИАЦИИ

С оглед опазване на човешкото здраве и предвиждането на адекватни мерки за защита в най-ранен етап, в тази част на оценката следва да се уточнят и изследват всички обекти, подлежащи на здравно-хигиенна защита в следващата фаза на проектиране ПУП-ПРЗ за конкретните обекти и работни проекти, включени в проекта на ОУПО Кнежа. В този смисъл оценката на потенциалните въздействия допълва следващата част за защита на населението и намаляване на здравния риск при строителството и експлоатацията на инвестиционното предложение.

Очакваните значими въздействия върху отделните компоненти на околната среда се определят съгласно „Указания за ОВОС на инвестиционни предложения” на МОСВ от 2002 г. Оценката на значимото въздействие на ОУПО Кнежа върху компонентите на околната среда и във връзка с инвестиционните предложения за изграждане на курортно туристически, спортно-тренировъчни обекти или други обекти, включени в плана, които в повечето случаи са реновиране на съществуващи обекти, включени в ОУПО се прави в последователност, съблюдаваща вероятността от появата на въздействието, продължителността, честотата и реверсивността на предизвиканите изменения от строителството и по-нататъшната експлоатация на обектите. При оценката се отчитат и вида и обхвата на въздействието, както и специфичните особености на всяко инвестиционно предложение, като изграждане на спортно-тренировъчен комплекс (в зоната на съществуващо селскостопанско летище)

и вилни и курортни комплекси, североизточно от регулацията на гр. Кнежа със съпътстващите обслужващи обекти.

Прогнозната оценка на въздействията върху околната среда обхваща двата основни етапа на реализация на обектите, включени в ОУПО във фазата на строителство и във фазата на експлоатация:

- По време на строителството – шум, вибрации при изкопни работи, депониране на почвения слой, фундаране, изграждане на трасето на пътя и на уличната мрежа и съоръженията по него. Тези фактори се отнасят както до възможното въздействие върху работещите строители, така и върху населението в най-близките населени места до строителния обект;
- и във фазата на експлоатацията на обектите – шум, вибрации, ефект от залесителни мероприятия и запазване на съществуващата дървесна растителност като противошумови бариери и др.

Прогнозата за шумовото натоварване

Прогнозата за шумовото натоварване и въздействието му върху съседните територии се отнася до населени места на разстояние под 40 m от пътя до стрелбището, при нормалната експлоатация на обекта. Там се очакват стойности до и над 70 dBA през деня при експлоатацията му, при евентуално преминаване на тежки транспортни средства, които надвишават граничните стойности за шума в населените места.

В обхвата на трасето на местните локални пътища до терените, предвидени за строителство/реновиране, или застроени с вилни сгради или жилища са съответно на разстояние 50 m. Не се предвижда вилно или жилищно строителство в близост до пътя.

Прилагането на “Нулевата алтернатива” няма да доведе до по-добри условия по отношение на шумовия фактор в същите и други населени места, тъй като инвестиционните предложения, включени в проекта на ОУПО Кнежа имат за цел да модернизират транспортните линии и да въведат модерни технологии по отношение на настилките на шосетата, както и за обезшумяване.

Стойности от 60.0 – 65.0 dBA при движение на МПС по пътищата се очаква да са типичните нива на шума през деня. Разбира се, това са стойности при спазване на изискванията за прилагане на съвременно строителство на пътищата по отношение на материали, настилка и т.н.

Нито по време на строителството, нито по време на експлоатацията се очакват хигиенно значими стойности на вибрации, ЕМП, както и каквито и да е източници на йонизираща радиация.

Здравно-хигиенните аспекти и въздействието на физичните фактори върху човешкото здраве са разгледани по-обстойно в следващия раздел 4.1.7. “Здравно-хигиенни аспекти на околната среда”.

От направеното проучване на трасето на пътя и уличната мрежа и от анализа и прогнозната оценка на рисковите енергийни източници – шум, вибрации и радиации могат да се систематизират следните заключения:

Териториален обхват на въздействието във фазата на строителството:

- Шум - в обхват на около 50 m от пътните платна от двете им страни по протежение на трасетата на нови отсечки или на пътната мрежа, която е съществуваща и на която ще с извършва реновиране.

- Вибрации - локално, преобладаващо в участъците на съоръженията над нивото на терена.
- Радиации – няма в обхвата на трасето и в прилежащите територии.

Степен на въздействието:

- Шум – силен в териториите до около 50 m от пътните платна от двете страни по цялото протежение на трасето, умерена в по-отдалечените части, **незначителна** при провеждане на противощумните мероприятия – бариери чрез озеленяване за всички зони със застрояване около парцелите предвидени за строителство на вилни сгради и спазване предписанията на настоящия доклад;
- Вибрации – незначителна;
- Радиации – не се очакват;

Продължителност на въздействието:

- Шум – временно, в работните часове на денонощието в периода на строителство и постоянно, с намаляване на стойностите в определени часове (по време на мероприятия и провеждане на тренировки, турнири и др. мероприятия) от денонощието по време на експлоатация;
- Вибрации – временно, в зависимост от използваната строителна техника по време на изпълнението, временно при по-голямо натоварване (по време на мероприятия и провеждане на турнири) в определени дни и часове по време на експлоатацията;
- Радиации – не се очакват;

Честота на въздействието:

- Шум – периодично, в работните часове на денонощието при строителството и постоянно при експлоатация с различна степен на интензивност в зависимост от трафика, сезона, деня и часа, както и от провежданото мероприятие, или турнир;
- Вибрации – периодично, в зависимост от използваната в строителството строителна техника и в зависимост от вида на трафика по пътя, уличната мрежа по време на експлоатация, както и от деня и часа на провежданото мероприятие, или турнир;
- Радиации - не се очакват.

Кумулативни въздействия:

- Шум – вероятни кумулативни въздействия в зоните около пътните възли, уличната мрежа;
- Вибрации – не се очакват;
- Радиации – не се очакват;

Трансгранично въздействие: не се очаква.

Като заключение може да се отбележи, че от анализа и оценката на предполагаемите въздействия на ОУПО Кнежа от гледна точка на прогнозата за въздействието на физически фактори върху околната среда и човешкото здраве, реализирането и прилагането на инвестиционните намерения, включени в плана ще подобри условията на транспорт в региона, като могат да се спазят изискванията за нивата на шума в населените места, при прилагане на технологии за обезшумяване, като зелени пояси, които се предвиждат в проекта.

5.1.7 Здравно-хигиенни аспекти на околната среда

Прогнозната оценка на здравно-хигиенните условия на околната среда, здравно-хигиенната защита на средата и на населението, и намаляването на здравния риск е извършена за двата етапа – етапа на строителството и етапа на експлоатацията на включените в ОУПО Кнежа инвестиционни предложения.

За целта са използвани актуализирани данни за населението в обхвата на ОУП и резултатите от прогнозните анализи и оценки в предходни разработки за община Кнежа.

5.1.7.1 Прогнозна оценка на въздействията по време на строителството

Основните строително-монтажни и довършителни работи по време на строителството на обектите, включени в ОУП на община Кнежа – от подготовката на терените до рекултивацията на нарушените ландшафти и пускането в експлоатация на обектите ще предизвикат промени в някои от компонентите и факторите на околната среда, които са пряко или косвено свързани с човешкото здраве. В този раздел са описани, анализирани и оценени по-значимите от тях.

5.1.7.1.1 Шум

По време на строителството шумът ще бъде следствие от провеждане на изкопни работи, сондажна дейност, работа на строителна техника и транспортни машини. Той е един от водещите фактори имащи влияние върху здравето на работещите на обекта. По литературни данни шумът генериран от багери, тежкотоварни камиони и сонди е в диапазона от 80 до 98 dB/A. Следователно шумовите нива в отделни зони на обекта ще превишават граничните стойности на шумови нива на работно място от 87dB/A/.

Шумът въздейства неблагоприятно върху нервната, сърдечно-съдовата система и слуха. При продължителна работа на наднормен и интензивен шум се получават патологични, невъзвратими изменения в човешкия организъм. Неблагоприятното влияние на шума може да се отрази в поражения на централната нервна и сърдечно-съдова система, изразяващи се в исхемична болест на сърцето, мозъчно-съдова болест, хипертонична болест, невровегетативна дистония. По-рядко, при кумулация на ауралните ефекти, могат да се очакват промени в слуховия апарат – временни и постоянни. Затова на различните работни места в обекта е задължително носенето на лични предпазни средства - антифони или други намаляващи шумовите нива до долни стойности на експозиция за предприемане на действие: $L_{ex,8h} = 80 \text{ dB(A)}$.

Транспортна техника, която ще бъде ангажирана за доставка на строителни материали и извозване на строителните отпадъци ще има замърсяване на въздуха с аерозоли от ДВГ, снижаване параметрите на биоценозите около пътното трасе, замърсяване с отпадъци на крайпътните пространства. Очакваното въздействие е незначително, отрицателно, краткосрочно и временно. Няма да има вторично и кумулативно въздействие. От направения анализ се налага извода, че има известен здравен риск за строителните работници, който може да се предотврати, чрез използване на предписаните за целта лични предпазни средства по време на работа. Не се очаква риск за здравето на хората и населението.

5.1.7.1.2 Токсични газове и прах

Токсичните газове и прах са следствие провеждането на изкопни работи, депониране на почвения слой, товаро-разтоварна дейност и др. Вредните вещества, които ще се отделят по време на тези процеси са:

Праха с различен фракционен състав

Отделяният прах е грубодисперсен, основният му състав е аморфен силициев диоксид, т.е. не е силикозоопасен. Той засяга най-вече работещите на обекта хора. Най-опасни за здравето на човека са най-финните частици от праха, наречена “респираторна“ фракция (големина на частиците под 2 микрона). Тези частици проникват най-дълбоко в дихателната система и образуват в алвеолите на белия дроб, трайни “депа”. Това обуславя наличието на хронични неспецифични заболявания на дихателната система: хроничен бронхит, астма, емфизем. Тази фракция от общия суспендиран прах на работната среда се нарича “респираторна”. Тя се измерва отделно от общата концентрация на праха и на нея се базира хигиенната оценка. Освен това праха има дразнещо действие върху горните дихателни пътища, очите и кожата. При някои работници се получават и алергични реакции.

Счита се, че при инхалационна експозиция най-рано страда имунната система. В резултат от потискането на резистентните реакции на организма в районите с атмосферно замърсяване се повишават нивата на неспецифичната заболяемост на населението. Следователно праха в атмосферния въздух на работните места е вторият по значимост като рисков и водещ за работещите в обекта след шума.

Очаква се по време на строежа, краткотрайно и локално разпространение на прахови частици. Тъй като строителството или ремонта и реконструкцията на пътищата става на открито, то ще оказва влияние върху работещите на обекта. Здравният риск за строителните работници може да се предотврати, чрез използване на предписаните за целта лични предпазни средства по време на работа. Не се очаква риск за здравето на хората и населението.

Отпадъчни газове от горивните процеси на двигателите с вътрешно горене

Те ще имат незначително влияние, понеже се работи на открито и се създава възможност за отнасяне на газовите замърсители от въздушните течения. Задържане на тези замърсители може да настъпи при наличие на температурни инверсии, мъгли и безветрие, когато те ще се задържат по-дълго време във въздуха над работния участък. Това са азотни окиси, въглероден окис, серни окиси, сажди, летливи органични съединения, тежки метали и др. Те имат локално дразнещо и общо токсично действие, увреждат органите инфекции, нарушават обмяната на веществата. Характерно замърсяване на въздуха от МПС е изхвърлянето на олово, което произлиза от изгаряне на етилизираните бензини. То попада във въздуха под формата на аерозоли - главно окиси и соли. Тъй като те са по-тежки от въздуха се експонират в ивиците земя край банкета на пътя. Установени са промени в алергичната реактивност на организма и нарушения на биохимичното равновесие, съпроводени от натрупването на химичните замърсители на въздуха и техните метаболити в кръвта и урината. Здравният риск за строителните работници може да се предотврати, чрез използване на предписаните за целта лични предпазни средства и храна по време на работа. Не се очаква риск за здравето на хората и населението.

5.1.7.1.3 Вибрации

Те са друг рисков фактор за работещите в обекта. От замерванията при работа на строителните машини се регистрира, че стойностите на общи вибрации превишават дневната гранична стойност на експозиция, определена за период 8 часа - $1,15 \text{ m/s}^2$; Общите транспортно-технологични и транспортни вибрации са предимно в нискочестотната област и се характеризират с увреждания на опорно-двигателния апарат и вестибуларната функция. Това се задълбочава и от принудителната седяща

поза, особено ако седалката не е ергономична. Необходимо е да се предприемат мероприятия за намаляване на стойностите на общите вибрации.

Биологическото действие на вибрациите се извършва върху сърдечно-съдовата система, централната и периферна нервна система, опорно-двигателния тракт и др. Продължителното действие на вибрациите над граничните стойности на експозиция е свързано с функционални и патологични нарушения. Получава се професионално заболяване - вибрационна болест.

Здравният риск за строителните работници може да се предотврати, чрез прилагане мероприятия за намаляване на стойностите на общите вибрации, чрез използване на физиологичните почивки, както и предписаните за целта лични предпазни средства по време на работа. Не се очаква риск за здравето на хората и населението.

5.1.7.1.4 Неблагоприятен микроклимат (работа на открито)

Рискът е за работещите на открито, а също така и при водачите на тежката механизация, при която няма отопляеми кабинни. Опасността през летните месеци при температури на въздуха над 30 °C, е от прегряване на организма и възникване на топлинен и слънчев удар.

Това води до нарушаване на терморегулацията, нарушаване на водно-солевия баланс, което се проявява с обща възбуда, главоболие, менингеални симптоми, колапсни и коматозни състояния.

През зимните месеци продължителното излагане на минусови температури може да доведе до простудни заболявания, неврити, невралгии, местно и общо измръзване на организма.

За предотвратяване на всички възможни рискове за здравето на работещите фирмата строител на обектите, включени в ОУПО Кнежа, следва да разработи програма за осигуряване безопасността им и програма за противопожарна защита, план за действие при аварийни ситуации, а работниците да бъдат обучени в съответното поведение.

Населението на най-близките населени места (гр. Кнежа, селата Бреница, Еница и Лазарово) няма да бъде изложено на въздействието на нито един от факторите, емитирани при строителството на Обектите включение в ОУПО Кнежа, както и на тяхното комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие.

Най-обобщено резултатите от оценката на здравно-хигиенните фактори могат да се представят по следния начин:

Териториален обхват на въздействие: локално

Степен на въздействие: незначително, само върху работниците

Продължителност на въздействието: през етапа на строителство

Честота на въздействието: по време на строежа в течение на работно време.

Кумулативни и синергични въздействия върху околната среда и здравето на населението: не се очакват. Очакват се само при работниците, участващи в строежа на обектите включени в ОУПО Кнежа.

Трансгранични въздействия: не се очакват.

От направения анализ се налага извода, че има известен здравен риск за строителните работници, който може да се предотврати, чрез използване на предписаните за целта лични предпазни средства по време на работа. Не се очаква риск за здравето на хората и населението.

5.1.7.2 Прогнозна оценка на въздействията по време на експлоатация

Достъпът до ИП: „Спортивно-тренировъчен стрелбищен комплекс (бивше селскостопанско летище), включен в ОУПО Кнежа, се осъществява чрез съществуващ асфалтиран местен път. Трасето му преминава северно от регулационната граница на гр. Кнежа и ще бъде изпълнен частичен ремонт, посредством преасфалтиране и съвременни технологии за строеж на пътища от подобен клас, удовлетворяващи изискванията на този тип строителство.

По време на експлоатацията на пътя не се очакват наднормени шум, вибрации, предвид очакван ефект от предвиденото озеленяване от двете страни, както противошумовите бариери и др. Въздействието на различните фактори ще бъде разгледано в последователност, съответстваща на тяхната значимост за околната среда и опазване здравето на населението при оценка на конкретното ИП на следващ етап от процедура на ОВОС. От направения анализ се налага извода, че не се очаква риск за здравето на хората и населението.

5.1.7.2.1 Шум

Шумът от движението на МПС по пътищата е най-сериозният замърсител на околната среда, особено около автомагистрала, поради което неговото генериране и разпространяване е обект на допълнителни проучвания в зависимост от множество допълнителни фактори – релеф, околни пространства, интензивност на движението, вида на пътната настилка, вкл. и поведение на водачите на МПС и др. Той се отразява върху качеството на живот в съседните селища и здравето на хората, поради което с проекта е търсен вариант, отдалечен от съществуващи зони за обитаване. Както е посочено в раздела за физичните фактори (4.1.6.), шумовото натоварване в зоната до около 40 m около трасето на пътя през деня може да достигне стойности до и над 70 dBA при натоварен трафик.

Въздействието на вибрациите от движението на тежкотоварни превозни средства ще се прояви най-осезаемо в участъците, в близост до кръстовища при евентуални изпълнени съоръжения на две нива.

Няма да се излъчва шум над допустимите нива от движението по уличната мрежа на По време на експлоатацията на пътните трасета, трябва да се изпълняват следните изисквания с цел намаляване на шумовото натоварване на населението в близките райони:

- ❖ Да се извърши изграждане на шумозаглушителни прегради от зелени дървесни пояси/коридори там, където вилните райони се намират в непосредствена близост до уличната мрежа;
- ❖ Да се намалят шумовите нива чрез поддържане на самите превозни средства, както и на настилките на пътя и уличната мрежа;
- ❖ Въвеждане на зелени прегради, озеленяване, шумозащитни прозорци, и други конструктивни решения там, където се очакват евентуални наднормени стойности на шумовите нива, излъчвани от предприятията, от провежданите спортни мероприятия в Спортнотренировъчен стрелбищен комплекс (СТК), на територията на бивше летище, което е отдалечено от града на повече от 1 km от населеното място и от обекти, подлежащи на здравна защита.

Чл. 17. (1) от Наредба № 4/27.12.2006 г. гласи: Защитата от шум за дадена територия и устройствена зона по отношение на избраното местоположение на сградата се счита за осигурена, когато нивото на шума, създадено от съществуващ или очакван шум от автомобилен, релсов и въздушен транспорт, локални и промишлени източници, е по- малко от граничните стойности на нивото на шум съгласно табл. 2 на приложение № 2 от Наредба № 6 от 2006 г.

Следователно при преминаване през или покрай населените места на урбанизираната територия може да се очакват наднормени шумови нива, определени с Наредба № 6 от 2006 г., съгласно която шумовите нива на жилищната територия на най-близките населени места, предизвикани от движението на МПС по пътната мрежа не трябва да надвишават граничните стойности, съгласно Наредба № 6/26.06.2006 г. за показатели на шум в околната среда на МЗ и МОСВ. Граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях за жилищни зони и територии, съгласно т.2 са следните за еквивалентно ниво на шума в dB/A/:

- ден – 55 dB/A/
- вечер – 50 dB/A/
- нощ – 45 dB/A/

При преминаване през индустриалните зони шумовите нива, предизвикани от движението на МПС по пътната мрежа не трябва да надвишават граничните стойности, съгласно Наредба № 6/26.06.2006 г. за показатели на шум в околната среда на МЗ и МОСВ, граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях за производствено-складови територии и зони са следните за еквивалентно ниво на шума в dB/A/:

- ден – 70 dB/A/
- вечер - 70 dB/A/
- нощ - 70 dB/A/

Съвременният начин на живот ни улеснява във всяко едно отношение, но същевременно има и негативни страни – подложени сме на различни замърсявания. Сред тях много често се среща и шумовото “замърсяване”, което е достигнало застрашителни нива и води до стрес и редица неразположения у хора, които са подложени продължително на него.

Шум във физичен смисъл е звук със сложна нехармонична вълна (хаотично събрани тонове), чиято честота и сила не са в определени и постоянни съотношения във времето; в психофизиологичен смисъл - всяко акустично дразнене (въздействие), което се възприема като неприятно, независимо от неговите акустични качества; в патофизиологичен смисъл - всеки акустичен сигнал, който предизвиква със силата си или с продължителността си временни или постоянни промени в организма (слуховия анализатор и извън него).

Проведени са редица научни изследвания и проучвания, според които най-широко разпространените източници на шум днес в заобикалящата ни среда са свързани с транспортните средства (автомобили, влакове, самолети и др.). Сред тях челно място заема шума от трафика пътищата, както в градската така и в извънградската среда. Едно от решенията за намаляване на този шум е поставянето на шумозащитни бариери (зелени дървесни пояси) покрай пътищата, което се предвижда с проекта на ОУПО Кнежа.

При реализиране на ОУПО Кнежа и при съобразяване с Правилника за прилагането му, не се озакват повишени нива на шума и влошаване на акустичната обстановка в населените места на община Кнежа. Предвидените мероприятия по крайпътно озеленяване, ремонтване на пътища и подходи, създаването на защитни зелени пояси около предприятията ще въздействат благоприятно по отношение въздействието от шума.

5.1.7.2.2 Атмосферен въздух

Комуникационната връзка – Съществуващ местен път гр. Кнежа до новопредвидения Спортно-тренировъчен комплекс (СТК) в СМФ зона (на част от територията на бивше летище) и съществуващи местни пътища за достъп до

предвидените вилни /курортни комплекси в крайна сметка ще подобрява хигиенните параметри на атмосферния въздух на населените места.

Моделирането на дисперсията на замърсители от МПС по трасетата на съществуващ местен път до СТК (стрелбище) и тези новите вилни зони и селищни образувания и по уличната мрежа показва, че единствено азотните оксиди ще имат директен негативен ефект върху определени тесни участъци около пътя.

Очакваното въздействие ще е дълготрайно, продължително, с ограничен обхват, далеч от населени места, засяга селскостопански земи за пътя и сервитута на съоръжението, и също селскостопански земи. Степента на въздействието е ниска.

Въздействие при аварии от такъв тип съоръжение като местния път се проявява при пожар след катастрофа.

Въздействие от вилните селища ще се оказва от отоплителните системи на сградите.

Въздействието ще е пряко, краткотрайно/сезонно и временно, с ограничен обхват през зимния отоплителен сезон, а от пътя също ще е пряко, краткотрайно и временно, с ограничен обхват и с ниска степен на въздействие. По представения проект на ОУПО Кнежа, включващи изграждане на вилни селища, СТК част „Електро“ за нуждите на електрозахранването на територията ще се предвидят трафопостове, ако съществуващите не задоволят електрозахранването на новите обекти, включени в ОУПО Кнежа.

5.1.7.2.3 Физични фактори

В района на прилагане на инвестиционните предложения, включени в ОУПО Кнежа в близост съществуват източници на ЕМП от електропреносната мрежа:

- От всеки трафопост ще се развие магистрална схема на ел. захранване на ел. разпределителни кабелни касетки. От съответната касетка да се развие радиална схема за ел. захранване на ел. табла „мерене“ за съответните имоти.

- Към уличната регулация ще се изпълни и улично осветление с лампи с натриеви осветителни тела или LED осветители тела.

Тъй като електропреносните линии не генерират вредни вещества при тяхното функциониране, то те трябва да бъдат контролирани само по отношение на излъчваните електрически и магнитни полета, като стойностите на магнитното поле зависят главно от консумацията на електрически ток в преносната система.

В схема „Електро“ на съответните ПУП-ПРЗ на един по-късен етап от проектиране и процедиране по ОВОС на съответните инвестиционни предложения (ИП), включени в ОУПО Кнежа, трябва да се обособят самостоятелни парцели за бъдещите трафопостове и те трябва да се ситуират на отстояния най-малко по 3 m от стените на ТП до регулационната граница на имотите, предвидени за БКТП. Съгласно чл.67, ал.3 от Наредба № 5 за правилата и нормативите за устройство на територията, необходимата площ за изграждане на трафопостове в самостоятелни урегулирани поземлени имоти се определя, като от всички страни на трафопоста се осигуряват най-малко по 3 m разстояние до границата със съседни имоти.

В заключение могат да се обобщят следните констатации за очакваното въздействие върху здравето на населението от експлоатацията на ИП, включени в ОУПО Кнежа:

Териториален обхват на въздействие: локално

Степен на въздействие: незначително при спазване на ограничителните мероприятия дадени в ДОВОС

Продължителност на въздействието: през етапа на експлоатация, сезонно

Честота на въздействието: по време на експлоатация

Кумулативни и синергични въздействия върху здравето на населението: не се очакват

Трансгранични въздействия: не се очакват.

5.1.8 Благоустройствени и рекултивационни действия

Планът предвижда специални мерки за възстановяване и рекултивация на нарушени терени, както следва:

- Създаване на нови или разширяване строителните граници на съществуващи урбанизирани територии /населени места и селищни образувания/;
- Възстановяване на земи с нарушен почвен профил – ерозирани, пустеещи, замърсени от рудодобивна дейност;
- Поддържане на речните долини в добра проводимост при високи води.

5.1.9 Опорни точки с екологичен ефект

Основните опорни точки, към които ОУП следва да се придържа за да осигури устройствени гаранции за развитие на общината в перспектива са както следва:

- Развитие на туристическа инфраструктура;
- Запазване на високо категорийните и плодородни земеделски земи;
- Увеличаване на горските територии и площи с предвиденото озеленяване;
- Социализиране на богатото културно-историческо наследство;
- Експониране на съхранените културни традиции и богат културен календар;
- Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадъчните води;
- Подобряване на транспортната инфраструктура;
- Развитие на биоземеделие;
- Изграждане и укрепване на инфраструктурни съоръжения за предотвратяване на наводнения;
- Подобряване управлението на отпадъците;
- Подобряване на енергийната ефективност.

Всички изброени аспекти ще допринесат до подобряване на околната среда, значително намаляване на здравния риск за населението и повишаване на жизнения му стандарт.

Разработеният проект за ОУПО Кнежа и предвидените в него устройствени зони, мерки и мероприятия по същество е съобразен и отговаря на набелязаните 6 цели на Националната стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г., насочени към опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната в контекста на устойчивото развитие.

В системата на градски паркове се включват още територии на изток от регулационната граница на град Кнежа стадион. За градски паркове са предвидени и терени, непосредствено разположени града. Като компоненти на зелената система в рамките на град Кнежа са устроени и озеленени терени за ограничено и за специфично ползване - гробища, гробищни паркове и др. ОУП на гр. Кнежа предвижда още обогатяване и развитие на уличното озеленяване и озеленяването със защитен (изолационен) характер по дължина на пътищата.

Изводи: Съществуващите обществени озеленени площи в строителната граница на града са твърде оскъдни и заемат 0,17% от градската територия. Тези озеленени площи са разположени дисперсно в градската структура на много на брой, но малки по площ парчета без сериозен хигиенен и естетически ефект. С ОУП се предвижда сериозно озеленяване. Предвижда се увеличаване на зелените площи, паркове и градини от 54.60 ha (0.17%) на 200.18 ha (0.63%), т.е. с 145.58 ha. Така ще бъдат осигурени най-малко 8 м²/ж. Правилата и нормите за прилагане на ОУП на община Кнежа са неразделна част от плана. Териториите ще се застрояват по специфични градоустройствени показатели, занижени за показателите плътност и интензивност на застрояване и височина на сградите, при увеличен процент на зелените площи.

Очаквано въздействие върху компонентите и факторите на околната среда от реализиране предвижданията на ОУПО Кнежа е показано в таблица № 58.

Таблица № 58 Очаквано въздействие върху компонентите и факторите на околната среда от реализиране предвижданията на ОУПО Кнежа

Цели на развитие	Отношение към околната среда
1. Създаване на планова основа с устройствени зони с режими на застрояване и специфични градоустройствени показатели. Съблюдаване на традиции и съвременни насоки на развитие.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Устойчиво балансирано развитие на територията. Създаване на условия за високо качество на околна и жизнена среда Спазване на специфични градоустройствените показатели със занижени стойности за плътност, интензивност и височина на застрояване /средноетажно/. Силно завишен процент на зелени площи. Създаване на система от паркови територии с положително въздействие върху ландшафта; Създаване на жилищни и обществени зони и производствени зони с висока степен на благоустрояване с висок % озеленяване, което да играе ролята на зелена бариера, с цел минимизира въздействието върху обекти, подлежащи на здравна защита. Предвидени територии за рекреация и целогодишен отдих. Слабо въздействие върху естествените хабитати; ▪ Ефективно управление на битовите, строителните, неопасни производствени и опасните отпадъци;
2. Развитие на транспортна инфраструктура - обходни и вътрешно обслужващи пътища, организация на движението. Осигуряване на буферни паркинги. Планиране пешеходни алеи за мобилност и достъпност	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Транспортно успокоена схема; ▪ Въздействие върху качеството на въздуха от неорганизиран източници; ▪ Намаляване на рискове от транспортни инциденти Шумово натоварване. При предложените мерки очакваните негативни въздействия са сведени до минимум
3. Съвременна техническа инфраструктура - електрозахранване, газозахранване	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на условия за високо качество на околна и жизнена среда • Предимства на природния газ като екологично чист и икономичен енергоносител
4. Рехабилитация и разширение на водопроводните системи и доизграждане на канализационната система на гр. Кнежа. Изграждане на канализационни системи в другите населени места.	<ul style="list-style-type: none"> • Въздействие върху почви , подземни и повърхностни води и предотвратяване на здравен риск за населението в района, обитатели и гости. Създаване на условия за високо качество на околна и жизнена среда . Осигуряване на необходимото количество вода с добро качество за населението, гости, посетители, туристи и лекуващи се в балнеологичния център. Опазване на водите и почвите от замърсяване
5. Контрол и управление на действащата пречиствателна станция за отпадъчните води Кнежа. Контрол за изпълнение на станалите на канализационните системи и пречиствателни съоръжения на останалите населени места: с. Бреница, с. Еница и с. Лазарово; 5.1. Правилата за прилагане на плана изискват от последващите подробни устройствени планове изработване на схеми за канализация на	<ul style="list-style-type: none"> • Въздействие върху почви , подземни и повърхностни води биоразнообразието в района, защитените зони и предотвратяване на здравен риск за населението в района, обитатели и гости. Пречистване на битово-фекалните отпадъчни води до изискванията за заустване в р. Гостиля, а тя от своя страна във водното тяло р. Искър. Позитивно въздействие върху водната екосистема.

<p>населените места; 5.2.Отвеждане на отпадъчните води от населените места и определяне на места за локални пречиствателни съоръжения; 5.3.Главни колектори - капацитет, възможности за поемане на допълнителни натоварвания при необходимост от провеждане на водни количества по-големи от тези в момента, необходимост от нови.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Позитивно въздействие върху водната екосистема.
<p>6. Промяна предназначението и регенерация на изоставени терени в обекти с обществено и смесено предназначение и съвременни техно-бизнес логистични паркове</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Намаляване негативното въздействие върху околната среда чрез съвременна инфраструктура и благоустройство Екстензивно и интензивно развитие на зоните, ▪ Положителен социално икономически ефект за местното население и инвеститори ▪ Въздействие върху качеството на въздуха от транспорта; ▪ Ефективно управление на битовите, неопасните и опасните отпадъци; ▪ Спазване на градоустройствените показатели, включително и предвидените зелени площи .
<p>7.Административно-обслужваща дейност</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Спазване на специфичните градоустройствените показатели за всяка зона, включително и предвидените зелени площи; ▪ Мониторинг върху прилагане на плана, контрол по време на изпълнение;
<p>8. Осигуряване на работни места и повишаване на качеството на живот на населението</p>	<p>Няма пряко отношение към околната среда, но е със социална значимост</p>
<p>9 ОУП предвижда изграждане на система от градски и крайградски паркове и територии със спортно рекреационно ползване</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Създаване здравословни условия за обитаване, труд и отдих Проветряване на територията и подобряване на микроклимата Предпоставки за интензивно развитие на селищен и крайселищен отдих зимни спортове и туризъм

6 Цели за опазване на околната среда на национално и международно равнище, имащи отношение към плана и начинът, по който тези цели са взети под внимание при изготвяне на плана

6.1 Цели на опазване на околната среда на национално и международно ниво, имащи отношение към плана

Глобалните предизвикателства свързани с околната среда изискват отговор и действия на международно, национално, регионално и местно ниво.

Основните стратегически документи на Европейския съюз и ООН, имащи отношение към устойчивата околна среда са: Лисабонската стратегия за развитие на Европейския съюз, Стратегията за устойчиво развитие на Европейския съюз, Стратегията за околна среда и тематичните стратегии към нея на Европейския съюз, най-новите политики на Европейската комисия в околната среда и устойчивото развитие – законодателните пакети „Климат - енергетика” и „Устойчиво потребление и производство”, Целите на хилядолетието за развитие (ООН) и др.

Като членка на ЕС България е изправена пред предизвикателството да постигне европейските стандарти и изисквания за околна среда и устойчиво развитие, да се справи с предизвикателствата, които решават повечето страни за реформиране на икономиките си в посока на по-ефективно използване на всички ресурси и по-малко замърсяване на околната среда.

Страната успешно хармонизира законодателството си в сектор „Околна среда” със законодателството на Европейския съюз, което включва около 130 директиви и

регламенти и е едно от най-трудните за прилагане, тъй като изисква значително финансиране.

6.1.1 Европейски директиви по опазване на околната среда

Във връзка с приемането на България като равноправен член на Европейския съюз от 01.01.2007 г., и хармонизиране на нашето законодателство с това на ЕС, основни източници даващи целите по опазването на околната среда са Европейските Директиви, Ръководства и Указания, които са ползвани и съобразени при изготвянето на настоящия Доклад за ЕО.

Едни от най-важните документи, които засягат опазването на околната среда, респективно на местообитанията и биологичното разнообразие са директивите по Натура 2000. това са:

- ❖ Директива 92/43/ЕИО за Местообитанията;
- ❖ Директива 2009/147/ЕЕС за Птиците.

По тези две директиви на територията на общината са обявени следните защитени зони, които са част от европейската мрежа Натура 2000.

6.1.2 Интегрирани стратегии по околна среда

Разработени са и много други документи с международен глобален обхват, даващи цели по опазване на околната среда. Актуални в момента са т.нар. Integrated Environmental strategies (Интегрирани стратегии по околна среда), които се разработват и изпълняват в много държави. Основните цели, които преследват тези стратегически програми са както следва:

- Използване на съвременни методи за анализ и оценка на качеството на околната среда и здравния статус на населението;
- Предоставяне на информация за състоянието на околната среда;
- Извършване на строителни експертизи и цялостен анализ на енергетиката и околната среда;
- Стимулиране изпълнението на мерки по превантивна охрана на околната среда.

6.1.3 Национална стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г.

Националната стратегия за околна среда (НСОС) 2009-2018 г. очертава цели и действия, насочени към опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната в контекста на устойчивото развитие.

Стратегията е водеща за осъществяването на ефективна политика за устойчива околна среда от компетентните институции, организации, включително на областно и общинско ниво. В НСОС са определени шест стратегически цели, като всяка от тях съдържа специфични цели:

- 1) Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия
  - Намаляване на растежа на емисиите на парникови газове, отнесени към растежа на БВП на страната
  - Адаптиране към промените на климата
  - Постигане на устойчиво екологосъобразно развитие на енергетиката в страната

- 2) Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода

- Осигуряване на добро състояние на повърхностните и подземните води, на добър екологичен потенциал на изкуствените и силно модифицираните водни тела
- Осигуряване на вода с необходимото количество и качество за населението, водните екосистеми и икономиката на страната и намаляване на последиците от наводнения и засушавания в условията на глобални промени в климата
- Възприемането на водите като елемент от националната сигурност, с цел устойчиво развитие на страната
- Въвеждане на интегрирано управление на водите и крайбрежните зони в Черноморския басейнов район на основата на екосистемния подход

3) По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот

- Намаляване на здравния риск от замърсяването на околната среда
- Достигане на общеевропейските норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на цялата страна, намаляване нивата на емисиите и подобряване на качеството на течните горива
- Прекратяване употребата на вещества, които нарушават озоновия слой и намаляване емисиите на флуорирани парникови газове
- Намаляване на рисковете за човешкото здраве и околната среда от химикалите
- Предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последиците от тях
- Предотвратяване на нерегламентиран износ на определени опасни химикали
- Повишаване информираността на населението, вкл. в детска и училищна възраст за ограничаване на рисковете за околната среда и човешкото здраве от употребата на определени опасни химикали
- Предотвратяване и намаляване на шума в населените места
- Подобряване на контрола върху източниците на шум в околната среда от страна на компетентните органи
- Устойчиво управление на почвите
- Възстановяване на увредени почви

4) Насърчаване на устойчивото потребление и производство

- Разширяване използването на екологосъобразни технологии и екоиновации във всички сектори на икономиката.
- Устойчиво управление и рационално ползване на земните недра и на подземните богатства
- Ограничаване на натоварването върху околната среда от дейностите по търсене и/или проучване, добив и преработка на подземни богатства
- Интегриране на превантивните инструменти по околната среда с икономическите политики
- Стимулиране на устойчиви модели на потребление и производство във всички сектори на икономиката
- Устойчиво управление на отпадъците
- Постигане на устойчиво развитие на транспортната система и намаляване на натиска на транспорта върху околната среда
- Устойчиво управление на районите в страната
- Развитие на устойчива градска среда и агломерации
- Постигане на устойчиво развитие на селското стопанство и намаляване на натиска на сектора върху околната среда
- Устойчиво управление на горите на основата на екосистемния подход
- Намаляване на натиска върху околната среда от туристическия сектор и развитие на устойчив туризъм

- Интегрирана защита и опазване на природното и културно наследство

5) Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие

- Устойчиво управление на биологичното разнообразие
- Опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея

б) Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг за околната среда

- Подобряване на достъпа до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, включително повишаване на използването на електронните средства за достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения

- Повишаване на общественото съзнание, културата, образованието и формиране на нови модели на поведение на обществото щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие

- Подобряване и развитие на системите за наблюдение и програмите за мониторинг

- Подобряване и изграждане на нови информационни системи и регистри за състоянието на околната среда

- Разработване на методологии и въвеждане пакет от индикатори, включително и индикатори за устойчиво развитие, като инструменти за оценка на състоянието на околната среда и ефективността на екологичната политика.

6.2 Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП и източника, в който са публикувани

6.2.1 Начини на отразяване при изготвянето на ОУПО

Устройството на всяка една територия гарантира устойчиво развитие и създаване на благоприятни условия за живеене, труд и отдих на населението.

Благоприятните екологични условия, съчетани с наличните природни дадености са основен фактор за социално-икономическото развитие на всяко населено място.

Развитието на частното предприемачество в областта на туризма със стихийен и не овладян характер постепенно и на този етап частично води до последствия, имащи отрицателно въздействие върху възможностите за икономическо развитие и условията на живот в община Кнежа.

Изготвеният предварителен проект на ОУПО е съобразен с поставените цели в НСОС. В таблица 60 са разгледани тези цели от Националната стратегия, които имат отношение към разглеждания ОУП на община Кнежа, като са посочени конкретните мероприятия предвидени в изготвения проект, водещи до изпълняването на тези цели. Конкретните мероприятия, предвидени в ОУПО Кнежа са представени в таблица 59.

Таблица 59 Конкретни мероприятия предвидени в ОУПО Кнежа

Свързани цели на НСОС	Мероприятия предвидени в ОУПО
Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода	Предвидено е подновяване на водопроводната мрежа. Предвидено е пълно изграждане на канализационни системи и мрежи, главни колектори за включване на отпадъчните води всички квартали на града в ПСОВ на гр. Кнежа. Изграждане на канализационни системи и мрежи в другите населени места, с цел преустановяване заустването на непречистени отпадъчни води в подземни хоризонти, и в реките.
По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот	Предвижданията на ОУПО са за подобряване на пътната мрежа, благоустрояване на уличната мрежа, увеличаване на зелените площи в населените места и благоустрояване на съществуващите. Създаване на благоприятна акустична среда за обитаване и труд чрез предлагане на функционално- пространствена структура за населените места, мероприятия за озеленяване на пътната мрежа в обхвата на община Кнежа.
Насърчаване на устойчивото потребление и производство	В Плана е търсен баланс между развитие на урбанизацията и съхраняване във възможно максимална степен на цялостта на природната среда. Предвидените производствени зони са обединили досега съществуващите такива и разширението им с нови територии в съседство, върху необработваеми земи.
Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие	ОУПО предвижда максимално опазване на биологичното разнообразие в двете защитени зони и изграждане на екопътеки и маршрути за достъп до природни забележителности.
Формиране на нови модели на поведение на обществото	Всички процедури по изготвяне на ОУПО, както и настоящия ДЕО се подлагат на законоустановените и отговарящи на съвременните изисквания форми на обществен достъп и контрол. Постъпилите мнения, съображения, жалби и сигнали се вземат предвид при окончателните устройствени решения.

Таблица 60 Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвянето на ОУП

№	Цели по опазване на околната среда, взети под внимание при изготвяне на плана	Източник, в който са посочени целите
1.	Интегриране на екологичната политика в политиките за развитие на икономическите сектори и регионите	Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г. (НСОС)
2.	Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели	Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г. (НСОС)
3.	Достигане и поддържане на високо качество на околната среда в населените места	Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г. (НСОС)
4.	Опазване на природното наследство и	Национална стратегия за околна

	поддържане на богато биологично разнообразие	среда 2009-2018 г. (НСОС)
5.	Осигуряване на ефективно управление на околната среда	Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г. (НСОС)
6.	Изпълнение на ангажиментите на България за разрешаване на глобалните екологични проблеми	Национална стратегия за околна среда 2009-2018 г. (НСОС)
7.	Ограничаване на деградацията на земите и борба с опустиняването за запазване и развитие капацитета на екосистемите, за постигане на чиста, безопасна и привлекателна околна среда, икономическа стабилност и подобро качество на живот	Проект на Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в България
8.	Опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната за създаване на оптимални условия, среда и перспективи за живот на хората.	Национален план за опазване на биологичното разнообразие
9.	Опазване здравето на гражданите чрез осигуряване на здравословна жизнена среда.	Закон за здравето (Обн. ДВ бр. 70/10.08.2004 г.), последно изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г.

6.3 Цели по опазване на околната среда на планове и програми и връзката им с настоящия ОУП, като ще бъдат дадени и конкретните мероприятия, предвидени с плана, водещи до постигането им.

➤ **План за управление на речните басейни (ПУРБ) 2010 - 2015 г. в Дунавски район** е утвърден със Заповед № РД-293/22.03.2010 г. на министъра на околната среда и водите. Основна цел на плана е „Устойчиво ползване на водните ресурси, предотвратяване влошаването на състоянието им и постигане на добро състояние на всички води до 2015 година“. В ПУРБ е залегнал принципа за опазване на повърхностните и подземните води от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети.

➤ **План за управление на риска от наводнения се изготвя от БД**, съгласно изискванията на Директива 2007/60/ЕС и Закона за водите (ЗВ) - Глава девета „Защита от вредното въздействие на водите“. Основните етапи при разработването му са:

Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРИ) и определяне на Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗГ1РН); Изготвяне на карти на заплаха и на риска от наводнения; Изготвяне на Програма от мерки за управление на риска от наводнения; Срокът за изготвяне на Г1УРН е декември 2015г. Към настоящия момент БД са приключили изготвянето на ПОРН и със Заповед на министъра на МОСВ са утвърдени РЗПРН. Задачата на ПОРН е на база наличната информация за минали наводнения да се извърши оценка на потенциалния бъдещ риск от наводнения по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културно - историческото наследство. За РЗПРН предстои детайлно картиране и оценка на риска от наводнения.

Периодът на действие на ОУП на община Кнежа съвпада с прилагането на План за управление на водите в Дунавски район за периода 2010-2015г., актуализирането му и изготвяне и прилагане на ПУРБ и ПУРН за периода 2016-2021 г.

7 Информация за използваните методики за прогноза и оценка на въздействието върху ОС

7.1 Методи на извършване на екологичната оценка

Екологичната оценка е извършена в съответствие с действащото европейско и българско законодателство. Спазени са изискванията на Наредбата за ЕО. Взети са предвид всички изказани становища, мнения и препоръки от компетентните органи при проведените консултации по време на изготвяне на Доклада за екологична оценка.

При изготвяне на екологичната оценка са използвани методите посочени в:

- *Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България
- *Други указания и методики на европейската комисия за стратегическа екологична оценка

7.2 Методики за изследване, прогноза и оценка на околната среда

Общите методики за изследване, прогноза и оценка на околната среда при изготвяне на екологична оценка включват:

- ✓ Документален анализ – действащи нормативни документи, документи на ЕС относно регионално развитие, архивни документи, национални стратегии, планове и програми, графични материали и др.;
- ✓ Полеви изследвания – по общ метод на преки наблюдения на околната среда;
- ✓ Комплексен анализ – на природни, културни, социално-икономически и екологични фактори на въздействия върху околната среда;
- ✓ Експертна оценка на потенциала на територията и наличните ресурси;

При извършване на оценката и прогнозата за въздействие върху атмосферния въздух в доклада са използвани:

- За комплексна оценка на разсейването на емисиите от различни типове източници на територията на Община Кнежа е използван модела на Американската агенция за опазване на околната среда (EPA) ISC-Aermod (Industrial Source Complex) с интерфейс на канадската софтуерна фирма Lakes Environmental за работа в операционна система Windows. Това е Гаусов модел за оценка на разсейването от комплексни източници за краткосрочни и дългосрочни периоди, включително многогодишни периоди.
- Методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух, (съгласно ЕМЕР/CORINAIR1997 и 2000 г., 3-то издание от м. септември 2004 г и 2005 г.), утвърдена със Заповед №РД-77/03.02.2006 г. на МОСВ.
- Актуализирана единна методика за инвентаризация на емисиите на вредни вещества във въздуха – Заповед № РД-165/20.02.2013 г. на ИАОС.
- Методика за определяне на емисиите на вредни вещества от превозни средства и тяхната концентрация в приземния атмосферен слой, утвърдена със Заповед №РД-994/04.08.2003г. на МОСВ.

- Програмен продукт „ТРАФИК ОРАКУЛ” за прилагане на Методиката, утвърдена със Заповед №РД-994/04.08.2003г. на МОСВ.
  - Инструкция за операторите и компетентните органи в България за определяне и оценка на годишните емисионни товари от дейностите в обхвата на ЕРИПЗ.
  - За определянето на повърхностните и подземни водните тела и водни обекти и състоянията им е използвана наличната информация на страницата на БДУВ ДР „План за управление на речните басейни на Дунавски район”.
  - За определяне на райони със значителен риск от наводнения е използвана информацията от страницата на БДУР ДР „План за управление на риска от наводнения на Дунавски район”.
  - Определяне качествата на земеделските земи на разглежданата територия е извършено съгласно „Оценка на земеделски земи в България” (проф.М.Пенков, 1995).
  - За определяне състоянието на биологичното разнообразие
    - Растителност и местообитания
    - ✓ При разработването на ЕО се прави преглед на съществуващите източници на информация за флората и растителността (научни публикации, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и др. информационни източници свързани с рационалното ползване и опазване на растителните ресурси и биологичното разнообразие). Анализират се публикуваните материали за състоянието на флората и растителността в територията, която е обект на въздействие на инвестиционното предложение и се провеждат теренни проучвания за оценка на състоянието в критични участъци.
      - ✓ Таксономичната принадлежност и географското разпространение на растенията се определя по Флора на България (т. I-XI, 1962 – 2012), Определител на висшите растения в България (Кожухаров и др. 1992) и Конспект на висшата флора на България (Асьов и др. 2002). Синтаксономичната принадлежност на растителните съобщества се определя по Конспект на растителните съобщества в България (Апостолова И, Славова, 1997) и публикации за синтаксони в различни райони на страната след 1995 г.;
      - ✓ При теренните проучвания на растителността се прилага еколого-фитоценотичен метод на изследване в ключови (характерни) участъци, като в зависимост от поставените цели се описва флористичния състав на растителните съобщества и се дава качествена оценка на фитоценотичната структура или се прави количествена оценка на структурата и количественото съотношение на видовете. При по-детайлни проучвания обилието на видовете може да се оценява, чрез показател “покритие” или чрез скала за обилие-покритие на Браун-Бланки и др. (Павлов, 2006).
- Във връзка с местообитанията при разработването на ДЕО се прави преглед на съществуващите източници на информация за състоянието на основните типове местообитания, на екосистемите и екосистемното разнообразие в проучвания район (научни публикации, земеустройствени и лесоустройствени проекти, провеждани експертизи, снимки, карти, национални и международни нормативни документи и други информационни източници, свързани с рационалното ползване и опазване на екосистемите и екосистемното разнообразие). Анализират се публикуваните материали за състоянието на отделните компоненти на екосистемите и се провеждат теренни проучвания за оценка на състоянието в чувствителните местообитания.

При теренните проучвания се отчитат установените особености на съществуващото разнообразие на местообитания, като специално внимание се отделя на екосистемите, които са в условия на повишено антропогенно натоварване и местообитания хабитати на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове и съобщества. Прилага се екосистемен метод, като при камералната обработка въз основа на

екологичния анализ и синтез на информационната база от данни за изследваните компоненти, се диференцират типове екосистеми с различна степен на стабилност и устойчивост. При оценка състоянието на екосистемите се ползват Закона за биологичното разнообразие (2002), Национален план за опазване на биологичното разнообразие (2000), Наръчник за Натура 2000 в България (2002), Директива 92/43 на Съвета на ЕИО от 21.05.1992 за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и други международни и национални документи.

- Определянето на местообитанията са извършени съгласно Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова В, Димова Д., Димитров М., Цонев Р. Белев Т., 2005). Определянето на видовете е извършвано по таблици, цитирани в използваната литература.
- Данни за състоянието на местообитанията и целевите видове в защитените зони са ползвани от сайта на МОСВ, Информационна система за защитените зони от екологична мрежа Натура 2000 в България, проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", <http://natura2000.moew.government.bg/>. Направените анализи и изводи са в съответствие с изискванията на Директивите на Европейския съюз, на всички международни конвенции, по които Република България е страна и хармонизираното българско законодателство.

Използвани са основни методически ръководства на Европейската комисия за прилагане на Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, Препоръки и ръководства на Постоянния комитет на Конвенцията за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернската конвенция) като:

- Управление на обектите от НАТУРА 2000 – Ръководство за тълкуване на чл. 6 от Директива 92/43/ЕИО;
- Оценка на планове и проекти, значително засягащи Натура 2000 места - Методическо ръководство по разпоредбите на чл.6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО;
- Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание;
- Прилепите: Методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост (Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда)

За изясняване на кумулативният ефект върху защитените зони е ползвана базата данни на Министерство на околната среда и водите и РИОСВ-Плевен.

Не са срещани трудности при набирането на необходимата информация. Използвани са Уеб страници и предложения от НПО – БДЗП и СНЦ „Зелени Балкани” и богата литература, като източник на информация за региона и защитените зони.

8 Описание на мерките, предвидени да предотвратят, намалят или където е възможно да прекратят значителните въздействия върху околната среда

8.1 Вероятните значителни въздействия

Вероятните значителни въздействия върху отделните компоненти на околната среда и факторите, които ѝ въздействат, както и въздействие върху културно-

историческо наследство, включително архитектурно и археологично наследство и ландшафт са представени в доклада за ЕО на ОУП на община Кнежа.

При спазване на изискванията на законодателството, свързани с ограничаване на въздействието от реализирането на ОУПО Кнежа, както и на включените в него обекти върху околната среда, при съобразяване с изискванията на ЗООС и на съответните нормативни актове, реализирането на ОУП на Кнежа няма да бъде свързано със значителни въздействия върху околната среда. Съгласно предложените с проекта на ОУП, за територията в обхвата на общината ще се изгради цялостна съвременна инфраструктура, като устройването се предвижда в съществуващи стопански дворове и производствени терени и площадки, със значителна зелена система, като максимално се запазва, качеството на земеделските земи, съществуващата естествена растителност и др.

Матрица за оценка на въздействие на обектите, включени в ОУП на община Кнежа (по време на строителство и експлоатация на отделните обекти, включени в ОУП).

Таблица № 61 Матрица за оценка на въздействие на обектите, включени в ОУП на община Кнежа

Компоненти и индикатори	Потенциално въздействие	
	Във фазата на строителство	Във фазата на експлоатация
Качество и количество на водите		
Качество на водите	0	0
Зауствания в повърхностни, и подземни води причиняващи замърсяване	0	+
Количество на водите	0	+
Качество на атмосферния въздух		
Качество на въздуха (местно/ регионално)	-/0	0/0
Качество на въздуха (трансгранично)	0	0
Емисии в атмосферата, причиняващи замърсяване	-	-/0
Емисии на парникови газове	0	0
Биологично разнообразие		
Качество на районите на местообитанията	-/0	0
Популации или област на разпространение на видовете	0	0
Защитени територии	0	0
Защитени видове	-/0	-/0
Защитени зони	-/0	-/0
Земеползване		
Характер на земеползване	-	0
Ландшафт	+	0
Съхраняване на ресурси	0	0
Енергопотребление	0	-
Повторно използване и рециклиране на отпадъци	0	0
Използване на природни ресурси и суровини	-	-
Добив и използване на невъзобновими ресурси	0	0
Отпадъци		
Образуване на отпадъци	-	0
Депониране	0	0
Културно наследство	- / 0	0 / +
Сгради и съоръжения с архитектурно или историческо значение	0 / +	0
Археологически места, паметници и предмети	0 / +	0
Здраве и благосъстояние на населението		
Шумови нива	0	0
Здраве и безопасност на населението	0	+

Опасни вещества	0	0
Използване на опасни вещества	0	0
Риск от инциденти при транспорт, използване и производство на опасни вещества	- / 0	- / 0

? - няма достатъчно информация

(-) - неблагоприятно

(+) - благоприятно

(--) - силно неблагоприятно

(0) - няма въздействие

(++) - силно благоприятно

От горната таблица се вижда, че няма компоненти на околната среда, за които се очакват значителни въздействия при реализация на ОУП. Очаква се слабо неблагоприятно въздействие върху част от компонентите на околната среда.

8.2 Мерки за намаляване или предотвратяване на отрицателните въздействия

8.2.1 Предложените мерки за намаляване или предотвратяване на отрицателните въздействия при прилагане на плана са дадени таблично в Таблица № 62:

Таблица № 62

Компоненти и фактори на околната среда	Мерки за подобряване на екологичните параметри при реализиране на плана
<i>Атмосферен въздух</i>	Във фазата на строителство , на отделни обекти
	-Да се използва добре поддържана строителна и транспортна техника
	-При извършване на земните работи да се оросява с вода за предотвратяване на запращаването;
	-Да не се допуска работата на багери, автосамосвали, булдозери и пр. да работят с неизправни двигатели с вътрешно горене. Да се предвидят съоръжения за системното оросяване на откритите временни складове за инертни материали (пясък, чакъл и пр.);
	При извършване на изкопни работи в период на по-продължително засушаване да бъдат предварително омокряни площите, особено при копане с машини;
	-Да не се допуска извънгабаритно товарене на самосвалите със земни маси и инертни материали, за да се предотврати разпиляването на материала при транспортирането му, за да не се създадат условия за поява на неорганизиран емисии на прах;
	-Да бъдат почиствани местата на временните открити складове за инертни материали след приключване на строително монтажните работи;
	-Да не се допуска продължаване на заграване на топилките за битум след приключване на работа с втечнения битум;
	-Да не се допуска извънгабаритно товарене на насипни материали, за да се избегне тяхното разпиляване по време на транспорта;
	-При разтапяне на битум за асфалтови пътни настилки, да не се допуска повишаване на температурата до точката на кипене, защото при тези условия емисиите на въглеводороди (включително и тежки) са най-големи.
	Във фазата на експлоатация
	-Поддържане чистотата на алеите и площадките, включително миене, за да се избегнат неорганизиран емисии на прах;
	-Да се упражнява стриктен контрол върху наличие на топлинна изолация на сградите в съответствие с разпоредбите за енергийна ефективност;
	-След приключване на строителния период всички площи на които са били разположени открити складове за насипни строителни материали и строителни отпадъци да бъдат

	<p>своевременно и щателно почистени, за да не се допусне появата на прахови емисии от тези площи;</p> <p>-Да се реализира непрекъснат административен контрол при строителство;</p> <p>-При застрояването, особено на местата с по-големи терени, не зависимо от спазената плътност, интензивност и етажност на застроявана, да не се допускат структури „стена“ с големи надлъжни оси на сградите или структури „кутия“ със затворени междублокови пространства. Структура „стена“ пречи на естествената вентилация на сградите създава условия за задържане на замърсителите в подветрената страна на сградите. Особено това е неподходящо, когато надлъжната ос на сградите е ориентирана в посока перпендикулярна на преобладаващата посока на вятъра. Структура „кутия“ създава условия за продължително задържане на замърсителите в междублоковите пространства, защото нама възможност нормалните въздушни течения да проникват там. Надлъжната ос на сградите следва да бъде ориентирана в посока изток-запад;</p> <p>-При решение за използване на оборудване с хладилен агент, да се използва такъв, разрешен според изискванията на Регламенти на ЕС 2037 и 842 за контрол и управление;</p> <p>-Да се прецизира възможността за използване на алтернативните източници на енергия, имайки предвид голямата продължителност на слънцегреене в района. Изграждането „хай-тек“- високо-технологични паркове е една отлична перспектива за намаляване на замърсяването на въздуха с отпадъчни газове, получавани вследствие на горивни процеси. Би следвало да се стимулират гражданите и другите консуматори за включване в газоснабдителната система. Добреби било да бъдат направени проучвания за изграждане на соларна или хибридно соларна ТЕЦ, като се има предвид интензивното слънцегреене; през лятото в района;</p> <p>-Ползване на горива, отговарящи на нормативните изисквания;</p> <p>-Ограничаване движението на транспортни средства в рамките на ЦГ част. Създаване на буферни паркинги с широк достъп.</p>
<p><i>Земни недра</i> <i>Геоложка среда</i> <i>Подземни води.</i></p>	<p>- В период на строителство на отделните обекти:</p> <p>-Качествено изпълнение на строителните работи и възстановяване на терена около построените сгради и съоръжения;</p> <p>-Изграждане и поддържане в изправност на водопроводната и канализационна мрежа;</p> <p>- Изграждане на локално пречиствателно съоръжение</p> <p>-Екологосъобразно събиране и третиране на твърди битови отпадъци;</p> <p>-Възможностите за намаляване и/или ограничаване на въздействието върху земните недра се свеждат и до:</p> <p>-Провеждането на инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания и изследвания за конкретизиране на условията за изпълнение на изкопите и насипите и за фундаране на съответните сгради и съоръжения, в това число изясняване на геолого-литоложкия строеж, определяне на физико-механичните и деформационни свойства на литоложките разновидности, дълбочината и качеството на подземните води, филтрационните свойства на водоносните колектори и пр.;</p> <p>-Съобразяване на проектите за обекта с резултатите, изводите и препоръките в докладите за инженерно-геоложките и хидрогеоложките проучвания и с изискванията на законите и нормативните документи;</p> <p>-Изготвяне на стабилитетни прогнози за устойчивостта на откосите на евентуални дълбоки изкопи;</p> <p>-Забрана за пряко отвеждане на отпадъчни води в земните недра и подземните води.</p>
<p><i>Повърхностни води</i></p>	<p>- Във фазата на строителство</p> <p>-Приоритетно да се извърши рехабилитация на водопроводната система за да се предотвратят загубите на питейна вода. Да се довърши строителството и на канализационна система в гр. Кнежа и другите населени места в общината и реконструкция, рехабилитация и строителство на ЛПСОВ, там където е необходимо;</p> <p>-Включване на всички квартали от гр. Кнежа в канализационната система;</p> <p>-Правото за ползване на повърхностни водни обекти за заустване на пречистените отпадъчни води да се преведе в съответствие с разпоредбите на Закона за водите и сиответните подзаконови нормативни актове, съобразяване с издаденото актуализирано</p>

	<p>Разрешително за заустване на отпадъчните води – БДДР и посочените в него емисионни норми;</p> <p>-Непрекъснато провеждане на мониторинг по План за собствен мониторинг, с цел набелязване на необходимите мероприятия за достигане на емисионните норми.</p> <p>Във фазата на експлоатация</p> <p>-По време на експлоатация да се поддържат в техническа и експлоатационна изправност водоснабдителната система, канализационната система и пречиствателните съоръжения;</p> <p>-Третиране на отпадъчните води до необходимите изисквания на действащото законодателство;</p> <p>-Осигуряване ефективен контрол и управление на водите.</p>
Отпадъчни води	<p>Контрол и управление на действащата пречиствателна станция за отпадъчните води Кнежа. Включване на всички квартали от града в канализационната система;</p> <p>Контрол за изпълнение включването в канализационните системи за отпадъчни води и изграждане на пречиствателни съоръжения за останалите населени места: с. Бреница, с. Еница и с. Лазарово;</p> <p>5.1. Правилата за прилагане на плана изискват от последващите подробни устройствени планове изработване на схеми за канализация на населените места;</p> <p>5.2.Отвеждане на отпадъчните води от населените места и определяне на места за локални пречиствателни съоръжения;</p> <p>5.3.Главни колектори - капацитет, възможности за поемане на допълнителни натоварвания при необходимост от провеждане на водни количества по-големи от тези в момента, необходимост от нови.</p>
Почви	<p>- Във фазата на строителство</p> <p>-Хумустният пласт отделен при строителството, трябва да се депонира отделно и да се използва по предназначение.</p> <p>-Оформяне на ален и вътрешни пътища за транспортни средства, като се ограничат с видими бордюри.</p> <p>-Мерки за недопускане на течове на нефтопродукти и замърсяване на почвата от аварийни ситуации. При аварийни локални разливи да се отстраняват замърсените почви и да се третират като опасен отпадък . Да се предават на лицензирана фирма за обезвреждане.</p> <p>-Предотвратяване замърсеността на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение. Необходимо е да се възстановят всички съседни площи, евентуално нарушени от строителството, както и временните площадки в рамките на отредения терен. Всички технологично свободни пространства трябва да се оформят като зелени площи с подходяща растителност, съгласно изготвените проекти за паркоустройство на терена.</p> <p>-Във фазата на експлоатация</p> <p>-Ограничено ползване при доказана необходимост на торове и хербициди.</p> <p>-Опазване на почвата от замърсяване с нефтопродукти при аварии с транспортна техника, като се отстранява замърсената почва.</p> <p>-Предотвратяване замърсеността на почвата с отпадъци при неправилното им временно съхранение.</p>
Биоразнообразие	<p>-Във фазата на строителство</p> <p>1. Строителните дейности, свързани с изграждане на Пп1 – предимно производствени дейности, попадаща в територията на защитената зона BG0000613 Река Искър да се извършват в границите на съществуващата инфраструктура – черен път и урбанизирани територии (изоставена площадка на бивша циларна фабрика).</p> <p>2. Да се предвиди минимално въздействие на граничните територии при реконструкцията на пътната мрежа в рамките на защитената зона.</p> <p>3. При озеленяване на новата устройствена зона да не се използват чужди, инвазивни видове. Да се запази крайречната растителност. Да не се допуска изграждане на съоръжения в непосредствена близост с бреговете на реката, извън територия на бившата цигларна фабрика.</p> <p>4. Необходимо е провеждането на подробна разяснителна кампания сред участниците в строителните и експлоатационни дейности с цел предотвратяване на щети върху растителния и животински свят в тази част на защитената зона.</p> <p>5. По време на строителството да се заложат превантивни мерки, свързани с минимизиране на битовото замърсяване по отношение на различните компоненти в границите на защитената зона, от които зависи състоянието на флората, фауната и природните местообитания в защитената зона.</p> <p>6. Да не се предвиждат линейни структури в рамките на защитената зона, извън територия на бившата цигларна фабрика, с цел съхраняване на целостта на местообитанията.</p> <p>- Във фазата на експлоатация</p> <p>Важно място в структурата на ОУП заемат и зелените площи с ограничено ползване и специално предназначение. Нормативите за площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване, са определени в Наредба № 7 /22.12.2003 год. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.</p>

	Запазване на високостъблената растителност и зелени площи в градския парк, Гергана парк и по протежение на пътя за Оряхово.
Ландшафт	Изработването на ландшафтно устройствен и паркоустройствен план.
Културно-историческо наследство	<p>По време на строителството на отделните обекти да се спазват заложените в ОУП мерки за опазване на културното наследство</p> <p>Да се спазят изискванията на чл. 83 ал. 1 и 2; чл.93 ал. 1; чл. 94, чл.97 от ЗКН за опазване, идентифициране и съхранение на културните ценности, както и чл. 158 ал.1 за предаване на движимите археологически ценности в РИМ. При откриване на структури и находки, които имат признаци на културни ценности, да се спазва чл. 160 ал.1 и 2 от ЗКН, съответно чл. 72 и 73, при което строителните дейности се спират и се изчакват указанията на експертите от РИМ и НИИКН.</p> <p>Да се реализират културно-туристическите и еко маршрути, заложи в ОУП във връзка със социализирането и опазването на КИН.</p> <p>Създаване и информационен център за запознаване и богатото културно историческо наследство.</p>
Отпадъци	<p><i>В период на строителство:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Битови отпадъци да се събират в контейнери, обезвреждат с вар или хлорна вар и се предават за депониране. - Строителните отпадъци временно да се събират разделно в зависимост от състава си и се временно се съхраняват на площадката на определените места. Да се спазва йерархията при третиране на строителните отпадъци, да се предават за рециклиране и оползотворяване, или да се използват за строителство на пътища и да се депонират на депо в краен случай, съгласувано с общината. - Производствените неопасни и в малки количества опасни отпадъци да се предават на лицензирани фирми за рециклиране или обезвреждане. <p><i>В период на експлоатация</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Предимно битови отпадъци. Спазване изискванията на нормативната уредба за управление на отпадъците. - Изготвяне на актуализирана Програма за управление на отпадъците. - Изготвяне актуализирана Програма за управление на утайките от ГПСОВ и ЛПСОВ на населените места (бъдеща реализация) - Осигуряване ефективен контрол и управление на отпадъците. - Осигуряване на ефективно разделно събиране и обезвреждане на отпадъците.
Шум, Вибрации, Ел магнитни лъчения	<p><i>- В период на строителство на отделните обекти, включени в ОУП</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Да се спазва стриктно работното време. Да се използва съвременна строителна и транспортна техника и осигуряване на добра организация на строителната дейност - В период на експлоатация Съблюдават изискванията на Наредба №б от 26.06.2006 относно показателите за шум в околната среда. - По време на експлоатация на отделните обекти, включени в ОУП. <p>-спазване на изискванията на законодателството за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда и за обекти, подлежащи на здравна защита;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оформяне на буферна зелена, шумозащитна ивица от подходящи растителни видове около основните пътища, тангиращи до населено, вилно или курортно място, - Алейно озеленяване на пътищата, които са главните входове към центъра, пътя изток-запад и перпедикулярния в посока север юг, преминаващи; - Вибрации - По време на експлоатация - няма източници на вибрации в околната среда. <p>Ел магнитни лъчения-. Необходимо е по - подробна и актуална информация за поддържане на списъка на предавателите, ел.подстанциите, високо волтовите електропроводи, местоположението, мощност и др., които в следващите, подробни фази на планиране да намерят отражението им.</p>
Опасни вещества	<p>ОУПО на предвижда УЗ, производства, които да работят с, или да произвеждат опасни вещества. На територията на общината няма такива производства. Независимо от това, е необходимо да се има предвид, че при бъдещи инвестиционни предложения на територията на Община Кнежа, за изграждане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал, в обхвата на глава седма, раздел I на ЗООС, след като ОУП на Община Кнежа вече е одобрен, следва да се стартира нова процедура по изменение на ОУП, в която да се предвидят зони за безопасни отстояния по смисъла на чл. 104, ал. 2, т. 3 от ЗООС. Трябва да се спазват стриктно спазване на всички инструкции за работа с опасни вещества. Да се извършва строг контрол и управление на работата с опасни вещества.</p>
Природни ресурси	<p>Да не се допуска преразход на инертни материали, вода, горива и др. спомагателни материали.</p>
Здравно- хигиенни условия на средата	<p><i>В период на строителство на отделните обекти, включени в ОУП.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Всички строително ремонтни дейности да бъдат съобразени с НАРЕДБА № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи - Приложения № 1-5 към чл. 2, ал. 2. и НАРЕДБА № 4 от 27.12.2006 г. за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на

	<p>сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителството.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Намаляване на праховите емисии чрез напръскване с вода на местата, от които се вдига прах (при сухо време и вятър). Използване на централизирано приготвени в бетоновия възел бетони и разтвори и машинното им полагане. - Да не се допускат разливи на нефтопродукти. При случай на разлив да се вземат незабавни мерки за неговото локализиране, отстраняване и транспортиране на подходящи депа. - След приключване на строително-монтажните работи, местата на временните открити складове за строителни материали следва да бъдат почиствани. С това ще се спре емитирането на прах в атмосферния въздух при сухо и ветровито време. - Поддържане в изправност оптимално натоварване на строителните машини с цел от една страна намаляване на количествата на ауспуховите газове, а от друга на шума и вибрациите. - Режимът за труд и почивка при вибрационно въздействие да се изгражда така, че сумарната експозиция за смяна (за контакт с вибрации) да не надвишава 90-120 тт. - Да не се допускат строително-монтажни работи през нощта. - Във всички професионални дейности задължително да се използва подходящо за сезона работно облекло, лични предпазни средства при наличие на вредни фактори на работната среда (противопрахови маски, шумозатлущители, противовибрационни ръкавици) и осигури рационален режим на труд и почивка. - По време на експлоатация на отделните обекти, включени в ОУП. - Изграждане на модерна и комфортна среда за обитаване, труд и обслужване. - Осигуряване на достатъчни количества вода за питейно-битови нужди. - Да се извърши мониторинг на водите - Да се осигури медицинско обслужване
Природни рискови фактори	<ul style="list-style-type: none"> - Функционалното зонироване е съобразено с новите норми за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони. - Съобразяване със становището на „Геозащита-Плеен“ и със ограниченията на строителство в регистрираните свлачища; - За намаляване на сеизмичния риск чрез устройствени решения е препоръчително обновяване на амортизирания сграден фонд. - Необходимо отделните инвестиционни предложения и намерения да се съобразят с функционалното предназначение на зоната). - Необходимо е да се предвидят системи за аварийни ситуации и бързо действие при възникване на пожар и наводнения
Здравословни условия на селищната среда	<ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на микроклимата в населените места курортните и вилни зони, достъп за всички хора; - Организация на строителните дейности и въвеждане на етапен план за реализация; - Осигуряване на добра проветряемост на селищата чрез улично озеленяване и велоалеи - чрез регулационно отреждане; - Увеличаване на линията на задължително застрояване на мин 5 и отдръпване на застройката около главните пътища; - Регулационно отреждане на местата за паркиране с означаване на капацитета - Използване на ВЕИ за отопление, осветление, прилагане на мерки за енергийна ефективност; - Прилагане на административно контролни мерки; - Провеждане на контрол и мониторинг при застрояване, благоустройство и опазване на природните дадености.
Специфични устройствени показатели	<ul style="list-style-type: none"> - Спазване на специфичните правила и норми за прилагане на ОУП, посочени в Правилника, неразделна част от проекта; - Ангажиране на съответните органи за контрол; - Използване на Специфично енергоспестяващо приглушено осветление с цел осигуряване комфорт и на животинския свят в района.

9 Описание на необходимите мерки за наблюдение и индикатори за наблюдение и контрол на въздействията при прилагането на ОУП на община Кнежа, срокове и отговорници.

Предложените мерки за наблюдение и контрол при прилагане на плана са дадени таблично в Таблица № 63:

Таблица № 63

Мерки	Индикатори за мониторинг	Единица мярка	Отговорен за изпълнението
Контрол на замърсителите на атмосферния въздух в гр. Кнежа	брой пунктове за мониторинг на КАВ на територията на гр. Кнежа	Бр.	РИОСВ-Плевен, РЗИ - Плевен
Контрол на качеството на водата за питейно – битово водоснабдяване	Водоснабдени урбанизирани райони Водни количества Загуби на питейна вода - качество на водата за питейно-битови нужди;	% и режим -л/ден. ж Qср. ден, Qср. год. %, и л/ден. ж показатели мг/л	РЗИ – Плевен, ВиК „Аспарухов вал“ ЕООД
Контрол на качеството на отпадъчните води преди заустването им във водоприемника. Достигане на емисионните норми, съгласно издадено Разрешително за заустване	-Население включено към канализационната мрежа -канализационна мрежа зауствена в ПСОВ - отпадъчните води зауствени във водоприемник; -качество на повърхностните води; -капацитет на предвидените нови ЛПСОВ;	% урбан.територия , бр/ж, % % % Q = l / m3 Показатели рН, БПК5, ХПК, нер. в-ва, Nt, Pt - мг/л показатели мг/л % от територията, бр/ж.	Община Кнежа, ВиК „Аспарухов вал“ ЕООД; РИОСВ-Плевен, БДДР - Плевен
Наблюдение на локализираните места от повърхностните водни обекти с риск от наводнение	брой пунктове за мониторинг	Бр.	Общ. Кнежа, БДДР - Плевен
Наблюдение на местата с най-голям риск от свлачища, ерозия и набелязване на конкретни залесителни мероприятия	брой пунктове за мониторинг	Бр.	Община Кнежа, „ГЕОЗАЩИТА“ Плевен
Контрол по спазване на изискванията на ЗБР и ЗЗТ	Наличие на буферни зони и зони с вторична сукцесия Зони със специфични показатели Кинт Плътност на застрояване Озеленена площ Макс етажност Височина, изграждане на компактна индустриална зона; Замърсяване на околната среда в следствие реализиране на дейностите Намален Н кота корниз - 10 м Степен на благоустрояване, в процент	Кв.м зелена площ на жител, брой Нормативи съгласно правилника за прилагане на ОУПО за разширение на населени места;	РИОСВ – Плевен
Наблюдение и контрол по спазване на мерките за намаляване и отстраняване на отрицателните въздействия върху биологичното	Наблюдение по изпълнение на ограниченията на Правилника за прилагане на ОУПО, с цел запазване на биоразнообразието, видовете и местообитанията	Бр. мониторинг Загуба на местообитания в %	Община Кнежа, РИОСВ – Плевен

разнообразие			
Наблюдения и действия по реда на ЗКН при евентуално разкриване на археологически находки	Наблюдение с цел запазване на защитени територии със статут на НКЦ	Брой новооткрити и запазени находки	Община Кнежа, РИМ – Плевен
Контрол на нерегламентираното депониране на отпадъци	Количество на отпадъците по видове и начини на събиране, оползотворяване, третиране, депониране. База данни от физически и юридически лица генериращи отпадъци.	т/год. м3/год по видове и начин на третиране дка, корекция на евентуално нарушени терени, дка-рекултивирани площи и др.	Община Кнежа, РИОСВ – Плевен
Депониране на строителните и битови отпадъци на отредена площадка в рамките на терена и впоследствие на депо, съгласувано с общината	Наличие на депонирани в района, отпадъци след завършване на строителните работи	площ [м ²] или количество [м ³]	Община Кнежа, РИОСВ – Плевен
Наблюдения, контрол и оценка на здравното състояние на населението. Ангажиране на работници и повишаване качеството им на живот. Развитие и застрояване на селищната и извънселищната урбанизирана територия	Заети в обслужване, поддръжка, администрация. Наети работници Показатели Кинт Плътност на застрояване Озеленена площ Макс етажност Височина, изграждане на компактна индустриална зона; Замърсяване на околната среда в следствие реализиране на дейностите	Бр. - Общо [%] от Община Кнежа Бр. общо [%] %, площи озеленяване; %, площи замърсени от отпадъци, % население под въздействие на наднормен шум от индустриалните зони	РЗИ – Плевен; Община Кнежа РЗИ – Плевен; Община Кнежа

10 Становища и мнения на засегнатата общественост, на компетентните органи за вземане на решение по ЕО и други специализирани ведомства и специалисти в резултат на проведените консултации

Извършени са консултации, съгласно изготвената схема за консултации. Получените мнения, становища и препоръки от Експлоатационните дружества „Аспарухов вал“ ЕООД, ЧЕЗ „Електро България“ АД, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“), РИОСВ-Плевен, РЗИ-Плевен, БД ЗБР – Плевен, РИМ-Плевен, Министерство на Културата - НИНКН-София, ГЕОЗАЩИТА Плевен, Областно пътно управление-Плевен при разработване на Доклада за ЕО на ОУП на община Кнежа.

11 Справка за извършени консултации

Всички получени мнения, становища и препоръки са представени в Справка за извършване на консултации към настоящия доклад.

Справка за извършените консултации по чл. 19 и чл.19а от Наредбата за ЕО с обществеността, заинтересувани органи и трети лица в процеса изработване на задание за съдържание и обхват на ДЕО на Общия устройствен план на община Кнежа (ОУПО Кнежа)

Възложител: Община Кнежа

Ведомство, организация, с които са проведени консултации	Начин на провеждане	Мотиви	Приети/неприети Забележки, препоръки или предложения
Засегната общественост	Писмено информиране: - обява на интернет страницата на община Кнежа	Обявяване на техническото задание за изработване на ОУПО Кнежа и провеждане на консултации при изработването на задание за съдържание и обхват на ЕО, съгласно чл. 19 от Наредбата за ЕО на планове/програми.	Няма постъпили писмени и устни възражения или препоръки в законовия срок, както и на самата проведена среща за обществено обсъждане. Представен е протокол от 02.06.2015 г.
РИОСВ-Плевен	<p>1. Писмо с изх. № 2966/04.06.2014 г. на РИОСВ - Плевен</p> <p>2. Писмо с изх. №2311 от 14.04.2015 г. във връзка с искане на община Кнежа за предоставяне на информация и данни по компоненти и фактори на околната среда, за територията на Община Кнежа, за периода 2012 - 2014 г. във връзка с изготвяна на задание за съдържание и обхват на ЕО</p>	<p>1. В отговор на писмо на община Кнежа за внесено уведомление на техническо задание за възлагане разработването на ОУПО Кнежа, РИОСВ-Плевен, че проверка за допустимост на ОУП и преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие на плана върху защитените зони, може да се извърши на етап Предварителен проект на ОУП на Община Кнежа.</p> <p>2. В отговор на писмо на община Кнежа за предоставяне на информация, заведено в РИОСВ - Плевен с вх.№ 2311/03.04.2015г., РИОСВ-Плевен предоставя информация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - По т. I. Управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ); - Пунктове за наблюдение на качеството на атмосферния въздух (КАВ), райони за оценка и управление на КАВ (РОУКАВ). - Исканите данни от мониторинг на КАВ за периода 2012-2014 г., за най-близкия автоматичен измерв. 	Документацията е напълно приета като информиране. Получените писма от РИОСВ-Плевен са приложени към задание за съдържание и обхват на доклада по ЕО. Взети са под внимание всички изказани мнения и препоръки в становището на РИОСВ-Плевен

	<p>3. Писмо с изх. №2772 от 11.05.2015 г. на РИОСВ-Плевен по представено задание за съдържание и обхват на ЕО на ОУПО Кнежа и внесено Уведомление по чл.10 от НУРИОСППШП.</p>	<p>пункт - в гр. Плевен (Приложение 1);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Контролирани обекти - източници на емисии, констатирани превишения на нормите за допустими емисии (НДЕ) по видове замърсители на 10 бр. обекти на територията на Община Кнежа; - Информация касаеща управление на качеството на водите на територията на общината; - Представена информация за почвите, биоразнообразието, управлението на отпадъците и акустичната обстановка на територията на общината. - По т.3: Внесено Задание за изготвяне на Доклад за екологична оценка на „Общ устройствен план на Община Кнежа“, заведено с вх. № 2772/24.04.2015 г. на РИОСВ - Плевен, на основание чл. 19а, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО, РИОСВ-Плевен информира за следното: - Приема се така предложената Схема за провеждане на консултации. - Обръща се Ви внимание, че консултациите с компетентния орган по чл. 4 от Наредбата за ЕО (РИОСВ - Плевен), следва да се проведат след консултации по чл. 19 и чл. 19а от същата наредба, с обществеността, със заинтересувани и засегнати органи и лица, включително със специализираните компетентни органи като РЗИ - Плевен (по отношение степента на въздействие и риска за човешкото здраве), и БДДР (Басейнова дирекция „Дунавски район“ – Плевен; - По отношение на представеното Задание за изготвяне Доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Кнежа, РИОДВ-Плевен информира, че същото е изготвено и съдържа информацията съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 на Закона за опазване на околната среда и чл. 17, ал. 1 от Наредбата за ЕО. Изготвеният проект на Задание включва и наличната предварителна информация, необходима за разработването на Доклада за екологична оценка/ екологична част на ОУП. В 	<p>В резултат от проведените консултации с компетентния орган, Възложителят приема изразените мнения, препоръки и забележки в посочените писма.</p> <p>Извършени са консултации с посочените от РИОСВ-Плевен, БДУВ ДР-Плевен, РЗИ-Плевен, РИМ-Плевен, МК-НИНКН – София, ВиК - ”Аспарухов вал” ЕООД, „ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД и институции и изразените забележки и препоръки са отразени в заданието за обхват и съдържание на ДЕО и съответно ще бъдат взети под внимание при разработването на Доклада по ЕО. Отразени са по подобаващ начин в ДЕО.</p>
--	--	---	--

		<p>окончателното Задание за Доклад за екологична следва да бъдат отразени резултатите от проведените консултации по чл. 19 и чл. 19а от Наредбата за ЕО, включително да се вземат в предвид становищата на РИОСВ - Плевен, на РЗИ - Плевен, БДДР - Плевен и останалите специализирани органи и заинтересованата общественост, съгласно представената Схема за провеждане на консултации;</p> <ul style="list-style-type: none"> - По отношение изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), Ви информирам за следното: - Информацията в представената разработка е недостатъчна за определяне на приложимата процедура по чл. 31 от ЗБР, във връзка с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда <p>Както вече бяхте информирани с писмо с изх. № 2966/04.06.2014 г. на РИОСВ - Плевен, проверка за допустимост на ОУП и преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие на плана върху защитените зони, може да се извърши на етап Предварителен проект на ОУП на Община Кнежа.</p>	
БДУВ ДР – Плевен	<p>1. Становище с изх. № 2725 на БДУВ ДР – Плевен 21. 04.2015 г. с искане за предоставяне на информация във връзка с изработване на ОУП на Община Кнежа</p>	<p>Във връзка с постъпило в Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район (БДУВДР) с център Плевен писмо, с наш вх. № 2725/ 01.04.2015 г., с искане за предоставяне на информация във връзка с изработване на ОУП на Община Кнежа, БДУВДР уведомява и предоставя информация за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Канализацията и локализация на заустванията на територията на община Кнежа; - Информация по разрешителни за водовземане за територията на Община Кнежа - Издадени разрешителни за водовземане от повърхностен воден обект ОТ БДУВДР; - Информация по Издадени разрешителни за водовземане от подземни води; - Информация за СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване на територията на Община Кнежа; - Уязвими и чувствителни зони на територията на община Кнежа; - Райони с потенциален висок риск от наводнения на 	<p>Възложителят на ОУПО Кнежа приема за сведение и изпълнение на посочените препоръки и взема под внимание подадената информация, която ще се отрази с доклада по ЕО.</p> <p>Отразени са по подобаващ начин в ДЕО.</p>

		<p>територията на Община Кнежа - координати</p> <p>- Няма съоръжения и находища на минерална вода на територията на община Кнежа.</p>	
<p>БДДР – Плевен</p>	<p>2. Становище с изх. № 3524 на БДУВ ДР – Плевен 16. 06..2015 г. относно провеждане на консултации по изготвяне на задание за определяне на обхвата на Доклад за екологична оценка на проект за Общ устройствен план на Община Кнежа и съгласуване на Проект за общ устройствен план на Община Кнежа</p>	<p>БДДР-Плевен изразява следното становище по отношение на внесеното задание за съдържание и обхват на ЕО:</p> <p>I.Консултации по изготвяне на задание за определяне на обхват на Доклад за екологична оценка на проект за Общ устройствен план на Община Кнежа, БДДР</p> <p>1.I. По отношение на ПУРБ за Дунавски район:</p> <p>1. При описание на основните цели на плана и връзки с други планове и програми, към стратегическите документи, които имат отношение към Общият устройствен план на общината да се отразят План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район 2010-2015г. и План за управление на риска от наводнения (ПУРН).</p> <p>1.II. По отношение изискванията на ПУРБ ДР:</p> <ul style="list-style-type: none"> • При описанието и анализа на компонент Води при изготвяне на ЕО на ОУПО Кнежа да се вземе предвид и следната информация: • В Община Кнежа попадат следните повърхностни и подземни водни тела, съгласно Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) 2010 - 2015 г. в Дунавски район, който е утвърден със Заповед № РД-293/22.03.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ОСВ): BG1DU000R001- река Дунав; BG1IS100R025-река Гостиля; BG1IS135R026-река Искър и BG1IS100L029 яз.Еница - езеро. • Подземни водни тела: <ul style="list-style-type: none"> - BGIG0000Qal017 Порови води в Кватернера - р. Искър; - BGIG0000Qpl023 Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър; - BG1G0000N2034 Порови води в Неогена -Ломско-Плевенска депресия; - BGIG000Nlbr036 Карстови води в Ломско Плевенската депресия; - BGIG0000K2m047 Карстови води вЛомско-Плевеския басейн. • Зони за защита на водите, съгласно 119а от ЗВ, на територията на Община Кнежа: <ul style="list-style-type: none"> - Регистърът на зоните за защита на водите е 	<p>Възложителят на ОУПО Кнежа приема за сведение и изпълнение на посочените препоръки и взема под внимание подадената информация, която ще се отрази с доклада по ЕО.</p>

		<p>представен в Раздел 3 от ПУРБ 2010 — 2015 г. в Дунавски район, както и в Раздел 2 от изготвения през месец ноември 2014 г. „Междинен преглед на установените значими проблеми при управлението на водите в Дунавски район за басейново управление“. Двата документа са публично достъпни на интернет страницата на БДУВДР: www.bd-dunav.org - секция „Управление на водите“, подсекция „План за управление на речния басейн“, съответно ПУРБ 2010 - 2015 г. в Дунавски район и Актуализация на ПУРБ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зони за защита на водите, съгласно 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ: <ul style="list-style-type: none"> - BG1G0000QAL017 Порови води в Кватернера - р. Искър С код на зона за защита чл. 119а, ал. 1, т. 1 BG1DGW0000QAL017; - BG1G0000QPL023 Порови води в Кватернера - между реките Лом и Искър с код на защита чл. 119а, ал. 1, т. 1 BG1DGW0000QPL023; - BG1G0000N2034- Порови води в Неогена - Ломско- Плевенска депресия с код на зона за защита чл. 119а, ал. 1, т. 1- BG1DGW0000N2034; - BG1G000N1BPO36 Карстови води в Ломско- Плевенската депресия с код на защита чл. 119а, ал. 1, т. 1 - BG1DGW000N1bp036; - BG1G0000K2M047 Карстови води в Ломско-Плевенския басейн с код на защита чл. 119а, ал. 1, т. 1. BG1DGW0000K2m047. • За водоизточниците за питейни нужди е необходимо да се отбележи наличието на учредени Санитарно-охранителни зони, определени по реда на Наредба № 3 от 16 октомври 2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и там където няма такива, да се заложи тяхното проектиране, 	
--	--	---	--

		<p>учредяване и изграждане; На територията на Община Кнежа са учредени 6 бр. санитарно-охранителни зони (СОЗ) определени по реда на Наредба № 3/ 16.10.2000 г. около водоземните съоръжения за питейно-битово водоснабдяване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зони за защита на водите, съгласно 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ • Уязвима зона <ul style="list-style-type: none"> - Община Кнежа попада в уязвими зони, съгласно Заповед № РД 930/25.10.201 Ог. на Министъра на ОСВ за определяне на нитратно уязвимите зони. В приложения към заповедта са определени водните тела, които са замърсени или са застрашени от - замърсяване с нитрати от земеделски източници, териториите на общините или части от гях в обхвата на уязвимата зона по надморска височина и карта на зоната. - За тези зони специфичната екологична цел е: „Намаляване и/или предотвратяване на повърхностното замърсяване с нитрати на повърхностните и подземните води от земеделски източници в застрашените и уязвимите зони до 2015г.“; - В случай, че даден водоприемник е обявен за чувствителна зона отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалент жители (е.ж.), които се заустват в него е необходимо освен биологичното пречистване да бъде осигурено и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до съответните концентрации, регламентирани в Наредба № 6 от 9 ноември 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. - Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000): 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Защитена зона „Конунски дол“ с код BG0000627— за опазване на природни месгообитания; - Защитена зона „Река Искър44 с код BG0000613— за опазване на природни месгообитания; - Мерки в ПУРБ 2010 -2015 г.: - Мерки, които осигуряват прилагане на принципа за по-пълно възстановяване на разходите за водни услуги, включително и за ресурса и опазване на околната среда; - Мерки за опазване на водите за питейно-битово водоснабдяване, включително мерките за опазване на качеството им, с оглед намаляване на степента на пречистване за получаване на води с питейни качества. 	
<p>Министерство на здравеопазването, РЗИ-Плевен</p>	<p>Писмо с изх.№ КД 01-00-024/29.05.2015 г. на РЗИ-Плевен относно провеждане на консултация за определяне на обхвата и съдържанието на екологична оценка (ЕО) на план: „Изготвяне на общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа“, включващо здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве</p>	<p>РЗИ-Плевен прави следните предложения и препоръки по отношение съдържанието и обхвата на екологична оценка (ЕО) на план: „Изготвяне на общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа“ и оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната и работна среда и риска на човешкото здраве:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да се представи пълна и изчерпателна информация за местоположението и точните отстояния на обектите и дейностите, потенциални източници на вредности, предвидени в ОУПО Кнежа. 2. Да се анализира възможността за наднормено натоварване на средата с вредности , идентифициране на източниците и вида им и описание на вероятните значителни въздействия не само върху околната среда, но и върху човешкото здраве. Да се направи оценка на здравния риск. Да се отчетат възможностит за комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие. 3. В частта канализация и водоснабдяване (текстуална част) липсва информация относно водоснабдяване на с. Еница (Водоизточник, водоснабдителна схема). Не са представени данни за СОЗ на водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване на селата от община Кнежа. Липсва информация за и по отношение на Водоизточника на с. Лазарово, който съгласно провеждания от от РЗИ – Плевен мониторинг показва отклонение от изискванията на Наредба №9/2001г. на МЗ по показател флуориди, както и 	<p>Взети са под внимание препоръките по съответните точки от становището на РЗИ-Плевен и са отразени по подобаващ начин в заданието за обхват и съдържание на ДЕО на ОУПО Кнежа, както и при изгорвянето на доклада по ЕО.</p> <p>Всички препоръки и забележки са отразени по подобаващ начин в ДЕО.</p>

		<p>предвижда мерки за привеждане качествата на питейната вода към нормативните изисквания;</p> <p>4. В частта питейни води е неуместно твърдението, че сезонни отклонения в качеството на питейните води в някои населени места с местни водоизточници е променливо. Всички населени места на община Кнежа са жцентрално водоснабдени от водоизточници, стопанисвани от общинско дружество „Аспарухов вал“ ЕООД;</p> <p>5. Актуализиране на норнативните документи, касаещи чистотата на атмосферния въздух;</p> <p>6. Да се предложат и опишат подробно адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните въздействия от осъществяването на плана върху околната среда и човешкото здраве.</p>	
<p>Регионален исторически музей - Плевен</p>	<p>1. Писмо с изх. № АСД-10-298-210/01.06.2015г. – изготвил експертно становище доц. Иван Райчев, д-р по биология, Директор РИМ-Плевен – Владимир Найденов</p>	<p>1. Във връзка с искане от Възложителя-община Кнежа за провеждане на консултация по внесено задание за съдържанието и обхвата на екологична оценка (ЕО) на план: „Изготвяне на общ устройсрвен план (ОУП) на община Кнежа“ са предложени следните препоръки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зелената система на всяка една община е важна, като изпълнява специфични цели и се нуждае от необходимото внимание и разработка- преглед на сегашното състояние и съдържание и предвиждания за подобряването ѝ в новия ОУП; - Да се обърне внимание на връзката на зелената система на селищата в общината със защитените зони и територии на Националната екологична мрежа (НЕМ) – наличие или не на т.н. „зелени коридори“; - Да се разработи подробно въздействието върху предмета и целите на 33 по Натура 2000, в зависимост от предвиденит в ОУП дейности и баланс натериторията; - При необходимост да се направят обходи по обследване наличието или не на културни ценности от археологически характер; - в окончателната разработна на ОУПО Кнежа, предвиждане на нови озеленителни мероприятия в селищата, отрждане на терени за залесяване. 	<p>Възложителят община Кнежа, приема препоръките и ще съдейства на проектанта и експертите за контакти с ИМ Кнежа наличието на допълнителни нерегистрирани археологически културни ценности. Забележките са отразени по подобаваш начин в ДЕО, в изводите, препоръките и оценките в доклада за ЕО.</p>

<p>Министерство на културата - НИНКН</p>	<p>1. Писмо с изх. №0800-220/02.06.2015г.- отговор на НИНКН искане на Възложителя за провеждане на консултации по внесено задание за съдържанието и обхвата на екологична оценка (ЕО) на план: „Изготвяне на общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа“.</p>	<p>Във връзка с искане от Възложителя-община Кнежа за провеждане на консултация по внесено задание за съдържанието и обхвата на екологична оценка (ЕО) на план: „Изготвяне на общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа“ НИНКН приема така представеното задание, като посочва някои непълноти в отразяването на ред обекти в с. Бреница и с. Еница, които притежават статут на НКЦ. Във връзка с гореизложеното НИНКН препоръчва в частта КИН да бъдат допълнени обектите, включени в приложената справка от НДА на НИНКН и да бъдат отразени на плана. За локализацията и анализа на състоянието на тези археологически обекти, както и наличието на други, които още не са включени в регистъра, следва да се потърси съдействие от ИМ Кнежа.</p>	<p>Възложителят община Кнежа, приема препоръките и ще съдейства на проектанта и експертите за контакти с ИМ Кнежа наличието на допълнителни нерегистрирани археологически културни ценности. Отразяването на коментарите по подобаващ начин в изводите, препоръките и оценките в на доклада за ЕО.</p>
<p>„Аспарухов вал“ ЕООД, гр. Кнежа</p>	<p>1. Писмо с изх. №365/16.06.2015г.- отговор на Аспарухов вал“ ЕООД, гр. Кнежа относно искане на Възложителя за провеждане на консултации по внесено задание за съдържанието и обхвата на екологична оценка (ЕО) на план: „Изготвяне на общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа“.</p>	<p>1. Изразява становище, че няма забележки по така предложеното задание; 2. Предложение: При разработване на ОУП на община Кнежа, фирмата изпълнител да се обърне към дружеството за актуализиране на данните за състоянието на ВиК системата на територията на община Кнежа, тъй като една голяма част от нея е ползвана от Бизнес плана на Аспарухов вал“ ЕООД, гр. Кнежа с изтекъл срок, както и данни от регионалния генерален план за развитие на ВиК системата за обособената територия на Аспарухов вал“ ЕООД, гр. Кнежа, който също има недостатъчно актуални данни.</p>	<p>Няма възражения.</p>
<p>„ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД</p>	<p>2. Писмо с изх. №0400-161-45/19.06.2015 г. относно предоставен предварителен проект за ОУПО и задание за обхват и съдържание на ЕО</p>	<p>Във връзка провеждане на консултация в процедурата по ЕО, община Кнежа, с писмо с изх. №0400-161-45/19.06.2015 г. е предоставила предварителния проект за ОУПО и задание за обхват и съдържание на ЕО на „ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД. След разглеждане на „Предварителния проект на общ устройствен план на община Кнежа“ и изпратените за съгласуване материали, и въз основа на наличната информация, „ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД с писмо с изх. №103/26.06.2015 г. уведомява, че на територията на община Кнежа има регистрирано едно свлачище. Свлачището е с идентификационен номер №PVN39.37376.01. То е съществуващо, потенциално и обхваща IV район на гр. Кнежа. В този район има наложена строителна забрана със Заповед</p>	<p>Възложителят община Кнежа, приема препоръките и ще съдейства на проектанта и експертите за контакти с „ГЕОЗАЩИТА ПЛЕВЕН“ ЕООД за наличието на допълнителни нерегистрирани свлачища. Отразяването на коментарите ще бъде взето под внимание по подобаващ начин в изводите, препоръките и оценките в доклада за ЕО.</p>

		№2324/03.06.1974 г. на МСА – София, която към момента не е отменена.	
<p>АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ ОБЛАСТНО ПЪТНО УПРАВЛЕНИЕ - ПЛЕВЕН</p>	<p>Писмо с изх. №1274/04.06.2015 г. относно предоставен предварителен проект за ОУПО и задание за обхват и съдържание на ЕО</p>	<p>Относно: Провеждане на консултации за "Задание за обхват и съдържание на Доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на община Кнежа". След разглеждане на представеното "Задание за обхват и съдържание на Доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на община Кнежа", АПИ – ОПУ-Плевен установи неточности при описанието на пътищата от републиканската пътна мрежа на територията на община Кнежа. С цел остраняването им предоставя за ползване следната информация: I. Към Републиканската пътна мрежа на територията на община Кнежа принадлежат следните пътища: 1. Път II-13, (Монтана-Враца) Крапчене - Стубел - Криводол - Борован - Бяла Слатина - Кнежа - Искър - Долни Дъбник (О.п. Плевен-Луковит) - клас - втори - дължина на участъка в община Кнежа -от км 67⁺³⁰⁰ до км 85⁺¹⁶⁹ - 17,869 км - населени места - гр.Кнежа от км 70⁺⁶⁶⁵ до км 73⁺⁸¹⁷ - състояние на пътната настилка - по оценка от Годишник 2014 год.: участъци км 67⁺³⁰⁰ - км 72⁺¹⁹⁴ и км 79⁺⁴⁷⁷ - км 85⁺¹⁶⁹ - „добро“ участък км 72⁺¹⁹⁴ - км 79⁺⁴⁷⁷ - „лошо“. 2. Път III-137, Кнежа - Гостиля - Ставерци - Крушовене - клас - трети - дължина на участъка в община Кнежа - от км 0⁺⁰⁰⁰ до км 10⁺¹⁷⁴ - 10,174 км - населени места: гр.Кнежа от км 0⁺⁰⁰⁰ до км 1⁺³⁸⁸ - състояние на пътната настилка - по оценка от Годишник 2014 год.: участък км 0⁺⁰⁰⁰ - км 1⁺³⁰⁰ - „средно“ участък км 1⁺³⁰⁰ - км 10⁺¹⁷⁴ - „лошо“. 3. Път III -306, Луковит - Ч.бряг - Чомаковци - Еница - Кнежа - Оряхово - клас - трети - дължина на участъка в община Кнежа - от км 22⁺⁰⁴⁵ до</p>	<p>Възложителят община Кнежа, проектантския клектив и експертите по ЕО приемат забележките и актуалната информация. Отразяването ѝ ще бъде взето под внимание по подобаващ начин в изводите, препоръките и оценките в докладите за ЕО и ОСВ.</p>

		<p>км 50⁺⁷⁸⁵ - 28,740 км</p> <p>- населени места: с.Еница от км 23⁺⁶⁷⁹ до км 25⁺⁸⁶⁶ гр.Кнежа от км 35⁺⁹⁴⁶ до км 39⁺⁶⁸⁴</p> <p>- състояние на пъзната настилка - по оценка от Годишник 2014 год.</p> <p>участъци км 22⁺⁰⁴⁵ - км 35⁺⁹⁶⁰ и км 40⁺⁶⁵¹ - км 48⁺¹¹⁴ - „добро“ участъци км 35⁺³⁰⁰ - км 40⁺⁶⁵¹ и км 48⁺¹¹⁴ - км 50⁺⁷⁸⁵ - „лошо“.</p> <p>4. Път III-1304, Бяла Слатина - Търнак - Лазарово - Бреница - Глава</p> <p>- клас - трети</p> <p>- дължина на участъка в община Кнежа - от км 8⁺⁷⁴⁰ до км 19⁺²⁸⁵ - 10,545 км</p> <p>- населени места: с. Лазарово от км 11⁺³⁸⁹ до км 12⁺⁵⁰² с.Бреница от км 14⁺⁵³⁵ до км 16⁺⁵⁰²</p> <p>- състояние на пъзната настилка - по оценка от Годишник 2014 год.</p> <p>участъци км 8⁺⁷⁴⁰ - км 10⁺⁵¹¹ и км 12⁺⁵⁰² - км 19⁺²⁸⁵ - „лошо“ участък км 10⁺⁵⁵¹ - км 12⁺⁵⁰² - „добро“.</p> <p>5. Път III-1306, (Кнежа - Искър) - Глава - Койнаре - Чомаковци - Лепица</p> <p>- клас - трети</p> <p>- дължина на участъка в община Кнежа - от км 0⁺⁰⁰⁰ до км 5⁺⁰⁹⁵ - 5,095 км</p> <p>- населени места: няма</p> <p>- състояние на пъзната настилка - „добро“ по оценка от Годишник 2014 год.</p> <p>II. Проекти, изпълнени по ОП „Регионално развитие“:</p> <p>- Проект за рехабилитация на път II-13, Кнежа-Искър, км 67⁺³⁰⁰ - км 72⁺¹⁹⁴, реализиран и приет през 2013 год.</p> <p>- Проект за рехабилитация на път II-13, Кнежа-Искър, км 82⁺⁹²² - км 85⁺¹⁶⁹, реализиран през 2013 год., приет 2014 год.</p> <p>- Проект за рехабилитация на път III-306, Луковит-Червен бряг-Кнежа, км 22⁺⁰⁴⁵ - км 35⁺⁹⁴⁶, реализиран и приет през 2013 год.</p> <p>III. Развитие на РПМ на територията на община Кнежа - рехабилитация и поддържане на съществуващите трасета на републиканските пътища.</p>	
--	--	---	--

<p>АГЕНЦИЯ „ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ ОБЛАСТНО ПЪТНО УПРАВЛЕНИЕ - ПЛЕВЕН</p>	<p>Писмо с изх. №3867/14.10.2015 г. на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) относно предоставяне Информация за интензивността и структурата на автомобилния трафик на територията на община Кнежа.</p>	<p>Съгласно писмо №3867/14.10.2015 г. та Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) на територията на Община Кнежа преминават трасетата на следните републикански пътища:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Път II-13) Монтана – Враца) с дължина на участъка 17.87 km; • Път III-137) Кнежа- Гостиля- Ставерци- Крушовене) с дължина 10.17 km; • Път III-306 (Лукаовит- Оряхово) с дължина 28.74 km; • Път VI-1304 (Бяла Слатина- Лозарево- Глава) – с дължина 10.54 km; • Път IV-1306 (Кнежа-Искър) с дължина 5.1 km. 	<p>Информацията е ползвана за изработване на ДЕО, в частта за компонент „Атмосферен въздух“. Справка от преброителните пунктове на АПИ за три от посочените по-горе пътища е представена в таблица 17. По четвъртокласните пътища IV-1304 и IV-1306 няма преброителни пунктове и няма данни за реалния трафик.</p>
<p>„ЧЕЗ Разпределение България“ АД</p>	<p>1. Писмо с изх. №1201872063/01.03.2015 г. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД по отношение предоставен предварителен проект на ОУПО Кнежа на хартиен и електронен носител;</p> <p>2. Писмо с изх. №1201840591/05.06.2015 г. относно предоставен предварителен проект за ОУПО и задание за обхват и съдържание на ЕО</p>	<p>1. „ЧЕЗ Разпределение България“ АД уведомява, че след заознаване с предоставения предварителен проект на ОУПО Кнежа на хартиен и електронен носител, същият е съгласуван.</p> <p>2. Във връзка с писмо с вх. № 1201840591/21.05.2015г. относно провеждане на консултации за „ЗАДАНИЕ ЗА ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА КНЕЖА" и на основание чл.19, ал.3 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, "ЧЕЗ Разпределение България" АД уведомява, че са съгласни с изложеното в доклада. Територията на Община Кнежа е обезпечена с електроенергия - мрежата е добре развита и в добро техническо състояние. В бъдещ инвестиционен проект на Дружеството и в зависимост от предоставените им инвестиционни средства ще извършват реконструкции, модернизации и изграждане на нови мрежи НН.</p>	
<p>ИАГ- София РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ – ГР. ЛОВЕЧ</p>	<p>1. Писмо с изх. № I-2-6046/11.08.2015 г. ИА по Горите–РДГ-Ловеч</p>	<p>След разглеждане на „Проект на общ устройствен план на Община Кнежа", в частта горско стопанство, следва да е съобразено със сегашното законодателство относно горските територии.</p> <p>Би следвало да се уведоми и ТП ДГС Плевен за изготвения проект, тъй като и те са орган управляващ горски територии в община Кнежа.</p>	<p>Възложителят, Проектантският колектив и Експертите по ЕО на ОУПО Кнежа приемат посочените мнения и препоръки, взема под внимание дадените препоръки, като ТП ДГС Плевен ще бъде уведомено. В доклада по ЕО ще бъде отразено по подобаващ начин.</p>

		<p>Не възразяваме за „Проект на общ устройствен план на Община Кнежа“, за по-нататъшното му реализиране.</p>	
<p>ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ЕЛЕКТРОННИ СЪОБЩИТЕЛНИ МРЕЖИ И ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ" - МТИТС</p>	<p>1. Писмо с изх. №0094-1829/22.06.2015 г. относно представен предварителен проект за ОУПО и задание за обхват и съдържание на ЕО</p>	<p>Във връзка с предоставеното Задание за обхват и съдържание на доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на Община Кнежа, Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ (ЕСМИС) информира за следното:</p> <p>1. Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни линии и информационни системи“ (ЕСМИС) изгражда, поддържа, развива, експлоатира и управлява Единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и транснационалната сигурност. ЕЕСМ е създадена с Постановление на Министерския съвет № 196 от 08.07.2011 г. и обединява съществуващите до 2011 г. Електронна съобщителна мрежа на ИА ЕСМИС и Националната мрежа на държавната администрация на Министерския съвет.</p> <p>Чрез ЕЕСМ се осигурява свързаност между органите на изпълнителната власт и техните администрации на територията на Република България и електронни съобщения за нуждите на администрациите на органите на държавната власт, органите на местното самоуправление и юридически лица, разпоредители с бюджетни средства, създадени със специален закон.</p> <p>Към настоящия момент в ЕЕСМ са включени всички областни администрации и част от общинските администрации и от разположените на територията на областните градове други администрации, като през територията на Община Кнежа преминава подземна оптична кабелна линия с направление Монтана - Плевен, собственост на агенцията и няма изградени комуникационни възли от ЕЕСМ.</p> <p>Кабелната линия е изградена с оптичен кабел в защитна HDPE тръба – една от 5 броя тръби в общо трасе и за нея е издадено разрешение за ползване № СТ-05-528/04.05.2010 г. като част от строеж „Оптично кабелно трасе на Националната мрежа на държавната администрация (Администрацията на Министерски съвет на Република България) между градовете Нови Пазар - Шумен - Търговище - Разград - Русе - Велико Търново-Севлиево- Ловеч - Плевен - Монтана - Враца". Подземното тръбно трасе е разположено успоредно на път II - 13 (Бяла Слатина - Искър) от южната му страна и на разстояние от 2 м до 6 м от пътя, изпълнено като част от строеж „Подземна тръбна</p>	<p>Възложителят, Проектантският колектив и Експертите по ЕО на ОУПО Кнежа приемат посочените забележки, мнения и препоръки. Взема се под внимание подадената информация, която ще се отрази по подобаващ начин в проекта и в доклада по ЕО.</p>

		<p>мрежа за оптична свързаност с изтегляне на оптичен кабел на Мобилтел АД" и с разрешение за ползване № СТ-12 – 159 от 28.03.2005г. и издадено от Община Кнежа удостоверение № 5300 - 27 от 24.01.2005 г. за отразяването му по изискванията на чл. 52 от Закона за кадастъра и имотния регистър.</p> <p>С оглед бъдещо включване на всички държавни структури към ЕЕСМ и предоставяне на комуникационна инфраструктура за въвеждането на електронното правителство, ИА ЕСМИС развива мрежата, като изгражда поетапно оптична свързаност до сградите на общинските и другите администрации, осигурява необходимото оборудване и увеличава преносния капацитет на мрежата по инвестиционни програми и проекти, съгласувани и/или утвърдени от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията;</p> <p>2. Ускореното изграждане на високоскоростни /ширококоловни електронни съобщителни мрежи и развитието на електронните съобщения за нуждите на държавното управление са сред основните приоритети на приетата с решение № 149 от 11 март 2015 г. на Министерския съвет „Актуализирана политика в областта на електронните съобщения на Република България 2015-2018 г. Предстои да бъдат въведени в националното законодателство до 1 януари 2016 г. разпоредбите на Директива 2014/61 /ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно мерките за намаляване на разходите за разгръщане на високоскоростни електронни съобщителни мрежи. Директивата отчита важноста на съвременните онлайн услуги и бързите интернет връзки за развитието на модерна, новаторска и цифрова икономика, за социалното и териториалното сближаване и цели да стимулира изграждането на високоскоростни електронни съобщителни мрежи чрез осигуряване на прозрачност на информацията, относно наличната физическа инфраструктура на предприятията, предоставящи услуги за общо ползване (транспортна инфраструктура и преносната и разпределителна техническа инфраструктури на енергоснабдяването, водоснабдяването, канализацията и др./ за достъп до елементи на съществуващи мрежи, координиране на предстоящи строежи и намаляване на административната тежест при разрешаването им.</p> <p>3. ИА ЕСМИС няма информация за съдържанието на разработвания ОУП на община Кнежа, включително за графичната част, отразяваща съществуващата и планираната техническа инфраструктура.</p>	
--	--	---	--

		<p>Предвид гореизложеното и изискванията на нормативната уредба - глава IV „Мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура" от Закона за устройство на територията и глава XVII „Изграждане и поддържане на електронна съобщителна инфраструктура" от Закона за електронните съобщения и наредбите към тях, считаме, че е целесъобразно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - При разработването на ОУП и планове, свързани с изграждане или реконструкция на подземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура на територията на Община Кнежа, да се определят териториите за разполагане на елементи на техническата инфраструктура и се предвидят за изграждане и електронните съобщителни мрежи и съоръжения за свързаност към ЕЕСМ на общинските администрации и на разположените на територията на общината администрации на други държавни органи и техни структури; - В част „1.1.2.2 Техническа инфраструктура" от раздел „1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПЛАНА" на заданието за обхват и съдържание на доклад за екологична оценки във връзка на Общ устройствен план на Община Кнежа да бъдат включени данни за физическата (пасивна) инфраструктура на различните видове преносни и разпределителни мрежи и за техните сервитутни зони, разположени на територията на населените места и извън тях и да се предвидят и определят територии/площи/зони за разполагане на елементи на различните видове мрежи; - Въздействието върху околната среда при съвместно и/или едновременно Изпълнение на строежи на мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура би било по-малко или незначително. 	
<p>РИОСВ-Плевен</p>	<p>1. Писмо с изх. № 5146/07.08.2015 г. на РИОСВ-Плевен - указания за Съвместяване на процедурите по задължителна екологична оценка по глава шеста, раздел II на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) на Общ устройствен план на община (ОУПО), с процедурата по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)</p>	<p>Във връзка със стартиралите през 2013 - 2014 г. процедури по задължителна екологична оценка (ЕО) на Общи устройствени планове на представляваните от Вас общини (ОУПО), Ви обръщам внимание на някои особености на процедурата по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР, цитирам: „(4) За плановете, програмите и инвестиционните предположения, попадащи в обхвата на Закона за опазване на околната среда, оценката по ал. 1 се извършва чрез процедурата по екологична оценка, съответно чрез процедурата по оценка на въздействието върху околната среда по реда на Закона за опазване на околната среда и при спазване на специалните разпоредби на този закон и наредбата по 	<p>Възложителят, Проектантският колектив и Експертите по ЕО на ОУПО Кнежа приемат посочените указания на компетентния орган, вземат ги под внимание, като същите ще бъдат приложени в процедурата по ЕО.</p>

		<p>чл. 31а".</p> <p>- Процедурата по чл. 31 от ЗБР, започва с подаване уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, издадена на основание чл. 31а от ЗБР, приета с ПМС № 201/31.08.2007 год., обн. ДВ бр.81/2010 г., изм. ДВ, бр. 81/2010 г., бр. 3/2011 г. и бр. 94/2012 г.).</p> <p>- При подаване на уведомлението по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС, ако липсва достатъчно информация за предвижданията - предмета на плана (ОУПО) по отношение за защитените територии и зони, такава информация ще бъде изисквана на основание чл. 11, ал. 1 от Наредбата за ОС. В случая най-пълна и подробна информация се съдържа в ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА (ОУПО), която информация следва да е поне в графичен вид (ескиз на ОУПО), като допълнително може да се изиска и писмена информация за предвижданията на съответните устройствени зони, попадащи върху територията на защитени територии или зони;</p> <p>2. Въз основа на информацията в уведомлението по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС и допълнителната информация по чл. 11, ал. 1, се извършва проверка за допустимост на плана (ОУПО), спрямо режима на дейностите в защитените зони, определен със заповедта по чл. 12, ал. 6 от ЗБР, както и със заповедта по чл. 19, ал. 1 ЗБР и/или с план за управление, ако има такива, проверка за допустимост спрямо режима на защитените територии, определен по реда на ЗЗТ, заповедта за обявяването ѝ и плана за управлението ѝ, ако има такъв или заповед по чл. 45, ал. 1 ЗЗТ, ако има такава, изисква се становище по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (относно утвърдените планове за управление на речните басейни), от директора на съответната Басейнова дирекция (за територията на РИОСВ - Плевен, това е БДДР - Плевен);</p> <p>3. При установяване на допустимост на плана (ОУПО), компетентният орган (РИОСВ) преценява вероятната степен на въздействие на плана върху конкретните местообитания и/или видове - предмет на опазване в защитените зони.</p> <p>Преценката се извършва въз основа на документите по</p>	
--	--	---	--

		<p>чл. 10 от Наредбата за ОС, допълнителната информация по чл. 11, ал. 1, ако такава е поискана, критериите по чл. 16 и становища по чл. 17, ако такива са поискани. Когато представените документи и информация са недостатъчни за преценката, компетентният орган изисква от възложителя тяхното допълване, като определя срок за това и дава указания за формата и съдържанието им. Когато възложителят не представи допълнително изисканите документи в определения по ал. 4 срок, процедурата по ОС се прекратява, което не изключва възможността възложителят да подаде ново уведомление по чл. 10. Когато прецени, че няма вероятност плана (ОУПО) да окаже значително отрицателно въздействие върху защитена зона, компетентният орган взема предвид тази преценка при постановяване на становището по ЕО за съгласуване/несъгласуване на плана и програмата.</p> <p>Когато прецени, че има вероятност плана (ОУПО) да окаже значително отрицателно въздействие върху защитена зона, компетентният орган поставя изисквания към обхвата, обема и съдържанието на оценката за съвместимост (изготвяне на Доклад за оценка за съвместимост на ОУПО с предмета и целите на опазване на защитените зони), както и изисквания за включване в колектива по чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, разработващ оценката по чл. 21 от същата наредба, на експерти с компетентност, съобразена както с предмета на опазване в защитените зони, така и със спецификата на плана (ОУПО).</p> <p>4. Във връзка изискванията на чл. 31 от ЗБР и изискването по чл. 82, ал. 1 от ЗООС, Ви информирам, че стартирането на процедурата по ОС (подаване на уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС), може да стане едновременно с внасяне за съгласуване на Заданието за обхват и съдържание на екологичната оценка (ЕО) на съответния ОУПО и схема за провеждане на консултации.</p> <p>В отговора на подадени уведомление по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС, Заданието и Схема за провеждане на консултации, РИОСВ - Плевен ще Ви информира с писмо, съдържащо информация за:</p> <p>I. По отношение на уведомлението по чл. 10, ал.1 от</p>	
--	--	---	--

		<p>Наредбата за ОС: Кои са засегнатите елементи на Националната екологична мрежа Натура 2000; Извършена проверка за допустимост. Извършена преценка за степента на въздействие;</p> <p>- Необходимост от изготвяне на доклад (ДОСВ) за оценка за степента на въздействие на ОУП върху предмета и целите на защитени зони, в т.ч. (само ако е необходим ДОСВ) о изисквания за включване в колектива по чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС, разработващ оценката по чл. 21 от същата наредба, на експерти с компетентност, съобразена както с предмета на опазване в защитените зони, така и със спецификата на плана (ОУПО).</p> <p>II. По отношение на заданието за обхват и съдържание на ЕО на ОУПО: бележки и предложения към обхвата и съдържанието на доклада за ЕО; Забележка: Внесеното в РИОСВ - Плевен Задание за обхват и съдържание на ЕО на ОУПО, следва да е изготвено след проведени консултации по чл. 19 и чл. 19а от Наредбата за ЕО, с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица, със съответните специализирани компетентни органи (РЗИ, БДДР). Желателно е в заданието да са отразени получените в хода на консултациите становища, мнения или предложения.</p> <p>Забележка: Информация за съществуващите в съответната община обекти, попадащи в обхвата на глава седма, раздел I на ЗООС може да получите от РИОСВ - Плевен. Ще ви бъде поставено изискване: При определяне на функционалното предназначение на терените по структурни единици, в случай, че се предвижда изграждането на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, в проекта на ОУП да се предвидят зони за безопасни отстояния по смисъла на чл. 103а, ал. 2, т. 3 от ЗООС, като това се опише в допълнителна т. 6.2.3 „Химикали“ в доклада за ЕО. Да се има предвид, че ако се предвижда изграждане на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, попадащо в обхвата на Раздел I към глава седма на</p>	
--	--	---	--

		<p>ЗООС се прави оценка на въздействието, която включва: вид и количество на опасните вещества от Приложение № 3 на ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение; риска от големи аварии и планираните мерки и средства за предотвратяване, контрол и ограничаване на значителните неблагоприятни последствия от големи аварии и разстоянията от предприятието/ съоръжението до жилищни райони, обществени сгради и площи, зони за отдих и големи транспортни пътища и райони с природозащитно значение или значение за околната среда, защитени по силата на нормативен или административен акт, както и зоните на въздействие при възникване на голяма авария."</p>	
<p>РИОСВ-Плевен</p>	<p>1. Писмо с изх. №2772 и 4038 от 17.09.2015 г. на РИОСВ-Плевен по Уведомление по чл. 10, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), за план/програма/проект "Общ устройствен план (ОУП) на община Кнежа" и Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа.</p>	<p>По Внесеното по Уведомление по чл. 10, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта, РИОСВ-Плевен информира, че Информирам Ви, че се приема представеното уведомление с вх. № 2772/28.07.2015 г. на РИОСВ - Плевен, като информиране на най-ранен етап на компетентния орган по околна среда за план/програма/проект, съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта.</p> <p>На основание чл. 37, ал. 1 от Наредбата за ОС и чл. 12, ал. 1 от Наредбата за ЕО, въз основа на представената информация и Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа, РИОСВ-плевен уведомява:</p> <p>1. По отношение на уведомлението по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС:</p> <p>От извършената в РИОСВ - Плевен справка относно местоположението на територията на Община Кнежа спрямо защитени зони и защитени територии от Националната екологична мрежа На-тура 2000 е установено следното:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В границите на община Кнежа няма защитени територии по смисъла на Закона за защитените те-ритории. 2. Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР): <p>В границите на община Кнежа изцяло или частично попадат</p>	

		<p>елементи на Националната екологична мрежа Натура 2000, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Защитена зона (33) "Река Искър" ВО 0000613 за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка на защитените зони, приети с Решение № 122/2007 г. на Министерски съвет (обн. ДВ, бр. 21/2007 г.); ◆ Защитена зона (33) "Конунски дол" ВС 0000627 определена за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна по чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие включена в списъка на защитени зони, приети с Решение на Министерски съвет № 811/2010 г. (ДВ бр.96/2010 г.). <p>Извършената проверка за допустимост на ОУП на Община Пордим по реда на чл. 36, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 3, 4 от Наредбата за ОС, установи следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Съгласно становище на Басейнова Дирекция Дунавски район - гр.Плевен (изх.4870/18.08.2015 г) ОУП на община Кнежа няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху защитена зона "Река Искър" и е допустимо спрямо мерките предвидени в Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район при условие, че се спазват мерките, забраните и ограниченията предвидени в Закона за водите. <p>Съгласно изискванията на чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, при която се установи, че проектът на ОУП на Община Кнежа няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в описаните защитени зони.</p> <p>В тази връзка не е необходимо да бъде изготвен доклад за оценка за степента на въздействие (ДОСВ) на ОУП на Община Кнежа върху предмета и целите на защитени зони. Преценката ще бъде взета предвид при определяне на обхвата на екологична оценка (ЕО) и при постановяването на Становище по ЕО за одобряване/неодобряване на Общ устройствен план (ОУП) на Община Кнежа.</p> <p>II. По отношение на представеното Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа:</p> <p>1.В част "Атмосферен въздух" и "Вредни физични фактори" (Шум) :</p>	
--	--	---	--

		<p>При разработката на доклада за ЕО да се вземе предвид следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ При описанието и анализа на състоянието на атмосферния въздух (т.2.1), да се използва актуална информация. С писмо изх.№ 5300-340-3 от 01.04.2015 г. на Кмета на Община Кнежа до РИОСВ - Плевен, е поискана информация по компоненти и фактори на околната среда, във връзка с изготвянето на ОУП. Информацията е предоставена с писмо на Директора на РИОСВ - Плевен, изх.№ 2311 от 14.04.2015 г., но не е използвана в разработката на заданието. Представената информация за основните неподвижни (производствени) източници на емисии, не е актуална. ◆ При анализа на неорганизираните емисии във въздуха да се вземе предвид спецификата на общината по отношение на два основни фактора, оказващи влияние върху КАВ: <ul style="list-style-type: none"> - степента на използване на развитата газопреносна мрежа за природен газ, във връзка с установените увеличени нива на прах през отоплителния сезон, от изгарянето на твърди горива за битово отопление; - сезонните увеличения на неорганизираните емисии на прах, свързани с обработката на големи площи земеделски земи, както и с обработката на зърно (сушене) в големия брой силозни комплекси. ◆ В т. 4. Анализ на вероятните значителни въздействия върху околната среда от осъществяването на плана, да се включи анализ на въздействието върху КАВ в следните аспекти: <ul style="list-style-type: none"> - оценка на въздействието на планираните режими на устройство на промишлените и смесените зони и предвижданите видове производства в тях, върху емисиите от неподвижни (производствени) източници; - оценка на въздействието на планираното развитие на населеното място, по отношение емисиите от използване на горива за отопление в жилищни и обществени сгради; - въздействие на планираното изграждане на пътна инфраструктура, в това число на евентуални околновръстни пътища, върху неорганизираните емисии на прах от движението на селскостопанска техника и вноса на прах и кал в населеното място; - влияние на планираните зелени площи и благоустроени терени върху неорганизираните емисии на прах във въздуха. ◆ По отношение на фактор "шум", да се включи актуалната информация, представена с горепосоченото писмо на РИОСВ - Плевен. 	<p>Възложителят, Проектантският колектив и Експертите по ЕО на ОУПО Кнежа приемат посочените забележки, мнения и препоръки, взема под внимание подадената информация, която ще се отрази по подобаващ начин в доклада по ЕО.</p>
--	--	--	--

		<p>2. В част "Води": При описанието и анализа на повърхностните, питейни и отпадъчни води (т. 2.2.) да се използва актуална информация относно:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Изпълнение на проект "Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на водоснабдителна и канализационна мрежа и изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ)" във връзка с писмо на РИОСВ - Плевен до Община Кнежа относно поискана информация за изготвяне на ОУП (изх. № 2311/14.04.2015 г.). ◆ На стр.23, стр. 72 и стр. 111, текста, че "община Кнежа няма изградена, ГПСОВ" не е коректен. ГПСОВ - гр. Кнежа е изградена и въведена в експлоатация. В работен режим е и в точката на заустване в р.Гостиля, се провежда собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води, съгласно Решение № 1592/23.03.2015 г. за изменение на Разрешително № 13140233/16.10.2103 г. за заустване на отпадъчните води от канализационната мрежа с ПСОВ на гр. Кнежа във водоприемник р. Гостиля, поречие р.Искър. <p>3. В част "Отпадъци": Представеното Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа, по фактор отпадъци няма нужда от допълване и преработване.</p> <p>4. В част "Почви": Представеното Задание за обхвата и съдържанието на Доклад за екологична оценка (ДЕО) на ОУП на община Кнежа, по компонент почви няма нужда от допълване и преработване.</p> <p>5. По отношение на опасни химични вещества "ОХВ"</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ОУП и Екологичната оценка да се съобразят с изискванията на глава седма, раздел I на ЗООС (приети със Закон за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда, приет от ХПИ Народно събрание, обн. ДВ, бр. 62 от 14.08.2015 г.): - На територията на Община Кнежа към настоящия момент няма предприятия, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС. - При определяне на функционалното предназначение на терените по структурни единици, в случай, че се предвижда изграждането на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, в проекта на ОУП трябва да се предвидят зони за безопасни отстояния по смисъла на чл. 104, ал. 2, т. 3 от ЗООС, като това се включи в заданието за обхват и 	<p>Ще бъде използвана актуалната информация, получена с писмо с изх. № 2311 от 14.04.2015 г. като ще бъде коригирано заданието по компонент води и ще се вземе под внимание при разработката на ДЕО на ОУПО Кнежа.</p> <p>Проектът на ОУПО Кнежа към настоящия момент не предвижда на територията на Община Кнежа предприятия, попадащи в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС.</p>
--	--	---	--

		<p>съдържание на ЕО и се опише в допълнителна точка "Химикали".</p> <p>- Да се има предвид, че ако се предвижда изграждане на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, попадащо в обхвата на Раздел I към глава седма на ЗООС, операторът на предприятието извършва оценка на въздействието, която включва: вид и количество на опасните вещества от Приложение № 3 на ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението и капацитета на съоръженията за тяхното съхранение; риска от големи аварии и планираните мерки и средства за предотвратяване, контрол и ограничаване на значителните неблагоприятни последствия от големи аварии и разстоянията от предприятието/съоръжението до жилищни райони, обществени сгради и площи, зони за отдих и големи транспортни пътища и райони с природозащитно значение или значение за околната среда, защитени по силата на нормативен или административен акт, както и зоните на въздействие при възникване на голяма авария.</p> <p>- Обръщаме Ви внимание, че ако община Кнежа не предвижда в ОУП разполагане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал, попадащи в обхвата на раздел I към глава седма на ЗООС е необходимо да се има предвид, че при бъдещи инвестиционни предложения на територията на Община Кнежа, за изграждане на предприятия с висок или нисък рисков потенциал, в обхвата на глава седма, раздел I на ЗООС, след като ОУП на Община Кнежа вече е одобрен, следва да се стартира нова процедура по изменение на ОУП, в която да се предвидят зони за безопасни отстояния по смисъла на чл. 104, ал. 2, т. 3 от ЗООС.</p> <p>6. В частта "Защитените територии и биологичното разнообразие":</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ В точка "2.6.1.1 Характеристика на защитените територии", не е необходимо ДЕО да съдържа информация за защитени територии по Закона за защитените територии, които не са на територията на община Кнежа. ◆ В точка "2.6 Биологично разнообразие и защитени територии - състояние и устройствени изисквания към опазването им", да се представи актуална информация и за растителността, флората и фауната на територията на община Кнежа. 	<p>Всички забележки, мнения и препоръки на компетентния орган са отразени по подобаващ начин в ДЕО.</p>
--	--	--	---

<p>РИОСВ-Плевен</p>	<p>Писмо с изх. №2772 и 4038 от 19.10.2015 г. на РИОСВ-Плевен относно искане на община Кнежа за предоставяне на протоколи от измервания на емисии в атмосферния въздух, от контролираните предприятия на територията на Община Кнежа, за периода 2013 - 2014 г.</p>	<p>Приложено Ви предоставяме исканата информация в табличен вид, тъй като копия от протоколи от емисионни измервания се предоставят само с разрешение на акредитираната лаборатория, извършила измерванията.</p> <p>Обръщаме Ви внимание върху следното: В посоченото от Вас писмо на РИОСВ - Плевен (изх. № 2772 и 4038 от 17.09.2015 г.), не се изисква извършване на моделиране на замърсителите в атмосферния въздух над територията на общината.</p> <p>С писмото се изисква в доклада за екологична оценка на общия устройствен план на община Кнежа, в частта за вероятните значителни въздействия върху околната среда от осъществяването на плана, да се включи анализ на въздействието върху качеството на атмосферния въздух - в аспектите, посочени в цитираното писмо, на база наличната актуална информация от имисионен и емисионен мониторинг, предоставена от РИОСВ - Плевен и/или публично достъпна на електронните адреси, посочени Ви при предходното предоставяне на информация.</p>	<p>Исканата информация е необходима за моделиране на замърсителите в атмосферния въздух над територията на общината, оценка на съществуващото състояние на КАВ и прогнозната такава.</p>
----------------------------	---	---	--

12 Заключение

Настоящият Доклад за Екологична оценка на „Общ устройствен план на община Кнежа” е изготвен в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда. В него е направена оценка на съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и човешкото здраве и е определено очакваното въздействие върху тях.

Направени са препоръки и са набелязани мерки за намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите значителни въздействия върху околната среда от реализацията на ОУПО.

В Доклада за ЕО е направен обобщения извод, че при спазване на предложените мерки реализацията на ОУПО ще окаже трайно във времето положително въздействие върху околната среда и качеството на живот на населението.

Въздействието върху компонентите на околната среда се оценява, като положително, както в екологичен аспект, така и върху благосъстоянието и здравето на хората в общината, при съобразяване на предложените конкретни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните въздействия.

Въз основа на всичко гореизложено, колективът от независими експерти изготвили екологичната оценка, предлагат на Екологичния експертен съвет при РИОСВ – Плевен да даде положително становище по ЕО на ОУП на община Кнежа, с което ще се даде ход на по-нататъшното му процедиране.